

Den Europæiske Unions Tidende

L 170

Dansk udgave

Retsforskrifter

64. årgang

12. maj 2021

Indhold

I Lovgivningsmæssige retsakter

FORORDNINGER

- ★ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation — og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013 ⁽¹⁾ 1
- ★ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 af 28. april 2021 om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU 69
- ★ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697 af 29. april 2021 om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1092 ⁽¹⁾ 149

II Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

AFGØRELSE

- ★ Rådets afgørelse (FUSP) 2021/698 af 30. april 2021 om sikkerheden i systemer og tjenester, der indføres, drives og anvendes som led i Unionens rumprogram, og som kan berøre Unionens sikkerhed, og om ophævelse af afgørelse 2014/496/FUSP 178

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst.

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

I

(Lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/695

af 28. april 2021

om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation — og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013**(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 173, stk. 3, artikel 182, stk. 1, artikel 183 og artikel 188, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelser fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det er en målsætning for Unionen at styrke sit videnskabelige og teknologiske grundlag ved at styrke det europæiske forskningsrum (EFR) med fri bevægelighed for forskere og videnskabelig og teknologisk viden og tilskynde den til at blive mere konkurrencedygtig, herunder inden for dens industri, samtidig med at alle aktiviteter inden for forskning og innovation (FoI) fremmes med henblik på at gennemføre Unionens strategiske prioriteter og forpligtelser, som i sidste instans har til formål at fremme freden, Unionens værdier og befolkningernes velfærd.
- (2) For at skabe en videnskabelig, teknologisk, økonomisk, miljømæssig og samfundsmæssig effekt i forbindelse med forfølgelsen af denne generelle målsætning og for at maksimere merværdien af Unionens FoI-investeringer bør Unionen investere i FoI gennem Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation 2021-2027 (»programmet«). Programmet bør støtte skabelse, bedre formidling og overførsel af fremragende højkvalitetsviden og højkvalitetsteknologier i Unionen, tiltrække talent på alle niveauer og bidrage til fuld udnyttelse af Unionens talentmasse, facilitere samarbejdsforbindelser og styrke effekten af FoI i forbindelse med udvikling, støtte og gennemførelse af EU-politikker, støtte og styrke indførelse og udrulning af innovative og bæredygtige løsninger i Unionens økonomi, navnlig i små og mellemstore virksomheder (SMV'er), og i samfundet, håndtere globale udfordringer, herunder klimaændringer og De Forenede Nationers mål for bæredygtig udvikling (SDG'er), skabe beskæftigelse, øge den økonomiske vækst, fremme den industrielle konkurrenceevne og øge Unionens tiltrækningskraft på FoI-området. Programmet bør fremme alle former for innovation, herunder banebrydende innovation, fremme markedsudrulning af innovative løsninger og optimere foretagelsen af sådanne investeringer med henblik på en øget effekt inden for et styrket EFR.

⁽¹⁾ EUT C 62 af 15.2.2019, s. 33 og EUT C 364 af 28.10.2020, s. 124.

⁽²⁾ EUT C 461 af 21.12.2018, s. 79.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 17.4.2019 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets førstebehandlingsholdning af 16.3.2021 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Europa-Parlamentets holdning af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT).

- (3) Programmet bør oprettes for varigheden af den flerårige finansielle ramme (FFR) 2021-2027 som fastsat i Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁴⁾, uden at dette berører de tidsfrister, der er fastsat i Rådets forordning (EU) 2020/2094 ⁽⁵⁾.
- (4) Programmet bør bidrage til at øge offentlige og private investeringer i FoU i medlemsstaterne og derved medvirke til at nå målet om samlede investeringer i forskning og udvikling på mindst 3 % af Unionens bruttonationalprodukt (BNP). Opnåelse af dette mål ville kræve, at medlemsstaterne og den private sektor supplerer programmet med deres egne styrkede investeringsaktioner inden for forskning, udvikling og innovation.
- (5) Programmet bør med henblik på at opfylde målsætningerne herfor og under overholdelse af princippet om topkvalitet sigte mod bl.a. at styrke samarbejdsforbindelser i Europa og derved bidrage til at mindske FoU-kløften.
- (6) For at bidrage til at opfylde Unionens politikmålsætninger bør aktiviteter, der støttes inden for rammerne af dette program, hvor det er relevant, drage fordel af og inspirere til innovationsvenlig regulering i overensstemmelse med innovationsprincippet for at støtte en hurtigere og mere intensiv omsætning af Unionens betydelige videnaktiver til innovation.
- (7) Begreberne »åben videnskab«, »åben innovation« og »åbenhed over for verden« bør sikre topkvalitet og effekt af Unionens investeringer i FoU samtidig med, at Unionens interesser varetages.
- (8) Åben videnskab, herunder åben adgang til videnskabelige publikationer og forskningsdata, samt optimal formidling og udnyttelse af viden har potentiale til at øge kvaliteten, effekten og udbyttet af videnskab. De har også potentiale til at fremskynde udviklingen af viden ved at gøre den mere pålidelig, effektiv og nøjagtig, lettere at forstå for samfundet og mere lydhør over for samfundsmæssige udfordringer. Der bør fastsættes bestemmelser for at sikre, at støttemodtagere giver åben adgang til fagfællebedømte videnskabelige publikationer. Ligeledes bør det sikres, at støttemodtagere giver åben adgang til forskningsdata i overensstemmelse med princippet »så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt«, samtidig med at der sikres mulighed for undtagelser under hensyntagen til støttemodtagernes berettigede interesser. Der bør navnlig lægges større vægt på ansvarlig forvaltning af forskningsdata, som bør overholde principperne om, at data skal kunne findes, være tilgængelige og interoperable og kunne videreanvendes (»FAIR-principperne«), navnlig gennem integration af dataforvaltningsplaner. Hvis det er relevant, bør støttemodtagere udnytte de muligheder, der tilbydes gennem den europæiske åbne forskningscloud (EOSC) og den europæiske datainfrastruktur, og indvillige i at fremme principper og praksis vedrørende åben videnskab. Der bør tilskyndes til gensidighed inden for åben videnskab i alle associerings- og samarbejdsaftaler med tredjelande.
- (9) Programmets støttemodtagere, især SMV'er, skal tilskyndes til at gøre brug af de relevante nuværende EU-instrumenter, såsom den europæiske IP-helpdesk, der støtter SMV'er og andre deltagere i programmet med både at beskytte og håndhæve deres intellektuelle ejendomsrettigheder (IP-retteligheder).
- (10) Programmets udvikling og udformning bør imødekomme behovet for at etablere en kritisk masse af støttede aktiviteter i hele Unionen gennem tilskyndelse til ekspertisebaseret deltagelse af alle medlemsstater og gennem internationalt samarbejde i tråd med 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling (»2030-dagsordenen«), SDG'erne og Parisaftalen vedtaget inden for rammerne af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (»Parisaftalen«) ⁽⁶⁾. Gennemførelsen af programmet bør styrke forfølgelsen af SDG'erne og Unionens og dens medlemsstaters forpligtelse til at gennemføre 2030-dagsordenen for at opnå bæredygtig udvikling i de tre dimensioner heraf — den økonomiske, sociale og miljømæssige dimension — på en sammenhængende og integreret måde.
- (11) Aktiviteter, der støttes inden for rammerne af programmet, bør bidrage til at opfylde Unionens målsætninger, prioriteter og internationale forpligtelser.

⁽⁴⁾ Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 11).

⁽⁵⁾ Rådets forordning (EU) 2020/2094 af 14. december 2020 om oprettelse af et EU-genopretningsinstrument til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 23).

⁽⁶⁾ EUT L 282 af 19.10.2016, s. 4.

- (12) Programmet bør drage fordel af komplementaritet med eksisterende relevante europæiske FoI-køreplaner og -strategier samt med vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse, hvor det er relevant, forudsat at relaterede FoI-behov identificeres i programmets strategiske planlægning.
- (13) Programmet bør sikre gennemsigthed og ansvarlighed for så vidt angår offentlig finansiering af FoI-projekter og således tilgodese den offentlige interesse.
- (14) Programmet bør støtte FoI-aktiviteter inden for samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber. Dette indebærer at fremme videnskabelig viden på dette område og at udnytte indsigten og fremskridtene fra samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber til at øge den økonomiske og samfundsmæssige effekt af programmet. I søjlen »Globale udfordringer og europæisk industriel konkurrenceevne« bør samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber blive helt integreret på tværs af alle klynger. Ud over fremme af samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber i projekter bør integration af samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber også støttes, når som helst det er relevant, gennem inkludering af uafhængige eksterne eksperter fra områder inden for samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber i ekspertudvalg og evalueringspaneler og gennem rettidig overvågning af og rapportering om samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber i finansierede forskningsaktioner. Navnlig bør niveauet af integration af samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber overvåges i hele programmet.
- (15) I programmet bør der opretholdes en afbalanceret tilgang mellem på den ene side forskning og på den anden side innovation samt mellem bottom-up-finansiering (forsker- eller innovatordrevet) og top-down-finansiering (bestemt ved strategisk fastlagte prioriteter) alt efter arten af de medvirkende FoI-samfund i hele Unionen, typen af og formålet med de udførte aktiviteter og de tilsigtede effekter. Kombinationen af disse faktorer bør være bestemmende for valget af tilgang til de relevante dele af programmet, hvilket alt sammen bidrager til alle programmets generelle og specifikke målsætninger.
- (16) Det samlede budget til komponenten »udvidelse af deltagerkredsen og udbredelse af topkvalitet« i delen »Udvidelse af deltagerkredsen og styrkelse af EFR« af programmet, bør udgøre mindst 3,3 % af det samlede budget for programmet og bør først og fremmest være til gavn for juridiske enheder etableret i lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen.
- (17) Topkvalitetsinitiativer bør have til formål at styrke FoI af topkvalitet i de støtteberettigede lande, herunder støtte til uddannelse for at forbedre FoI-lederevner, priser, styrkelse af innovationsøkosystemer og etablering af FoI-netværk, blandt andet på grundlag af forskningsinfrastrukturer, der finansieres af Unionen. Ansøgere bør klart vise, at de pågældende projekter er forbundet med nationale og/eller regionale FoI-strategier, for at de er berettiget til at ansøge om finansiering inden for rammerne af komponenten »udvidelse af deltagerkredsen og udbredelse af topkvalitet« i delen »Udvidelse af deltagerkredsen og styrkelse af EFR« af programmet.
- (18) Det bør være muligt at anvende en hurtig procedure for FoI, hvor sagsbehandlingstiden frem til bevilling af støtte ikke bør overstige seks måneder, for at muliggøre hurtigere, bottom-up-adgang til finansiering for små samarbejds-konsortier, der dækker aktioner fra grundforskning til markedsanvendelse.
- (19) Programmet bør støtte alle FoI-stadier, navnlig inden for samarbejdsprojekter, og i missioner og europæiske partnerskaber, alt efter hvad der er relevant. Grundforskning er et væsentligt aktiv og en vigtig forudsætning for at øge Unionens evne til at tiltrække de bedste videnskabsfolk med henblik på at blive et globalt kraftcenter for topkvalitet. Der bør sikres en balance mellem grundforskning og anvendt forskning i programmet. Koblet med innovation vil denne balance støtte Unionens økonomiske konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse.
- (20) Der er dokumentation for, at accept af mangfoldighed i enhver forstand er afgørende for god videnskab, da videnskab drager fordel af mangfoldighed. Mangfoldighed og inklusivitet bidrager til topkvalitet inden for samarbejdsbaseret FoI: Samarbejde på tværs af fag og sektorer og i hele EFR baner vej for bedre forskning og projektforslag af højere kvalitet, kan føre til større udbredelse i samfundet og kan fremme fordelene ved innovation og således bringe Europa videre.
- (21) For at maksimere effekten af programmet bør der tages særligt hensyn til multidisciplinære, interdisciplinære og tværfaglige tilgange som nøgleelementer i vigtige videnskabelige fremskridt.

- (22) Forskningsaktiviteter, der udføres i søjlen »Videnskabelig topkvalitet«, bør fastlægges i overensstemmelse med de videnskabelige behov og muligheder og bør fremme videnskabelig topkvalitet. Forskningsdagsordenen bør fastlægges i tæt samarbejde med det videnskabelige samfund og lægge vægt på at tiltrække nye FoI-talenter, forskere, der befinder sig i begyndelsen af deres karriere, samtidig med at EFR styrkes, hjerneflugt undgås, og hjernecirkulation fremmes.
- (23) Programmet bør støtte Unionen og dens medlemsstater i at tiltrække de bedste talenter og færdigheder under hensyntagen til det forhold, at der er en meget intens international konkurrence.
- (24) Søjlen »Globale udfordringer og europæisk industriel konkurrenceevne« bør etableres med klynger af FoI-aktiviteter for at maksimere integrationen på tværs af de respektive tematiske områder og samtidig sikre høje og bæredygtige niveauer for effekt for Unionen i forhold til de anvendte ressourcer. Den ville tilskynde til tværfagligt, tværsektorielt, tværpolitisk og grænseoverskridende samarbejde i forbindelse med forfølgelsen af SDG'erne ved at følge principperne i 2030-dagsordenen, Parisaftalen og EU-industriernes konkurrenceevne. Tilrettelæggelse af meget ambitiøse, vidtrækkende initiativer i form af FoI-missioner ville gøre det muligt for programmet at opnå en omdannende og systemisk effekt for samfundet til støtte for SDG'erne, også gennem internationalt samarbejde og videnskabsdiplomati. Aktiviteterne i denne søjle bør omfatte hele spektret af FoI-aktiviteter for at sikre, at Unionen forbliver på forkant med udviklingen inden for strategisk fastlagte prioriteter.
- (25) Klyngen »Kultur, kreativitet og inkluderende samfund« bør bidrage væsentligt til forskningen i kulturelle og kreative sektorer, herunder i Unionens kulturarv, og navnlig give mulighed for at oprette en europæisk samarbejdsplatform inden for kulturarv.
- (26) Fuld og rettidig inddragelse af alle typer erhvervsliv i programmet, lige fra individuelle iværksættere og SMV'er til store virksomheder, vil i væsentlig grad bidrage til opfyldelsen af programmets målsætninger og nærmere bestemt hen imod skabelse af bæredygtig beskæftigelse og vækst i Unionen. Et sådant engagement fra erhvervslivets side bør udmønte sig i, at det deltager i de støttede aktioner på niveauer, der mindst svarer til dem, der blev opnået i rammeprogrammet Horisont 2020, som blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013 ⁽⁷⁾ (Horisont 2020).
- (27) Aktioner under programmet ville yde vigtige bidrag til at frigøre potentialet i Unionens strategiske sektorer, herunder centrale støtteteknologier, der afspejler målsætningerne i strategien for Unionens industripolitik.
- (28) Høringer af flere interessenter, herunder civilsamfundet og erhvervslivet, bør bidrage til de perspektiver og prioriteter, der fastlægges gennem den strategiske planlægning. Dette bør munde ud i strategiske FoI-planer, der vedtages ved hjælp af gennemførelsesretsakter med henblik på udarbejdelse af arbejdsprogrammernes indhold.
- (29) For at en specifik aktion kan finansieres, bør arbejdsprogrammet tage hensyn til resultatet af specifikke tidligere projekter, samt til det videnskabelige, teknologiske og innovative niveau på nationalt plan, EU-plan og internationalt plan og til de relevante politik-, markeds- og samfundstendenser.
- (30) Det er vigtigt at støtte Unionens erhvervsliv i at forblive eller blive et af verdens førende inden for innovation, digitalisering og klimaneutralitet, navnlig gennem investeringer i centrale støtteteknologier, der vil understøtte fremtidens erhvervsliv. Programmets aktioner bør afhjælpe markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold, sætte skub i investeringer på en forholdsmæssig og gennemsigtig måde, uden overlapning med eller fortrængning af privat finansiering, og have en klar europæisk merværdi og et offentligt investeringsafkast. Dermed vil der sikres overensstemmelse mellem programmets aktioner og Unionens statsstøtteregler med henblik på at tilskynde til innovation og undgå uberettiget konkurrenceforvridning på det indre marked.

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013 af 11. december 2013 om Horisont 2020 — rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020) og om ophævelse af afgørelse nr. 1982/2006/EF (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 104).

- (31) Programmet bør støtte FoI på en integreret måde under overholdelse af alle relevante bestemmelser inden for rammerne af Verdenshandelsorganisationen. Begrebet forskning, herunder eksperimentel udvikling, bør anvendes i overensstemmelse med Frascatimanualen, der er udarbejdet af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD), mens begrebet innovation bør anvendes i overensstemmelse med Oslomanualen, der er udarbejdet af OECD og Eurostat, og som følger en bred tilgang, der omfatter social innovation og design. I lighed med hvad der var tilfældet i Horisont 2020, bør OECD's definitioner angående teknologisk modenhedsniveau (TRL) fortsat tages i betragtning i forbindelse med klassificeringen af teknologisk forskning, produktudvikling og demonstrationsaktiviteter samt i forbindelse med definitionen af typer af aktioner, som er til rådighed i indkaldelser af forslag. Der bør ikke ydes tilskud til aktioner, hvis aktiviteter går videre end TRL 8. Det bør være muligt for arbejdsprogrammet at yde tilskud til produktvalidering og markedsintroduktion i stor målestok for en given indkaldelse i søjlen »Globale udfordringer og europæisk industriel konkurrenceevne«.
- (32) Programmet bør bidrage til rummålsætninger på et udgiftsniveau, der forholdsmæssigt mindst svarer til niveauet i Horisont 2020.
- (33) Kommissionens meddelelse af 11. januar 2018 med titlen »Midtvejsevaluering af Horisont 2020: Maksimering af virkningen af EU's programmer for forskning og innovation«, Europa-Parlamentets beslutning af 13. juni 2017 om vurdering af gennemførelsen af Horisont 2020 med henblik på midtvejsevalueringen og forslaget til det 9. rammeprogram ⁽⁸⁾ samt Rådets konklusioner af 1. december 2017 med titlen »Fra den foreløbige evaluering af Horisont 2020 hen imod det niende rammeprogram« rummer et sæt anbefalinger til programmet, herunder til dets regler for deltagelse og formidling. Disse anbefalinger bygger på erfaringerne fra Horisont 2020 samt input fra EU-institutioner og interessenter. Disse anbefalinger omfatter forslag om foranstaltninger til fremme af hjernecirkulation og facilitere åbenhed i FoI-netværk for at investere mere ambitiøst med henblik på at nå en kritisk masse og maksimere effekten, at støtte banebrydende innovation, at prioritere Unionens FoI-investeringer på områder med høj merværdi, navnlig gennem missionsorientering, fuld, velinformeret og rettidig inddragelse af borgerne og omfattende kommunikation, at rationalisere EU-finansieringen for at udnytte FoI-potentialet fuldt ud, herunder forskningsinfrastrukturer i hele Unionen, såsom ved at strømline viften af europæiske partnerskabsinitiativer og samfinansieringsordninger, at udvikle flere og mere konkrete synergier mellem Unionens forskellige finansieringsinstrumenter, navnlig ved at afhjælpe ikkekomplementær interventionslogik og kompleksiteten af de forskellige finansierings- og andre forskrifter og også med sigte på at bidrage til at mobilisere underudnyttet FoI-potentiale i hele Unionen, at styrke internationalt samarbejde og åbenhed over for tredjelands deltagelse samt at videreføre forenklingen baseret på erfaringerne med gennemførelsen af Horisont 2020.
- (34) I betragtning af, at det er nødvendigt at rette særlig opmærksomhed mod koordinering og komplementaritet mellem forskellige EU-politikker, bør programmet tilstræbe synergier med andre EU-programmer fra deres udformning og strategiske planlægning til projektudvælgelse, forvaltning, kommunikation, formidling og udnyttelse af resultater, overvågning, revision og styring. For så vidt angår finansiering af FoI-aktiviteter bør synergier gøre det muligt at harmonisere regler, herunder reglerne for omkostningers støtteberettigelse, mest muligt. For at undgå dobbeltarbejde eller overlappninger, at øge EU-finansieringens løftestangseffekt og at mindske den administrative byrde for ansøgere og støttemodtagere bør det være muligt at fremme synergier, navnlig ved hjælp af alternativ, kombineret, kumulativ finansiering og overførsler af midler.
- (35) I overensstemmelse med forordning (EU) 2020/2094 og inden for grænserne af de deri tildelte midler bør der træffes foranstaltninger med henblik på genopretning og resiliens inden for rammerne af programmet for at imødegå covid-19-krisens hidtil usete konsekvenser. Sådanne supplerende midler bør anvendes på en måde, hvormed det sikres, at fristerne i forordning (EU) 2020/2094 overholdes. Sådanne supplerende midler bør udelukkende tildeles FoI-aktioner, der er rettet mod at afhjælpe konsekvenserne af covid-19-krisen, og navnlig dens økonomiske, sociale og samfundsmæssige konsekvenser.
- (36) For at Unionens finansiering kan opnå den størst mulige effekt og give det mest effektive bidrag til opfyldelsen af Unionens politikmålsætninger og forpligtelser bør det være muligt for Unionen at indgå europæiske partnerskaber med partnere i den private og/eller offentlige sektor. Sådanne partnere omfatter erhvervslivet, SMV'er, universiteter, forskningsorganisationer, FoI-interessenter, organer, der har fået overdraget offentlige tjenesteydelsesopgaver på lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt niveau eller civilsamfundsorganisationer, herunder fonde og ikkestatslige organisationer (NGO'er), der støtter og/eller udfører FoI, forudsat at de ønskede effekter kan opnås mere effektivt i fællesskab end af Unionen alene.

⁽⁸⁾ EUT C 331 af 18.9.2018, s. 30.

- (37) Det bør afhængigt af medlemsstaternes beslutning være muligt at betragte bidragene fra programmer, der medfinansieres af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), som bidrag fra den deltagende medlemsstat til europæiske partnerskaber i henhold til programmet. Denne mulighed bør dog ikke berøre nødvendigheden af at overholde alle de bestemmelser, der gælder for disse bidrag, som fastsat i en forordning vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiell støtte til grænseforvaltning og visapolitik (forordningen om fælles bestemmelser for 2021-2027) og de fondsspecifikke forordninger.
- (38) Programmet bør styrke samarbejdet mellem europæiske partnerskaber og partnere i den private og/eller offentlige sektor på internationalt niveau, herunder ved at sammenføre Fol-programmer og grænseoverskridende investeringer i Fol til gensidig fordel for mennesker og virksomheder og samtidig sikre, at Unionen kan fastholde sine interesser på strategiske områder.
- (39) Flagskibe for fremtidige og opdukkende teknologier (FET) har vist sig at være et effektivt instrument, der giver fordele for samfundet gennem en fælles, koordineret indsats fra EU og medlemsstaterne. Aktiviteter, der udføres inden for rammerne af FET-flagskibene Graphene, projektet om menneskehjernen og kvanteteknologi, som støttes i Horisont 2020, vil fortsat blive støttet i programmet gennem indkaldelser af forslag, der indgår i arbejdsprogrammet. Forberedende aktioner, der støttes i FET-flagskibsdelen af Horisont 2020, vil indgå i den strategiske planlægning i forbindelse med programmet og bidrage til arbejdet om missioner, samfinansierede partnerskaber og/eller europæiske partnerskaber med fælles programlægning og regelmæssige indkaldelser af forslag.
- (40) Det Fælles Forskningscenter (JRC) bør fortsat levere uafhængig, kundeorienteret videnskabelig dokumentation og teknisk støtte til Unionens politikker gennem hele politikcyklussen. JRC's direkte aktioner bør gennemføres på en fleksibel, effektiv og gennemsigtig måde, som tager hensyn til EU-politikernes behov og de relevante behov hos JRC's brugere, og som sikrer beskyttelse af Unionens finansielle interesser. JRC bør vedblive med at generere ekstra ressourcer.
- (41) Søjlen »Et innovativt Europa« bør fastlægge en række foranstaltninger for at yde integreret støtte til opfyldelse af behovene hos iværksættere og i forbindelse med iværksætteri, som tilsigter at virkeliggøre og fremskynde banebrydende innovation med henblik på hastig markedsvækst samt fremme Unionens strategiske autonomi og samtidig bevare en åben økonomi. Søjlen bør udgøre et one-stop-shop for at tiltrække og støtte alle typer af innovatorer og innovative virksomheder, såsom SMV'er, herunder nyetablerede virksomheder og i undtagelses-tilfælde små midcapselskaber, med potentiale til at opskalere på EU-plan og på internationalt plan. Søjlen bør tilbyde hurtige og fleksible tilskud og medinvesteringer, herunder med private investorer. Disse målsætninger bør forfølges gennem oprettelse af et europæisk innovationsråd (EIC). Søjlen bør også støtte Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) og de europæiske innovationsøkosystemer i bred forstand, navnlig gennem europæiske partnerskaber med nationale og regionale innovationsstøtteaktører.
- (42) I denne forordning, og navnlig for så vidt angår aktiviteter, der udføres inden for rammerne af EIC, bør der ved »en nyetableret virksomhed« forstås en SMV i en tidlig fase af sin livscyklus, herunder dem der er oprettet som spinoffvirksomheder fra universiteters forskningsaktiviteter, der sigter mod at finde innovative løsninger og skalerbare forretningsmodeller, og som er uafhængig jf. artikel 3 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF^(*); ved et »midcapselskab« bør der forstås et selskab, som ikke er en SMV, og som har mellem 250 og 3 000 ansatte, idet antallet af ansatte beregnes i overensstemmelse med afsnit I, artikel 3-6, i bilaget til nævnte henstilling; og ved et »lille midcapselskab« bør der forstås et midcapselskab, som har op til 499 ansatte.

(*) Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).

- (43) Politikmålsætningerne for programmet skal også gennemføres via finansielle instrumenter og budgetgaranti fra InvestEU-programmet, hvorved synergier mellem de to programmer fremmes.
- (44) EIC bør sammen med andre komponenter af programmet stimulere alle former for innovation spændende fra inkrementel til banebrydende og disruptiv innovation, som især er rettet mod markedsskabende innovation. EIC bør i kraft af sine Pathfinder- og Acceleratorinstrumenter tilsigte at udpege, udvikle og udrulle højrisikoinnovationer af enhver art, herunder inkrementelle innovationer, med hovedfokus på banebrydende, disruptive og højteknologiske innovationer, der har potentiale til at blive markedsskabende innovationer. Gennem sammenhængende og strømlinet støtte bør EIC udfylde det nuværende tomrum inden for offentlig støtte og private investeringer med henblik på banebrydende innovation. EIC's instrumenter kræver særlige juridiske og forvaltningsmæssige ordninger for at afspejle dets målsætninger, navnlig aktioner med henblik på udrulning på markedet.
- (45) Hensigten med Accelerator er at bygge bro over »dødens dal« mellem forskning, fasen før massekommercialisering og opskalering af virksomheder. Accelerator vil yde støtte til operationer med stort potentiale, der indebærer sådanne teknologiske, videnskabelige, finansielle, ledelsesmæssige eller markedsmæssige risici, at de endnu ikke anses for at være egnede til bankfinansiering og derfor ikke kan mobilisere betydelige investeringer fra markedet, og derved supplere InvestEU-programmet.
- (46) I tæt synergi med InvestEU-programmet bør Accelerator i dens blandede finansierings- og egenkapitalstøtteform finansiere projekter, der gennemføres af SMV'er, herunder nyetablerede virksomheder, og i undtagelsestilfælde tilfælde små midcapselskaber, som enten endnu ikke er i stand til at generere indtægter, som endnu ikke er rentable, eller som endnu ikke er i stand til at tiltrække tilstrækkelige investeringer til fuldt ud at gennemføre deres projekters forretningsplan. Sådanne støtteberettigede enheder ville blive betragtet som ikke værende egnede til bankfinansiering, selv om en del af deres investeringsbehov kunne være blevet eller kunne blive dækket af en eller flere investorer som f.eks. en privat eller offentlig bank, et family office, en venturekapitalfond eller en business angel. På denne måde har Accelerator til formål at overvinde et markedssvigt og finansiere enheder, der er lovende, men som endnu ikke er egnede til bankfinansiering, der er involveret i banebrydende markedsskabende innovationsprojekter. Når disse projekter bliver egnede til bankfinansiering, kunne de finansieres fra InvestEU-programmet.
- (47) Selv om budgettet for Accelerator hovedsageligt bør fordeles gennem blandet finansiering, bør Accelerators støtte udelukkende i form af tilskud til SMV'er, herunder nyetablerede virksomheder, med henblik på artikel 48 svare til den støtte, der ydes fra SMV-instrumentets budget i Horisont 2020.
- (48) EIT bør primært via sine videns- og innovationsfællesskaber (VIF'er) og ved at udvide sin regionale innovationsordning tage sigte på at styrke innovationsøkosystemer, som håndterer globale udfordringer. Dette bør opnås ved at fremme integration af innovation, forskning, videregående uddannelse og iværksætteri. EIT bør i overensstemmelse med en forordning vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet om Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (»EIT-forordningen«) og EIT's strategiske innovationsdagsorden, der er omhandlet i en afgørelse vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet om den strategiske innovationsdagsorden for Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) for 2021-2027, fremme innovation gennem sine aktiviteter og bør i væsentlig grad øge sin støtte til integration af videregående uddannelse inden for innovationsøkosystemet, navnlig ved at stimulere iværksætteruddannelse, fremme stærkt ikkefagspecifikt samarbejde mellem erhvervslivet og den akademiske verden og udpege potentielle færdigheder for kommende innovatorer for at håndtere globale udfordringer, hvilket omfatter avancerede digitale færdigheder og innovationsfærdigheder. EIT's støtteordninger bør være til gavn for EIC-støttemodtagere, samtidig med at nyetablerede virksomheder hidrørende fra EIT's VIF'er bør have forenklet og dermed hurtigere adgang til EIC-aktioner. Selv om EIT's fokus på innovationsøkosystemer bør gøre det naturligt egnet inden for søjlen »Et innovativt Europa«, bør det også støtte de andre søjler, alt efter hvad der er relevant. Unødvendig overlapning mellem VIF'er og andre instrumenter inden for samme område, navnlig andre europæiske partnerskaber, bør undgås.
- (49) Der bør sikres og bevares lige vilkår for virksomheder, der konkurrerer på et givet marked, eftersom dette er et centralt krav for, at alle typer innovation, herunder banebrydende, disruptiv og inkrementel innovation, kan trives, hvilket sætter især et stort antal små og mellemstore innovatorer i stand til at opbygge FoU-kapacitet, høste udbyttet af deres investering og erobre en andel af markedet.

- (50) Programmet bør fremme og integrere samarbejde med tredjelande og internationale organisationer og initiativer på grundlag af Unionens interesser, gensidige fordele, internationale forpligtelser, videnskabsdiplomati og, så vidt muligt, gensidighed. Internationalt samarbejde bør sigte mod at styrke Unionens ekspertise inden for FoI, tiltrækningskraft, evne til at fastholde de bedste talenter samt økonomisk og industriel konkurrenceevne, at håndtere globale udfordringer, herunder SDG'erne ved at følge principperne i 2030-dagsordenen og Parisaftalen, og at støtte Unionens eksterne politikker. En tilgang med en generel åbenhed for international deltagelse og målrettede internationale samarbejdsaktioner bør følges, herunder gennem passende berettigelse til finansiering for enheder, der er etableret i lav- til mellemindkomstlande. Unionen bør sigte mod at indgå internationale samarbejdsaftaler på FoI-området med tredjelande. Samtidig bør tredjelandes associering, navnlig i samarbejds-mæssige dele af programmet, fremmes i overensstemmelse med associeringsaftaler, idet der fokuseres på merværdi for Unionen. Ved tildelingen af associerede landes finansielle bidrag til programmet bør Kommissionen tage hensyn til omfanget af disse tredjelandes juridiske enheders deltagelse i programmets forskellige dele.
- (51) Med et tættere forhold mellem videnskab og samfund og optimering af fordelene ved deres samspil for øje bør programmet engagere og inddrage alle samfundsaktører, såsom borgere og civilsamfundsorganisationer, i fælles udarbejdelse og medskabelse af dagsordener og indhold vedrørende ansvarlig forskning og innovation (RRI), og gennemgående i processer, som imødekommer borgernes og civilsamfundets bekymringer, behov og forventninger, fremme videnskabelig uddannelse, gøre videnskabelig viden offentligt tilgængelig og lette borgernes og civilsamfundsorganisationers deltagelse i programmets aktiviteter. Dette bør gøres i hele programmet og gennem særskilte aktiviteter i delen »Udvidelse af deltagerkredsen og styrkelse af EFR«. Inddragelse af borgerne og civilsamfundet i FoI bør ledsages af offentlige outreachaktiviteter for at skabe og fastholde offentlig støtte til programmet. Programmet bør også søge at fjerne hindringer for og fremme synergier mellem videnskab, teknologi, kultur og kunst for at opnå en ny kvalitet af bæredygtig innovation. De foranstaltninger, som træffes med henblik på at forbedre inddragelsen af borgerne og civilsamfundet i de støttede projekter, bør overvåges.
- (52) I programmet bør der, hvor det er relevant, tages hensyn til de særlige karakteristika for regionerne i den yderste periferi som anført i artikel 349 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og i tråd med Kommissionens meddelelse af 24. oktober 2017 med titlen »Et stærkere og fornyet strategisk partnerskab med regionerne i EU's yderste periferi«, som Rådet har hilst velkommen.
- (53) De aktiviteter, der udvikles inden for programmets rammer, bør tilstræbe at fjerne skævheder og uligheder mellem mænd og kvinder, forbedre balancen mellem arbejdsliv og privatliv og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder inden for FoI, herunder princippet om lige løn uden forskelsbehandling baseret på køn, i overensstemmelse med artikel 2 og 3 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og artikel 8 og 157 i TEUF. Kønsaspektet bør integreres i FoI-indhold og følges på alle stadier i forskningscyklussen. Desuden bør programmets aktiviteter tage sigte på at fjerne uligheder og fremme lighed og mangfoldighed i alle aspekter af FoI med hensyn til alder, handicap, race og etnicitet, religion eller tro samt seksuel orientering.
- (54) I lyset af de særlige forhold i forsvarsindustriektoren bør nærmere bestemmelser for EU-finansiering til forsvarsforskningsprojekter fastsættes i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697⁽¹⁰⁾ (»Den Europæiske Forsvarsfond«), hvori reglerne for deltagelse i forsvarsforskning fastlægges. Aktiviteter, der skal udføres inden for rammerne af Den Europæiske Forsvarsfond, bør udelukkende have fokus på forsvarsforskning og -udvikling, mens aktiviteter, der udføres inden for rammerne af særprogrammet oprettet ved Rådets afgørelse 2021/764⁽¹¹⁾ (»særprogrammet«) og EIT, udelukkende bør have fokus på civile anvendelser. Unødvendig overlappning bør undgås.

⁽¹⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697 af 29. april 2021 om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1092 (se side 149 i denne EUT).

⁽¹¹⁾ Rådets afgørelse (EU) 2021/764 af den 10. maj 2021 om oprettelse af særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation og om ophævelse af afgørelse 2013/743/EU (EUT LI 167 af 12.5.2021, s. 1).

- (55) Der fastsættes ved denne forordning en finansieringsramme for hele programmets varighed, som skal udgøre det primære referencebeløb, jf. punkt 18 i den interinstitutionelle aftale af 16. december 2020 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan hen imod indførelse af nye egne indtægter ⁽¹²⁾, for Europa-Parlamentet og Rådet under den årlige budgetprocedure. Denne finansieringsramme omfatter et beløb på 580 000 000 EUR i løbende priser til det særprogram, der er oprettet ved afgørelse (EU) 2021/764, og til EIT i overensstemmelse med Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens fælles erklæring af 16. december 2020 om styrkelse af særprogrammer og tilpasning af basisretsakter ⁽¹³⁾.
- (56) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁴⁾ (»finansforordningen«) finder anvendelse på dette program. Finansforordningen fastsætter regler for gennemførelsen af EU-budgettet, herunder reglerne for tilskud, priser, udbud, indirekte forvaltning, finansielle instrumenter, budgetgarantier, finansiel bistand og godtgørelse af eksterne eksperter.
- (57) I overensstemmelse med finansforordningens artikel 193, stk. 2, kan der ydes tilskud til en allerede påbegyndt aktion, forudsat at ansøgeren kan godtgøre, at det var nødvendigt at igangsætte aktionen inden undertegnelsen af tilskudsaftalen. Omkostninger, som er påløbet forud for datoen for indgivelsen af ansøgningen om tilskud, er dog ikke støtteberettigede, undtagen i behørigt begrundede undtagelsestilfælde. For at undgå enhver afbrydelse af Unionens støtte, som kan være til skade for Unionens interesser, bør det være muligt i finansieringsafgørelsen i en begrænset periode ved begyndelsen af FFR 2021-2027 og kun i behørigt begrundede tilfælde at fastsætte, at aktiviteter og omkostninger er støtteberettigede fra begyndelsen af regnskabsåret 2021, selv om de er gennemført og påløbet, inden ansøgningen om tilskud blev indgivet.
- (58) Der bør gennem hele programmet konstant tilstræbes administrativ forenkling, navnlig reduktion af den administrative byrde for støttemodtagere. Kommissionen bør endvidere forenkle sine værktøjer og retningslinjer på en sådan måde, at de udgør en minimal byrde for støttemodtagere. Kommissionen bør navnlig overveje at udsende en forkortet udgave af vejledningen.
- (59) Fuldførelsen af det digitale indre marked og de stadig større muligheder som følge af konvergensen mellem digitale og fysiske teknologier kræver øgede investeringer. Programmet bør bidrage til denne indsats med en betydelig forøgelse af udgifterne til primære aktiviteter inden for digital FoI sammenlignet med Horisont 2020 ⁽¹⁵⁾. Dette bør sikre, at Europa forbliver i front, når det drejer sig om FoI på det digitale område.
- (60) Kvanteforskning inden for rammerne af klyngen »Det digitale område, industri og rummet« under søjle II bør prioriteres i betragtning af dens afgørende rolle i den digitale omstilling, nemlig ved at udvide Europas videnskabelige lederskab og ekspertise inden for kvanteteknologier, så det planlagte budget, der blev fastsat i 2018, kan nås.

⁽¹²⁾ OJ L 433 I af 22.12.2020, s. 28.

⁽¹³⁾ EUT C 444 I af 22.12.2020, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Af Kommissionens meddelelse af 14. februar 2018 med titlen »En ny, moderniseret flerårig finansiel ramme for en Europæisk Union, der effektivt lever op til de valgte prioriteter for perioden efter 2020« fremgår det, at der er brugt 13 mia. EUR på de primære digitale aktiviteter under Horisont 2020, rammeprogrammet for forskning og innovation.

- (61) I overensstemmelse med finansforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 ⁽¹⁶⁾ og Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 ⁽¹⁷⁾, (Euratom, EF) nr. 2185/96 ⁽¹⁸⁾ og (EU) 2017/1939 ⁽¹⁹⁾ skal Unionens finansielle interesser beskyttes ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger vedrørende forebyggelse, opdagelse, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder, herunder svig, vedrørende tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og, hvor det er relevant, vedrørende pålæggelse af administrative sanktioner.

Navnlig har Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) i overensstemmelse med forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og (EU, Euratom) nr. 883/2013 beføjelse til at foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, med henblik på at fastslå, om der foreligger svig, korruption eller enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser. Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) er i overensstemmelse med forordning (EU) 2017/1939 beføjet til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger til skade for Unionens finansielle interesser som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 ⁽²⁰⁾. I overensstemmelse med finansforordningen skal enhver person eller enhed, som modtager EU-midler, samarbejde fuldt ud om beskyttelse af Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF, Revisionsretten og, for så vidt angår de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde i henhold til forordning (EU) 2017/1939, EPPO de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at eventuelle tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, tildeler tilsvarende rettigheder.

- (62) Tredjelande, der er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), kan deltage i EU-programmer inden for rammerne af det samarbejde, der er etableret ved aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde ⁽²¹⁾, som fastsætter, at programmerne gennemføres på grundlag af en afgørelse vedtaget i henhold til nævnte aftale. Tredjelande kan også deltage på grundlag af andre retlige instrumenter. Der bør indsættes en særlig bestemmelse i denne forordning med et krav om, at tredjelande skal give den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser.
- (63) I henhold til artikel 94 i Rådets afgørelse 2013/755/EU ⁽²²⁾ er personer og enheder, som er etableret i oversøiske lande eller territorier, finansieringsberettigede med forbehold af programmets regler og målsætninger og eventuelle ordninger, som finder anvendelse på den medlemsstat, som det pågældende oversøiske land eller territorium hører under.
- (64) I henhold til punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ⁽²³⁾ bør dette program evalueres på grundlag af oplysninger indsamlet i overensstemmelse med specifikke rapporterings- og overvågningskrav, samtidig med at overregulering og en administrativ byrde undgås, navnlig for medlemsstaterne og programmets støttemodtagere. Disse krav bør, hvor det er relevant, omfatte målbare indikatorer som grundlag for evaluering af programmets virkninger i praksis.

⁽¹⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁹⁾ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed (»EPPO«) (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 29).

⁽²¹⁾ EFT L 1 af 3.1.1994, s. 3.

⁽²²⁾ Rådets afgørelse 2013/755/EU af 25. november 2013 om de oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union (»associeringsafgørelse«) (EUT L 344 af 19.12.2013, s. 1).

⁽²³⁾ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

- (65) For at sikre en effektiv vurdering af programmets fremskridt hen imod opnåelsen af dets målsætninger bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF for så vidt angår ændring af bilag V med hensyn til indikatorerne for effektivitet, hvis det skønnes at være nødvendigt, og for at fastsætte referencescenarier og mål samt for at supplere denne forordning med bestemmelser om oprettelse af en overvågnings- og evalueringsramme. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (66) Sammenhæng og synergier mellem programmet og Unionens rumprogram vil fremme en globalt konkurrencedygtig og innovativ europæisk rumsektor, styrke Europas uafhængighed i forbindelse med adgang til og anvendelse af rummet i et sikkert og trygt miljø samt styrke Europas rolle som global aktør. Topkvalitet i forskning, banebrydende løsninger og downstreambrugere i programmet vil blive støttet af data og tjenester, som stilles til rådighed via Unionens rumprogram.
- (67) Sammenhæng og synergier mellem programmet og Erasmus+ vil fremme indførelsen af forskningsresultater gennem uddannelsesaktiviteter, sprede innovationsånden til uddannelsessystemet og sikre, at uddannelsesaktiviteter bygger på de seneste FoU-aktiviteter. I den forbindelse vil programmet efter de pilotaktioner, der blev iværksat inden for rammerne af Erasmus+ 2014-2020 vedrørende europæiske universiteter, komplementere støtten fra Erasmus+ til europæiske universiteter på en synergetisk måde, hvor det er relevant.
- (68) For at øge programmets effekt med hensyn til gennemførelse af Unionens prioriteter bør der tilskyndes til og tilstræbes synergier med programmer og instrumenter, der har til formål at imødekomme nye EU-behov, herunder med mekanismen for en retfærdig omstilling, genopretnings- og resiliensfaciliteten og EU4Health-programmet.
- (69) Reglerne for deltagelse og formidling bør i tilstrækkelig grad afspejle programmets behov, idet der tages hensyn til de rejste betænkeligheder og fremsatte anbefalinger fra forskellige interessenter samt i midtvejsevalueringen af Horisont 2020, som blev foretaget med bistand fra uafhængige eksterne eksperter.
- (70) Fælles regler i hele programmet bør sikre en sammenhængende ramme, som faciliterer deltagelse i programmer, der støttes finansielt af programmets budget, herunder deltagelse i programmer, der forvaltes af finansieringsorganer, såsom EIT, fællesforetagender eller enhver anden struktur i henhold til artikel 187 i TEUF, og deltagelse i programmer, der iværksættes af medlemsstaterne i henhold til artikel 185 i TEUF. Det bør være muligt at vedtage særlige regler, men sådanne undtagelser bør begrænses til, når det er strengt nødvendigt og behørigt begrundet.
- (71) Aktioner, der falder ind under programmets anvendelsesområde, bør overholde grundlæggende rettigheder og respektere de principper, som navnlig anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (»chartret«). Sådanne aktioner bør være i overensstemmelse med alle retlige forpligtelser, herunder international ret, og enhver relevant afgørelse fra Kommissionen, såsom Kommissionens meddelelse af 28. juni 2013 ⁽²⁴⁾, samt etiske principper, hvilket indbefatter at undgå at krænke forskningsintegriteten. Der bør tages hensyn til udtalelser fra Den Europæiske Gruppe vedrørende Etik inden for Naturvidenskab og Ny Teknologi, Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, hvor det er relevant. Der bør også tages hensyn til artikel 13 i TEUF i forbindelse med forskningsaktiviteter, og anvendelsen af dyr i forskning og forsøg bør mindskes med henblik på i sidste instans at erstatte deres anvendelse.
- (72) For at sikre videnskabelig topkvalitet og i overensstemmelse med artikel 13 i chartret bør programmet fremme respekten for den akademiske frihed i alle lande, der modtager midler fra programmet.

⁽²⁴⁾ EUT C 205 af 19.7.2013, s. 9.

- (73) I overensstemmelse med målsætningerne for internationalt samarbejde som beskrevet i artikel 180 og 186 i TEUF bør deltagelse af juridiske enheder, der er etableret i tredjelande, og internationale organisationer fremmes på grundlag af gensidige fordele og Unionens interesser. Gennemførelsen af programmet bør være i overensstemmelse med de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til artikel 75 og 215 i TEUF, og bør overholde international ret. For så vidt angår aktioner vedrørende Unionens strategiske aktiver, interesser, uafhængighed eller sikkerhed bør det være muligt at begrænse deltagelse i programmets specifikke aktioner til juridiske enheder, som kun er etableret i medlemsstaterne, eller til juridiske enheder, som er etableret i nærmere angivne associerede lande eller andre tredjelande ud over medlemsstaterne. Enhver udelukkelse af juridiske enheder, som er etableret i Unionen eller i associerede lande, som direkte eller indirekte kontrolleres af ikkeassocierede tredjelande eller af juridiske enheder fra ikkeassocierede tredjelande, bør tage hensyn til på den ene side de risici, som inddragelsen af sådanne enheder ville indebære, og på den anden side de fordele, som deres deltagelse ville generere.
- (74) Programmet anerkender, at klimaændringer er en af de største globale og samfundsmæssige udfordringer, og afspejler betydningen af at bekæmpe klimaændringer i overensstemmelse med Unionens forpligtelse til at gennemføre Parisaftalen og nå SDG'erne. I overensstemmelse med bør programmet bidrage til at integrere klimaaktioner og til at nå et overordnet mål om, at 30 % af udgifterne i EU-budgettet støtter klimamålsætninger. Klimatiltag bør integreres på passende vis i FoI-indhold og anvendes på alle stadier i forskningscyklussen.
- (75) I forbindelse med den klimarelaterede effektivitet bør Kommissionen aflægge rapport om resultaterne, innovationerne og de aggregerede anslåede virkninger af projekter, der er klimarelevante, herunder pr. programdelen og pr. gennemførelsesmetode. Kommissionen bør ved gennemførelsen af sin analyse tage hensyn til de langsigtede økonomiske, samfundsmæssige og miljømæssige omkostninger og fordele for EU-borgerne som følge af programmets aktiviteter, herunder indførelse af innovative løsninger til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, den anslåede effekt på beskæftigelsen og virksomhedsoprettelser, økonomisk vækst og konkurrenceevne, ren energi, sundhed og trivsel, herunder luft-, jord- og vandkvalitet. Resultaterne af denne analyse af effekten bør offentliggøres, bør vurderes i forbindelse med Unionens klima- og energimål og bør bidrage til den efterfølgende strategiske planlægning og fremtidige arbejdsprogrammer.
- (76) For at afspejle betydningen af at håndtere det dramatiske tab af biodiversitet bør FoI-aktiviteter under programmet bidrage til bevaring og genoprettelse af biodiversiteten og til at opfylde den overordnede ambition om at afsætte 7,5 % af de årlige udgifter under FFR til biodiversitetsmålsætninger i 2024 og 10 % af de årlige udgifter under FFR til biodiversitetsmålsætninger i 2026 og 2027, idet der tages hensyn til de eksisterende overlapninger mellem klima- og biodiversitetsmålene i overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale af 16. december 2020 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan hen imod indførelse af nye egne indtægter.
- (77) Horisontale finansielle regler, der er vedtaget af Europa-Parlamentet og af Rådet på grundlag af artikel 322 i TEUF, finder anvendelse på denne forordning. Disse regler er fastsat i finansforordningen og fastlægger navnlig proceduren for opstilling og gennemførelse af budgettet ved hjælp af tilskud, udbud, priser og indirekte gennemførelse og fastsætter kontrol med finansielle aktørers ansvar. Regler, der er vedtaget på grundlag af artikel 322 i TEUF, omfatter også en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget.
- (78) Det er muligt, at anvendelsen af følsomme baggrundoplysninger eller uautoriserede personers adgang til følsomme resultater har en skadelig effekt på Unionens eller en eller flere medlemsstaters interesser. Håndtering af fortrolige data og klassificerede informationer bør derfor være omfattet af al relevant EU-ret, herunder institutionernes interne regler, såsom Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 53).

- (79) Det er nødvendigt at fastsætte minimumsbetingelser for deltagelse, både som en hovedregel, hvor et konsortium bør omfatte mindst én juridisk enhed fra en medlemsstat, og med hensyn til de nærmere enkeltheder ved særlige typer af aktioner inden for rammerne af programmet.
- (80) Det er nødvendigt at fastsætte vilkår og betingelser for ydelse af EU-finansiering til deltagere i aktioner inden for rammerne af programmet. Tilskud bør være den vigtigste form for støtte i programmet. De bør gennemføres under hensyntagen til alle former for bidrag, der er fastsat i finansforordningen, herunder faste beløb, faste takster eller enhedsomkostninger, med henblik på yderligere forenkling. Støttemodtagernes rettigheder og forpligtelser bør fastsættes i tilskudsaftalen, herunder, hvor det er relevant, koordinatorens rolle og opgaver. Der bør sikres et tæt samarbejde med medlemsstaternes eksperter ved udarbejdelsen af standardtilskudsaftalerne og ved enhver væsentlig ændring heraf, blandt andet med henblik på yderligere forenkling for støttemodtagere.
- (81) Finansieringssatserne i denne forordning anføres som maksima for at overholde samfinansieringsprincippet.
- (82) Programmet bør i overensstemmelse med finansforordningen skabe grundlag for en mere udbredt accept af støttemodtagernes sædvanlige omkostningsregnskabspraksis for så vidt angår personaleomkostninger og enhedsomkostninger for internt fakturerede varer og tjenesteydelser, herunder for store forskningsinfrastrukturer som omhandlet i Horisont 2020. Anvendelse af enhedsomkostninger for internt fakturerede varer og tjenesteydelser, der beregnes i overensstemmelse med støttemodtagernes sædvanlige regnskabspraksis, og som kombinerer faktiske direkte omkostninger og indirekte omkostninger, bør være en mulighed, der kan vælges af alle støttemodtagere. I denne forbindelse bør støttemodtagere kunne medtage faktiske indirekte omkostninger, der beregnes på grundlag af fordelingsnøgler, i sådanne enhedsomkostninger for internt fakturerede varer og tjenesteydelser.
- (83) Den nuværende ordning for godtgørelse af faktiske personaleomkostninger bør forenkles yderligere på grundlag af den tilgang med projektbaseret aflønning, som er udviklet inden for rammerne af Horisont 2020, og yderligere tilpasses til finansforordningen med henblik på at reducere aflønningsgab mellem EU-forskere, der deltager i programmet.
- (84) Den deltagergarantifond, der er oprettet i henhold til Horisont 2020 og forvaltes af Kommissionen, har vist sig at være en vigtig beskyttelsesmekanisme, der mindsker risiciene i forbindelse med skyldige beløb, som misligholdende deltagere ikke tilbagebetaler. Derfor bør deltagergarantifonden, som omdøbes til den gensidige forsikringsmekanisme (»mekanismen«), videreføres og udvides til andre finansieringsorganer, navnlig til initiativer i medfør af artikel 185 i TEUF. Det bør være muligt at udvide mekanismen til støttemodtagere i ethvert andet direkte forvaltet EU-program. På grundlag af nøje overvågning af de mulige negative afkast af mekanismens investeringer bør Kommissionen træffe de passende afbødende foranstaltninger for at gøre det muligt for mekanismen at fortsætte sine interventioner til beskyttelse af Unionens finansielle interesser og betale bidrag tilbage til støttemodtagere i forbindelse med udligning af saldoen.
- (85) Regler for udnyttelse og formidling af resultater bør fastsættes for at sikre, at støttemodtagere efter omstændighederne beskytter, udnytter, formidler og giver adgang til resultater. Der bør lægges større vægt på at udnytte disse resultater, og Kommissionen bør udpege og bidrage til at maksimere støttemodtageres muligheder for at udnytte resultater, især i Unionen. Udnyttelsen af resultater bør tage hensyn til programmets principper, herunder fremme af innovation i Unionen og styrkelse af EFR.
- (86) De centrale elementer i Horisont 2020's ordning for evaluering og udvælgelse af forslag med dets særlige fokus på topkvalitet og, hvor det er relevant, på »effekt« og »gennemførelsens kvalitet og effektivitet« bør opretholdes. Forslag bør fortsat udvælges på grundlag af en evaluering foretaget af uafhængige eksterne eksperter. Evalueringsprocessen bør tilrettelægges således, at interessekonflikter og mangel på uvildighed undgås. Muligheden for en indgivelses-procedure med to faser bør tages i betragtning, og anonymiserede forslag kunne, hvor det er relevant, evalueres i første evalueringsfase. Kommissionen bør fortsat inddrage uafhængige observatører i evalueringsprocessen, hvor det er relevant. For aktiviteter inden for rammerne af Pathfinder, missioner og i andre behørigt begrundede tilfælde som omhandlet i arbejdsprogrammet kan nødvendigheden af at sikre overordnet sammenhæng i projektporteføljen tages i betragtning, forudsat at forslagene er nået over de gældende tærskler. Målsætningerne og procedurerne herfor bør offentliggøres på forhånd. I overensstemmelse med finansforordningens artikel 200, stk. 7, bør ansøgere underrettes om evalueringen af deres forslag, herunder navnlig, hvis det er relevant, om årsagerne til afvisning.

- (87) For at mindske den administrative byrde for modtagere af EU-midler bør systematisk gensidig tillid til vurderinger og revisioner i forbindelse med andre EU-programmer gennemføres i overensstemmelse med finansforordningens artikel 126 og 127 for alle dele af programmet, hvor det er muligt. Gensidig tillid bør udtrykkeligt muliggøres ved også at tage hensyn til andre forsikringslementer, såsom system- og procesrevisioner.
- (88) Særlige udfordringer inden for FoI bør håndteres ved hjælp af priser, herunder fælles eller forbundne priser, hvor det er relevant, tilrettelagt af Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan sammen med andre EU-organer, associerede lande, andre tredjelande, internationale organisationer eller juridiske enheder, der drives på nonprofitbasis. Priser bør støtte opfyldelsen af programmets målsætninger.
- (89) Finansieringsformerne og gennemførelsesmetoderne i henhold til denne forordning bør vælges ud fra den mulighed, som de giver for at nå de pågældende aktioners specifikke målsætninger og opnå resultater, under hensyntagen til navnlig kontrolomkostningerne, den administrative byrde og den forventede risiko for manglende overholdelse. Dette bør omfatte overvejelser om anvendelse af faste beløb, faste takster og skalaer for enhedsomkostninger.
- (90) For at sikre kontinuiteten i ydelsen af støtte på det relevante politikområde og gøre det muligt at starte gennemførelsen fra begyndelsen af FFR 2021-2027 bør denne forordning træde i kraft så hurtigt som muligt og bør finde anvendelse med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2021.
- (91) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af hensynet til at undgå overlapninger, nå kritisk masse på nøgleområder og maksimere EU-merværdi bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (92) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1290/2013 ⁽²⁶⁾ og forordning (EU) nr. 1291/2013 bør derfor ophæves —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

1. Denne forordning opretter Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation (»programmet«) — for varigheden af FFR 2021-2027, fastsætter reglerne for deltagelse og formidling vedrørende indirekte aktioner i henhold til programmet og fastlægger rammerne for Unionens støtte til FoI-aktiviteter for samme varighed.

Denne forordning fastsætter målsætningerne for programmet, budgettet for perioden 2021-2027, formerne for EU-finansiering og reglerne for ydelsen af sådan finansiering.

2. Programmet gennemføres via:

- a) det særprogram, som er oprettet ved afgørelse (EU) 2021/764
- b) et finansielt bidrag til Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi, der er oprettet ved EIT-forordningen

⁽²⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1290/2013 af 11. december 2013 om reglerne for deltagelse og formidling i »Horisont 2020 — rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020)« og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1906/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 81).

c) det særprogram om forsvarsforskning, der er oprettet ved forordning (EU) 2021/697.

3. Denne forordning finder, med undtagelse af artikel 1 og 5, artikel 7, stk. 1, og artikel 12, stk. 1, ikke anvendelse på det særprogram om forsvarsforskning, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 2, litra c).

4. Udtrykkene »Horisont Europa«, »programmet« og »særprogrammet«, der anvendes i nærværende forordning, henviser kun til spørgsmål, der er relevante for det særprogram, som er omhandlet i stk. 2, litra a), medmindre andet er udtrykkeligt angivet.

5. EIT gennemfører programmet i overensstemmelse med sine strategiske målsætninger for perioden 2021-2027 som fastsat i EIT's strategiske innovationsdagsorden, idet der tages hensyn til den strategiske planlægning som omhandlet i artikel 6 og i særprogrammet, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 2, litra a).

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) »forskningsinfrastrukturer«: faciliteter, som tilvejebringer ressourcer og tjenester til forskersamfundene til at udføre forskning og fremme innovation inden for deres områder, herunder dertil hørende menneskelige ressourcer, vigtigt udstyr og instrumenter, videnrelaterede faciliteter såsom samlinger, arkiver eller videnskabelige datainfrastrukturer, IT-systemer samt kommunikationsnetværk og eventuel anden infrastruktur af unik art, der er tilgængelig for eksterne brugere, og som er væsentlig for at opnå høj kvalitet i FoI; disse kan, hvor det er relevant, anvendes i en ikkeforskningsmæssig sammenhæng, f.eks. inden for uddannelse eller offentlige tjenesteydelser, og de kan være »samlet på ét sted«, »virtuelle« eller »distribuerede«
- 2) »strategi for intelligent specialisering«: de nationale eller regionale innovationsstrategier, der opstiller prioriteter for at opbygge en konkurrencemæssig fordel ved at udvikle og matche egne styrker inden for FoI med erhvervslivets behov for at udnytte nye muligheder og markedsudviklinger på en sammenhængende måde og samtidig undgå overlappning og opsplitning af indsatsen, herunder dem der tager form af eller er inkluderet i de nationale eller regionale strategiske politikrammer for FoI, og som opfylder grundforudsætningen i den relevante bestemmelse i forordningen om fælles bestemmelser for 2021-2027
- 3) »europæisk partnerskab«: et initiativ med tidlig inddragelse af medlemsstaterne og associerede lande, hvor Unionen sammen med private eller offentlige partnere (såsom industrien, universiteter, forskningsorganisationer, organer, der har fået overdraget offentlige tjenesteydelsesopgaver på lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt plan, eller civilsamfundsorganisationer, herunder fonde og NGO'er), forpligter sig til i fællesskab at støtte udvikling og gennemførelse af et program for FoI-aktiviteter, herunder relateret til udbredelse på markedet eller indarbejdelse i lovgivning eller politikker
- 4) »åben adgang«: onlineadgang, der stilles vederlagsfrit til rådighed for slutbrugeren, til forskningsoutput fra aktioner under programmet, i overensstemmelse med artikel 14 og artikel 39, stk. 3
- 5) »åben videnskab«: en tilgang til den videnskabelige proces, der er baseret på åbent samarbejde, værktøjer og formidling af viden, og omfatter de elementer, der er opført på listen i artikel 14
- 6) »mission«: en portefølje af tværfaglige og tværsektorielle FoI-aktiviteter, der er baseret på topkvalitet og er effektorienterede, og som har til formål: i) inden for en fastsat frist at opnå et målbart mål, som ikke ville kunne opnås gennem individuelle aktioner, ii) at have en effekt på samfundet og den politiske beslutningstagning gennem videnskab og teknologi, og iii) at være relevant for en betydelig del af den europæiske befolkning og et bredt udsnit af de europæiske borgere
- 7) »prækommercielt udbud«: udbud af forsknings- og udviklingstjenester, der omfatter risiko- og resultatdeling på markedsvilkår og konkurrencepræget udvikling i faser, hvor de indkøbte forsknings- og udviklingstjenester er klart adskilt fra udrulning af slutprodukter i kommerciel målestok
- 8) »offentligt udbud af innovationsløsninger«: udbud, hvor den ordregivende myndighed fungerer som første kunde for innovative varer eller tjenester, der endnu ikke er kommercielt tilgængelige i stor skala, og som kan omfatte overensstemmelsesprøvning

- 9) »adgangsret«: ret til at anvende resultater eller baggrundsviden i henhold til vilkårene og betingelserne i denne forordning
- 10) »baggrundsviden«: alle data, al knowhow eller alle oplysninger, uanset form eller art, både materielle og immaterielle, herunder rettigheder såsom intellektuelle ejendomsrettigheder, som: i) støttemodtagerne besidder, før de tiltræder en given aktion, og ii) som støttemodtagerne i en skriftlig aftale har udpeget som nødvendige for gennemførelse af aktionen eller udnyttelse af dens resultater
- 11) »formidling«: offentliggørelse af resultater på en hensigtsmæssig måde, undtagen som følge af beskyttelse eller udnyttelse af resultaterne, herunder i videnskabelige publikationer uanset medie
- 12) »udnyttelse«: anvendelse af resultaterne i videre FoI-aktiviteter ud over dem, der er omfattet af den pågældende aktion, herunder blandt andet kommerciel udnyttelse såsom udvikling, skabelse, fremstilling og markedsføring af et produkt eller en proces, skabelse og levering af en tjeneste eller i standardiseringsaktiviteter
- 13) »rimelige vilkår«: passende vilkår, herunder eventuelle finansielle betingelser eller royaltyfrie betingelser, der tager hensyn til de særlige forhold i forbindelse med anmodningen om adgangsret, såsom den faktiske eller potentielle værdi af de resultater eller den baggrundsviden, der anmodes om adgang til, og/eller omfanget, varigheden eller andre forhold vedrørende den påtænkte udnyttelse
- 14) »finansieringsorgan«: et organ eller en organisation, jf. finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra c), som Kommissionen har overdraget opgaver vedrørende budgetgennemførelsen i henhold til programmet
- 15) »international europæisk forskningsorganisation«: en international organisation, hvor flertallet af medlemmerne er medlemsstater eller associerede lande, hvis hovedformål er at bidrage til at styrke det videnskabelige og teknologiske samarbejde i Europa
- 16) »juridisk enhed«: en fysisk person eller en efter EU-retten, national ret eller international ret oprettet og anerkendt juridisk person, der har status som juridisk person og handleevne i eget navn, kan udøve rettigheder og være pålagt pligter, eller en enhed, der ikke har status som juridisk person, som omhandlet i finansforordningens artikel 197, stk. 2, litra c)
- 17) »lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen« eller »lande med lav FoI-performance«: lande, i hvilke juridiske enheder skal være etableret for at være kvalificerede som koordinatore i forbindelse med komponenten »Udvidelse af deltagerkredsen og udbredelse af topkvalitet« i den del af programmet, der vedrører »Udvidelse af deltagerkredsen og styrkelse af EFR«; blandt medlemsstaterne udgøres disse lande af Bulgarien, Kroatien, Cypern, Tjekkiet, Estland, Grækenland, Ungarn, Letland, Litauen, Malta, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet og Slovenien i hele programmets levetid; for associerede lande betyder dette listen over kvalificerede lande som fastlagt på grundlag af en indikator og offentliggøres i arbejdsprogrammet. Juridiske enheder fra regioner i den yderste periferi som defineret i artikel 349 i TEUF er ligeledes fuldt ud kvalificerede som koordinatore i forbindelse med denne komponent
- 18) »juridisk enhed, der drives på nonprofitbasis«: en juridisk enhed, der i kraft af sin retlige form drives på nonprofitbasis, eller som er retligt eller lovmæssigt forpligtet til ikke at udlodde overskud til aktionærer eller enkelte medlemmer
- 19) »små eller mellemstore virksomheder« eller »SMV'er«: mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder som defineret i artikel 2 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF ⁽²⁷⁾
- 20) »lille midcapselskab«: en enhed, som ikke er en SMV, og som har op til 499 ansatte, idet antallet af beskæftigede beregnes i overensstemmelse med artikel 3-6 i bilaget til henstilling 2003/361/EF
- 21) »resultater«: enhver materiel eller immateriel virkning af en given aktion såsom data, knowhow eller oplysninger, uanset form eller art, og uanset om den kan beskyttes eller ej, samt alle rettigheder knyttet hertil, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder

⁽²⁷⁾ Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).

- 22) »forskningsoutput«: resultater, som er frembragt ved hjælp af en given aktion, og som der kan gives adgang til i form af videnskabelige publikationer, data eller andre færdigudviklede resultater og processer såsom software, algoritmer, protokoller og elektroniske notesbøger
- 23) »Seal of Excellence«: et kvalitetsmærke, som viser, at et forslag, der er indgivet efter en indkaldelse af forslag, ligger over alle de evalueringstærskler, der er fastsat i arbejdsprogrammet, men som ikke har kunnet finansieres på grund af et utilstrækkeligt budget til den pågældende indkaldelse af forslag under arbejdsprogrammet, og som eventuelt kan modtage støtte fra andre EU-finansieringskilder eller nationale finansieringskilder
- 24) »strategisk FoI-plan«: en gennemførelsesretsakt, der fastlægger en strategi for gennemførelse af indholdet i arbejdsprogrammet for en periode på højst fire år, efter en bred obligatorisk høringsproces med flere interessenter, og som fastlægger de prioriteter og passende aktionstyper og gennemførelsesformer, der skal anvendes
- 25) »arbejdsprogram«: et dokument, som Kommissionen har vedtaget til gennemførelse af særprogrammet, jf. artikel 14 i afgørelse (EU) 2021/764, eller et dokument med tilsvarende indhold og struktur vedtaget af et finansieringsorgan
- 26) »kontrakt«: en aftale indgået mellem Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan med en juridisk enhed, der gennemfører en innovations- og markedsudrulningsaktion, og som støttes af blandet finansiering under Horisont Europa eller blandet finansiering under EIC
- 27) »tilbagebetalingspligtigt forskud«: den del af den blandede finansiering under Horisont Europa eller den blandede finansiering under EIC, der svarer til et lån. jf. finansforordningens afsnit X, men som tildeles direkte af Unionen på nonprofitbasis for at dække de omkostninger til aktiviteter, der svarer til en innovationsaktion, og som støttemodtageren skal betale tilbage til Unionen på de i kontrakten fastsatte betingelser
- 28) »klassificerede informationer«: EU-klassificerede informationer som defineret i artikel 3 i afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 såvel som klassificerede informationer fra medlemsstater, klassificerede informationer fra tredjelande, med hvilke Unionen har indgået en sikkerhedsaftale, og klassificerede informationer fra internationale organisationer, med hvilke Unionen har indgået en sikkerhedsaftale
- 29) »blandingsoperation«: en aktion, som støttes over EU-budgettet, herunder inden for en blandingsfacilitet eller platform som defineret i finansforordningens artikel 2, nr. 6), og som kombinerer støtte og/eller finansielle instrumenter, der ikke skal tilbagebetales, fra EU-budgettet og støtte, der skal tilbagebetales, fra udviklingsinstitutioner eller andre offentlige finansieringsinstitutioner samt fra kommercielle finansieringsinstitutioner og investorer
- 30) »blandet finansiering under Horisont Europa«: finansiell støtte til et program til gennemførelse af innovations- og markedsudrulningsaktioner, der består af en særlig kombination af et tilskud eller tilbagebetalingspligtigt forskud og en egenkapitalinvestering eller enhver anden form for tilbagebetalingspligtig støtte
- 31) »blandet finansiering under EIC«: direkte finansiell støtte, der ydes under EIC til en innovations- og markedsudrulningsaktion, der består af en særlig kombination af et tilskud eller tilbagebetalingspligtigt forskud og en egenkapitalinvestering eller enhver anden form for tilbagebetalingspligtig støtte
- 32) »forsknings- og innovationsaktion«: en aktion, der primært består af aktiviteter med sigte på at skabe ny viden eller undersøge gennemførligheden af nye eller forbedrede teknologier, produkter, processer, tjenester eller løsninger. Dette kan omfatte grundforskning og anvendt forskning, teknologiudvikling og -integration, afprøvning, demonstration og validering af prototyper i lille målestok i et laboratorium eller et simuleret miljø
- 33) »innovationsaktion«: en aktion, der primært består af aktiviteter, som direkte tilsigter at udarbejde planer, projekter eller design for nye, ændrede eller forbedrede produkter, processer eller tjenester, herunder eventuelt udformning af prototyper, afprøvning, demonstration, pilotprojekter, produktvalidering i stor målestok og markedsintroduktion
- 34) »ERC-aktion vedrørende banebrydende forskning«: en hovedforskerledet forskningsaktion, herunder ERC Proof of Concept, der afholdes af en eller flere støttemodtagere, der modtager støtte fra Det Europæiske Forskningsråd (ERC)
- 35) »uddannelses- og mobilitetsaktion«: en aktion rettet mod forbedring af forskeres færdigheder, viden og karrieremuligheder på grundlag af mobilitet mellem lande og, hvis relevant, mellem sektorer eller fagområder

- 36) »programsamfinansieringsaktion«: en aktion, hvis formål er at tilvejebringe flerårig samfinansiering til et aktivitetsprogram oprettet eller gennemført af juridiske enheder, der forvalter eller finansierer FoI-programmer, og som ikke er EU-finansieringsorganer; et sådant aktivitetsprogram kan støtte netværkssamarbejde og -koordinering, forskning, innovation, pilotprojekter samt innovations- og markedsudrulningsaktioner, uddannelses- og mobilitetsaktioner, oplysnings- og kommunikationsforanstaltninger, formidling og udnyttelse, og yde eventuel relevant finansiel støtte, f.eks. tilskud, priser og udbud samt blandet finansiering under Horisont Europa eller en kombination heraf. Programsamfinansieringsaktionen kan gennemføres direkte af disse juridiske enheder eller af tredjeparter på deres vegne
- 37) »aktion vedrørende prækommercielt udbud«: en aktion med det primære sigte at foretage prækommercielle udbud gennemført af støttemodtagere, som er ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder
- 38) »aktion vedrørende offentligt udbud af innovative løsninger«: en aktion med det primære sigte at foretage fælles eller koordinerede offentlige udbud af innovative løsninger gennemført af støttemodtagere, som er ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder
- 39) »samordnings- og støtteaktion«: en aktion, der bidrager til programmets målsætninger, bortset fra FoI-aktiviteter, undtagen når de gennemføres under komponenten »Udvidelse af deltagerkredsen og deling af topkvalitet« i delen »Udvidelse af deltagelsen i og styrkelse af EFR«, og bottom-up-samordning uden samfinansiering af forskningsaktiviteter fra Unionens side, som giver mulighed for samarbejde mellem juridiske enheder fra medlemsstaterne og associerede lande med henblik på at styrke EFR
- 40) »motivationspris«: en pris, hvis formål er at anspore til investeringer i en bestemt retning, ved at et mål specificeres, inden arbejdet påbegyndes
- 41) »anerkendelsespris«: en pris, hvis formål er at belønne opnåede resultater og fremragende arbejde efter gennemførelsen
- 42) »innovations- og markedsudrulningsaktion«: en aktion, der omfatter en innovationsaktion, og andre aktiviteter, som er nødvendige for at udrulle en innovation på markedet, herunder opskalering af virksomheder, med blandet finansiering under Horisont Europa eller blandet finansiering under EIC
- 43) »indirekte aktioner«: FoI-aktiviteter, som Unionen yder finansiel støtte til, og som iværksættes af deltagerne
- 44) »direkte aktioner«: FoI-aktiviteter, der gennemføres af Kommissionen gennem JRC
- 45) »udbud«: udbud som defineret i finansforordningens artikel 2, nr. 49)
- 46) »tilknyttet enhed«: en enhed som defineret i finansforordningens artikel 187, stk. 1
- 47) »innovationsøkosystem«: et økosystem, der på EU-plan samler aktører eller enheder, hvis funktionelle mål er at muliggøre teknologisk udvikling og innovation; innovationsøkosystem omfatter forbindelser mellem materielle ressourcer (såsom midler, udstyr og faciliteter), institutionelle enheder (såsom videregående uddannelsesinstitutioner og støttetjenester, forsknings- og teknologioorganisationer, virksomheder, venturekapitaludbydere og finansielle formidlere) samt nationale, regionale og lokale politikudformnings- og finansieringsenheder
- 48) »projektbaseret aflønning«: aflønning, som er knyttet til en persons deltagelse i projekter, er del af støttemodtagerens sædvanlige aflønningspraksis og udbetales på en ensartet måde.

Artikel 3

Programmets målsætninger

1. Programmets generelle målsætning er at skabe videnskabelige, teknologiske, økonomiske og samfundsmæssige effekt af Unionens investeringer i FoI for derigennem at styrke Unionens videnskabelige og teknologiske grundlag, fremme Unionens konkurrenceevne i alle medlemsstater, herunder industriens konkurrenceevne, at opfylde Unionens strategiske prioriteter og at bidrage til realiseringen af Unionens målsætninger og politikker, at håndtere globale udfordringer, heriblandt SDG'erne, ved at følge principperne i 2030-dagsordenen og Parisaftalen og styrke EFR. Programmet skal derfor skabe størst mulig merværdi på EU-plan ved at lægge vægt på målsætninger og aktiviteter, der ikke kan gennemføres effektivt, hvis medlemsstaterne handler hver for sig, men kun hvis de samarbejder.

2. Programmet har følgende specifikke målsætninger:

- a) at udvikle, fremme og begunstige videnskabelig topkvalitet, at støtte skabelse og udbredelse af ny grundlæggende og anvendt højkvalitetsviden, af færdigheder, teknologier og løsninger, at støtte uddannelse og mobilitet for forskere, at tiltrække talent på alle niveauer og bidrage til den fulde udnyttelse af Unionens talentmasse i forbindelse med aktioner, der støttes i medfør af programmet
- b) at generere viden, styrke effekten af FoI hvad angår udvikling af, støtte til og gennemførelse af EU-politikker og støtte adgang til og indførelse af innovative løsninger i europæisk industri, navnlig SMV'er, og i samfundet med henblik på at tage fat på de globale udfordringer, herunder klimændringerne og SDG'erne
- c) at fremme alle former for innovation, facilitere teknologisk udvikling, demonstration og viden- og teknologioverførsel og styrke udrulningen og udnyttelsen af innovative løsninger
- d) at optimere programmets bidrag med henblik på styrkelse og forøgelse af EFR's effekt og tiltrækningskraft, fremme ekspertisebaseret deltagelse fra alle medlemsstater, herunder lande med lav FoI-performance, i programmet samt facilitere samarbejdsforbindelser inden for europæisk FoI.

Artikel 4

Programstruktur

1. For særprogrammet omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), og EIT består programmet af følgende dele, som bidrager til de generelle og specifikke målsætninger fastsat i artikel 3:

a) søjle I »Videnskabelig topkvalitet« med følgende komponenter:

- i) ERC
- ii) Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter (MSCA)
- iii) forskningsinfrastrukturer

b) søjle II »Globale udfordringer og europæisk industriel konkurrenceevne« med følgende komponenter under hensyntagen til, at samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber spiller en vigtig rolle i alle klynger:

- i) klyngen »Sundhed«
- ii) klyngen »Kultur, kreativitet og inkluderende samfund«
- iii) klyngen »Civil sikkerhed for samfundet«
- iv) klyngen »Det digitale område, industri og rummet«
- v) klyngen »Klima, energi og mobilitet«
- vi) klyngen »Fødevarer, bioøkonomi, naturressourcer, landbrug og miljø«
- vii) JRC's ikkenukleare direkte aktioner

c) søjle III »Et innovativt Europa« med følgende komponenter:

- i) EIC
- ii) Europæiske innovationsøkosystemer
- iii) EIT

d) delen »Udvidelse af deltagelsen i og styrkelse af EFR« med følgende komponenter:

- i) udvidelse af deltagerkredsen og udbredelse af topkvalitet
- ii) reform og styrkelse af det europæiske FoI-system.

2. Hovedlinjerne i programmets aktiviteter er fastsat i denne forordnings bilag I.

*Artikel 5***Forsvarsforskning og -udvikling**

Aktiviteter, som udføres under særprogrammet som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra c), og som er fastsat i forordning (EU) 2021/697, skal udelukkende fokusere på forsvarsforskning og -udvikling med målsætninger og hovedlinjer i aktiviteter, der tager sigte på at fremme den europæiske forsvarsteknologiske og forsvarsindustrielle bases konkurrenceevne, effektivitet og innovationskapacitet.

*Artikel 6***Strategisk planlægning samt gennemførelse og former for EU-finansiering**

1. Programmet gennemføres ved direkte forvaltning eller ved indirekte forvaltning af finansieringsorganerne.
2. Finansiering inden for rammerne af programmet kan ydes ved indirekte aktioner i enhver af de former, der er fastsat i finansforordningen, men tilskud skal være den vigtigste form for støtte under programmet. Der kan også ydes finansiering inden for rammerne af programmet i form af priser, udbud og finansielle instrumenter inden for blandingsoperationer og egenkapitalstøtte fra Accelerator.
3. Reglerne for deltagelse og formidling af resultater i denne forordning finder anvendelse på indirekte aktioner.
4. De vigtigste typer af aktioner, der skal anvendes under programmet, er defineret i artikel 2. De former for finansiering, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 2, anvendes fleksibelt i alle programmets målsætninger, idet brugen af dem afhænger af de specifikke målsætnings behov og karakteristika.
5. Programmet støtter også direkte aktioner. Hvis disse direkte aktioner bidrager til initiativer, der er iværksat i henhold til artikel 185 eller 187 i TEUF, anses dette bidrag ikke for at være en del af det finansielle bidrag, der er afsat til disse initiativer.
6. Gennemførelsen af det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), og EIT's VIF'er understøttes af en gennemsigtig og strategisk planlægning af FoI-aktiviteter som fastlagt i særprogrammet omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), navnlig for søjlen »Globale udfordringer og europæisk industriel konkurrenceevne«, og omfatter også relevante aktiviteter i de andre søjler og delen »Udvidelse af deltagerkredsen og styrkelse af EFR«.

Kommissionen sikrer tidlig inddragelse af medlemsstaterne og omfattende udveksling med Europa-Parlamentet, der skal suppleres med høringer af interessenter og den brede offentlighed.

Den strategiske planlægning skal sikre overensstemmelse med andre relevante EU-programmer og sammenhæng med Unionens prioriteter og forpligtelser og skal øge komplementariteten og synergierne med nationale og regionale finansieringsprogrammer og -prioriteter, hvorved EFR styrkes. Områder for mulige missioner og områder for mulige institutionaliserede europæiske partnerskaber fastsættes i bilag VI.

7. Hvor det er relevant, kan der, for at give mulighed for hurtigere adgang til midler for små samarbejdende konsortier, foreslås en fast track-procedure (FTFI-procedure) til forskning og innovation i forbindelse med nogle af de indkaldelser af forslag, der har til formål at udvælge forsknings- og innovationsaktioner eller innovationsaktioner under søjlen »Globale udfordringer og europæisk industris konkurrenceevne« og Det Europæiske Innovationsråds Pathfinder.

En indkaldelse af forslag i forbindelse med FTFI-proceduren skal have følgende kumulative karakteristika:

- a) bottom-up-indkaldelser af forslag
- b) en kortere sagsbehandlingstid frem til bevilling af støtten, som ikke overstiger seks måneder
- c) en støtte, der kun ydes til små samarbejdende konsortier, der består af højst seks forskellige og uafhængige støtteberettigede juridiske enheder

d) en maksimal finansiel støtte pr. konsortium, der ikke overstiger 2,5 mio. EUR.

Arbejdsprogrammet skal angive de indkaldelser af forslag, der anvender FTFI-proceduren.

8. Aktiviteter under programmet gennemføres primært via åbne, konkurrenceprægede indkaldelser af forslag, herunder som led i missioner og europæiske partnerskaber.

Artikel 7

Programmets principper

1. Forsknings- og innovationsaktiviteter, der gennemføres som led i det i artikel 1, stk. 2, litra a), omhandlede særprogram og inden for rammerne af EIT, skal udelukkende fokusere på civile anvendelser. Budgetoverførsler mellem det beløb, der er tildelt særprogrammet, jf. artikel 1, stk. 2, litra a), og EIT, og det beløb, der er tildelt særprogrammet, jf. artikel 1, stk. 2, litra c), er ikke tilladt, og unødvendig overlapning mellem de to programmer skal undgås.

2. Programmet sikrer en tværfaglig tilgang og indeholder, hvor det er relevant, bestemmelser om integration af samfundsvidenskab og de humanistiske videnskaber på tværs af alle de klynger og aktiviteter, der udvikles i forbindelse med programmet, herunder specifikke indkaldelser af forslag om emner inden for samfundsvidenskab og de humanistiske videnskaber.

3. Programmets samarbejdsdele sikrer en balance mellem lavere og højere niveauer af teknologisk modenhed og dækker derved hele værdikæden.

4. Programmet sikrer effektiv fremme og integration af samarbejde med tredjelande og internationale organisationer og initiativer på grundlag af gensidige fordele, Unionens interesser, internationale forpligtelser og, hvor det er relevant, gensidighed.

5. Programmet bistår lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen, med at øge deres deltagelse i programmet og fremme en bred geografisk dækning i samarbejdsprojekter, herunder ved at udbrede videnskabelig topkvalitet, fremme nye samarbejdsforbindelser, stimulere hjernecirkulation og gennemføre artikel 24, stk. 2, og artikel 50, stk. 5. Disse bestræbelser modsvares af forholdsmæssige foranstaltninger fra medlemsstaternes side, herunder gennem fastsættelse af attraktive lønninger for forskere, og støtte i form af EU-midler og nationale og regionale midler. Uden at kriterierne for topkvalitet undergraves, lægges der særlig vægt på geografisk balance, med forbehold af situationen på det berørte Fol-område, i evalueringspaneler og i organer såsom råd og ekspertgrupper.

6. Programmet sikrer den effektive fremme af lige muligheder for alle og indførelsen af kønsdimensionen, herunder integrationen af kønsdimensionen i Fol-indholdet. Det sigter mod at imødegå årsagerne til uligevægt mellem kønnene. Der lægges særlig vægt på så vidt muligt at sikre ligevægt mellem kønnene i evalueringspaneler og andre relevante rådgivningsorganer såsom råd og ekspertgrupper.

7. Programmet gennemføres i synergi med andre EU-programmer, samtidig med at der tilstræbes maksimal administrativ forenkling. En ikkeudtømmende liste over synergier med andre EU-programmer fremgår af bilag IV.

8. Programmet bidrager til at øge offentlige og private investeringer i Fol i medlemsstaterne og bidrager dermed til at nå en samlet investering i forskning og udvikling på mindst 3 % af Unionens BNP.

9. Når Kommissionen gennemfører programmet, bestræber den sig fortsat på at sikre administrativ forenkling og en reduktion af byrden for ansøgere og støttemodtagere.

10. Som led i Unionens generelle målsætning om at integrere klimaindsatsen i Unionens sektorpolitikker og midler skal aktionerne under dette program, hvor dette er relevant, bidrage med mindst 35 % af udgifterne til klimamålsætningerne. Klimamainstreaming integreres på passende vis i Fol-indhold.

11. Programmet fremmer fælles skabelse og udformning gennem inddragelse af borgerne og civilsamfundet.

12. Programmet sikrer gennemsigtighed og ansvarlighed for så vidt angår offentlig finansiering af Fol-projekter og tilgodeser således den offentlige interesse.

13. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan sikrer, at der stilles tilstrækkelig vejledning og information til rådighed for alle potentielle deltagere på tidspunktet for offentliggørelsen af indkaldelsen af forslag, navnlig den gældende modeltilskudsaftale.

Artikel 8

Missioner

1. Missioner programmeres inden for søjlen »Globale udfordringer og europæisk industriel konkurrenceevne«, men kan ligeledes drage fordel af de aktioner, der gennemføres inden for andre dele af programmet, samt af supplerende aktioner, der gennemføres under andre EU-programmer. Missioner skal åbne mulighed for konkurrerende løsninger med paneuropæisk merværdi og effekt.

2. Missioner fastlægges og gennemføres i overensstemmelse med denne forordning og særprogrammet, hvorved der sikres aktiv og tidlig inddragelse af medlemsstaterne og omfattende udvekslinger med Europa-Parlamentet. Missionerne, deres målsætninger, budget, mål, anvendelsesområde, indikatorer og milepæle fastlægges i strategiske FoI-planer eller i arbejdsprogrammerne, alt efter hvad der er relevant. Evalueringer af forslag i forbindelse med missionerne foretages i overensstemmelse med artikel 29.

3. I de første tre år af programmet programmeres højst 10 % af det årlige budget for søjle II gennem specifikke indkaldelser af forslag til gennemførelse af missionerne. I de resterende år af programmet kan denne procentdel øges efter en positiv bedømmelse af missionens udvælgelse og af forvaltningsprocessen. Kommissionen meddeler, hvor stor en samlet budgetandel af hvert arbejdsprogram der afsættes til missioner.

4. Missioner skal:

- a) anvende SDG'erne som kilder til missionernes tilrettelæggelse og gennemførelse, have et klart FoI-indhold og EU-merværdi og bidrage til at nå Unionens prioriteter og forpligtelser samt programmets målsætninger som omhandlet i artikel 3
- b) dække områder af fælles europæisk relevans, være inkluderende, tilskynde til bred inddragelse og aktiv deltagelse af forskellige typer af interessenter fra den offentlige og private sektor, herunder borgere og slutbrugere, og levere FoI-resultater, der kan være til gavn for alle medlemsstater
- c) være dristige og inspirerende og derfor have bred videnskabelig, teknologisk, samfundsmæssig, økonomisk, miljømæssig eller politisk relevans og effekt
- d) angive en klar retning og klare målsætninger, være målrettede, målbare og tidsafgrænsede og have en klar budgetramme
- e) være udvalgt på en gennemsigtig måde og være centreret om ambitiøse, topkvalitetsbaserede og effektorienterede, men realistiske mål og om forsknings-, udviklings- og innovationsaktiviteter
- f) have det nødvendige anvendelsesområde og omfang, mobilisere de nødvendige ressourcer og skabe den nødvendige løftestangseffekt af supplerende offentlige og private midler for at indfri deres resultater
- g) stimulere aktiviteter på tværs af fagområder (herunder samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber) og omfatte aktiviteter fra en bred vifte af TRL'er, herunder lavere TRL'er
- h) være åbne over for flere forskellige bottom-up-tilgange og -løsninger, der tager hensyn til menneskelige og samfundsmæssige behov og fordele og anerkender betydningen af forskelligartede bidrag for at gennemføre dem
- i) drage fordel af synergier med andre EU-programmer på en gennemsigtig måde samt med nationale og, hvor det er relevant, regionale innovationsøkosystemer.

5. Kommissionen overvåger og evaluerer hver mission i overensstemmelse med artikel 50 og 52 og bilag V, herunder fremskridt i forhold til kort-, mellem- og langsigtede mål, hvilket omfatter gennemførelse, overvågning og udfasning af missionerne. Senest i 2023, og inden der træffes afgørelse om at iværksætte nye missioner eller om at fortsætte, afslutte eller omlægge igangværende missioner, foretages der en evaluering af de første missioner, der er iværksat inden for rammerne af programmet. Resultaterne af denne evaluering gøres offentligt tilgængelige og skal omfatte, men ikke være begrænset til, en analyse af missionernes udvælgelsesproces og af deres styring, budget, fokus og hidtidige fremskridt.

Artikel 9

Det Europæiske Innovationsråd

1. Kommissionen opretter EIC som en centralt forvaltet one-stop-shop til gennemførelse af aktioner under søjle III »Et innovativt Europa«, som er knyttet til EIC. EIC fokuserer hovedsageligt på banebrydende og disruptiv innovation og stiler især efter markedsskabende innovation, samtidig med at det støtter alle former for innovation, herunder inkrementel innovation.

EIC fungerer på grundlag af følgende principper:

- a) klar EU-merværdi
- b) autonomi
- c) evne til at løbe en risiko
- d) effektivitet
- e) gennemslagskraft
- f) gennemsigthed
- g) ansvarlighed.

2. EIC skal være åben for alle typer af innovatorer, herunder enkeltpersoner, universiteter, forskningsorganisationer og selskaber (SMV'er, herunder opstartsvirksomheder og i undtagelsestilfælde små midcapselskaber) samt enkelte støttemodtagere og tværfaglige konsortier. Mindst 70 % af EIC's budget afsættes til SMV'er, herunder opstartsvirksomheder.

3. EIC's bestyrelse og ledelsesfunktioner er beskrevet i afgørelse (EU) 2021/764.

Artikel 10

Europæiske partnerskaber

1. Dele af programmet kan gennemføres ved hjælp af europæiske partnerskaber. Unionens deltagelse i europæiske partnerskaber antager enhver af følgende former:

- a) deltagelse i europæiske partnerskaber, der oprettes på grundlag af aftalememoranda eller kontrakter mellem Kommissionen og de partnere, der er omhandlet i artikel 2, nr. 3), med angivelse af det europæiske partnerskabs målsætninger og de tilknyttede tilsagn fra Unionen og fra de andre partnere angående deres finansielle bidrag og/eller bidrag i naturalier, de centrale indikatorer for præstationer og effekt, de resultater, der skal opnås, og rapporteringsordninger. De omfatter udpegning af komplementære FoI-aktiviteter, der gennemføres af partnerne og programmet (europæiske partnerskaber med fælles programlægning)
- b) deltagelse i og finansielle bidrag til et program for FoI-aktiviteter, der beskriver målsætningerne, de centrale indikatorer for præstationer og effekt samt de resultater, der skal opnås, på grundlag af partnernes tilsagn angående deres finansielle bidrag og/eller bidrag i naturalier og integration af deres relevante aktiviteter ved hjælp af en programsamfinansieringsaktion (samfinansierede europæiske partnerskaber)
- c) deltagelse i og finansielt bidrag til FoI-programmer, som iværksættes af adskillige medlemsstater, jf. artikel 185 i TEUF, eller af organer, der er oprettet i henhold til artikel 187 i TEUF såsom fællesforetagender eller EIT's VIF'er i overensstemmelse med EIT-forordningen (institutionaliserede europæiske partnerskaber).

Institutionaliserede europæiske partnerskaber gennemføres udelukkende, hvis andre dele af programmet, herunder andre former for europæiske partnerskaber, ikke ville kunne nå målsætningerne eller afføde de nødvendige og forventede effekter, og hvor det er begrundet i et langsiget perspektiv og en høj grad af integrering. Europæiske partnerskaber i henhold til artikel 185 eller 187 i TEUF gennemfører central forvaltning af alle finansielle bidrag, undtagen i behørigt begrundede tilfælde. I tilfælde af central forvaltning af alle finansielle bidrag ydes bidrag på projektniveau fra en deltagende stat på grundlag af den finansiering, der anmodes om i forslagene fra de juridiske enheder, der er etableret i den pågældende deltagende stat, medmindre andet er aftalt mellem alle deltagende stater.

Reglerne for institutionaliserede europæiske partnerskaber fastsætter bl.a. målsætningerne, de centrale indikatorer for præstationer og effekt samt de resultater, der skal opnås, samt partnernes dertil knyttede tilsagn om finansielle bidrag og/eller bidrag i form af naturalier.

2. Europæiske partnerskaber skal:

- a) oprettes med henblik på at løfte europæiske og globale udfordringer alene i de tilfælde, hvor programmets målsætninger mere effektivt ville blive opfyldt gennem et europæisk partnerskab end af Unionen alene og sammenlignet med andre former for støtte under programmet; en passende andel af budgettet for programmet skal tildeles de af programmets aktioner, der gennemføres gennem europæiske partnerskaber; størstedelen af budgettet i søjle II skal tildeles aktioner uden for europæiske partnerskaber
- b) efterleve principperne om EU-merværdi, gennemsigtighed og åbenhed samt effekt i og for Europa, kraftig løftestangsvirkning i passende omfang, langsigtede tilsagn fra alle involverede parter, fleksibilitet i gennemførelsen, kohærens, samordning og komplementaritet med Unionens, lokale, regionale, nationale og, hvis dette er relevant, internationale initiativer eller andre europæiske partnerskaber og missioner
- c) have en klar livscyklustilgang, være tidsbegrænsede og omfatte betingelser for udfasning af programmets finansiering.

3. Europæiske partnerskaber i henhold til denne artikels stk. 1, litra a) og b), fastlægges i strategiske FoI-planer, før de udmøntes i arbejdsprogrammer.

4. Bestemmelser og kriterier for europæiske partnerskabers udvælgelse, gennemførelse, overvågning, evaluering og udfasning er anført i bilag III.

Artikel 11

Gennemgang af missioner og partnerskabsområder

Senest den 31. december 2023 foretager Kommissionen en gennemgang af denne forordnings bilag VI som led i den overordnede overvågning af programmet, herunder missioner og institutionaliserede europæiske partnerskaber etableret i medfør af artikel 185 eller 187 i TEUF, og fremlægger en rapport om de vigtigste resultater for Europa-Parlamentet og for Rådet.

Artikel 12

Budget

1. Budgettet til gennemførelse af programmet for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2027 er 86 123 000 000 EUR i løbende priser til det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), og til EIT samt 7 953 000 000 EUR i løbende priser til det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra c).

2. Den vejledende fordeling af det beløb, der er omhandlet i stk. 1, til det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), og til EIT er:

a) 23 546 000 000 EUR til søjle I »Videnskabelig topkvalitet« for perioden 2021-2027, heraf:

i) 15 027 000 000 EUR til ERC

ii) 6 333 000 000 EUR til MSCA

iii) 2 186 000 000 EUR til forskningsinfrastrukturer

b) 47 428 000 000 EUR til søjle II »Globale udfordringer og europæisk industriel konkurrenceevne« for perioden 2021-2027, heraf:

i) 6 893 000 000 EUR til klyngen »Sundhed«

ii) 1 386 000 000 EUR til klyngen »Kultur, kreativitet og inkluderende samfund«

iii) 1 303 000 000 EUR til klyngen »Civil sikkerhed for samfundet«

- iv) 13 462 000 000 EUR til klyngen »Det digitale område, industri og rummet«
 - v) 13 462 000 000 EUR til klyngen »Klima, energi og mobilitet«
 - vi) 8 952 000 000 EUR til klyngen »Fødevarer, bioøkonomi, naturressourcer, landbrug og miljø«
 - vii) 1 970 000 000 EUR til JRC's ikkenukleare direkte aktioner
- c) 11 937 000 000 EUR til søjle III »Et innovativt Europa« for perioden 2021-2027, heraf:
- i) 8 752 000 000 EUR til EIC
 - ii) 459 000 000 EUR til europæiske innovationsøkosystemer
 - iii) 2 726 000 000 EUR til EIT
- d) 3 212 000 000 EUR til delen »Udvidelse af deltagelsen i og styrkelse af EFR« for perioden 2021-2027, heraf:
- i) 2 842 000 000 EUR til »udvidelse af deltagelse og udbredelse af topkvalitet«
 - ii) 370 000 000 EUR til »reform og forbedring af det europæiske FoI-system«.
3. Som følge af den programspecifikke justering, der er omhandlet i artikel 5 i forordning (EU, Euratom) 2020/2093, forhøjes beløbet i stk. 1 til det særprogram, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 1, stk. 2, litra a), og til EIT med en supplerende tildeling på 3 000 000 000 EUR i faste 2018-priser som anført i bilag II til forordning (EU, Euratom) 2020/2093.
4. Den vejledende fordeling af det beløb, der er omhandlet i stk. 3, er som følger:
- a) 1 286 000 000 EUR i faste 2018-priser til søjle I »Videnskabelig topkvalitet«, heraf
- i) 857 000 000 EUR i faste 2018-priser til ERC
 - ii) 236 000 000 EUR i faste 2018-priser til MSCA
 - iii) 193 000 000 EUR i faste 2018-priser til forskningsinfrastrukturer
- b) 1 286 000 000 EUR i faste 2018-priser til søjle II »Globale udfordringer og europæisk industriel konkurrenceevne«, heraf:
- i) 686 000 000 EUR i faste 2018-priser til klyngen »Kultur, kreativitet og inkluderende samfund«
 - ii) 257 000 000 EUR i faste 2018-priser til klyngen »Civil sikkerhed for samfundet«
 - iii) 171 000 000 EUR i faste 2018-priser til klyngen »Det digitale område, industri og rummet«
 - iv) 171 000 000 EUR i faste 2018-priser til klyngen »Klima, energi og mobilitet«
- c) 270 000 000 EUR i faste 2018-priser til søjle III »Et innovativt Europa«, heraf:
- i) 60 000 000 EUR i faste 2018-priser til europæiske innovationsøkosystemer
 - ii) 210 000 000 EUR i faste 2018-priser til EIT
- d) 159 000 000 EUR i faste 2018-priser til delen »Udvidelse af deltagelsen i og styrkelse af EFR«, heraf:
- i) 99 000 000 EUR i faste 2018-priser til »udvidelse af deltagelse og udbredelse deling af topkvalitet«
 - ii) 60 000 000 EUR i faste 2018-priser til »reform og forbedring af det europæiske FoI-system«.
5. For at kunne reagere på uforudsete situationer eller på nye tendenser og behov kan Kommissionen som led i den årlige budgetprocedure afvige fra de i stk. 2 omhandlede beløb op til maksimalt 10 %. En sådan afvigelse må ikke foretages med hensyn til de i stk. 2, litra b), nr. vii), nævnte beløb og det samlede beløb, der er fastsat i stk. 2 for delen »Udvidelse af deltagelsen i og styrkelse af EFR«.

6. Beløbet omhandlet i nærværende artikels stk. 1 og 3 til det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), og til EIT kan også dække udgifter til forberedelse, overvågning, kontrol, revision, evaluering og andre aktiviteter samt udgifter, der er nødvendige for at forvalte og gennemføre programmet, herunder alle administrationsudgifter, og evaluere opfyldelsen af dets målsætninger. Administrationsudgifter i forbindelse med indirekte aktioner må ikke overstige 5 % af det samlede beløb til indirekte aktioner under det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), og under EIT. Desuden kan beløbet omhandlet i nærværende artikels stk. 1 og 3 til det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), og til EIT også dække:

- a) for så vidt som de vedrører programmets målsætninger: udgifter til undersøgelser, ekspertmøder og informations- og kommunikationsaktioner
- b) udgifter i forbindelse med informationsteknologinetsværk med henblik på behandling og udveksling af oplysninger, herunder institutionelle IT-værktøjer og anden teknisk og administrativ bistand, som er påkrævet i forbindelse med forvaltningen af programmet.

7. Hvis det er nødvendigt for at muliggøre forvaltning af aktioner, som ikke er afsluttet senest den 31. december 2027, kan der opføres bevillinger på EU-budgettet ud over 2027 til dækning af udgifter som omhandlet i stk. 6.

8. Budgetforpligtelser for aktioner, der løber over mere end et regnskabsår, kan opdeles i årlige trancher på flere år.

9. I overensstemmelse med finansforordningens artikel 193, stk. 2, andet afsnit, litra a), kan aktiviteter, der støttes i henhold til nærværende forordning, og de underliggende omkostninger i behørigt begrundede tilfælde, der er anført i finansieringsafgørelsen, og i en begrænset periode betragtes som støtteberettigede fra den 1. januar 2021, selv om de er gennemført og afholdt, inden ansøgningen om tilskud blev indgivet.

Artikel 13

Midler fra EU-genopretningsinstrumentet

1. De foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, i forordning (EU) 2020/2094, gennemføres under programmet via de beløb, der er nævnt i artikel 2, stk. 2, litra a), nr. iv), i nævnte forordning, jf. dog nævnte forordnings artikel 3, stk. 3, 4, 7 og 9.

2. De beløb, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra a), nr. iv), i forordning (EU) 2020/2094, udgør eksterne formålsbestemte indtægter som fastsat i artikel 3, stk. 1, i nævnte forordning. Disse supplerende beløb tildeles udelukkende til FoU-aktioner, der er rettet mod at afhjælpe konsekvenserne af covid-19-krisen, navnlig dens økonomiske, sociale og samfundsmæssige konsekvenser. Innovative SMV'er prioriteres, og der skal lægges særlig vægt på deres integration i samarbejdsprojekter under søjle II.

3. Den vejledende fordeling af de beløb, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra a), nr. iv), i forordning (EU) 2020/2094, er:

- a) 25 % til klyngen »Sundhed«
- b) 25 % til klyngen »Det digitale område, industri og rummet«
- c) 25 % til klyngen »Klima, energi og mobilitet«
- d) 25 % til EIC.

Artikel 14

Åben videnskab

1. Programmet tilskynder til åben videnskab som en tilgang til den videnskabelige proces, der baserer sig på samarbejde og formidling af viden, navnlig i overensstemmelse med følgende elementer, der skal sikres i overensstemmelse med denne forordnings artikel 39, stk. 3:

- a) åben adgang til videnskabelige publikationer, der udspringer af forskning finansieret under programmet

- b) åben adgang til forskningsdata, herunder de data, som videnskabelige publikationer bygger på, i overensstemmelse med princippet »så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt«.
2. Princippet om gensidighed inden for åben videnskab fremmes og støttes i alle associerings- og samarbejdsaftaler med tredjelande, herunder aftaler, der er underskrevet af finansieringsorganer, som står for den indirekte forvaltning af programmet.
3. Ansvarlig forvaltning af forskningsdata sikres i overensstemmelse med principperne om »søgbarhed«, »tilgængelighed«, »interoperabilitet« og »genbrugelighed« (»FAIR-principperne«). Opmærksomheden rettes desuden mod langsigtet opbevaring af data.
4. Andre former for åben videnskabspraksis fremmes og støttes, herunder til fordel for SMV'er.

Artikel 15

Alternativ, kombineret og kumulativ finansiering og overførsel af midler

1. Programmet gennemføres i synergi med andre EU-programmer i overensstemmelse med princippet i artikel 7, stk. 7.
2. »Seal of Excellence« tildeles til indkaldelser af forslag, der er anført i arbejdsprogrammet. I henhold til den relevante bestemmelse i forordningen om fælles bestemmelser for 2021-2027 og den relevante bestemmelse i forordningen om strategiske planer under den fælles landbrugspolitik kan EFRU, ESF+ eller ELFUL støtte:
- a) medfinansierede aktioner, der udvælges under programmet, og
- b) aktioner, der blev tildelt et »Seal of Excellence«, forudsat at de opfylder alle følgende betingelser:
- i) de er blevet vurderet som led i en indkaldelse af forslag inden for rammerne af programmet
- ii) de opfylder minimumskraverne til kvalitet i den pågældende indkaldelse af forslag, og
- iii) de blev ikke finansieret inden for rammerne af den pågældende indkaldelse af forslag udelukkende på grund af budgetmæssige begrænsninger.
3. Finansielle bidrag i henhold til programmer, der medfinansieres af EFRU, ESF+, EHFF og ELFUL, kan anses for at være et bidrag fra den deltagende medlemsstat til europæiske partnerskaber i henhold til denne forordnings artikel 10, stk. 1, litra b) og c), forudsat at de relevante bestemmelser i forordningen om fælles bestemmelser for 2021-2027 og de fondsspecifikke forordninger overholdes.
4. En aktion, som har modtaget et bidrag under et andet EU-program, kan også modtage et bidrag under programmet, forudsat at bidragene ikke dækker de samme omkostninger. Reglerne for det relevante EU-program gælder for det tilsvarende bidrag til aktionen. Den kumulative finansiering må ikke overstige aktionens samlede støtteberettigede omkostninger. Støtten fra de forskellige EU-programmer kan beregnes på et pro rata-grundlag i overensstemmelse med de dokumenter, hvori støttebetingelserne er fastsat.
5. Midler, som er tildelt medlemsstaterne ved delt forvaltning, kan på anmodning af den pågældende medlemsstat overføres til programmet på de betingelser, der er fastsat i de relevante bestemmelser i forordningen om fælles bestemmelser for 2021-2027. Kommissionen forvalter disse midler direkte i overensstemmelse med finansforordningens artikel 62, stk. 1, første afsnit, litra a), eller indirekte i overensstemmelse med nævnte afsnits litra c). Disse midler anvendes til fordel for den pågældende medlemsstat.
6. Hvis Kommissionen ikke har indgået en retlig forpligtelse inden for rammerne af den direkte eller indirekte forvaltning af de midler, der er overført i henhold til stk. 5, kan de tilsvarende ikkeforpligtede midler tilbageføres til et eller flere af de respektive kildeprogrammer på medlemsstatens anmodning i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i de relevante bestemmelser i forordningen om fælles bestemmelser for 2021-2027.

*Artikel 16***Tredjelande, der er associeret med programmet**

1. Programmet er åbent for associering af følgende tredjelande (associerede lande):
 - a) medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning, som er medlem af EØS, i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde
 - b) tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og associeringsrådets afgørelser eller i lignende aftaler, og i overensstemmelse med de særlige betingelser, der er fastsat i aftaler mellem Unionen og disse lande
 - c) lande omfattet af den europæiske naboskabspolitik i overensstemmelse med de generelle principper og generelle vilkår og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og associeringsrådets afgørelser eller i lignende aftaler, og i overensstemmelse med de særlige betingelser, der er fastsat i aftaler mellem Unionen og disse lande
 - d) tredjelande og områder, der opfylder alle følgende kriterier:
 - i) de har en god kapacitet inden for videnskab, teknologi og innovation
 - ii) de tilslutter sig princippet om en regelbaseret og åben markedsøkonomi, herunder en retfærdig og rimelig behandling af intellektuelle ejendomsrettigheder, overholder menneskerettighederne og understøttes af demokratiske institutioner
 - iii) de fremmer aktivt politikker til forbedring af borgernes økonomiske og sociale velfærd.
2. Associeringen med programmet for hvert af disse tredjelande, jf. stk. 1, litra d), skal være i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i en aftale om tredjelandets deltagelse i EU-programmer, forudsat at aftalen:
 - a) sikrer en rimelig balance for så vidt angår bidrag fra og fordele for det tredjeland, som deltager i EU-programmerne
 - b) fastsætter betingelserne for deltagelse i EU-programmerne, herunder beregningen af finansielle bidrag til de enkelte programmer, og deres administrationsomkostninger
 - c) ikke tildeler tredjelandet nogen beslutningskompetence med hensyn til EU-programmet
 - d) garanterer Unionen ret til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og til at beskytte sine finansielle interesser.

De bidrag, der er omhandlet i dette stykkes første afsnit, litra b), udgør formålsbestemte indtægter i overensstemmelse med finansforordningens artikel 21, stk. 5.
3. Anvendelsesområdet for hvert tredjelandets associering med programmet skal tage hensyn til en analyse af fordelene for Unionen og målsætningen om at fremme økonomisk vækst i Unionen gennem innovation. Med undtagelse af EØS-medlemmer, tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande kan dele af programmet dermed være udelukket fra et konkret lands associeringsaftale.
4. Associeringsaftalen fastsætter så vidt muligt bestemmelser om, at juridiske enheder, der er etableret i Unionen, kan deltage i associerede landes ækvivalente programmer på de i disse programmer fastlagte betingelser, og at en sådan deltagelse er gensidig.
5. Betingelserne for fastlæggelse af den finansielle støttes omfang skal sikre en regelmæssig automatisk korrektion af enhver betydelig uligevægt i forhold til det beløb, som enheder etableret i det associerede land modtager i kraft af deres deltagelse i programmet, idet der tages hensyn til omkostningerne i forbindelse med programmets forvaltning, gennemførelse og drift. Tildelingen af de finansielle bidrag skal tage hensyn til omfanget af de associerede landes juridiske enheders deltagelse i hver del af programmet.

AFSNIT II

REGLER FOR DELTAGELSE OG FORMIDLING

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser

Artikel 17

Finansieringsorganer og JRC's direkte aktioner

1. De regler, som er fastsat i dette afsnit, finder ikke anvendelse på JRC's direkte aktioner.
2. I behørigt begrundede tilfælde kan finansieringsorganer afvige fra de regler, som er fastsat i dette afsnit, bortset fra artikel 18, 19 og 20, hvis:
 - a) der gives mulighed for en sådan afvigelse i den basisretsakt, hvorved finansieringsorganet oprettes, eller hvorved det overlades budgetgennemførelsesopgaver, eller
 - b) for finansieringsorganer, jf. finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra c), nr. ii), iii) eller v), hvis muligheden fremgår af bidragsaftalen, og hvis finansieringsorganernes særlige driftsmæssige behov eller aktionernes særlige karakter nødvendiggør dette.

Artikel 18

Støtteberettigede aktioner og etiske principper

1. Uanset denne artikels stk. 2 kan der kun ydes finansiering til aktioner, som gennemfører de i artikel 3 omhandlede målsætninger.

Til følgende forskningsområder ydes der ikke støtte:

- a) aktiviteter, der har reproduktiv kloning af mennesker som formål
 - b) aktiviteter, der sigter mod at ændre menneskers arvmasse på en måde, der gør sådanne ændringer arvelige ⁽²⁸⁾
 - c) aktiviteter, der sigter mod at udvikle menneskelige embryoner udelukkende med henblik på forskning eller stamcelleproduktion, f.eks. ved hjælp af somatisk cellekerneoverførsel.
2. Der kan eventuelt ydes finansiering til forskning i menneskelige stamceller, både voksne og embryonale, afhængigt af både de videnskabelige forslags indhold og retsgrundlaget i de berørte medlemsstater. Der ydes hverken i eller uden for Unionen tilskud til forskningsaktiviteter, der er forbudt i samtlige medlemsstater. Der ydes ikke i en medlemsstat støtte til en forskningsaktivitet, der er forbudt i den pågældende medlemsstat.

Artikel 19

Etik

1. Aktioner under programmet gennemføres under overholdelse af etiske principper og den relevante EU-ret, nationale ret, og internationale ret, herunder chartret og den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, inklusive tillægsprotokoller.

Der lægges særlig vægt på proportionalitetsprincippet, på retten til privatlivets fred, retten til beskyttelse af personoplysninger, retten til personlig fysisk og psykisk integritet, retten til ikkediskrimination og på behovet for at sikre miljøbeskyttelse og et højt beskyttelsesniveau for menneskers sundhed.

⁽²⁸⁾ Der kan ydes støtte til forskning vedrørende behandling af kønskirtelkræft.

2. Juridiske enheder, der deltager i en aktion, skal fremlægge:
 - a) en selvevaluering vedrørende etik, der indkredser og præciserer alle forventelige etiske spørgsmål vedrørende målsætningen, gennemførelsen og den sandsynlige effekt af de aktiviteter, der skal finansieres, herunder en bekræftelse af overholdelsen af stk. 1, og en beskrivelse af, hvordan denne vil blive sikret
 - b) en bekræftelse af, at alle aktiviteter overholder den europæiske adfærdskodeks for forskningsintegritet offentliggjort af All European Academies, og at der ikke vil blive udført aktiviteter, som er udelukket fra finansieringen
 - c) for så vidt angår aktiviteter uden for Unionen en bekræftelse af, at de samme aktiviteter ville være tilladt i en medlemsstat, og
 - d) for så vidt angår aktiviteter, hvor der anvendes menneskelige embryonale stamceller, om nødvendigt nærmere oplysninger om, hvilke tilladelses- og kontrolforanstaltninger de berørte medlemsstaters kompetente myndigheder skal træffe, og om, hvilke etiske godkendelser, der skal gives, før de pågældende aktiviteter påbegyndes.
3. Forslagene bliver systematisk undersøgt med henblik på at indkredse aktioner, som rejser komplekse eller alvorlige etiske spørgsmål, og på at underkaste dem en etisk vurdering. Den etiske vurdering foretages af Kommissionen, medmindre den har uddelegeret opgaven til finansieringsorganet. Alle aktioner, der involverer anvendelse af menneskelige embryonale stamceller eller menneskelige embryoner, skal underkastes en etisk vurdering. Den etiske screening og vurdering foretages med bistand fra eksperter inden for etik. Kommissionen og finansieringsorganerne sikrer gennemsigtighed i de etiske procedurer, uden at dette berører fortroligheden af disse procedurers indhold.
4. Juridiske enheder, som deltager i en aktion, skal indhente alle godkendelser eller andre obligatoriske dokumenter fra de relevante nationale eller lokale etiske råd eller andre organer såsom databeskyttelsesmyndigheder, inden de pågældende aktiviteter påbegyndes. Disse dokumenter arkiveres og fremlægges på anmodning for Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan.
5. Hvis det er hensigtsmæssigt, udfører Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan en etisk kontrol. Hvad angår alvorlige eller komplekse etiske spørgsmål foretages kontrollen af Kommissionen, medmindre Kommissionen uddelegerer denne opgave til finansieringsorganet.

Den etiske kontrol foretages med bistand fra eksperter inden for etik.

6. Aktioner, der ikke opfylder de etiske krav i stk. 1-4 og derfor ikke er etisk forsvarlige, afvises eller afsluttes, når den etiske uforsvarlighed er blevet godtgjort.

Artikel 20

Sikkerhed

1. Aktioner gennemført i forbindelse med programmet skal overholde de gældende sikkerhedsregler og navnlig regler om beskyttelsen af klassificerede informationer mod uautoriseret videregivelse, herunder også relevant EU-ret og national ret. Hvis der foretages forskning uden for Unionen, hvor der anvendes eller genereres klassificerede informationer, er det i tillæg til overholdelsen af disse krav også nødvendigt, at der er indgået en sikkerhedsaftale mellem Unionen og det tredjeland, hvori forskningen foretages.
2. Forslag skal, hvor det er relevant, omfatte en selvevaluering af sikkerheden, som skal identificere eventuelle sikkerhedsproblemer og redegøre for, hvordan disse problemer vil blive løst med henblik på overholdelse af relevante dele af EU-retten og national ret.
3. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan skal, hvor det er relevant, gennemføre en procedure for sikkerhedskontrol af forslag, der kan give anledning til sikkerhedsproblemer.
4. Aktioner gennemført i forbindelse med programmet skal, hvor det er relevant, leve op til reglerne i afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 og dens gennemførelsesbestemmelser.

5. Juridiske enheder, som deltager i en aktion, sørger for beskyttelse mod uautoriseret videregivelse af klassificerede informationer, som anvendes eller genereres i forbindelse med aktionen. De fremlægger dokumentation for sikkerhedsgodkendelse af personel eller af faciliteter fra de relevante nationale sikkerhedsmyndigheder før de pågældende aktiviteter påbegyndes.
6. Hvis uafhængige eksterne eksperter skal behandle klassificerede informationer, kræves den relevante sikkerhedsgodkendelse inden udnævnelsen af disse eksperter.
7. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan kan, hvor det er relevant, foretage sikkerhedskontrol.
8. Aktioner, der ikke overholder sikkerhedsreglerne i denne artikel, kan til enhver tid afvises eller afsluttes.

KAPITEL II

Tilskud

Artikel 21

Tilskud

Tilskud under programmet tildeles og forvaltes i overensstemmelse med finansforordningens afsnit VIII, medmindre andet er fastsat i dette kapitel.

Artikel 22

Juridiske enheder, som er berettigede til at deltage

1. Enhver juridisk enhed, uanset etableringssted, og herunder juridiske enheder fra ikkeassocierede tredjelande, eller internationale organisationer kan deltage i aktioner under programmet, forudsat at betingelserne i denne forordning og eventuelle betingelser i arbejdsprogrammet eller indkaldelsen af forslag er opfyldt.
2. Undtagen i behørigt begrundede tilfælde, hvor andet er fastsat i arbejdsprogrammet, skal enheder, der er en del af et konsortium, være berettigede til at deltage i aktioner gennemført i forbindelse med programmet, såfremt konsortiet omfatter:
 - a) mindst én uafhængig juridisk enhed, der er etableret i en medlemsstat, og
 - b) mindst to andre uafhængige juridiske enheder, som hver er etableret i forskellige medlemsstater eller associerede lande.
3. ERC-aktioner vedrørende banebrydende forskning, EIC-aktioner, uddannelses- og mobilitetsaktioner eller programsamfinansieringsaktioner kan gennemføres af en eller flere juridiske enheder, forudsat at en af disse juridiske enheder er etableret i en medlemsstat eller et associeret land på grundlag af en aftale, der er indgået i overensstemmelse med artikel 16.
4. Samordnings- og støtteaktioner kan gennemføres af en eller flere juridiske enheder, som kan være etableret i en medlemsstat, i et associeret land eller, i undtagelsestilfælde, i et andet tredjeland.
5. For aktioner vedrørende Unionens strategiske aktiver, interesser, uafhængighed eller sikkerhed kan det fastsættes i arbejdsprogrammet, at deltagelse kan begrænses til juridiske enheder, som kun er etableret i medlemsstater, eller til juridiske enheder, som foruden i medlemsstater er etableret i nærmere angivne associerede lande eller andre tredjelande. Enhver begrænsning med hensyn til deltagelse af juridiske enheder etableret i associerede lande, der er medlemmer af EØS, skal være i overensstemmelse med vilkår og betingelser i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde. Af behørigt begrundede og særlige årsager kan arbejdsprogrammet, for at garantere beskyttelsen af Unionens og dens medlemsstaters strategiske interesser, også udelukke deltagelse af juridiske enheder, som er etableret i Unionen eller i associerede lande, og som direkte eller indirekte kontrolleres af ikkeassocierede tredjelande eller af juridiske enheder fra ikkeassocierede tredjelande, fra enkelte indkaldelser af forslag, eller underlægge deres deltagelse betingelser, der er fastlagt i arbejdsprogrammet.

6. Arbejdsprogrammet kan, hvis det er hensigtsmæssigt og behørigt begrundet, fastsætte kriterier for støtteberettigelse ud over dem, der er fastsat i stk. 2-5, for at tage hensyn til specifikke politiske krav eller aktionens art eller målsætninger, herunder antallet af juridiske enheder, typen af juridisk enhed og etableringssted.
7. Hvad angår aktioner, der modtager beløb i henhold til artikel 15, stk. 5, er deltagelsen begrænset til en enkelt juridisk enhed, som er etableret i den delegerende forvaltningsmyndigheds jurisdiktion, medmindre andet er aftalt med denne forvaltningsmyndighed.
8. Hvis det fremgår af arbejdsprogrammet, kan JRC deltage i aktionerne.
9. JRC, internationale europæiske forskningsorganisationer og juridiske enheder oprettet i henhold til EU-retten anses for at være etableret i en anden medlemsstat end dem, hvor de juridiske enheder, der deltager i aktionen, er etableret.
10. Med hensyn til ERC-aktioner vedrørende banebrydende forskning, uddannelses- og mobilitetsaktioner, og når dette er fastsat i arbejdsprogrammet, anses internationale organisationer med hovedsæde i en medlemsstat eller et associeret land for at være etableret i denne medlemsstat eller dette associerede land. Med hensyn til andre dele af programmet anses internationale organisationer, bortset fra internationale europæiske forskningsorganisationer, for at være etableret i et ikkeassocieret tredjeland.

Artikel 23

Juridiske enheder, som er berettigede til at modtage finansiering

1. Juridiske enheder er berettigede til at modtage finansiering, hvis de er etableret i en medlemsstat eller et associeret land. Det er kun juridiske enheder, som er etableret i den delegerende forvaltningsmyndigheds jurisdiktion, der er berettigede til at modtage finansiering for aktioner, der modtager beløb i henhold til artikel 15, stk. 5, medmindre andet er aftalt med denne forvaltningsmyndighed.
2. Juridiske enheder, der er etableret i et ikkeassocieret tredjeland, afholder omkostningerne ved deres deltagelse. En juridisk enhed, der er etableret i ikkeassocierede lav- og mellemindkomsttredjelande og undtagelsesvist andre ikkeassocierede tredjelande, er dog berettigede til at modtage finansiering i forbindelse med en aktion, hvis:
 - a) tredjelandet er identificeret i det arbejdsprogram, som Kommissionen har vedtaget, eller
 - b) Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan er af den opfattelse, at deltagelse af den pågældende juridiske enhed er afgørende for gennemførelsen af aktionen.
3. Tilknyttede enheder er berettiget til finansiering i forbindelse med en aktion, hvis de er etableret i en medlemsstat, et associeret land eller et tredjeland, som er identificeret i det arbejdsprogram, som Kommissionen har vedtaget.
4. Kommissionen stiller regelmæssigt oplysninger til rådighed for Europa-Parlamentet og for Rådet om størrelsen af Unionens finansielle bidrag til juridiske enheder, der er etableret i associerede og ikkeassocierede tredjelande. Hvad angår associerede lande, skal disse oplysninger også omfatte oplysninger om deres finansielle balance.

Artikel 24

Indkaldelser af forslag

1. Indholdet af indkaldelserne af forslag skal for alle aktioners vedkommende være omfattet af arbejdsprogrammet.
2. Hvis det er nødvendigt for at nå målsætningerne, kan indkaldelserne af forslag i undtagelsestilfælde begrænses med henblik på udvikling af yderligere aktiviteter eller på tilføjelse af yderligere partnere til eksisterende aktioner. Desuden kan arbejdsprogrammet give juridiske enheder fra lande med lav FoU-performance mulighed for at deltage i allerede udvalgte FoU-samarbejdsaktioner med forbehold af det respektive konsortiums samtykke, og forudsat at juridiske enheder fra sådanne lande endnu ikke deltager i dem.

3. En indkaldelse af forslag er ikke påkrævet for samordnings- og støtteaktioner og programsamfinansieringsaktioner, som:

- a) skal udføres af JRC eller juridiske enheder, som er identificeret i arbejdsprogrammet,
- b) ikke er omfattet af anvendelsesområdet for indkaldelsen af forslag, jf. finansforordningens artikel 195, litra e).

4. Arbejdsprogrammet præciserer, hvilke indkaldelser af forslag der kan blive tildelt »Seals of Excellence«. Oplysninger vedrørende ansøgningen og evalueringen kan med ansøgerens forhåndstilladelse deles med interesserede finansieringsmyndigheder med forbehold af indgåelse af fortrolighedsaftaler.

Artikel 25

Fælles indkaldelser af forslag

Kommissionen eller det relevante finansierungsorgan kan fremsætte fælles indkaldelser af forslag sammen med:

- a) tredjelande eller deres videnskabelige og teknologiske organisationer og agenturer
- b) internationale organisationer
- c) juridiske enheder, der drives på nonprofitbasis.

I tilfælde af en fælles indkaldelse af forslag skal ansøgerne opfylde kravene i artikel 22, og der fastsættes fælles procedurer for udvælgelsen og evalueringen af forslagene. Sådanne procedurer skal involvere en afbalanceret gruppe af uafhængige eksperter, som udpeges af begge parter.

Artikel 26

Prækommercielle udbud og offentlige udbud af innovative løsninger

1. Aktioner kan involvere eller som primær målsætning have prækommercielle udbud eller offentlige udbud af innovative løsninger, der skal foretages af støttemodtagere, som er ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU ⁽²⁹⁾ og 2014/25/EU ⁽³⁰⁾.

2. Procedurene for udbud:

- a) overholder konkurrenceregler og principperne om åbenhed, ikkeforskelsbehandling, ligebehandling, forsvarlig økonomisk forvaltning og proportionalitet
- b) kan tillade tildeling af flere kontrakter inden for samme procedure (valg af flere leverandører)
- c) fastsætter, at ordren tildeles de tilbudsgivere, der giver mest værdi for pengene, idet det sikres, at der ikke opstår interessekonflikter.

For så vidt angår prækommercielle udbud kan proceduren for udbud, hvis det er relevant og med forbehold af de principper, der er angivet i litra a), forenkles eller fremskyndes, og der kan fastsættes særlige betingelser deri, f.eks. at stedet for udførelsen af de udbudte aktiviteter begrænses til medlemsstaternes og de associerede landes territorium.

3. Den kontrahent, der frembringer resultater under prækommercielle udbud, ejer som minimum de intellektuelle ejendomsrettigheder, der følger med disse resultater. De ordregivende myndigheder har som minimum royaltyfri adgang til resultaterne til eget brug og ret til at udstede eller kræve, at de deltagende kontrahenter udsteder ikkeeksklusive licenser til tredjeparter til at udnytte resultaterne for de ordregivende myndigheder på rimelige vilkår uden ret til at give underlicenser. Hvis en kontrahent ikke udnytter resultaterne kommercielt inden for en vis periode efter det prækommercielle udbud som fastsat i kontrakten, kan de ordregivende myndigheder, efter at have hørt kontrahenten om årsagerne til den manglende udnyttelse, kræve, at kontrahenten overdrager ejerskabet til resultaterne til dem.

⁽²⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

⁽³⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).

*Artikel 27***Ansøgernes finansielle kapacitet**

1. Ud over de undtagelser, der er nævnt i finansforordningens artikel 198, stk. 5, kontrolleres den finansielle kapacitet kun hos koordinatoren og kun, hvis den anmodede finansiering fra Unionen til aktionen er lig med eller større end 500 000 EUR.
2. Er der grund til at tvivle på en ansøgers finansielle kapacitet, eller hvis der er en højere risiko pga. deltagelse i flere forskellige igangværende aktioner, som finansieres under Unionens FoU-programmer, kontrollerer Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan uanset stk. 1 ligeledes den finansielle kapacitet hos andre ansøgere eller hos koordinatoren, selv hvor den anmodede finansiering er under den tærskel, der er fastsat i stk. 1.
3. Hvis den finansielle kapacitet er strukturelt garanteret af en anden juridisk enhed, kontrolleres denne anden juridiske enheds finansielle kapacitet.
4. I tilfælde af, at en ansøgers finansielle kapacitet er svag, kan Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan gøre ansøgerens deltagelse betinget af, at en tilknyttet enhed afgiver en erklæring om solidarisk hæftelse.
5. Bidraget til den mekanisme, som er fastsat i denne forordnings artikel 37, anses for at være en tilstrækkelig garanti, jf. finansforordningens artikel 152. Ingen yderligere garanti eller sikkerhedsstillelse må godkendes fra støttemodtagerne eller pålægges dem.

*Artikel 28***Tildelingskriterier og udvælgelse**

1. Et forslag evalueres på grundlag af følgende tildelingskriterier:
 - a) topkvalitet
 - b) effekt
 - c) gennemførelsens kvalitet og effektivitet.
2. Forslag om ERC-aktioner vedrørende banebrydende forskning evalueres alene ud fra det i stk. 1, litra a), omhandlede kriterium.
3. Arbejdsprogrammet fastsætter nærmere detaljer om anvendelsen af tildelingskriterierne i stk. 1, herunder en eventuel vægtning, tærskler og, hvor dette er relevant, regler for behandling af ligestillede forslag, idet der tages hensyn til målsætningerne for indkaldelserne af forslag. Betingelserne for behandling af ligestillede forslag kan omfatte, men er ikke begrænset til, følgende kriterier: SMV'er, køn og geografisk mangfoldighed.
4. Kommissionen og andre finansieringsorganer tager hensyn til muligheden for en indgivelses- og evalueringsprocedure i to trin, og anonymiserede forslag kan om nødvendigt evalueres i første evalueringsfase på grundlag af et eller flere af de i stk. 1 omhandlede tildelingskriterier.

*Artikel 29***Evaluerings**

1. Forslag evalueres af evalueringsudvalget, som sammensættes af uafhængige eksterne eksperter.

For EIC-aktiviteter, missioner og i behørigt begrundede tilfælde som omhandlet i det arbejdsprogram, som Kommissionen har vedtaget, kan evalueringsudvalget delvis eller, i forbindelse med samordnings- og støtteaktioner, helt eller delvis sammensættes af repræsentanter for Unionens institutioner eller organer som omhandlet i finansforordningens artikel 150.

Evalueringsprocessen kan følges af uafhængige observatører.

2. Hvis det er relevant, rangordner evalueringsudvalget de forslag, som ligger over de gældende tærskler, efter:

- a) evalueringsresultater
- b) deres bidrag til at nå specifikke politiske målsætninger, herunder etableringen af en sammenhængende projektportefølje, det vil sige for aktiviteter under Pathfinder, missioner og i andre behørigt begrundede tilfælde som nærmere omhandlet i det arbejdsprogram, som Kommissionen har vedtaget.

For EIC-aktiviteter, missioner og i andre behørigt begrundede tilfælde som nærmere omhandlet i det arbejdsprogram, som Kommissionen har vedtaget, kan evalueringsudvalget ligeledes foreslå tilpasninger af forslagene, i det omfang disse tilpasninger er nødvendige for at sikre porteføljetilgangens sammenhæng. Disse tilpasninger skal være i overensstemmelse med betingelserne for deltagelse og overholde princippet om ligebehandling. Programkomitéen underrettes om sådanne tilfælde.

3. Evalueringsprocessen tilrettelægges, således at interessekonflikter og mangel på uvildighed undgås. Der skal sikres gennemsigtighed i evalueringskriterierne og i metoden til fastsættelse af evalueringsresultaterne for forslagene.

4. I overensstemmelse med finansforordningens artikel 200, stk. 7, skal ansøgere modtage feedback i alle faser af evalueringen og, hvis forslaget afvises, om årsagen til afvisning.

5. Juridiske enheder, der er etableret i lande med lav FoI-performance, og som med tilfredsstillende resultater har deltaget i komponenten »Udvidelse af deltagerkredsen og udbredelse af topkvalitet«, modtager efter anmodning et bevis på deres deltagelse, der kan ledsage forslag til de samarbejdsdele i programmet, som de koordinerer.

Artikel 30

Procedure for fornyet gennemgang af evalueringen, forespørgsler og klager

1. En ansøger kan anmode om fornyet gennemgang af evalueringen, hvis ansøgeren mener, at den gældende evalueringsprocedure ikke er blevet fulgt korrekt for så vidt angår vedkommendes forslag ⁽³¹⁾.

2. En anmodning om fornyet gennemgang af evalueringen kan kun vedrøre de processuelle aspekter af evalueringen. Evalueringen af forslagets kvaliteter gøres ikke til genstand for en fornyet gennemgang af evalueringen.

3. En anmodning om fornyet gennemgang af evalueringen skal vedrøre et specifikt forslag og skal indgives senest 30 dage efter meddelelsen af evalueringsresultaterne.

Et udvalg for fornyet gennemgang af evalueringen, hvis formand og medlemmer udgøres af ansatte fra Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan, og som ikke har været involveret i evalueringen af forslagene, forelægger en udtalelse om de processuelle aspekter af evalueringen. Udvalget for fornyet gennemgang af evalueringen kan anbefale et af følgende:

- a) at der foretages en fornyet evaluering af forslaget, hovedsagelig af evaluatore, der ikke har deltaget i den foregående evaluering, eller
- b) den oprindelige evaluering opretholdes.

4. En fornyet gennemgang af evalueringen må ikke forsinke udvælgelsesprocessen for forslag, som ikke er genstand for den pågældende fornyede gennemgang.

5. Kommissionen sikrer, at der findes en procedure, der gør det muligt for deltagere direkte at fremsætte forespørgsler og indgive klager vedrørende deres deltagelse i programmet. Oplysninger om, hvordan forespørgsler eller klager indgives, gøres tilgængelige online.

⁽³¹⁾ Der vil blive redegjort for proceduren i et dokument, der offentliggøres inden indledningen af evalueringsprocessen.

*Artikel 31***Frister for underretning om og indgåelse af tilskudsaftaler**

1. Uanset finansforordningens artikel 194, stk. 2, første afsnit, finder følgende frister anvendelse:
 - a) for underrettelse af alle ansøgerne om resultatet af evalueringen af deres ansøgning en frist på maksimalt fem måneder fra fristen for indgivelse af fuldstændige forslag
 - b) for indgåelse af tilskudsaftaler med ansøgerne en frist på maksimalt otte måneder fra den sidste dato for indgivelse af fuldstændige forslag.
2. Der kan være fastsat kortere frister i arbejdsprogrammet end dem, der er fastsat i stk. 1.
3. Ud over undtagelserne i finansforordningens artikel 194, stk. 2, andet afsnit, kan de i nærværende artikels stk. 1 nævnte frister være længere i forbindelse med ERC-aktioner og missioner, samt når aktionerne bliver underkastet en etisk vurdering eller en sikkerhedskontrol.

*Artikel 32***Gennemførelse af tilskudsaftalen**

1. Hvis en støttemodtager ikke opfylder sine forpligtelser med hensyn til den tekniske gennemførelse af aktionen, opfylder de andre støttemodtagere forpligtelserne uden supplerende tilskud fra Unionen, medmindre de udtrykkeligt bliver fritaget for denne forpligtelse. Hver støttemodtagers finansielle ansvar er begrænset til vedkommendes egen gæld, jf. dog bestemmelserne om mekanismen.
2. I tilskudsaftalen kan der fastsættes milepæle og dertil hørende forfinansieringsbetalinger. Hvis milepælene ikke nås, kan aktionen suspenderes, ændres eller i behørigt begrundede tilfælde afsluttes.
3. En aktion kan ligeledes afsluttes, hvis de forventede resultater af videnskabelige eller teknologiske årsager har mistet deres relevans for Unionen eller i forbindelse med Accelerator også af økonomiske årsager, eller, når det drejer sig om EIC og missioner, også fordi de ikke længere er relevante som del af en portefølje af aktioner. Kommissionen gennemgår en procedure med aktionskoordinatoren og, hvis det er relevant, med uafhængige eksterne eksperter, inden den beslutter at afslutte en aktion i overensstemmelse med finansforordningens artikel 133.

*Artikel 33***Tilskudsaftaler**

1. Kommissionen udarbejder i tæt samarbejde med medlemsstaterne modeltilskudsaftaler mellem Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan og støttemodtagerne i overensstemmelse med denne forordning. Hvis en betydelig ændring af en modeltilskudsaf tale er påkrævet, bl.a. med henblik på yderligere forenkling for støttemodtagerne, reviderer Kommissionen den nævnte modeltilskudsaf tale, hvor det er relevant, i nært samarbejde med medlemsstaterne.
2. Tilskudsaftaler fastsætter støttemodtagernes og enten Kommissionens eller det relevante finansieringsorgans rettigheder og forpligtelser i henhold til denne forordning. De fastsætter også rettigheder og forpligtelser for de juridiske enheder, der indtræder som nye støttemodtagere under gennemførelsen af aktionen, samt koordinators rolle og opgaver.

*Artikel 34***Finansieringssatser**

1. For hver aktion finder en enkelt finansieringssats anvendelse for alle de aktiviteter, den finansierer. Maksimumssatsen pr. aktion fastsættes i arbejdsprogrammet.

2. Op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger ved en aktion inden for rammerne af programmet kan finansieres, med undtagelse af
 - a) innovationsaktioner, hvor op til 70 % af de samlede støtteberettigede omkostninger kan finansieres, undtagen for juridiske enheder, der drives på nonprofitbasis, hvor op til 100 % af de samlede støtteberettigede omkostninger kan finansieres
 - b) programsamfinansieringsaktioner, hvor mindst 30 % og, i nærmere bestemte og behørigt begrundede tilfælde, op til 70 % af de samlede støtteberettigede omkostninger, kan finansieres.
3. De i denne artikel fastsatte finansieringssatser finder også anvendelse på aktioner, hvor der er fastsat finansiering efter fast takst, enhedsomkostninger eller faste beløb for hele aktionen eller dele deraf.

Artikel 35

Indirekte omkostninger

1. Indirekte støtteberettigede omkostninger skal udgøre 25 % af de samlede direkte støtteberettigede omkostninger, eksklusiv underleverandørers direkte støtteberettigede omkostninger, finansiel støtte til tredjeparter og eventuelle enhedsomkostninger eller faste beløb, som omfatter indirekte omkostninger.

Indirekte omkostninger, som er omfattet af enhedsomkostninger eller faste beløb, beregnes om nødvendigt ved at anvende den faste takst, der er omhandlet i første afsnit, undtagen enhedsomkostninger vedrørende internt fakturerede varer og tjenester, som beregnes på grundlag af de faktiske omkostninger i overensstemmelse med støttemodtagernes sædvanlige regnskabspraksis.

2. Uanset stk. 1 kan indirekte omkostninger, hvis det er fastsat i arbejdsprogrammet, angives som faste beløb eller enhedsomkostninger.

Artikel 36

Støtteberettigede omkostninger

1. I tillæg til kriterierne i finansforordningens artikel 186 er personaleomkostninger for støttemodtagere med projektbaseret aflønning støtteberettigede op til det vederlag, som personen ville modtage for at arbejde med Fol-projekter finansieret under nationale ordninger, herunder udgifter til sociale sikringsordninger og andre omkostninger i forbindelse med aflønning af personale, der er knyttet til aktionen, og som følger af national ret eller af ansættelseskontrakten.

2. Uanset finansforordningens artikel 190, stk. 1, er omkostningerne ved ressourcer, der stilles til rådighed af tredjeparter som bidrag i form af naturalier, støtteberettigede op til tredjepartens direkte støtteberettigede omkostninger.

3. Uanset finansforordningens artikel 192 anses indtægter fra udnyttelse af aktionens resultater ikke for at være indtægter fra aktionen.

4. Støttemodtagerne kan anvende deres sædvanlige regnskabspraksis til at identificere og angive de omkostninger, der er afholdt i forbindelse med en aktion, under overholdelse af alle de vilkår og betingelser, der er fastsat i tilskudsaftalen, i overensstemmelse med denne forordning og finansforordningens artikel 186.

5. Uanset finansforordningens artikel 203, stk. 4, er en attest for regnskaberne obligatorisk i forbindelse med udligning af saldoen, hvis det beløb, der kræves som faktiske omkostninger og enhedsomkostninger beregnet i overensstemmelse med den sædvanlige regnskabspraksis, er lig med eller større end 325 000 EUR.

Attester for regnskaber kan udarbejdes af en autoriseret ekstern revisor eller, når der er tale om offentlige organer, af en kompetent og uafhængig offentligt ansat i overensstemmelse med finansforordningens artikel 203, stk. 4.

6. Når det er relevant, tages der i forbindelse med Unionens bidrag til uddannelses- og mobilitetsaktioner som led i MSCA behørigt hensyn til eventuelle yderligere omkostninger for støttemodtageren for så vidt angår barselsorlov, forældreorlov, sygeorlov, særlig orlov eller en ændring af den rekrutterende værtsorganisation eller en ændring af forskerens familiestatus i tilskudsaftalens løbetid.

7. Omkostninger forbundet med åben adgang, herunder dataforvaltningsplaner, er berettiget til godtgørelse som nærmere fastsat i tilskudsaftalen.

Artikel 37

Den gensidige forsikringsmekanisme

1. Der oprettes hermed en gensidig forsikringsmekanisme (»mekanismen«), som skal erstatte og efterfølge den fond, som blev oprettet ved artikel 38 i forordning (EU) nr. 1290/2013. Mekanismen dækker den risiko, der er forbundet med manglende inddrivelse af beløb, som støttemodtagerne skylder:

- a) Kommissionen i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1982/2006/EF ⁽³²⁾
- b) Kommissionen og EU-organer i henhold til »Horisont 2020«
- c) Kommissionen og finansieringsorganer i henhold til programmet.

Dækningen af risici vedrørende finansieringsorganerne som omhandlet i første afsnit, littera c), kan foretages ved hjælp af et indirekte dækningssystem, der er fastsat i den gældende aftale, og som tager højde for finansieringsorganets beskaffenhed.

2. Mekanismen forvaltes af Unionen, repræsenteret ved Kommissionen, der optræder som eksekutivorgan. Kommissionen fastsætter specifikke regler for mekanismens drift.

3. Støttemodtagerne yder et bidrag på 5 % af Unionens finansiering af aktionen. Kommissionen kan på grundlag af periodiske gennemsigtige evalueringer forhøje dette beløb til op til 8 % eller reducere det til under 5 %. Støttemodtagernes bidrag til mekanismen fradrages det første forfinansieringsbeløb og betales til mekanismen på støttemodtagernes vegne. Dette bidrag må ikke overstige det første forfinansieringsbeløb.

4. Støttemodtagernes bidrag betales tilbage i forbindelse med udligning af saldoen.

5. Ethvert finansielt afkast, som mekanismen genererer, lægges til mekanismen. Hvis afkastet er utilstrækkeligt, intervenserer mekanismen ikke, og Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan inddriver ethvert skyldigt beløb direkte hos støttemodtagerne eller tredjeparterne.

6. De beløb, der inddrives, udgør formålsbestemte indtægter for mekanismen efter finansforordningens artikel 21, stk. 5. Når alle tilskudsaftaler, hvis risiko bliver dækket direkte eller indirekte af mekanismen, er fuldført, vil alle udestående beløb blive inddrevet af Kommissionen og opført på Unionens budget med forbehold af lovgivningsmyndighedens afgørelser.

7. Mekanismen kan udvides til direkte forvaltede EU-programmers støttemodtagere. Kommissionen fastsætter betingelserne for støttemodtagernes deltagelse i andre programmer.

Artikel 38

Ejerskab og beskyttelse

1. Støttemodtagerne ejer de resultater, de genererer. De sikrer, at deres ansattes eller andre parter rettigheder med hensyn til resultaterne kan udøves på en måde, der er forenelig med støttemodtagernes forpligtelser i tilskudsaftalen.

To eller flere støttemodtagere har fælles ejendomsret til resultater, hvor:

- a) de har skabt dem i fællesskab, og

⁽³²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1982/2006/EF af 18. december 2006 om Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013) (EUT L 412 af 30.12.2006, s. 1).

b) det ikke er muligt

- i) at fastslå, hvad den enkelte støttemodtager har bidraget med, eller
- ii) adskille dem med henblik på at søge om, erhverve eller opretholde beskyttelsen af dem.

Medejerne indgår en skriftlig aftale om, hvordan den fælles ejendomsret skal fordeles og forvaltes. Medmindre andet er aftalt i konsortieaftalen eller i aftalen om fælles ejendomsret kan hver medejer udstede ikkeeksklusive licenser til tredjeparter til at udnytte de fællesejede resultater (uden ret til at give underlicenser), hvis medejerne på forhånd bliver underrettet herom og får en rimelig kompensation. Medejerne kan indgå en skriftlig aftale om at anvende en anden ordning end fælles ejendomsret.

2. Støttemodtagere, som har modtaget EU-finansiering, skal beskytte deres resultater i tilstrækkelig grad, hvis beskyttelse er mulig og begrundet, under hensyntagen til alle relevante omstændigheder, herunder mulighederne for kommerciel udnyttelse, og alle øvrige berettigede interesser. Når støttemodtagere træffer afgørelse om, hvorvidt de vil beskytte deres resultater, skal de ligeledes tage hensyn til de berettigede interesser hos aktionens øvrige støttemodtagere.

Artikel 39

Udnyttelse og formidling

1. Hver støttemodtager, der har modtaget EU-finansiering, skal gøre sit bedste for at udnytte de resultater, vedkommende ejer, eller få en anden juridisk enhed til at udnytte dem. Udnyttelsen kan ske direkte ved støttemodtagerne selv eller indirekte, navnlig gennem overførsel og licensudstedelse i henhold til artikel 40.

Der kan fastsættes yderligere udnyttelsesforpligtelser i arbejdsprogrammet.

Hvis resultaterne, til trods for at støttemodtageren gør sit bedste for at udnytte resultaterne direkte eller indirekte, ikke udnyttes inden for en given periode som fastsat i tilskudsaftalen, anvender støttemodtageren en passende onlineplatform som fastsat i tilskudsaftalen til at finde interesserede parter, der kan udnytte resultaterne. Der kan efter anmodning fra støttemodtageren dispenseres fra denne forpligtelse, hvis det er begrundet.

2. Støttemodtagerne formidler deres resultater så hurtigt som praktisk muligt i et offentligt tilgængeligt format, med forbehold af eventuelle restriktioner som følge af beskyttelse af intellektuel ejendom, sikkerhedsregler eller berettigede interesser.

Der kan fastsættes yderligere formidlingsforpligtelser i arbejdsprogrammet, idet dog Unionens økonomiske og videnskabelige interesser skal tilgodeses.

3. Støttemodtagerne sikrer, at den åbne adgang til videnskabelige publikationer finder anvendelse i henhold til tilskudsaftalens vilkår og betingelser. Støttemodtagerne sikrer navnlig, at de eller ophavsmændene bevarer tilstrækkelige intellektuelle ejendomsrettigheder til at kunne opfylde kravene om åben adgang.

Åben adgang til forskningsdata skal være hovedreglen på de vilkår og betingelser, som er fastsat i tilskudsaftalen, og sikre mulighed for undtagelser ifølge princippet »så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt«, under hensyntagen til støttemodtagernes berettigede interesser, herunder kommerciel udnyttelse, og andre begrænsninger såsom databeskyttelsesregler, privatlivets fred, fortrolighed, forretningshemmeligheder, Unionens konkurrenceinteresser, sikkerhedsregler eller regler vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder.

Arbejdsprogrammet kan indeholde yderligere incitamenters eller forpligtelser med henblik på overholdelse af regler for åben videnskabspraksis.

4. Støttemodtagerne forvalter alle forskningsdata, der er frembragt i forbindelse med en aktion under programmet, i overensstemmelse med FAIR-principperne og tilskudsaftalen, og udarbejder en dataforvaltningsplan.

Arbejdsprogrammet kan, hvis det er begrundet, indeholde yderligere forpligtelser om anvendelse af EOSC til lagring af og adgang til forskningsdata.

5. Støttemodtagere, som har til hensigt at formidle deres resultater, underretter på forhånd de øvrige støttemodtagere i aktionen herom. Andre støttemodtagere kan gøre indsigelse, hvis de kan påvise, at formidlingen af resultaterne i væsentlig grad ville skade deres berettigede interesser med hensyn til deres resultater eller baggrundsviden. I så fald må formidlingen af resultaterne ikke finde sted, medmindre der er taget passende skridt til at beskytte disse berettigede interesser.

6. Medmindre andet er fastsat i arbejdsprogrammet, skal forslagene indeholde en plan for udnyttelse og formidling af resultaterne. Hvis den forventede udnyttelse af resultaterne indebærer, at der udvikles, skabes, fremstilles eller markedsføres et produkt eller en proces, eller at der udvikles og leveres en tjeneste, skal planen omfatte en strategi for en sådan udnyttelse. Hvis planen fastsætter, at udnyttelsen af resultaterne primært skal finde sted i ikkeassocierede tredjelande, redegør de juridiske enheder for, hvorfor udnyttelsen fortsat anses for at være i Unionens interesse.

Støttemodtagerne ajourfører planen for udnyttelse og formidling af resultaterne under og efter aktionens afslutning i overensstemmelse med tilskudsaftalen.

7. Med henblik på den overvågning og formidling, der foretages af Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan, fremlægger støttemodtagerne alle oplysninger, der anmodes om vedrørende udnyttelse og formidling af deres resultater i overensstemmelse med tilskudsaftalen. Disse oplysninger gøres offentligt tilgængelige med forbehold af støttemodtagernes berettigede interesser.

Artikel 40

Overdragelse og licensudstedelse

1. Støttemodtagerne kan overdrage ejendomsretten til deres resultater. De sikrer, at deres forpligtelser også finder anvendelse på den nye ejer, og at denne er forpligtet til at videregive disse i forbindelse med efterfølgende overdragelser.

2. Medmindre andet aftales skriftligt for særligt identificerede tredjeparter, herunder tilknyttede enheder, eller det er umuligt i henhold til gældende lovgivning, skal støttemodtagere, som har til hensigt at overdrage ejerskabet til resultater, på forhånd underrette eventuelle andre støttemodtagere, som fortsat har adgangsret til resultaterne. Meddelelsen skal indeholde tilstrækkelige oplysninger om den nye indehaver, så en støttemodtager kan vurdere, hvordan overdragelsen vil påvirke vedkommendes adgangsret.

Medmindre andet aftales skriftligt for særligt identificerede tredjeparter, herunder tilknyttede enheder, kan en støttemodtager gøre indsigelse mod en anden støttemodtagers overdragelse af ejerskabet til resultater, hvis støttemodtageren kan påvise, at overdragelsen ville være til skade for vedkommendes adgangsret. I så fald må den påtænkte overdragelse ikke finde sted, før der er opnået enighed mellem de berørte støttemodtagere. Fristerne herfor fastsættes i tilskudsaftalen.

3. Støttemodtagere kan udstede licenser til deres resultater eller på anden vis give ret til at udnytte dem, herunder eksklusivlicenser, hvis dette ikke påvirker overholdelsen af deres forpligtelser. Eksklusivlicenser til resultater kan udstedes med forbehold af alle øvrige berørte støttemodtagers samtykke til at give afkald på deres adgangsret til resultaterne.

4. Når det er hensigtsmæssigt, kan Kommissionens eller det relevante finansieringsorgans ret til at modsætte sig overdragelse af ejerskabet til resultaterne eller udstedelse af en eksklusivlicens fastsættes i tilskudsaftalen, hvis:

- a) de støttemodtagere, som skabte resultaterne, har modtaget EU-finansiering
- b) overdragelsen eller licensudstedelsen sker til en juridisk enhed, der er etableret i et ikkeassocieret tredjeland, og
- c) overdragelsen eller licensudstedelsen ikke er forenelig med Unionens interesser.

Hvis en ret til at gøre indsigelse er fastsat, giver støttemodtageren på forhånd meddelelse, hvis vedkommende har til hensigt at overdrage ejerskabet til resultaterne eller at udstede en eksklusivlicens vedrørende resultaterne. Retten til at gøre indsigelse kan frafaldes skriftligt for så vidt angår overdragelser eller tilskud til specifikt udpegede juridiske enheder, hvis der er truffet foranstaltninger til at beskytte Unionens interesser.

*Artikel 41***Adgangsret**

1. Anmodninger om at udøve adgangsret og afkald på adgangsret skal ske skriftligt.
2. Medmindre andet er aftalt med støtteyderen, omfatter adgangsretten ikke retten til at udstede underlicenser.
3. Støttemodtagerne skal, før de tilslutter sig tilskudsaftalen, underrette hinanden om eventuelle begrænsninger med hensyn til at give adgangsret til deres baggrundsviden.
4. Hvis en støttemodtager ikke længere deltager i en aktion, påvirker det ikke forpligtelsen til at give adgang.
5. Hvis en støttemodtager misligholder sine forpligtelser, kan støttemodtagerne blive enige om, at den pågældende støttemodtager ikke længere har adgangsret.
6. Støttemodtagere giver adgang til:
 - a) deres resultater på royaltyfri basis til andre støttemodtagere i aktionen, som har brug for resultaterne i forbindelse med deres egne opgaver
 - b) deres baggrundsviden til enhver anden støttemodtager i aktionen, som har brug for den for at kunne gennemføre sine opgaver, med forbehold af begrænsningerne i stk. 3. Denne adgangsret gives på royaltyfrit grundlag, medmindre støttemodtagerne har aftalt andet før deres tiltrædelse af tilskudsaftalen
 - c) deres resultater og, med forbehold af begrænsningerne i stk. 3, deres baggrundsviden til enhver anden støttemodtager i aktionen, som har brug for resultaterne for at kunne udnytte egne resultater. Denne adgangsret gives på rimelige vilkår, som skal aftales.
7. Medmindre støttemodtagerne aftaler andet, giver de ligeledes adgangsret til deres resultater og, med forbehold af begrænsningerne i stk. 3, deres baggrundsviden til en juridisk enhed, som:
 - a) er etableret i en medlemsstat eller et associeret land
 - b) er underlagt en anden støttemodtagers direkte eller indirekte kontrol, eller er underlagt den samme direkte eller indirekte kontrol som den pågældende støttemodtager, eller som udøver direkte eller indirekte kontrol over den pågældende støttemodtager, og
 - c) har brug for adgang til at udnytte denne støttemodtagers resultater i overensstemmelse med støttemodtagerens udnyttelsesforpligtelser.

Adgangsretten gives på rimelige vilkår, som skal aftales.

8. Anmodninger om adgangsret kan fremsættes i indtil et år efter aktionens ophør, medmindre støttemodtagerne fastsætter en anden tidsfrist.
9. Støttemodtagere, som har modtaget EU-finansiering, giver på royaltyfrit grundlag Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer adgang til deres resultater med henblik på udvikling, gennemførelse og overvågning af Unionens politikker eller programmer. Adgangsret begrænses til ikkekommerciel og ikkekonkurrencemæssig brug.

Denne adgangsret omfatter ikke støttemodtagernes baggrundsviden.

Med hensyn til aktioner under klyngen »Civil sikkerhed for samfundet« giver støttemodtagere, som har modtaget EU-finansiering, ligeledes adgang til deres resultater på royaltyfrit grundlag til medlemsstaternes nationale myndigheder med henblik på udvikling, gennemførelse og overvågning af deres politikker eller programmer på dette område. Adgangsretten begrænses til ikkekommerciel og ikkekonkurrencemæssig brug og sker på grundlag af en bilateral aftale, der fastsætter særlige betingelser, der har til formål at sikre, at denne adgang kun bruges til det tilsigtede formål, og at der fastsættes relevante fortrolighedsbestemmelser. Den medlemsstat, den EU-institution eller det EU-organ, -kontor eller -agentur, der anmoder herom, underretter alle medlemsstaterne om sådanne anmodninger.

10. Der kan efter omstændighederne fastsættes yderligere adgang til arbejdsprogrammet.

*Artikel 42***Særlige bestemmelser**

1. Særlige bestemmelser om ejerskab, udnyttelse og formidling, overdragelse og licensudstedelse samt adgangsret kan finde anvendelse på ERC-aktioner, uddannelses- og mobilitetsaktioner, aktioner vedrørende prækommercielle udbud, aktioner vedrørende offentlige udbud af innovative løsninger, programsamfinansieringsaktioner samt samordnings- og støtteaktioner.
2. De særlige bestemmelser omhandlet i stk. 1 fastsættes i tilskudsaftalen og ændrer ikke principperne og forpligtelserne vedrørende åben adgang.

*Artikel 43***Priser**

1. Medmindre andet udtrykkeligt er fastsat i dette kapitel, tildeles og forvaltes motivations- eller anerkendelsespriser under programmet i overensstemmelse med finansforordningens afsnit IX.
2. Medmindre andet er fastsat i arbejdsprogrammet eller konkurrencereglerne, kan enhver juridisk enhed, uanset etableringssted, deltage i en konkurrence.
3. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan kan, når det er hensigtsmæssigt, organisere tildeling af priser i samarbejde med:
 - a) andre EU-organer
 - b) tredjelande eller deres videnskabelige og teknologiske organisationer og agenturer
 - c) internationale organisationer, eller
 - d) juridiske enheder, der drives på nonprofitbasis.
4. Arbejdsprogrammer eller konkurrenceregler skal indeholde særskilte forpligtelser vedrørende kommunikation og, hvis det er relevant, udnyttelse og formidling, ejerskab og adgangsret, herunder bestemmelser om licensudstedelse.

*KAPITEL III***Udbud***Artikel 44***Udbud**

1. Medmindre andet udtrykkeligt er fastsat i dette kapitel, gennemføres udbud under programmet i overensstemmelse med finansforordningens afsnit VII.
2. Udbud kan også tage form af prækommercielle udbud eller offentlige udbud af innovative løsninger, der gennemføres af Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan på egne vegne eller sammen med medlemsstaternes og de associerede landes ordregivende myndigheder. I sådanne tilfælde finder reglerne i artikel 26 anvendelse.

KAPITEL IV

Blandingsoperationer og blandet finansiering

Artikel 45

Blandingsoperationer

Blandingsoperationer under programmet gennemføres i overensstemmelse med InvestEU-programmet og finansforordningens afsnit X.

Artikel 46

Blandet finansiering under Horisont Europa og blandet finansiering under EIC

1. Den del af blandet finansiering under Horisont Europa og blandet finansiering under EIC, der udgøres af tilskud og tilbagebetalingspligtige forskud, er omfattet af artikel 34-37.
2. Blandet finansiering under EIC gennemføres i overensstemmelse med denne forordnings artikel 48. Der kan ydes støtte inden for rammerne af blandet finansiering under EIC, indtil aktionen kan finansieres som en blandingsoperation eller som en finansierings- og investeringsaktion, der er omfattet fuldt ud af EU-garantien under InvestEU-programmet. Uanset finansforordningens artikel 209 finder betingelserne i nævnte artikels stk. 2, navnlig litra a) og d) deraf, ikke anvendelse på tidspunktet for tildelingen af blandet finansiering under EIC.
3. Blandet finansiering under Horisont Europa kan tildeles en programsamfinansieringsaktion, hvis der i et fælles program mellem medlemsstater og associerede lande er fastsat anvendelse af finansielle instrumenter til støtte for udvalgte aktioner. Evaluering og udvælgelse af sådanne aktioner foretages i overensstemmelse med artikel 15, 23, 24, 27, 28 og 29. Gennemførelsesbetingelserne for blandet finansiering under Horisont Europa skal overholde artikel 32, analogt artikel 48, stk. 10, og med eventuelle yderligere og begrundede betingelser, der er fastsat i arbejdsprogrammet.
4. Tilbagebetalinger, herunder tilbagebetalingspligtige forskud og indtægter i forbindelse med blandet finansiering under Horisont Europa og blandet finansiering under EIC, anses for at være formålsbestemte indtægter, jf. finansforordningens artikel 21, stk. 3, litra f), og artikel 21, stk. 4.
5. Blandet finansiering under Horisont Europa og blandet finansiering under EIC ydes på en sådan måde, at den fremmer Unionens konkurrenceevne uden at forvride konkurrencen i det indre marked.

Artikel 47

Pathfinder

1. Pathfinder yder tilskud til avancerede højrisikoprojekter, som gennemføres af konsortier eller enkelte støttemodtagere, og som har til formål at udvikle radikale innovationer og nye markedsmuligheder. Pathfinder støtter de tidligste trin i videnskabelig, teknologisk eller højteknologisk forskning og udvikling, herunder proof of concept og prototyper til teknologivalidering.

Pathfinder gennemføres primært gennem en åben indkaldelse af bottom-up-forslag med regelmæssige tidsfrister hvert år og skal også tilvejebringe konkurrencemæssige udfordringer med henblik på udvikling af centrale strategiske målsætninger, der kræver højteknologisk og radikal tankegang.

2. Pathfinders overgangsaktiviteter skal hjælpe alle typer forskere og innovatorer med at finde vej til kommerciel udvikling i Unionen, f.eks. demonstrationsaktiviteter og gennemførlighedsundersøgelser med henblik på at vurdere potentielle forretningsgrundlag, og støtte oprettelsen af spinoff- og opstartsvirksomheder.

Iværksættelsen og indholdet af indkaldelserne af forslag for Pathfinders overgangsaktiviteter skal fastsættes under hensyntagen til de målsætninger og det budget, der er fastsat i arbejdsprogrammet i forbindelse med den pågældende portefølje af aktioner.

Der kan ydes yderligere tilskud i form af et fast beløb, som ikke overstiger 50 000 EUR, til alle forslag, der på forhånd er udvalgt under Pathfinder og, hvor det er relevant, Pathfinders overgangsaktiviteter, via en indkaldelse af forslag, med henblik på at udføre supplerende aktiviteter, herunder presserende samordnings- og støtteaktioner, der har til formål at styrke porteføljens gruppe af støttemodtagere, såsom vurdering af mulige spinoffvirksomheder, potentielle markedsskabende innovationer eller udarbejdelse af en forretningsplan. Programkomitéen, der er nedsat i henhold til særprogrammet, underrettes om sådanne tilfælde.

3. De tildelingskriterier, som er omhandlet i artikel 28, finder anvendelse på Pathfinder.

Artikel 48

Accelerator

1. Accelerator har til formål i al væsentlighed at støtte markedsskabende innovation. Den støtter kun enkelte støttemodtagere og yder hovedsagelig blandet finansiering. På visse betingelser kan den også yde støtte udelukkende i form af tilskud eller egenkapitalfinansiering.

Accelerator tilbyder følgende typer støtte:

- a) blandet finansieringsstøtte til SMV'er, herunder opstartsvirksomheder, og i undtagelsestilfælde små midcapselskaber, der skaber banebrydende og disruptiv innovation, og som ikke er egnede til bankfinansiering
- b) støtte udelukkende i form af tilskud til SMV'er, herunder opstartsvirksomheder, der udfører enhver form for innovation lige fra inkrementel til banebrydende og disruptiv innovation, og som sigter mod efterfølgende opskalering
- c) der kan endvidere ydes støtte udelukkende i form af egenkapitalfinansiering til SMV'er, herunder opstartsvirksomheder, der ikke er egnede til bankfinansiering, og som allerede har modtaget støtte udelukkende i form af tilskud.

Accelerators støtte udelukkende i form af tilskud ydes kun på følgende kumulative betingelser:

- a) projektet indeholder oplysninger om ansøgerens kapacitet og vilje til at opskalere
- b) støttemodtageren er en opstartsvirksomhed eller en SMV
- c) Accelerators støtte udelukkende i form af tilskud ydes kun én gang til en støttemodtager under gennemførelsesperioden for programmet og udgør højst 2,5 mio. EUR.

2. Støttemodtagere under Accelerator skal være juridiske enheder, der kan karakteriseres som opstartsvirksomheder, SMV'er eller i undtagelsestilfælde små midcapselskaber, der agter at opskalere, og som er etableret i en medlemsstat eller et associeret land. Forslaget kan indgives enten af støttemodtageren eller, med forbehold af støttemodtagerens forudgående samtykke, af en eller flere fysiske personer eller juridiske enheder, der har til hensigt at oprette eller støtte den pågældende støttemodtager. I sidstnævnte tilfælde skal finansieringsaftalen kun indgås med støttemodtageren.

3. En samlet afgørelse om støtte dækker og yder finansiering for alle former for EU-bidrag inden for rammerne af blandet finansiering under EIC.

4. Forslagene evalueres efter deres individuelle kvaliteter af uafhængige eksterne eksperter og udvælges til finansiering gennem en åben indkaldelse af forslag med tidsfrister på grundlag af artikel 27, 28 og 29, med forbehold af nærværende artikels stk. 5.

5. De indgivne forslag evalueres efter følgende tildelingskriterier:

- a) topkvalitet
- b) effekt
- c) aktionens risikoniveau, der vil kunne hindre investeringer, gennemførelsens kvalitet og effektivitet og behovet for EU-støtte.

6. Kommissionen eller de finansieringsorganer, der gennemfører programmet (herunder EIT's VIF'er), kan med de berørte ansøgere samtykke indgive et forslag om en innovations- og markedsudrulningsaktion, som allerede opfylder de i stk. 5, litra a) og b), omhandlede tildelingskriterier, direkte til evaluering under det i stk. 5, litra c), omhandlede tildelingskriterium, forudsat at følgende kumulative betingelser er opfyldt:

- a) Forslaget stammer fra en anden aktion finansieret under Horisont 2020, fra programmet eller, med forbehold af en sonderende pilotfase, der iværksættes i henhold til det første arbejdsprogram, fra nationale og/eller regionale programmer, begyndende med kortlægning af efterspørgslen efter en sådan ordning; nærmere bestemmelser fastsættes i særprogrammet, jf. artikel 1, stk. 2, litra a).
- b) Forslaget er baseret på en projektgennemgang, der er gennemført inden for de forudgående to år, hvor topkvaliteten og effekten af forslaget er blevet vurderet, og det er underlagt betingelser og processer, der er nærmere præciseret i arbejdsprogrammet.

7. Et »Seal of Excellence« kan tildeles på følgende betingelser:

- a) Støttemodtageren er en opstartsvirksomhed, en SMV eller et lille midcapselskab.
- b) Forslaget er støtteberettiget og ligger over de gældende tærskler for tildelingskriterierne som omhandlet i stk. 5, litra a) og b).
- c) Aktiviteten ville være støtteberettiget under en innovationsaktion.

8. For forslag, som har gennemgået en evaluering, foreslår uafhængige eksterne eksperter tilsvarende støtte fra Accelerator baseret på de pådragne risici og de ressourcer og den tid, der er nødvendig for at bringe innovationen på markedet og udrulle den.

Kommissionen kan af berettigede årsager afvise et forslag, som de uafhængige eksterne eksperter har udvalgt, herunder på grund af manglende overensstemmelse med målsætningerne for Unionens politikker. Programkomitéen underrettes om årsagerne til en sådan afvisning.

9. Den del af støtten fra Accelerator, der udgøres af tilskud og tilbagebetalingspligtige forskud, må ikke overstige 70 % af de samlede støtteberettigede omkostninger ved den udvalgte innovationsaktion.

10. Gennemførelsesbetingelserne for den del af støtten fra Accelerator, der udgøres af egenkapital og tilbagebetalingspligtig støtte, er fastsat i afgørelse (EU) 2021/764.

11. I kontrakten om den udvalgte aktion fastsættes der særlige målbare milepæle og tilsvarende forfinansiering og ratebetalinger under støtten fra Accelerator.

I forbindelse med blandet finansiering under EIC kan der iværksættes aktiviteter i tilknytning til en innovationsaktion, og den første forfinansieringsbetaling af tilskuddet eller det tilbagebetalingspligtige forskud kan udbetales før gennemførelsen af andre dele af den tildelte blandede finansiering under EIC. Gennemførelsen af disse dele sker med forbehold af, at de særlige milepæle, der er fastsat i kontrakten, nås.

12. I overensstemmelse med kontrakten skal aktionen suspenderes, ændres eller i behørigt begrundede tilfælde afsluttes, hvis målbare milepæle ikke nås. Den kan ligeledes afsluttes, hvis den forventede markedsudrulning, navnlig i Unionen, ikke kan finde sted.

I undtagelsestilfælde og efter rådgivning fra EIC's bestyrelse kan Kommissionen beslutte at øge støtten fra Accelerator på grundlag af en projektgennemgang foretaget af uafhængige eksterne eksperter. Programkomitéen underrettes om sådanne tilfælde.

KAPITEL V

Eksperter

Artikel 49

Udnævnelse af uafhængige eksterne eksperter

1. Uafhængige eksterne eksperter findes og udvælges på grundlag af indkaldelser af interessetilkendegivelser fra enkeltpersoner og gennem indkaldelser henvendt til relevante organisationer såsom forskningsorganer, forskningsinstitutioner, universiteter, standardiseringsorganisationer, civilsamfundsorganisationer eller virksomheder med henblik på at oprette en database over kandidater.

Uanset finansforordningens artikel 237, stk. 3, kan Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan undtagelsesvist og i behørigt begrundede tilfælde på en gennemsigtig måde udvælge enhver ekspert med de fornødne færdigheder, som ikke er registreret i databasen, forudsat at der i forbindelse med en indkaldelse af interessetilkendegivelser ikke er fundet passende uafhængige eksterne eksperter.

Sådanne eksperter afgiver erklæring om deres uafhængighed og kapacitet til at støtte programmets målsætninger.

2. I overensstemmelse med finansforordningens artikel 237, stk. 2 og 3, aflønnes de uafhængige eksterne eksperter på grundlag af standardbetingelser. Hvis det er berettiget, kan der i undtagelsestilfælde fastsættes et andet passende lønningsniveau, der ligger ud over standardbetingelserne, baseret på relevante markedsstandarder, navnlig for bestemte eksperter på højt niveau. Sådanne omkostninger dækkes af programmet.

3. Ud over de i finansforordningens artikel 38, stk. 2 og 3, omhandlede oplysninger offentliggøres navnene på de uafhængige eksterne eksperter, der evaluerer ansøgningerne om tilskud, og som udnævnes i personlig egenskab, sammen med deres ekspertiseområde mindst en gang om året på Kommissionens eller finansieringsorganets websted. Sådanne oplysninger indsamles, behandles og offentliggøres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 ⁽³³⁾.

4. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan træffer passende foranstaltninger til at forebygge interessekonflikter i forbindelse med inddragelsen af uafhængige eksterne eksperter i overensstemmelse med finansforordningens artikel 61 og artikel 150, stk. 5.

Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan sikrer, at en ekspert, der står i en interessekonflikt i forbindelse med en sag, som vedkommende skal udtale sig om, ikke bedømmer, rådgiver eller bistår i den pågældende sag.

5. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan træffer i forbindelse med udnævnelsen af uafhængige eksterne eksperter passende foranstaltninger til at søge at opnå en afbalanceret sammensætning af ekspertgrupperne og evalueringspanelerne med hensyn til færdigheder, erfaring, viden, herunder specialviden, navnlig inden for samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber, geografisk spredning og køn under hensyn til situationen på aktionens område.

6. Hvor det er relevant, sikres der for hvert forslag et passende antal uafhængige eksterne eksperter for at garantere kvaliteten af evalueringen.

7. Oplysninger om alle uafhængige eksterne eksperters lønningsniveau stilles til rådighed for Europa-Parlamentet og for Rådet.

AFSNIT III

PROGRAMOVERVÅGNING, KOMMUNIKATION, EVALUERING OG KONTROL

Artikel 50

Overvågning og rapportering

1. Kommissionen overvåger løbende forvaltningen og gennemførelsen af programmet, særprogrammet som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), og EIT's aktiviteter. For at øge gennemsigtigheden offentliggøres den seneste ajourføring af data også på en lettilgængelig måde på Kommissionens websted. Navnlig medtages data for projekter, der finansieres inden for rammerne af ERC, europæiske partnerskaber, missioner, EIC og EIT, i samme database.

⁽³³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådan oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

Denne database omfatter:

- a) tidsbestemte indikatorer, som skal benyttes i en årlig rapport om programmets fremskridt hen imod opfyldelsen af målsætningerne omhandlet i artikel 3 og fastsat i bilag V sammen med effektveje
- b) oplysninger om graden af mainstreaming af samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber, forholdet mellem lavere og højere teknologisk modenhedsniveau i forskningssamarbejdet, fremskridtene med hensyn til deltagelse af lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen, den geografiske sammensætning af konsortier i samarbejdsprojekter, udviklingen i forskeres lønninger, anvendelsen af en indgivelses- og evalueringsprocedure i to trin, foranstaltningerne til fremme af samarbejdsforbindelser inden for europæisk FoI, anvendelsen af muligheden for en gennemgang af evalueringen og antallet og typen af klager, graden af klimamainstreaming og dertil knyttede udgifter, SMV'ers deltagelse, den private sektors deltagelse, deltagelse af de forskellige køn i finansierede aktioner, evalueringspaneler, bestyrelser og rådgivende grupper, »Seals of Excellence«, de europæiske partnerskaber samt medfinansieringssatsen, den supplerende og kumulative finansiering fra andre EU-programmer, forskningsinfrastrukturer, frister for underretning om og indgåelse af tilkudsaftaler, graden af internationalt samarbejde, inddragelse af borgernes og civilsamfundets deltagelse
- c) udgiftsniveauerne opdelt på projektniveau, så der kan foretages specifikke analyser, herunder pr. interventionsområde
- d) graden af overtegning, navnlig antallet af forslag, og pr. indkaldelse af forslag, deres gennemsnitlige evalueringsresultat og andelen af forslag over og under kvalitetstærsklerne.

2. For at sikre en effektiv vurdering af programmets fremskridt hen imod opnåelsen af dets målsætninger tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 55 for om nødvendigt at ændre bilag V med hensyn til indikatorerne for effektveje og for at fastsætte referencescenarier og mål samt for at supplere denne forordning med bestemmelser om oprettelse af en overvågnings- og evalueringsramme.

3. Præstationsrapporteringsystemet skal sikre, at data til overvågning af programmets gennemførelse og resultater indsamles effektivt, virkningsfuldt og rettidigt uden at øge den administrative byrde for støttemodtagerne. Til dette formål pålægges modtagere af EU-finansiering, herunder de forskere, der er inddraget i aktionerne, således at deres karriere og mobilitet kan følges, og medlemsstaterne forholdsommæssige rapporteringskrav, hvor det er hensigtsmæssigt.

4. Kvalitative analyser fra Kommissionen og Unionen eller nationale finansieringsorganer skal så vidt muligt supplere de kvantitative data.

5. De foranstaltninger, der tager sigte på at lette samarbejdsforbindelser i europæisk FoI, skal overvåges og gennemgås inden for rammerne af arbejdsprogrammerne.

Artikel 51

Oplysning, kommunikation, reklame, formidling og udnyttelse

1. Modtagere af EU-finansiering skal anerkende denne finansierings oprindelse og sikre synlighed af EU-finansieringen, navnlig når de promoverer aktionerne og deres resultater (herunder vedrørende priser), ved at give sammenhængende, effektive og forholdsommæssige målrettede oplysninger til forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden.

2. Kommissionen gennemfører informations- og kommunikationsaktioner vedrørende programmet, vedrørende aktioner, der iværksættes i henhold til programmet, og vedrørende de opnåede resultater. Den giver desuden rettidige og udtømmende oplysninger til medlemsstaterne og støttemodtagerne. Evidensbaserede matchmakingtjenester, der er baseret på analyse og netværksforbindelser, leveres til interesserede enheder med henblik på at danne konsortier til samarbejdsprojekter, idet der lægges særlig vægt på at identificere netværksmuligheder for juridiske enheder fra lande med lav FoI-performance. På grundlag af en sådan analyse kan der tilrettelægges målrettede matchmakingarrangementer med henblik på specifikke indkaldelser af forslag.

3. Kommissionen skal ligeledes udforme en strategi for formidling og udnyttelse med henblik på at øge tilgængeligheden og formidlingen af programmets FoI-resultater og -viden med henblik på at fremskynde udnyttelsen i retning af markedsindførelse og øge effekten af programmet.

4. De finansielle midler, der er tildelt programmet, skal også bidrage til formidling af Unionens politiske prioriteter tillige med aktiviteter med henblik på oplysning, kommunikation, reklame, formidling og udnyttelse, for så vidt som disse prioriteter vedrører målsætningerne omhandlet i artikel 3.

Artikel 52

Evaluering af programmet

1. Evalueringer af programmet gennemføres i rette tid til, at resultaterne kan indgå i programmets beslutningsproces, det næste rammeprogram og andre initiativer af relevans for FoU.
2. Midtvejsevalueringen af programmet foretages med bistand af uafhængige eksperter, der udvælges på grundlag af en gennemsigtig proces, der gennemføres, når der foreligger tilstrækkelige oplysninger om programmets gennemførelse, dog senest fire år efter påbegyndelsen af denne gennemførelse. Den skal omfatte en porteføljeanalyse og en vurdering af den langsigtede effekt af tidligere rammeprogrammer og danne grundlag for at tilpasse eller omlægge programmet, alt efter hvad der er relevant. Den skal vurdere programmets effektivitet, gennemslagskraft, relevans, kohærens og EU-merværdi.
3. Ved afslutningen af programmets gennemførelse og senest fire år efter afslutningen af den periode, der er omhandlet i artikel 1, fuldfører Kommissionen en endelig evaluering af programmet. Den skal omfatte en vurdering af den langsigtede effekt af tidligere rammeprogrammer.
4. Kommissionen offentliggør og videreformidler resultaterne af evalueringerne og sine bemærkninger dertil og forelægger dem for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Artikel 53

Revision

1. Kontrolsystemet for programmet skal sikre en passende balance mellem tillid og kontrol under hensyntagen til administrative og andre omkostninger ved kontrol på alle niveauer, navnlig for støttemodtagere. Revisionsreglerne skal være klare, konsekvente og sammenhængende gennem hele programmet.
2. Revisionsstrategien for programmet skal være baseret på en finansiell revision af en repræsentativ stikprøve af udgifterne fra programmet som helhed. Denne repræsentative stikprøve suppleres af en udvælgelse baseret på en vurdering af risiciene i forbindelse med udgifterne. Aktionær, der modtager fælles finansiering fra forskellige EU-programmer, skal kun underkastes én revision, der dækker alle involverede programmer og deres respektive gældende regler.
3. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan kan derudover basere sig på system- og procesrevisioner på støttemodtagerniveau. Disse revisioner skal være frivillige for visse typer af modtagere og skal gennemgå en støttemodtagers systemer og processer suppleret med en revision af transaktioner. De skal foretages af en kompetent uafhængig revisor, der er kvalificeret til at udføre lovpligtig revision af regnskabsdokumenter i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF⁽³⁴⁾. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan kan anvende system- og procesrevisionerne til at fastslå, om udgifterne overordnet set er forvaltet økonomisk forsvarligt, og genoverveje niveauet for efterfølgende revisioner og attester for regnskaber.
4. Kommissionen eller det relevante finansieringsorgan kan i overensstemmelse med finansforordningens artikel 127 basere sig på revisioner af anvendelse af EU-midler, der gennemføres af andre uafhængige og kompetente personer eller enheder, herunder andre end dem, som er pålagt denne opgave af Unionens institutioner eller organer.
5. Revisioner kan udføres op til to år efter udligning af saldoen.

⁽³⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF (EUT L 157 af 9.6.2006, s. 87).

6. Kommissionen offentliggør retningslinjer for revision med henblik på at sikre pålidelig og ensartet anvendelse og fortolkning af revisionsprocedurerne og -reglerne i hele programmets løbetid.

Artikel 54

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

Hvor et tredjeland deltager i programmet i kraft af en afgørelse, der er vedtaget i henhold til en international aftale eller på grundlag af ethvert andet retligt instrument, skal tredjelandet give den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser. Hvad angår OLAF, skal sådanne rettigheder omfatte retten til at foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, som fastsat i forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013.

Artikel 55

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 50, stk. 2, tillægges Kommissionen indtil den 31. december 2028.
3. Den i artikel 50, stk. 2, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 50, stk. 2, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og til Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

AFSNIT IV

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 56

Ophævelse

Forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013 ophæves med virkning fra den 1. januar 2021.

*Artikel 57***Overgangsbestemmelser**

1. Denne forordning påvirker ikke videreførelsen eller ændringen af aktioner, der er iværksat i henhold til forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013, som fortsat finder anvendelse på disse aktioner, indtil de afsluttes. De arbejdsplaner og aktioner, der er fastsat i arbejdsplaner, som er vedtaget i henhold til forordning (EU) nr. 1290/2013 og i henhold til de dertil hørende basisretsakter vedrørende finansieringsorganerne, er fortsat underlagt forordning (EU) nr. 1290/2013 og disse basisretsakter, indtil de er afsluttet.
2. Programmets finansieringsramme kan også dække udgifterne til den tekniske og administrative bistand, som er påkrævet for at sikre overgangen mellem programmet og de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til forordning (EU) nr. 1291/2013.

*Artikel 58***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra den 1. januar 2021.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 28. april 2021,

På Europa-Parlamentets vegne

D. M. SASSOLI

Formand

På Rådets vegne

A. P. ZACARIAS

Formand

BILAG I

HOVEDLINJERNE I AKTIVITETERNE

De generelle og specifikke målsætninger, der er omhandlet i denne forordnings artikel 3, tilstræbes opfyldt i hele programmet med de interventionsområder og de hovedlinjer i aktiviteterne, der beskrives i dette bilag og i bilag II til denne forordning samt i bilag I til afgørelse (EU) 2021/764.

1) Søjle I — »Videnskabelig topkvalitet«

Gennem følgende aktiviteter skal denne søjle i tråd med artikel 4 fremme videnskabelig topkvalitet, tiltrække de bedste talenter til Europa, yde passende støtte til nyuddannede forskere og støtte skabelsen og udbredelsen af videnskabelig topkvalitet, viden, metoder og færdigheder af høj kvalitet samt teknologier og løsninger i relation til globale sociale, miljømæssige og økonomiske udfordringer. Den skal også bidrage til opfyldelsen af programmets øvrige specifikke målsætninger som omhandlet i artikel 3.

- a) ERC: tilbyder attraktive og fleksible finansieringsmuligheder for at sætte talentfulde og kreative individuelle forskere, navnlig forskere, der befinder sig i starten af deres karriere, og deres forskerhold i stand til at udforske de mest lovende områder i forskningens grænseland, uanset deres nationalitet og oprindelsesland og på grundlag af EU-dækkende konkurrence, der udelukkende er baseret på kriteriet topkvalitet.

Interventionsområde: banebrydende forskning.

- b) MSCA: giver forskere ny viden og nye færdigheder gennem mobilitet og engagement på tværs af grænser, sektorer og fagområder, styrker uddannelses- og karriereudviklingssystemer og strukturerer og forbedrer institutionel og national ansættelse, idet der tages hensyn til det europæiske charter for forskere og adfærdskodeksen for ansættelse af forskere; MSCA bidrager i den forbindelse til at bane vejen for Europas fremragende forskningslandskab i hele Europa og medvirker til at fremme beskæftigelse, vækst og investeringer, og finde løsninger på de aktuelle og fremtidige samfundsrelaterede udfordringer.

Interventionsområder: fremme af topkvalitet via forskermobilitet på tværs af landegrænser og sektorer; fremme af nye færdigheder gennem fremragende uddannelse af forskere; styrkelse af de menneskelige ressourcer og udvikling af færdigheder i EFR; forbedring og fremme af synergier; øget oplysning af offentligheden.

- c) Forskningsinfrastruktur: udruster Europa med bæredygtige forskningsinfrastrukturer i verdensklasse, der er åbne og tilgængelige for de bedste forskere fra Europa og tredjelande; tilskynder til anvendelse af eksisterende forskningsinfrastrukturer, herunder dem der finansieres af fonde under Unionens samhørighedspolitik. I den forbindelse fremmes forskningsinfrastrukturens potentiale til at støtte videnskabelige fremskridt og innovation samt skabe grundlaget for åben videnskab og videnskabelig topkvalitet i overensstemmelse med FAIR-principperne sideløbende med aktiviteter relateret til EU-politikker og internationalt samarbejde.

Interventionsområder: konsolidering og udvikling af det europæiske forskningsinfrastrukturlandskab; åbning, integrering og sammenkobling af forskningsinfrastrukturer; europæiske forskningsinfrastrukturers innovationspotentiale og aktiviteter med henblik på innovation og uddannelse; styrkelse af politikken for europæisk forskningsinfrastruktur og internationalt samarbejde.

2) Søjle II — »Globale udfordringer og europæisk industriel konkurrenceevne«

Gennem følgende aktiviteter skal denne søjle i tråd med artikel 4 støtte skabelse og bedre formidling af ny viden og nye teknologier og bæredygtige løsninger af høj kvalitet, forbedre den europæiske industris konkurrenceevne, styrke effekten af FoU, hvad angår udvikling af, støtte til og gennemførelse af EU-politikker, og støtte indførelsen af innovative løsninger i industrien, navnlig i SMV'er og opstartsvirksomheder, og samfundet med henblik på at løfte globale udfordringer. Den skal også bidrage til programmets øvrige specifikke målsætninger som omhandlet i artikel 3.

Samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber integreres fuldt ud i alle klynger, herunder specifikke og særskilte aktiviteter.

For at maksimere effekten, fleksibiliteten og synergiene opdeles FoI-aktiviteterne i seks klynger, som er forbundet gennem tværeuropæiske forskningsinfrastrukturer, og som hver for sig og sammen fremmer tværfagligt, tværsektorielt, tværpolitisk, grænseoverskridende og internationalt samarbejde. Søjle II i programmet omfatter aktiviteter fra en bred vifte af TRL, herunder lavere TRL.

Hver klynge bidrager til flere SDG'er, og mange SDG'er støttes af mere end én klynge.

FoI-aktiviteter gennemføres i og på tværs af følgende klynger:

- a) klyngen »Sundhed«: forbedring og beskyttelse af sundheden og trivslen for borgere i alle aldre ved at generere ny viden, udvikle innovative løsninger og sørge for, at der, hvor det er relevant, integreres et kønsperspektiv for at forebygge, diagnosticere, overvåge, behandle og helbrede sygdomme og ved at udvikle medicinske teknologier; mindskelse af sundhedsrisici; beskyttelse af befolkningen og fremme af sundhed og trivsel, også på arbejdspladsen; de offentlige sundhedssystemer gøres mere omkostningseffektive, retfærdige og bæredygtige; forebyggelse og bekæmpelse af fattigdomsrelaterede sygdomme; samt støtte til og muliggørelse af patienters deltagelse og selvforvaltning.

Interventionsområder: sundhed gennem hele livet; miljømæssige og sociale sundhedsdeterminanter; ikkeoverførbare og sjældne sygdomme; smitsomme sygdomme, herunder fattigdomsrelaterede og oversete sygdomme; værktøjer, teknologier og digitale løsninger inden for sundhed og pleje, herunder personaliseret medicin; sundhedssystemer

- b) klyngen »Kultur, kreativitet og inkluderende samfund«: styrkelse af de demokratiske værdier, herunder retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder; beskyttelse af vores kulturarv; udforskning af potentialet i kulturelle og kreative sektorer og fremme af socioøkonomiske forandringer, som bidrager til inklusion og vækst, herunder migrationsforvaltning og integration af migranter.

Interventionsområder: demokrati og regeringsførelse; kultur, kulturarv og kreativitet; sociale og økonomiske forandringer

- c) klyngen »Civil sikkerhed for samfundet«: reaktion på udfordringerne som følge af de vedvarende trusler mod sikkerheden, herunder cyberkriminalitet, samt naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer.

Interventionsområder: samfund, der er modstandsdygtige over for katastrofer; beskyttelse og sikkerhed samt cybersikkerhed

- d) klyngen »Det digitale område, industri og rummet«: styrkelse af kapaciteter og sikring af Europas suverænitet inden for centrale støtteteknologier for digitalisering og produktion samt rumteknologi i hele værdikæden for at opbygge en konkurrencedygtig, digital og cirkulær lavemissionsindustri; sikring af en bæredygtig råstofforsyning; udvikling af avancerede materialer samt tilvejebringelse af grundlaget for fremskridt og innovation med hensyn til globale samfundsrelaterede udfordringer.

Interventionsområder: produktionsteknologier; centrale digitale teknologier, herunder kvanteteknologier; fremspirende støtteteknologier; avancerede materialer; kunstig intelligens og robotteknologi; næste generation af internettet; avanceret databehandling og big data; cirkulære industrier; kulstoffattige og rene industrier; rummet, herunder jordobservation

- e) klyngen »Klima, energi og mobilitet« bekæmpelse af klimaændringerne gennem bedre forståelse af deres årsager, udvikling, risici, effekter og muligheder, ved at gøre energi- og transportsektorerne mere klima- og miljøvenlige, mere effektive og konkurrencedygtige samt mere intelligente, sikrere og mere modstandsdygtige, fremme anvendelsen af vedvarende energikilder og energieffektivitet, forbedre Unionens modstandsdygtighed over for eksterne chok og tilpasse den sociale adfærd til SDG'erne.

Interventionsområder: klimaforskning og -løsninger; energiforsyning; energisystemer og -net; bygninger og industrielle faciliteter i energiomstillingen; lokalsamfund og byer; industriel konkurrenceevne inden for transport; ren, sikker og tilgængelig transport og mobilitet; intelligent mobilitet; energilagring

- f) klyngen »Fødevarer, bioøkonomi, naturressourcer, landbrug og miljø« beskyttelse af miljøet, genoprettelse og bæredygtig forvaltning og udnyttelse af naturressourcer og biologiske ressourcer fra landområder, indvande og have for at standse nedbrydningen af biodiversiteten, tilgodese fødevarer- og ernæringsikkerhed for alle samt omstillingen til en ressourceeffektiv og cirkulær lavemissionsøkonomi og bæredygtig bioøkonomi.

Interventionsområder: miljøobservation; biodiversitet og naturressourcer; landbrug, skovbrug og landdistrikter; have, oceaner og indvande; fødevarer systemer; biobaserede innovationssystemer i Unionens bioøkonomi; cirkulære systemer

- g) »JRC's ikkenukleare direkte aktioner«: generering af videnskabelig dokumentation af høj kvalitet med henblik på effektive og økonomisk overkommelige gode offentlige politikker. Nye initiativer og forslag til EU-retsakter kræver gennemsigtig, omfattende og afbalanceret dokumentation med henblik på en hensigtsmæssig udformning, mens gennemførelse af politikkerne kræver dokumentation, der kan måles og overvåges. Det Fælles Forskningscenter leverer uafhængig, videnskabelig dokumentation og teknisk støtte til Unionens politikker gennem hele den politiske cyklus. Det Fælles Forskningscenter målretter sin forskning mod Unionens politiske prioriteter.

Interventionsområder: en styrket videnbase for politikudformning; globale udfordringer (sundhed; kultur, kreativitet og inkluderende samfund; civil sikkerhed for samfundet; det digitale område, industri og rummet; klima, energi og mobilitet; fødevarer, bioøkonomi, naturressourcer, landbrug og miljø); innovation, økonomisk udvikling og konkurrenceevne; videnskabelig topkvalitet; territorial udvikling og støtte til medlemsstater og regioner

3) Søjle III — »Et innovativt Europa«

Gennem følgende aktiviteter skal denne søjle i tråd med artikel 4 fremme alle former for innovation, herunder ikketeknologisk innovation, primært i SMV'er, herunder opstartsvirksomheder, ved at lette teknologisk udvikling, demonstration og videnoverførsel og styrke udrulningen af innovative løsninger. Den skal også bidrage til opfyldelsen af programmets øvrige specifikke målsætninger som omhandlet i artikel 3. EIC anvender primært to instrumenter: Pathfinder, der primært gennemføres ved hjælp af forskningssamarbejde, og Accelerator.

- a) EIC fokuserer hovedsageligt på banebrydende og disruptiv innovation, som især er rettet mod markedsskabende innovation, samtidig med at det støtter alle former for innovation, herunder inkrementel innovation.

Interventionsområder: Pathfinder til avanceret forskning, støtte til fremtidige og nye banebrydende, markedsskabende og/eller avancerede teknologier; Accelerator, brobygning over finansieringskløften mellem de sene faser af FoI-aktiviteter og markedsføringsfasen for effektivt at udrulle banebrydende, markedsskabende innovation og opskalere virksomheder i tilfælde, hvor markedet ikke tilvejebringer en levedygtig finansiering; yderligere EIC-aktiviteter som f.eks. priser og stipendier samt erhvervstjenester med merværdi.

- b) De europæiske innovationsøkosystemer

Interventionsområder: aktiviteter, herunder navnlig etablering, hvor det er relevant i samarbejde med EIT, af forbindelser med nationale og regionale aktører og støtte til medlemsstaternes, regionernes og associerede landes gennemførelse af fælles, tværnationale innovationsprogrammer, fra udveksling af praksis og viden om innovationsregulering til fremme af bløde færdigheder med henblik på innovation og til forsknings- og innovationsaktiviteter, herunder åben eller brugerstyret innovation, med henblik på at effektivisere det europæiske innovationssystem. Dette bør ske i synergi med bl.a. støtten fra EFRU til innovationsøkosystemer og interregionale partnerskaber vedrørende intelligent specialisering.

- c) Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi

Interventionsområder (defineret i bilag II): bæredygtige innovationsøkosystemer i Europa; innovations- og iværksætterfærdigheder i et livslangt læringsperspektiv, herunder forøgelse af videregående uddannelsesinstitutioners kapacitet i hele Europa; nye markedsløsninger for at imødegå globale udfordringer; synergier og merværdi inden for rammerne af programmet

4) delen »Udvidelse af deltagelsen i og styrkelse af EFR«

Gennem følgende aktiviteter skal denne del forfølge de specifikke målsætninger, der er fastsat i artikel 3, stk. 2), litra d). Den skal også bidrage til opfyldelsen af programmets øvrige specifikke målsætninger, som er omhandlet i artikel 3. Samtidig med at understøtte hele programmet skal denne del støtte aktiviteter, der bidrager til at tiltrække talenter, fremme hjernemobiliteten og forebygge hjerneflugt, et mere videnbaseret og innovativt Europa med ligestilling mellem kønnene på forkant med den globale konkurrence, fremme tværnationalt samarbejde og derved optimere nationale styrker og potentialet i hele Europa i et velfungerende EFR, hvor viden og en højt kvalificeret arbejdsstyrke har fri bevægelighed på en afbalanceret måde, hvor FoI-resultaterne formidles bredt til velinformerede borgere, der forstår og har tillid til dem, til gavn for samfundet som helhed, og hvor EU-politikken, navnlig FoI-politikken, bygger på videnskabelig dokumentation af høj kvalitet.

Denne del skal også støtte aktiviteter, der sigter mod at forbedre kvaliteten af forslag fra juridiske enheder fra lande med lav FoI-performance, såsom forudgående faglig gennemgang af og rådgivning om forslag, og fremme de nationale kontaktpunkters aktiviteter for at støtte internationalt netværkssamarbejde samt aktiviteter, der sigter mod at støtte juridiske enheder fra lande med lav FoI-performance, der tilslutter sig allerede udvalgte samarbejdsprojekter, som ikke har deltagelse af juridiske enheder fra sådanne lande.

Interventionsområder: udvidelse af deltagerkredsen og udbredelse af topkvalitet, herunder gennem samarbejdsprojekter, parvist samarbejde, EFR-professorater, Europæisk Samarbejde om Videnskab og Teknologi (COST), topkvalitetsinitiativer og aktiviteter til fremme af hjernemobilitet; reform og styrkelse af det europæiske FoI-system, f. eks. ved at støtte reformer af nationale FoI-politikker, tilbyde attraktive karrieremiljøer og støtte køns- og borgervidenskab.

BILAG II

DET EUROPÆISKE INSTITUT FOR INNOVATION OG TEKNOLOGI (EIT)

Følgende gælder i forbindelse med gennemførelsen af EIT's programaktiviteter:

1) Baggrund

Som det tydeligt fremgår af rapporten fra Gruppen på Højt Niveau om maksimering af effekten af Unionens FoI (Lamy-Gruppen på Højt Niveau), er vejen frem »at uddanne for fremtiden og investere i mennesker, der vil skabe forandring«. Især de europæiske videregående uddannelsesinstitutioner opfordres til at fremme iværksætteri, fjerne faggrænser og institutionalisere et stærkt tværfagligt samarbejde mellem den akademiske verden og industrien. Ifølge de seneste undersøgelser er adgangen til talentfulde personer den faktor, som har den største betydning for, hvor de europæiske opstartsvirksomheder etableres. Iværksætteruddannelse, uddannelsesmuligheder og udvikling af kreative færdigheder spiller en afgørende rolle for at skabe fremtidige innovatorer og udvikle de eksisterende innovatorers evne til at udvide deres virksomheder og opnå større succes. Adgang til iværksættertalent er sammen med adgangen til professionelle tjenester, kapital og markeder på EU-plan og samling af de vigtigste innovationsaktører om et fælles mål de vigtigste forudsætninger, når det handler om at pleje et innovationsøkosystem. Der er brug for at koordinere indsatsen i Unionen for at skabe en kritisk masse af indbyrdes forbundne EU-dækkende iværksætterklynger og -økosystemer.

I dagens Europa er EIT det største integrerede innovationsøkosystem, der bringer partnere fra erhvervslivet, forskning, uddannelse osv. sammen. EIT støtter fortsat sine VIF'er, som er omfattende europæiske partnerskaber, der beskæftiger sig med specifikke globale udfordringer, og styrke innovationsøkosystemerne omkring dem. Det gør det ved at fremme integrationen af uddannelse, FoI af højeste standard, således at der skabes nye miljøer, som bidrager til innovation, og ved at fremme og støtte en ny generation af iværksættere og stimulere etableringen af innovative virksomheder i tæt synergi og komplementaritet med EIC.

Der er i hele Europa fortsat behov for en indsats for at udvikle økosystemer, hvor forskere, innovatorer, industrier og regeringer nemt kan interagere med hinanden. Innovationsøkosystemer virker faktisk stadig ikke optimalt grundet en række forhold, bl.a. at:

- a) interaktion mellem innovationsaktører stadig hæmmes af organisatoriske, lovgivningsmæssige og kulturelle barrierer.
- b) Bestræbelserne på at styrke innovationsøkosystemerne skal drage fordel af koordinering og et klart fokus på specifikke målsætninger og effekt.

For at håndtere fremtidige samfundsmæssige udfordringer, udnytte mulighederne ved nye teknologier og bidrage til miljøvenlig og bæredygtig økonomisk vækst, beskæftigelse, konkurrenceevne og europæernes velfærd er der brug for yderligere at styrke Europas evne til at innovere ved at styrke eksisterende og fremme skabelsen af nye miljøer, der er fremmende for samarbejde og innovation; styrke den akademiske verdens og forskningssektorens innovationskapaciteter; støtte en ny generation af mennesker med iværksætterånd; stimulere skabelse og udvikling af innovative projekter og styrke synligheden og anerkendelsen i den brede offentlighed af EU-finansierede FoI-aktiviteter, navnlig EIT's finansiering.

Innovationsudfordringernes karakter og omfang kræver, at aktører og ressourcer på europæisk plan kontaktes og mobiliseres gennem grænseoverskridende samarbejde. Der er brug for at nedbryde siloerne mellem fagområder og langs værdikæder og fremme etableringen af et gunstigt miljø, hvor der kan foretages en effektiv udveksling af viden og ekspertise, og hvor iværksættertalenter kan udvikles og tiltrækkes. Den strategiske innovationsdagsorden for EIT skal sikre sammenhæng med de udfordringer, som programmet står over for, og komplementaritet med EIC.

2) Interventionsområder

2.1. Bæredygtige innovationsøkosystemer i Europa

I overensstemmelse med EIT-forordningen og den strategiske innovationsdagsorden for EIT spiller EIT en større rolle med hensyn til at styrke bæredygtige udfordringsbaserede innovationsøkosystemer i hele Europa. EIT fungerer stadig primært gennem sine VIF'er, som er europæiske partnerskaber i stor skala, der fokuserer på specifikke samfundsudfordringer. Det styrker fortsat de omkringliggende innovationsøkosystemer ved at åbne dem og fremme integrering af forskning, innovation og uddannelse. EIT styrker desuden innovationsøkosystemerne i hele Europa ved at udvide sin regionale innovationsordning (RIS). EIT arbejder med innovationsøkosystemer, som udviser et stort innovationspotentiale, baseret på strategi, tematisk forbindelse og forventet effekt, i tæt synergi med strategier og platforme for intelligent specialisering.

Hovedlinjer

- a) Styrkelse af de eksisterende VIF'ers effektivitet og åbenhed over for nye partnere, hvilket vil lette deres omstilling til at blive selv bærende på lang sigt, og analyse af behovet for at oprette nye VIF'er, der kan imødegå globale udfordringer. De specifikke tematiske områder er defineret inden for rammerne af den strategiske innovationsdagsorden for EIT under hensyntagen til den strategiske planlægning
- b) Fremskyndelse af regioners stræben efter topkvalitet i lande, der er omhandlet i den strategiske innovationsdagsorden for EIT, i tæt samarbejde med strukturfondene og, hvor det er hensigtsmæssigt, andre relevante EU-programmer.

2.2. Innovations- og iværksætterfærdigheder i et livslangt læringsperspektiv, herunder forøgelse af videregående uddannelsesinstitutioners kapacitet i hele Europa

EIT's uddannelsesaktiviteter styrkes med henblik på at fremme innovation og iværksætteri gennem målrettet uddannelse. Et stærkere fokus på udvikling af menneskelig kapital baseres på udvidelsen af EIT's VIF'ers eksisterende uddannelsesprogrammer med henblik på fortsat at tilbyde studerende og professionelle studieplaner af høj kvalitet, der er baseret på innovation, kreativitet og iværksætteri i overensstemmelse med især Unionens strategier for industri og færdigheder. Dette kan omfatte forskere og innovatorer, der støttes under andre dele af programmet, især MSCA. EIT støtter ligeledes moderniseringen af videregående uddannelsesinstitutioner i hele Europa og deres integrering i innovationsøkosystemerne ved at stimulere og øge deres iværksætterpotentiale og -evner og tilskynde dem til bedre at foregribe efterspørgslen efter nye færdigheder.

Hovedlinjer

- a) Udvikling af innovative studieplaner under hensyntagen til samfundets og industriens fremtidige behov og tværgående programmer til studerende, iværksættere og professionelle i og uden for Europa, hvor specialviden og sektorspecifik viden kombineres med innovationsorienterede færdigheder og iværksætterfærdigheder såsom højteknologiske færdigheder inden for digitale og bæredygtige, centrale støtteteknologier
- b) Styrkelse og udvidelse af EIT-mærket med henblik på at forbedre synligheden og anerkendelsen af EIT's uddannelsesprogrammer baseret på partnerskaber mellem forskellige videregående uddannelsesinstitutioner, forskningscentre og virksomheder, samtidig med at dets overordnede kvalitet forbedres ved at tilbyde et learning by doing-studieplaner og målrettet uddannelse inden for iværksætteri såvel som international, interorganisatorisk og tværfaglig mobilitet
- c) Udvikling af innovation og iværksætterkapacitet i de videregående uddannelsesinstitutioner ved anvendelse og fremme af EIT-samfundets ekspertise med hensyn til at forbinde uddannelse, forskning og erhvervsliv
- d) Styrkelse af den rolle, som EIT's alumnefællesskab spiller som rollemodel for nye studerende og som stærkt instrument til formidling af EIT's effekt.

2.3. Nye markedsløsninger for at imødegå globale udfordringer

EIT faciliterer, støtter og styrker iværksættere, innovatorer, forskere, undervisere, studerende og andre innovationsaktører, samtidig med, at kønsmainstreaming sikres, så de arbejder sammen i tværfaglige teams om at udvikle idéer og omsætte dem til både trinvis og disruptive innovationer. Aktiviteterne er karakteriseret ved en tilgang med åben innovation og af grænseoverskridende karakter med fokus på at inddrage de relevante videntrekantaktiviteter, der er vigtige for at gøre dem til en succes (f.eks. kan projektledere forbedre deres adgang til særligt kvalificerede kandidater, førende brugere, opstartsvirksomheder med innovative idéer, firmaer uden for Unionen med relevante komplementære aktiver etc.).

Hovedlinjer

- a) Støtte til udvikling af nye produkter, tjenester og markedsmuligheder, hvor videntrekantens aktører samarbejder om at finde løsninger på globale udfordringer.
- b) Fuld integration af hele innovationsværdikæden: fra studerende til iværksætter, fra idé til produkt, fra laboratorium til kunde. Dette omfatter støtte til opstartsvirksomheder og opskaleringsvirksomheder.

- c) Levering af tjenester og støtte på højt niveau til innovative virksomheder, herunder teknisk bistand til finjustering af produkter og tjenester, omfattende mentorordninger, støtte til at sikre målkunder og rejse kapital for hurtigt at kunne nå markedet og sætte skub i deres vækst.

2.4. Synergier og merværdi inden for rammerne af programmet

EIT øger sine bestræbelser på at udnytte synergier og komplementariteter mellem eksisterende VIF'er og med forskellige aktører og initiativer på både EU-niveau og globalt niveau og udvider sit netværk af organisationer, som det samarbejder med på både strategisk og operationelt plan og undgår samtidig overlapninger.

Hovedlinjer

- a) Tæt samarbejde med EIC og InvestEU-programmet om at ensrette den støtte (dvs. finansiering og tjenester), der tilbydes innovative foretagender i både opstarts- og opskaleringsfasen, navnlig via VIF'er.
 - b) Planlægning og gennemførelse af EIT-aktiviteter med henblik på at maksimere synergier og komplementariteter med andre dele af programmet.
 - c) Samarbejde med medlemsstater på både nationalt og regionalt niveau, indlede en struktureret dialog og koordineringsindsats for at skabe synergier med nationale og regionale initiativer, herunder strategier for intelligent specialisering, med det formål at indkredse, dele og formidle god praksis og erfaring, evt. gennem gennemførelsen af »de europæiske innovationsøkosystemer«, med det formål at indkredse, dele og formidle bedste praksis og erfaringer.
 - d) Deling og formidling af innovative praksisser og erfaringer i hele Europa og andre steder i verden for derved at bidrage til innovationspolitikken i Europa i koordinering med andre dele af programmet.
 - e) Tilvejebringelse af input til innovationspolitiske drøftelser og bidrag til udformningen og gennemførelsen af Unionens politiske prioriteter ved fortsat at arbejde sammen med alle relevante tjenestegrene inden for Kommissionen, andre EU-programmer og deres interessenter og yderligere udforske mulighederne inden for initiativer til gennemførelse af politikker.
 - f) Udnyttelse af synergier med andre EU-programmer, herunder dem, der støtter udviklingen af menneskelig kapital og innovation (f.eks. COST, ESF+, EFRU, Erasmus+, Et Kreativt Europa, COSME Plus/det indre marked, InvestEU-programmet).
 - g) Bygge strategiske alliancer med centrale innovationsaktører både i og uden for Unionen og støtte VIF'erne i at udvikle samarbejde og forbindelser med vigtige videntrekantholdere fra tredjelande med det mål at åbne nye markeder for VIF-støttede løsninger og tiltrække finansiering og talenter fra udlandet. Tredjelandes deltagelse skal fremmes med hensyn til principperne om gensidighed og gensidige fordele.
-

BILAG III

EUROPÆISKE PARTNERSKABER

Europæiske partnerskaber udvælges og gennemføres, overvåges, evalueres, udfases eller fornyes efter følgende kriterier:

1. Udvalgelse

Dokumentation for, at det europæiske partnerskab mere effektivt vil opfylde programmets tilknyttede målsætninger gennem inddragelse af og engagement fra partnere, navnlig med hensyn til at skabe tydelige effekter for Unionen og dets borgere, navnlig med henblik på at skabe resultater i henseende til de globale udfordringer og FoU-målsætningerne, sikre Unionens konkurrenceevne og bæredygtighed og bidrage til at styrke EFR og, hvor det er relevant, internationale forpligtelser.

Deltagelse af mindst 40 % af medlemsstaterne er obligatorisk, hvor der er tale om institutionaliserede europæiske partnerskaber i henhold til artikel 185 i TEUF.

- a) Det europæiske partnerskabs kohærens og synergier inden for Unionens FoU-landskab, i videst muligt omfang i henhold til reglerne i programmet.
- b) Det europæiske partnerskabs gennemsigtighed og åbenhed angående fastsættelse af prioriteter og målsætninger med hensyn til forventede resultater og effekter og angående inddragelse af partnere og interessenter fra hele værdikæden, fra forskellige sektorer, baggrunde og fagområder, også på internationalt plan, hvor dette er relevant, og uden at forstyrre den europæiske konkurrenceevne; klare ordninger om fremme af SMV'ers deltagelse og om formidling og udnyttelse af resultater, navnlig fra SMV'ernes side, herunder gennem formidlingsorganisationer.
- c) Forudgående påvisning af det europæiske partnerskabs additionalitet og retningsvirkning, herunder en fælles strategisk vision for formålet med det europæiske partnerskab. Denne vision omfatter navnlig:
 - i) fastsættelse af målbare forventede udfald, resultater og effekter inden for bestemte tidsrammer, herunder den væsentlige økonomiske og/eller samfundsmæssige værdi for Unionen
 - ii) påvisning af forventede kvalitative og betydelige kvantitative løftestangsvirkninger, herunder en metode til måling af centrale indikatorer for præstationer
 - iii) tilgange, der sikrer fleksibilitet med hensyn til gennemførelsen og tilpasning til skiftende politiske, samfundsmæssige eller markedsmæssige behov eller videnskabelige fremskridt for at øge politikkoherensen mellem det regionale og det nationale plan og EU-planen
 - iv) exitstrategier og foranstaltninger til udfasning fra programmet.
- d) Forudgående påvisning af partnernes langsigtede engagement, herunder en minimumsandel af offentlige og/eller private investeringer.

For institutionaliserede europæiske partnerskaber, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 185 eller 187 i TEUF, udgør de finansielle bidrag og/eller bidrag i naturaltier fra andre partnere end Unionen mindst 50 % og kan udgøre op til 75 % af det europæiske partnerskabs aggregerede budgetforpligtelser. For sådanne institutionaliserede europæiske partnerskaber har en andel af bidraget fra andre partnere end Unionen form af finansielle bidrag. For andre partnere end Unionen og deltagende stater bør finansielle bidrag primært sigte mod at dække administrative omkostninger samt samordning, støtte og andre ikkekonkurrencemæssige aktiviteter.

2. Gennemførelse:

- a) Systemisk tilgang sikrer medlemsstaternes aktive og tidlige inddragelse og opfyldelsen af det europæiske partnerskabs forventede effekter via en fleksibel gennemførelse af fælles aktioner med en høj EU-merværdi, der også rækker videre end fælles indkaldelser af forslag angående FoU-aktiviteter, blandt andet i relation til markedet, lovgivning eller indarbejdelse i politikker.
- b) Passende foranstaltninger, der sikrer åbenhed og gennemsigtighed i forbindelse med gennemførelsen af initiativet, navnlig hvad angår fastsættelse af prioriteter og deltagelse i indkaldelser af forslag, oplysninger om, hvordan forvaltningen fungerer, Unionens synlighed, kommunikation og opsøgende foranstaltninger, formidling og udnyttelse af resultater, herunder en tydelig åben adgang/brugerorienteret strategi i værdikæden; passende foranstaltninger til oplysning af SMV'er og fremme af deres deltagelse.

- c) Samordning eller fælles aktiviteter med andre relevante FoI-initiativer for at sikre det bedst mulige niveau af sammenkoblinger og sikre effektive synergier, bl.a. for at overvinde potentielle hindringer for gennemførelse på nationalt plan og øge omkostningseffektiviteten.
- d) Forpligtelser med hensyn til finansielle bidrag og/eller bidrag i naturalier fra hver enkelt partner i overensstemmelse med nationale bestemmelser i hele initiativets varighed.
- e) For institutionaliserede europæiske partnerskabers vedkommende adgang for Kommissionen til resultaterne og andre oplysninger vedrørende aktionen med henblik på at udvikle, gennemføre og overvåge EU-politikker eller -programmer.

3. Overvågning:

- a) Et overvågningssystem i overensstemmelse med artikel 50 til at spore fremskridt hen imod opfyldelsen af specifikke politiske målsætninger, resultater og centrale indikatorer for præstationer, der muliggør en vurdering af resultater og effekt over tid samt potentielle behov for korrigerende foranstaltninger.
- b) Periodisk særskilt rapportering om kvantitative og kvalitative løftestangsvirkninger, herunder om forpligtede og faktisk ydede finansielle bidrag og bidrag i naturalier, synlighed og positionering i den internationale kontekst samt privatsektorinvesteringers effekt med hensyn til FoI-relaterede risici.
- c) Nærmere oplysninger om evalueringsprocessen og resultaterne fra alle indkaldelser af forslag inden for europæiske partnerskaber, der skal stilles rettidigt til rådighed og gøres tilgængelige i en fælles e-database.

4. Evaluering, udfasning og fornyelse:

- a) Evaluering af opnået effekt på EU-plan og nationalt plan i forhold til fastsatte mål og centrale indikatorer for præstationer, som indgår i den programevaluering, der er fastsat i artikel 52, herunder en vurdering af de mest effektive politiske interventionsmåder for eventuelle fremtidige aktioner; og positioneringen af en eventuel fornyelse af et europæisk partnerskab i det samlede europæiske partnerskabslandskab og dets politiske prioriteter
- b) I mangel af fornyelse passende foranstaltninger, der sikrer udfasning af programmets finansiering ifølge de betingelser og den frist, der på forhånd er aftalt med de retligt forpligtede partnere, uden at dette berører en eventuel fortsat tværnational finansiering fra nationale programmer eller andre EU-programmer, og uden at det berører private investeringer og igangværende projekter.

BILAG IV

SYNERGIER MED ANDRE EU-PROGRAMMER

Synergier med andre EU-programmer er baseret på komplementaritet mellem programmernes udformning og målsætninger og på, at finansieringsreglerne og -processerne er forenelige på gennemførelsesniveau.

Finansiering fra programmet må kun anvendes til at finansiere FoI-aktiviteter. Den strategiske planlægning skal sikre overensstemmelse mellem prioriteterne for de forskellige EU-programmer og sammenhængende finansieringsmuligheder i de forskellige faser af FoI-cyklassen. Missioner og europæiske partnerskaber skal bl.a. drage fordel af synergier med andre EU-programmer og -politikker.

Udrulning af forskningsresultater og innovative løsninger, der er udviklet som led i programmet, skal faciliteres med støtte fra andre EU-programmer, navnlig gennem strategier for formidling og udnyttelse, overførsel af viden, supplerende og kumulative finansieringskilder samt ledsagende politikforanstaltninger. Finansiering af FoI-aktiviteter skal nyde godt af harmoniserede regler, der er udformet med henblik på at sikre EU-merværdi, undgå overlapninger med forskellige EU-programmer og opnå maksimal effektivitet og administrativ forenkling.

Følgende punkter indeholder nærmere oplysninger om, hvordan disse synergier mellem programmet og de forskellige EU-programmer skal finde anvendelse:

1. Synergier med Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) under den fælles landbrugspolitik skal sikre, at:
 - a) FoI-behovene i Unionens landbrugssektor og landdistrikter identificeres, f.eks. inden for rammerne af det europæiske innovationspartnerskab om »landbrugets produktivitet og bæredygtighed«, og tages i betragtning i både programmets strategiske planlægning og arbejdsprogrammerne
 - b) den fælles landbrugspolitik udnytter FoI-resultater bedst muligt og fremmer anvendelse, gennemførelse og udrulning af innovative løsninger, herunder løsninger fra projekter, der finansieres af rammeprogrammerne for FoI, fra det europæiske innovationspartnerskab om »landbrugets produktivitet og bæredygtighed« og relevante VIF'er under EIT
 - c) ELFUL støtter indførelse og formidling af viden og løsninger hidrørende fra programmets resultater med henblik på en mere dynamisk landbrugssektor og nye muligheder for udvikling af landdistrikterne.
2. Synergier med Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF) skal sikre, at:
 - a) programmet og EHFAF er tæt indbyrdes forbundne, da Unionens FoI-behov inden for marin politik og integreret havpolitik udmøntes gennem programmets strategiske planlægning
 - b) EHFAF støtter indførelse af nye teknologier og innovative produkter, processer og tjenester, navnlig dem, der er et resultat af programmet på områderne marin og integreret havpolitik, EHFAF også fremmer dataindsamling, -behandling og -overvågning og formidler relevante aktioner, der støttes inden for rammerne af programmet, hvilket på sin side bidrager til gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, EU's integrerede havpolitik, international havforvaltning og internationale forpligtelser.
3. Synergier med Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) skal sikre, at:
 - a) ordninger for alternativ og kumulativ finansiering fra EFRU og programmet støtter aktiviteter, der slår bro mellem navnlig strategier for intelligent specialisering og topkvalitet inden for FoI, herunder fælles tværregionale/tværnationale programmer og paneuropæiske forskningsinfrastrukturer, med henblik på at styrke EFRU og bidrage til at nå SDG'erne
 - b) EFRU bl.a. fokuserer på at udvikle og styrke regionale og lokale FoI-økosystemer, netværk og industriel omstilling, herunder støtte til opbygning af FoI-kapaciteter, til udbredelse af resultater og til indførelse af nye teknologier og innovative og klimavenlige løsninger fra rammeprogrammerne for FoI via EFRU.

4. Synergier med Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) skal sikre, at:
 - a) ESF+ gennem nationale eller regionale programmer kan integrere og opskalere innovative studieplaner med støtte fra programmet med henblik på at udstyre borgerne med de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for at leve op til nye krav på arbejdsmarkedet
 - b) ordninger for alternativ og kombineret finansiering fra ESF+ kan anvendes til at støtte programmets aktiviteter, der fremmer udvikling af den menneskelige kapital inden for FoI, med henblik på at styrke EFR
 - c) ESF+ integrerer innovative teknologier og nye forretningsmodeller og løsninger, navnlig dem, der er et resultat af programmet, for således at bidrage til innovative, effektive og bæredygtige sundhedssystemer og facilitere europæiske borgeres adgang til bedre og sikrere sundhedspleje.
5. Synergier med EU4Health-programmet skal sikre, at:
 - a) Unionens FoI-behov inden for sundhed identificeres og fastlægges gennem programmets strategiske planlægning
 - b) EU4Health-programmet bidrager til at sikre den bedst mulige anvendelse af forskningsresultater, navnlig dem, der er et resultat af programmet.
6. Synergier med Connecting Europe-faciliteten (CEF) skal sikre, at:
 - a) FoI-behovene inden for transport, energi og den digitale sektor i Unionen identificeres og fastlægges gennem programmets strategiske planlægning
 - b) CEF støtter en storstilet indførelse og udrulning af innovative nye teknologier og løsninger inden for transport, energi og digitale fysiske infrastrukturer, navnlig dem, der er et resultat af rammeprogrammerne for FoI
 - c) udveksling af oplysninger og data mellem programmet og CEF-projekter faciliteres, f.eks. ved at sætte fokus på teknologier fra programmet med en betydelig markedsmodenhed, som kan udrulles yderligere via CEF.
7. Synergier med programmet for et digitalt Europa (DEP) skal sikre, at:
 - a) hvor flere tematiske områder, der indgår i programmet og DEP, konvergerer, er den type af aktioner, der skal støttes, og deres forventede resultater og interventionslogik forskellige og komplementære
 - b) FoI-behovene i relation til programmets digitale aspekter identificeres og fastlægges gennem dets strategiske planlægning; dette omfatter f.eks. FoI med henblik på højtydende databehandling, kunstig intelligens, cybersikkerhed, distributed ledger-teknologier, kvanteteknologier, hvor digitale teknologier kombineres med andre støtteteknologier og ikketeknologiske innovationer, støtte til opskalering af virksomheder, som indfører banebrydende innovationer (hvoraf mange kombinerer digitale og fysiske teknologier) samt støtte til digitale forskningsinfrastrukturer
 - c) DEP fokuserer på storstilet digital kapacitets- og infrastrukturobygning inden for f.eks. højtydende databehandling, kunstig intelligens, cybersikkerhed, distributed ledger-teknologier, kvanteteknologier og højtudviklede digitale færdigheder med henblik på bred indførelse og udrulning i hele Unionen af kritiske eksisterende eller afprøvede innovative digitale løsninger inden for en EU-ramme på områder af almen interesse (såsom sundhed, offentlig forvaltning, retsvæsen og uddannelse) eller markedssvigt (såsom digitalisering af virksomheder, navnlig SMV'er), og at DEP først og fremmest gennemføres gennem koordinerede og strategiske investeringer med medlemsstaterne, navnlig gennem fælles offentlige udbud, ved digital kapacitet, der skal deles i hele Unionen, og ved EU-dækkende aktioner, der støtter interoperabilitet og standardisering som led i udviklingen af det digitale indre marked
 - d) DEP-kapacitet og -infrastruktur stilles til rådighed for FoI-samfundet, herunder aktiviteter, som støttes under programmet, også afprøvning, forsøg og demonstration på tværs af alle sektorer og fagområder
 - e) nye digitale teknologier, der udvikles gennem programmet, gradvist indføres og udrulles af DEP
 - f) programmets initiativer til udvikling af færdigheds- og kompetenceplaner, herunder dem, der udvikles i EIT's relevante VIF'er, suppleres af støtte fra DEP til kapacitetsopbygning inden for højtudviklede digitale færdigheder
 - g) der findes solide koordineringsmekanismer for strategisk programmering, operationelle procedurer og forvaltningsstrukturer for begge programmer.

8. Synergier med programmet for det indre marked skal sikre, at:

- a) programmet for det indre marked afhjælper de markedssvigt, der påvirker SMV'er, og fremmer iværksætteri samt virksomheds-etablering og -vækst og, at der er komplementaritet mellem programmet for det indre marked og aktionerne inden for rammerne af både EIT og EIC for innovative virksomheder samt inden for støttetjenester til SMV'er, navnlig når markedet ikke tilvejebringer en levedygtig finansiering
- b) Enterprise Europe-netværket ud over andre eksisterende SMV-støttestrukturer (f.eks. nationale kontaktpunkter, innovationsagenturer, digitale innovationsknudepunkter, kompetencecentre og væksthuse) kan tjene til at levere støttetjenester under programmet, herunder EIC.

9. Synergier med LIFE-programmet for miljø- og klimaindsatsen (LIFE) skal sikre, at:

- a) FoI-behovene med henblik på at håndtere miljø-, klima- og energiudfordringer i Unionen identificeres og fastlægges gennem programmets strategiske planlægning.
- b) LIFE fortsat fungerer som en katalysator for gennemførelsen af Unionens miljø-, klima- og, på relevante områder, energipolitik og -lovgivning, bl.a. ved at indføre og anvende FoI-resultater fra programmet og bidrage til, at de udrulles i national, interregional og regional skala, hvor dette kan medvirke til at tackle spørgsmål vedrørende miljø, klima eller omstilling til ren energi. LIFE tilskynder navnlig fortsat til synergier med programmet gennem tildeling af en bonus i forbindelse med evalueringen af forslag, som omhandler anvendelse af resultater fra programmet.
- c) LIFE-standardindsatsprojekter støtter udvikling, afprøvning eller demonstration af egnede teknologier eller metoder til gennemførelse af Unionens miljø- og klimapolitik, som efterfølgende kan udrulles i stor skala, finansieret af andre kilder, herunder af programmet. EIT samt EIC kan yde støtte til opskalering og kommercialisering af nye banebrydende idéer, der kan være et resultat af gennemførelsen af LIFE-projekter.

10. Synergier med Erasmus+ skal sikre, at:

- a) kombinerede ressourcer fra programmet, herunder fra EIT, og Erasmus+ anvendes til at støtte aktiviteter, der har til formål at styrke, modernisere og forandre europæiske videregående uddannelsesinstitutioner. Programmet supplerer, hvor det er relevant, Erasmus+ støtte til initiativet Europauniversiteter i dets forskningsdimension som led i udviklingen af nye fælles og integrerede langsigtede og bæredygtige strategier for uddannelse, FoI, der er baseret på tværfaglige og tværsektorielle tilgange, med henblik på at virkeliggøre videntrekanten; EIT's aktiviteter kan supplere de strategier, der skal gennemføres af initiativet Europauniversiteter
- b) programmet og Erasmus+ fremmer integration af uddannelse og forskning ved at bistå videregående uddannelsesinstitutioner med at formulere og etablere fælles uddannelses-, FoI-strategier og -netværk, ved at informere uddannelsessystemer, lærere og undervisere om de seneste forskningsresultater og -praksisser og ved at tilbyde alle studerende og ansatte inden for videregående uddannelse, navnlig forskere, aktiv forskningserfaring og støtte andre aktiviteter, som integrerer videregående uddannelse og FoI.

11. Synergier med Unionens rumprogram skal sikre, at:

- a) FoI-behovene i Unionens rumprogram og i leverandør- og aftagerleddet af rumsektoren i Unionen identificeres og fastlægges i forbindelse med programmets strategiske planlægning; rumforskningsaktioner, der gennemføres via programmet, gennemføres med hensyn til udbud og juridiske enheders støtteberettigelse i overensstemmelse med Unionens rumprogram, hvor det er relevant
- b) rumdata og -tjenester, som Unionens rumprogram stiller til rådighed som et offentligt gode, anvendes til at udvikle banebrydende løsninger gennem FoI, herunder i programmet, navnlig for så vidt angår bæredygtige fødevarer og naturressourcer, klimaovervågning, atmosfære, jord-, kyst- og havmiljø, intelligente byer, opkoblet og automatiseret mobilitet, sikkerhed og katastrof håndtering
- c) data- og informationsadgangstjenester inden for rammerne af Copernicus bidrager til EOSC og dermed faciliterer forskeres, videnskabsfolks og innovatorers adgang til Copernicusdata; forskningsinfrastrukturer, navnlig netværk for in situ-observation, udgør væsentlige elementer i den in situ-observationsinfrastruktur, som danner grundlag for Copernicustjenester, og drager på deres side nytte af oplysninger, som produceres af Copernicustjenester.

12. Synergier med instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI) og instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA III) skal sikre, at:
 - a) FoI-behovene på områderne NDICI og IPA III identificeres gennem programmets strategiske planlægning i overensstemmelse med SDG'erne
 - b) programmets FoI-aktiviteter, med deltagelse af tredjelande og målrettede internationale samarbejdsaktioner, tilstræber tilpasning til og sammenhæng med sideløbende markedsindførelses- og kapacitetsopbygningsaktioner inden for rammerne af NDICI og IPA III baseret på en fælles fastlæggelse af behov og af interventionsområder.
13. Synergier med Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for grænseforvaltning skal som led i Fonden for Integreret Grænseforvaltning sikre, at:
 - a) FoI-behovene inden for sikkerhed og integreret grænseforvaltning identificeres og fastlægges gennem programmets strategiske planlægning
 - b) Fonden for Intern Sikkerhed og Fonden for Integreret Grænseforvaltning støtter udrulning af innovative nye teknologier og løsninger, navnlig dem, der er et resultat af rammeprogrammerne for FoI på området sikkerhedsforskning.
14. Synergier med InvestEU-programmet skal sikre, at:
 - a) programmet via blandet finansiering under Horisont Europa og blandet finansiering under EIC yder blandet finansiering til innovatorer karakteriseret ved et højt risikoniveau, og hvortil markedet ikke tilvejebringer en tilstrækkelig og levedygtig finansiering; programmet støtter samtidig en effektiv gennemførelse og forvaltning af den private del af blandet finansiering gennem fonde og formidlere, der støttes af InvestEU-programmet og andre
 - b) finansielle instrumenter til FoI samt SMV'er grupperes sammen inden for rammerne af InvestEU-programmet, navnlig gennem en særlig FoI-tematisk del og gennem produkter, som udrulles inden for rammerne af SMV-delen, for derved at bidrage til at opfylde begge programmets målsætninger og etablere stærke komplementære forbindelser mellem begge programmer
 - c) programmet yder passende støtte for at bidrage til omlægning af projekter, der er egnede til bankfinansiering, som ikke er egnede til EIC-finansiering, hen imod InvestEU-programmet, hvor det er relevant.
15. Synergier med Innovationsfonden i emissionshandelssystemet (»Innovationsfonden«) skal sikre, at:
 - a) Innovationsfonden specifikt er målrettet innovation inden for lavemissionsteknologier og -processer, herunder miljømæssigt sikker CO₂-opsamling og -anvendelse, som bidrager væsentligt til at modvirke klimaændringer, samt produkter, der erstatter kulstofintensive produkter, og som bidrager til at stimulere udformning og drift af projekter, der sigter mod en miljømæssigt sikker opsamling og geologisk lagring af CO₂, samt innovative vedvarende energi- og energioplagringsteknologier og til at skabe mulighed for og tilskynde til »grønnere« produkter
 - b) programmet finansierer udvikling og demonstration af teknologier, herunder banebrydende løsninger, der kan skabe resultater inden for Unionens målsætninger vedrørende klimaneutralitet, energi og industriel omstilling, navnlig gennem programmets søjle II- og søjle III-aktiviteter
 - c) Innovationsfonden, forudsat at dens udvælgelses- og tildelingskriterier opfyldes, kan støtte demonstrationsfasen af støtteberettigede projekter, der eventuelt har modtaget støtte fra programmet, og der skal etableres stærke komplementære forbindelser mellem begge programmer.
16. Synergier med mekanismen for en retfærdig omstilling skal sikre, at:
 - a) FoI-behov identificeres gennem programmets strategiske planlægning for at støtte en retfærdig og rimelig omstilling til klimaneutralitet
 - b) udbredelse og udrulning af innovative og klimavenlige løsninger fremmes, navnlig dem, der er et resultat af programmet.
17. Synergier med Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram skal sikre, at:
 - a) programmet og Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram udvikler omfattende aktioner til støtte for uddannelse (herunder MSCA) med henblik på at opretholde og udvikle relevante færdigheder i Europa

- b) programmet og Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram udvikler fælles forskningsaktioner, der fokuserer på tværgående aspekter af sikker og tryk anvendelse af ioniserende stråling til andre formål end elproduktion i sektorer såsom medicin, industri, landbrug, rumfart, klimaændringer, sikkerhed og nødberedskab samt bidrag fra nuklear videnskab
18. Potentielle synergier med Den Europæiske Forsvarsfond skal gavne civil forskning og forsvarsforskning med henblik på at undgå unødvendig overlapning og i overensstemmelse med artikel 5 og artikel 7, stk. 1.
 19. Synergier med programmet Et Kreativt Europa skal fremmes ved at identificere FoI-behov inden for kulturelle og kreative politikker i programmets strategiske planlægning.
 20. Synergier med genopretnings- og resiliensfaciliteten skal sikre, at:
 - a) FoI-behov til støtte for at gøre medlemsstaternes økonomier og samfund mere resiliente og bedre rustet til fremtiden identificeres gennem programmets strategiske planlægning
 - b) der ydes støtte til udbredelse og udrulning af innovative løsninger, navnlig dem, der er et resultat af programmet.
-

BILAG V

CENTRALE INDIKATORER FOR EFFEKTVEJE

Overvågningen af programmets fremskridt med hensyn til opfyldelsen af dets målsætninger, som omhandlet i artikel 3, struktureres med effektveje og tilknyttede centrale indikatorer for effektveje. Indvirkningsvejene skal være tidsfølsomme og afspejle tre supplerende kategorier af effekt, der reflekterer den ikkelineære karakter af FoI-investeringer: den videnskabsrelaterede, den samfundsrelaterede og den teknologiske eller økonomiske effekt. For hver af disse kategorier af virkninger anvendes referenceindikatorer til at spore fremskridt, idet der skelnes mellem kort, mellemlang og lang sigt, herunder efter udløbet af programmets varighed, med mulighed for opdeling, herunder opdeling efter medlemsstater og associerede lande. Disse indikatorer udarbejdes ved hjælp af kvantitative og kvalitative metoder. Programmets enkelte dele bidrager til disse indikatorer i forskelligt omfang og via forskellige mekanismer. Yderligere indikatorer kan anvendes til at overvåge de enkelte dele af programmet, hvor det er relevant.

Mikrodataene bag de centrale indikatorer for effektveje indsamles for alle dele af programmet og for alle gennemførelsesmekanismer på en centralt styret og ensartet måde og med en tilstrækkelig detaljeringsgrad, idet rapporteringsbyrden for støttemodtagerne minimeres.

I tillæg til og ud over de centrale indikatorer for effektveje — næsten i realtid og som en del af de gennemførelses- og forvaltningsdata, der er omhandlet i artikel 50 — indsamles og indberettes data om den optimerede gennemførelse af programmet for styrkelse af EFR, hvilket vil fremme ekspertisebaseret deltagelse fra alle medlemsstater i programmet og fremme samarbejdsforbindelser i europæisk FoI. Dette omfatter overvågning af samarbejdsforbindelser, af netværksanalyse, af data om forslag, ansøgninger, deltagelse, projekter, ansøgere og deltagere (herunder data om typen af organisation såsom civilsamfundsorganisationer, SMV'er og den private sektor), land (såsom en specifik klassifikation for landegrupper som f. eks. medlemsstater, associerede lande og tredjelande), køn, rolle i projektet, videnskabeligt fagområde eller videnskabelig sektor, herunder samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber) og overvågning af graden af klimamainstreaming og dertil knyttede udgifter.

Indikatorer for videnskabsrelaterede effektveje

Programmet forventes at få en videnskabsrelateret effekt, idet der skabes ny viden af høj kvalitet, menneskelige kapital inden for FoI styrkes, og udbredelse af viden og åben videnskab fremmes. Fremskridt på dette område overvåges via referenceindikatorer fastsat for de følgende tre centrale effektveje.

Tabel 1

Effekt for videnskaben	Kortfristet	Mellemfristet	Længerefristet
Ny viden af høj kvalitet skabes	Publikationer — antal fagfællebedømte videnskabelige publikationer, der er et resultat af programmet	Citationer — fagområdeopdelt citationsdatabase over program-relaterede fagfællebedømte videnskabelige publikationer, der er et resultat af programmet	Forskning i verdensklasse — antal og andel af fagfællebedømte publikationer, der er et resultat af projekterne finansieret under programmet, og som udgør centrale bidrag til videnskabelige områder
Styrkelse af menneskelig kapital inden for FoI	Færdigheder — antal forskere, der er involveret i opkvalificeringsaktiviteter i projekter finansieret under programmet (uddannelse, mentorordninger, coaching, mobilitet og adgang til FoI-infrastruktur)	Karriere — antal og andel af opkvalificerede forskere, der deltager i programmet, med øget individuel effekt inden for deres FoI-felt	Arbejdsvilkår — antal og andel af opkvalificerede forskere, der deltager i programmet, med forbedrede arbejdsvilkår, herunder forskeres lønninger

Effekt for videnskaben	Kortfristet	Mellemfristet	Længerefristet
Udbredelse af viden og åben videnskab fremmes	Delt viden — andel af forskningsoutput (åbne data/åben publikation/software osv.), der er et resultat af programmet, og som deles via åben videninfrastruktur	Videnformidling — andel af forskningsoutput, der er et resultat af programmet, hvortil der gives åben adgang, og som aktivt anvendes/citeres	Nye samarbejdsforbindelser — andel af programstøttemodtagere, som har udviklet nye tværfaglige/tværsæktorielle samarbejdsforbindelser med brugere af deres FoI-output, der er et resultat af programmet, hvortil der gives åben adgang

Indikatorer for samfundsrelaterede effektveje

Programmet forventes at få en samfundsmæssig effekt, idet Unionens politiske prioriteter og globale udfordringer, herunder SDG'er, tackles efter principperne i 2030-dagsordenen og målene for Parisaftalen og gennem FoI, der skaber fordele og effekt gennem FoI-missioner, og ved at indførelsen af innovation i samfundet styrkes, hvilket i sidste ende vil bidrage til borgernes trivsel. Fremskridt på dette område overvåges via referenceindikatorer fastsat for de følgende tre centrale effektveje.

Tabel 2

Effekt for samfundet	Kortfristet	Mellemfristet	Længerefristet
Håndtering af Unionens politiske prioriteter og globale udfordringer gennem FoI	Resultater — antal og andel af resultater med sigte på at tackle fastsatte Unionens politiske prioriteter og globale udfordringer (herunder SDG'er) (flerdimensionelle: for hver fastsat prioritet) Blandt andre: antal og andel af klimarelevante resultater med sigte på at opfylde Unionens forpligtelser i henhold til Parisaftalen	Løsninger — antal og andel af innovationer og forskningsresultater vedrørende fastsatte Unionens politiske prioriteter og globale udfordringer (herunder SDG'er) (flerdimensionelle: for hver fastsat prioritet) Blandt andre: antal og andel af klimarelevante innovationer og forskningsresultater, der opfylder Unionens forpligtelser i henhold til Parisaftalen	Fordele — aggregerede anslåede virkninger af anvendelsen/udnyttelsen af programfinansierede resultater med hensyn til at tackle fastsatte Unionens politiske prioriteter og globale udfordringer (herunder SDG'er), bl.a. bidrag til den politiske og lovgivningsmæssige cyklus (f. eks. normer og standarder) (flerdimensionelle: for hver fastsat prioritet) Blandt andre: aggregerede anslåede virkninger af anvendelsen/udnyttelsen af klimarelevante resultater, der er finansieret via programmet, med hensyn til at opfylde Unionens forpligtelser i henhold til Parisaftalen, herunder bidrag til den politiske og lovgivningsmæssige cyklus (f. eks. normer og standarder)
Der skabes fordele og effekt gennem FoI-missioner	FoI-missioners resultater — Resultater i specifikke FoI-missioner (flerdimensionelle: for hver fastsat mission)	FoI-missioners resultater — Resultater af specifikke FoI-missioner (flerdimensionelle: for hver fastsat mission)	FoI-missioners målopfyldelse — Opfyldte mål i specifikke FoI-missioner (flerdimensionelle: for hver fastsat prioritet)

Effekt for samfundet	Kortfristet	Mellemfristet	Længerefristet
Styrket indførelse af FoI i samfundet	Medskabelse — antal og andel af projekter finansieret under programmet, hvor EU-borgere og slutbrugere bidrager til medskabelse af FoI-indhold	Inddragelse — antal og andel af deltagende juridiske enheder, der har indført mekanismer til inddragelse af borgerne og slutbrugere efter afslutningen af projekter finansieret under programmet	Indførelse af samfundsrelateret R&I — indførelse af og opsøgende aktiviteter med hensyn til medskabte videnskabelige resultater og innovative løsninger, der er frembragt under programmet

Indikatorer for teknologiske og økonomiske effektveje

Programmet forventes at få en teknologisk og økonomisk effekt, navnlig i Unionen, idet virksomhedsetablering og -vækst påvirkes, især hvad angår SMV'er, herunder opstartsvirksomheder, hvilket skaber direkte og indirekte beskæftigelse, navnlig i Unionen, og ved at mobilisere investeringer inden for FoI. Fremskridt på dette område overvåges via referenceindikatorer fastsat for de følgende tre centrale effektveje.

Tabel 3

Teknologisk/ økonomisk effekt	Kortfristet	Mellemfristet	Længerefristet
Innovationsbaseret vækst genereres	Innovative resultater — antal innovative produkter, processer eller metoder, der er et resultat af programmet (opdelt på type af innovation), og IPR-anvendelser	Innovationer — antal innovationer, der er et resultat af projekter finansieret under programmet (opdelt på type af innovation), herunder fra tildelte intellektuelle ejendomsrettigheder	Økonomisk vækst — etablering, vækst og markedsandele for virksomheder, som har udviklet innovationer under programmet
Skabelse af flere og bedre job	Beskæftigelsesstøtte — antal skabte job og bevarede job (fuldtidsækvivalenter) i deltagende juridiske enheder for det projektet, der finansieres under programmet (opdelt på type af job)	Varig beskæftigelse — tilvækst i antallet af job (fuldtidsækvivalenter) i deltagende retlige enheder efter det projekt, der finansieres under programmet (opdelt på type af job)	Samlet beskæftigelse — antal skabte eller bevarede direkte og indirekte job som følge af formidlingen af programmets resultater (opdelt på type job)
Mobilisering af investeringer i FoI	Saminvestering — omfanget af offentlige og private investeringer, der blev mobiliseret via programmets oprindelige investering	Opskalering — omfanget af offentlige og private investeringer, der blev mobiliseret med henblik på at udnytte eller opskalere programmets resultater	Bidrag til »3 %-målet« — programmets bidrag til Unionens fremskridt hen imod målet om 3 % af BNP

BILAG VI

OMRÅDER FOR MULIGE MISSIONER OG OMRÅDER FOR MULIGE INSTITUTIONALISEREDE EUROPÆISKE PARTNERSKABER, DER ETABLERES I HENHOLD TIL ARTIKEL 185 ELLER 187 I TEUF

I overensstemmelse med artikel 8 og 12 i denne forordning er områderne for mulige missioner og mulige europæiske partnerskaber, der skal etableres i henhold til artikel 185 eller 187 i TEUF, fastsat i dette bilag.

I. Områder for mulige missioner:

- Missionsområde 1: Tilpasning til klimaændringer, herunder samfundsmæssig omstilling.
- Missionsområde 2: Kræft.
- Missionsområde 3: Sunde oceaner, have og kystfarvande og indvande.
- Missionsområde 4: Klimaneutrale og intelligente byer.
- Missionsområde 5: Jordens sundhed og fødevarer.

Hver mission følger de principper, der er fastsat i artikel 8, stk. 4, i denne forordning.

II. Områder for mulige institutionaliserede europæiske partnerskaber på grundlag af artikel 185 eller 187 i TEUF:

- Partnerskabsområde 1: Hurtigere udvikling og sikrere brug af sundhedsinnovationer til europæiske patienter samt global sundhed.
- Partnerskabsområde 2: Fremme af centrale digitale teknologier og støtteteknologier og brugen heraf, herunder, men ikke begrænset til, nye teknologier såsom kunstig intelligens, fotonik og kvanteteknologier.
- Partnerskabsområde 3: Europæisk lederskab inden for metrologi, herunder et integreret metrologisystem.
- Partnerskabsområde 4: Fremme af konkurrenceevnen, sikkerheden og miljøpræstationerne for Unionens lufttrafik, luftfart og jernbaner.
- Partnerskabsområde 5: Bæredygtige, inkluderende og cirkulære biobaserede løsninger.
- Partnerskabsområde 6: Hydrogenteknologier og teknologier til lagring af bæredygtig energi, som har lavere miljøaftryk og mindre energiintensiv produktion.
- Partnerskabsområde 7: Rene, sammenkoblede, samarbejdsorienterede, autonome og automatiserede løsninger på fremtidige mobilitetsbehov for mennesker og varer.
- Partnerskabsområde 8: Innovative og FoU-intensive SMV'er.

Processen med at vurdere behovet for et institutionaliseret europæisk partnerskab inden for et af de ovennævnte partnerskabsområder kan resultere i et lovgivningsforslag i overensstemmelse med Kommissionens initiativret. Derudover kan det pågældende partnerskabsområde også være underlagt et europæisk partnerskab i henhold til denne forordnings artikel 10, stk. 1, litra a) eller b), eller blive gennemført ved andre indkaldelser til forslag inden for rammerne af dette program.

Da de mulige områder for institutionaliserede europæiske partnerskaber dækker brede tematiske områder, kan de på grundlag af de anslåede behov gennemføres ved hjælp af mere end et europæisk partnerskab.

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/696**af 28. april 2021****om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet
og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og
afgørelse nr. 541/2014/EU**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 189, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rumteknologi, -data og -tjenester er blevet uundværlige i europæernes hverdag og spiller en afgørende rolle, når det gælder om at bevare mange strategiske interesser. Unionens rumindustri er allerede en af de mest konkurrencedygtige i verden. Nye aktører og udviklingen af nye teknologier revolutionerer imidlertid de traditionelle industrimodeller. For at Unionen kan forblive en førende international spiller med stor handlefrihed på rumområdet, er det derfor afgørende, at den stimulerer den videnskabelige og tekniske udvikling og fremmer rumsektorindustriens konkurrencedygtighed og innovationskapacitet inden for Unionen, navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er), nyetablerede virksomheder og innovative virksomheder.
- (2) De muligheder, som rummet giver, når det gælder sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater, bør udnyttes, således som det navnlig fremgår af den globale strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik fra juni 2016, samtidig med at den civile karakter af Unionens rumprogram (»programmet«) bevares, og de eventuelle bestemmelser om neutralitet og alliancefrihed, der er fastsat i medlemsstaternes forfatningsret, respekteres. Historisk set har udviklingen i rumsektoren været knyttet til sikkerhed. I mange tilfælde tjener det udstyr og de komponenter og instrumenter, der anvendes i rumsektoren, samt rumdata og -tjenester et dobbelt formål. Unionens sikkerheds- og forsvarspolitik fastlægges imidlertid inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i overensstemmelse med afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union (TEU).
- (3) Unionen har udviklet sine egne ruminitiativer og -programmer siden slutningen af 1990'erne, nemlig den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (EGNOS) og efterfølgende Galileo og Copernicus, der imødekommer EU-borgernes behov, og de krav, der følger af de offentlige politikker. Videreførelsen af disse initiativer og programmer bør sikres, og de tjenester, som de leverer, bør forbedres, således at de opfylder brugernes nye behov, forbliver førende, når det gælder udviklingen af ny teknologi og omstillinger inden for digital teknologi og informations- og kommunikationsteknologi og er i stand til at opfylde politiske prioriteter som klimaændringer, herunder kontrol med udviklingen i polarområdet, samt inden for transport, sikkerhed og forsvar.
- (4) Det er nødvendigt at udnytte synergier mellem transport- og rumsektoren samt den digitale sektor med henblik på at fremme en bredere anvendelse af nye teknologier, såsom e-opkald, digitale takografer, trafikovervågning og -styring, selvkørende og ubemandede køretøjer og droner, og imødegå behovene for sikker og gnidningsløs konnektivitet, robust positionering, intermodalitet og interoperabilitet. En sådan udnyttelse af synergier vil forbedre transportydelsernes og transportindustriens konkurrenceevne.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets holdning af 17.4.2019 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets førstebehandlingsholdning af 19.4.2021 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Europa-Parlamentets holdning af 28.4.2021 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

- (5) For at alle medlemsstater og alle borgere kan høste fordelene ved programmet fuldt ud, er det ligeledes af afgørende betydning, at anvendelsen og udbredelsen af de data, informationer og tjenester, som programmet tilvejebringer, fremmes, og at udviklingen af downstreamapplikationer baseret på disse data, informationer og tjenester støttes. Medlemsstaterne, Kommissionen og de ansvarlige enheder kunne med dette formål for øje navnlig gennemføre periodiske informationskampagner om fordelene ved programmet.
- (6) Med henblik på at nå målene om handlefrihed, uafhængighed og sikkerhed er det afgørende, at Unionen har selvstændig adgang til rummet og kan anvende det på en sikker måde. Det er derfor af afgørende betydning, at Unionen støtter selvstændig, pålidelig og omkostningseffektiv adgang til rummet, navnlig for så vidt angår kritisk infrastruktur og teknologi, offentlig sikkerhed og sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater. Kommissionen bør derfor have mulighed for at samle opsendelsestjenester på europæisk plan, både af hensyn til egne og, efter anmodning, andre enheders behov, herunder medlemsstaterne, i overensstemmelse med artikel 189, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Med henblik på at forblive konkurrencedygtig på et marked i hurtig udvikling er det også afgørende, at Unionen fortsat har adgang til moderne, effektive og fleksible opsendelsesinfrastrukturfaciliteter og kan drage fordel af hensigtsmæssige opsendelsessystemer. Uden at det berører de foranstaltninger, der er truffet af medlemsstaterne eller Den Europæiske Rumorganisation (ESA), bør programmet derfor kunne støtte tilpasninger til den jordbaserede infrastruktur, herunder ny udvikling, som er nødvendig for gennemførelsen af programmet, og tilpasninger, herunder teknologisk udvikling, til de opsendelsessystemer, som er nødvendige i forbindelse med opsendelse af satellitter, herunder alternative teknologier og innovative systemer, til gennemførelse af programmets komponenter. Disse aktiviteter bør gennemføres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 ^(*) (»finansforordningen«) og med henblik på at forbedre programmets omkostningseffektivitet. Eftersom der ikke vil være noget særskilt budget, bør foranstaltningerne til støtte for adgang til rummet ikke berøre gennemførelsen af programmets komponenter.
- (7) For at styrke konkurrenceevnen inden for Unionens rumindustri og øge kapacitet til at udforme, bygge og drive sine egne systemer bør Unionen støtte etablering, vækst og udvikling i hele rumindustrien. Skabelsen af en forretnings- og innovationsvenlig model bør støttes på europæisk, regionalt og nationalt plan gennem initiativer som rumcentre, der samler rumsektoren, den digitale sektor og andre sektorer samt brugerne. Sådanne rumcentre bør stræbe efter at fremme iværksætterånd og kompetencer og samtidig tilstræbe synergi med de digitale innovationsknudepunkter. Unionen bør fremme etableringen af EU-baserede rumvirksomheder og deres muligheder for at ekspandere og få succes, bl.a. ved at hjælpe dem med at få adgang til risikovillig kapital som følge af manglen på passende adgang i Unionen til privatkapital for nystartede virksomheder inden for rumsektoren, og ved at skabe efterspørgsel, den såkaldte model med første kontrakt.
- (8) Rumværdikæden opdeles generelt i upstreamaktiviteter og downstreamaktiviteter. Upstreamaktiviteter omfatter aktiviteter, der fører til et operationelt rumsystem, herunder udvikling, fremstilling, opsendelsesaktiviteter og drift af et sådant system. Downstreamaktiviteter omfatter rumrelaterede tjenester og produkter til brugerne. Digitale platforme udgør også et vigtigt element, der støtter udviklingen af rumsektoren. De giver adgang til data og produkter samt til værktøjer og lagrings- og databehandlingsfaciliteter.
- (9) Unionen udøver sine beføjelser på rumområdet i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i TEUF. Kommissionen bør sikre sammenhæng i de aktiviteter, som udøves inden for rammerne af programmet.
- (10) Eftersom en række medlemsstater har en tradition for aktive rumrelaterede industrier, bør behovet for at udvikle og modne rumindustrier i medlemsstater med fremspirende kapaciteter og behovet for at reagere på de traditionelle rumindustriers udfordringer, som er forbundet med »New Space«-programmet, anerkendes. Foranstaltninger til udvikling af rumindustriens kapacitet i hele EU og samarbejdet på tværs af rumindustrien i alle medlemsstater bør fremmes.

^(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).

- (11) Foranstaltninger under programmet bør bygge på og drage fordel af national og europæisk kapacitet, der eksisterer på det tidspunkt, hvor foranstaltningen gennemføres.
- (12) Rumaktiviteter har på grund af programmets dækning og deres potentiale for at bidrage til løsning af de globale udfordringer en stærk international dimension. I tæt samarbejde med medlemsstaterne og med disses samtykke kan de relevante organer i programmet eventuelt deltage i anliggender, der vedrører programmet, i et internationalt samarbejde og i samarbejdet i relevante sektorspecifikke FN-organer. For så vidt angår anliggender, der vedrører programmet, kan Kommissionen på Unionens vegne og inden for rammerne af sine beføjelser eventuelt koordinere aktiviteterne på den internationale scene, navnlig med henblik på at forsvare Unionens og medlemsstaternes interesser i internationale fora, herunder inden for frekvenser i relation til programmet, uden at dette berører medlemsstaternes kompetence på dette område. Det er navnlig vigtigt for Unionen, repræsenteret ved Kommissionen, at samarbejde som observatør i organerne under det internationale Cospas-Sarsat-program.
- (13) Det internationale samarbejde er af afgørende betydning for at fremme Unionens rolle som global aktør i rumsektoren samt dens teknologi og industri, idet det fremmer fair konkurrence på internationalt plan, samtidig med at der tages hensyn til behovet for at sikre gensidighed i parternes rettigheder og forpligtelser og tilskynde til samarbejde på uddannelsesområdet. Internationalt samarbejde er et centralt element i rumstrategien for Europa, som det fremgår af Kommissionens meddelelse af 26. oktober 2016. Kommissionen bør bruge programmet til at bidrage til og drage nytte af den internationale indsats gennem initiativer til fremme af europæisk teknologi og europæisk industri på internationalt plan, f.eks. gennem bilaterale dialoger og industriworkshops og støtte til internationalisering af SMV'er, samt til fremme af adgangen til internationale markeder og fair konkurrence, bl.a. ved at anvende initiativer vedrørende økonomisk diplomati som løftestang. Europæiske initiativer vedrørende rumdiplomati bør være i fuld overensstemmelse og komplementaritet med Unionens eksisterende politikker, prioriteter og instrumenter, samtidig med at Unionen skal spille en central rolle sammen med medlemsstaterne, hvis den skal forblive i forreste række på den internationale scene.
- (14) Uden at det berører medlemsstaternes kompetence bør Kommissionen sammen med Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (»den højtstående repræsentant«) og i tæt samarbejde med medlemsstaterne fremme ansvarlig adfærd i rummet i forbindelse med gennemførelsen af programmet, herunder en formindskelse af spredningen af rumaffald. Kommissionen bør også undersøge Unionens mulighed for at acceptere de rettigheder og pligter, der fremgår af de relevante FN-traktater og -konventioner, og, hvor det er nødvendigt, fremsætte passende forslag.
- (15) Programmets målsætninger minder om målsætningerne for andre EU-programmer, navnlig Horisont Europa-programmet, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 ⁽³⁾, InvestEU-programmet, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 ⁽⁴⁾, Den Europæiske Forsvarsfond, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697 ⁽⁵⁾, og fonde omfattet af en forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl- og Migrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansielle støtte til grænseforvaltning og visapolitik (»forordningen om fælles bestemmelser«). Derfor bør der fastsættes kumuleret finansiering fra disse programmer, forudsat at de ikke dækker samme udgiftsposter, navnlig via ordninger med supplerende finansiering fra Unionens programmer, hvis forvaltningsmetoderne tillader det — enten i rækkefølge, skiftevis eller ved en kombination af midler, herunder med henblik på fælles finansiering af foranstaltninger, der om muligt giver mulighed for innovationspartnerskaber og blandingsoperationer. Under gennemførelsen af programmet bør Kommissionen derfor fremme synergier med andre relaterede EU-programmer og finansielle instrumenter, der om muligt vil skabe adgang til risikovillig kapital, innovationspartnerskaber og kumuleret eller blandet finansiering. Kommissionen bør ligeledes sikre synergier og sammenhæng mellem de løsninger, der er udviklet under disse programmer, navnlig Horisont Europa, og de løsninger, der er udviklet under programmet.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013 (se side 1 i denne EUT).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 af 24. marts 2021 om oprettelse af InvestEU-programmet og om ændring af forordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107 af 26.3.2021, s. 30).

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697 af 29. april 2021 om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1092 (se side 149 i denne EUT).

- (16) I overensstemmelse med finansforordningens artikel 191, stk. 3, kan de samme omkostninger under ingen omstændigheder finansieres to gange over Unionens budget.
- (17) De politiske målsætninger for programmet vil også blive behandlet som områder, der kan støttes med finansierings- og investeringsforanstaltninger ved hjælp af finansielle instrumenter og budgetgaranti under InvestEU-programmet, navnlig inden for politikområderne bæredygtig infrastruktur og forskning samt innovation og digitaliseringspolitik. Den finansielle støtte bør anvendes til at imødegå markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold på en forholdsmæssig måde, og foranstaltninger bør ikke overlape eller fortrænge privat finansiering eller forvride konkurrencen på det indre marked. Foranstaltningerne bør have en tydelig merværdi på EU-plan.
- (18) Kohærens og synergier mellem Horisont Europa og programmet bør fremme en konkurrencedygtig og innovativ europæisk rumsektor, styrke Europas autonomi i forbindelse med adgang til og anvendelse af rummet i et sikkert og trygt miljø samt styrke Europas rolle som global aktør. Banebrydende løsninger i Horisont Europa vil blive støttet af data og tjenester, som via programmet stilles til rådighed for forsknings- og innovationssamfundet.
- (19) Med henblik på at maksimere det socioøkonomiske udbytte af programmet er det afgørende at opretholde state-of-the-art-systemer, og at disse opgraderes for at opfylde brugernes behov, samt at sikre, at der sker ny udvikling inden for sektoren for rumunderstøttede downstreamapplikationer. Unionen bør støtte aktiviteter i forbindelse med forskning og teknologisk udvikling eller de tidlige videreudviklingsfaser i forbindelse med de infrastrukturer, der er etableret i henhold til programmet, samt de forsknings- og udviklingsaktiviteter, der er forbundet med applikationer og tjenester baseret på de systemer, der er etableret i henhold til programmet, og derved stimulere økonomiske upstream- og downstreamaktiviteter. Det passende instrument på EU-plan til at finansiere sådanne forsknings- og innovationsaktiviteter er Horisont Europa. Et meget specifikt led i udviklingsaktiviteterne bør imidlertid finansieres over det budget, der er tildelt Galileo- og EGNOS-komponenterne i henhold til denne forordning, navnlig hvis sådanne aktiviteter vedrører grundlæggende elementer såsom Galileokompatible chipsæt og modtagere, som vil gøre det lettere at udvikle applikationer på tværs af forskellige økonomiske sektorer. En sådan finansiering bør dog ikke bringe ibrugtagning eller drift af de infrastrukturer, der er etableret i henhold til programmet, i fare.
- (20) For at sikre den europæiske rumindustri konkurrenceevne i fremtiden bør programmet støtte udviklingen af avancerede kompetencer på rumrelaterede områder, støtte uddannelsesaktiviteter og fremme lige muligheder, herunder kønsligestilling, med henblik på at udnytte EU-borgernes fulde potentiale på dette område.
- (21) Den infrastruktur, der anvendes i forbindelse med programmet, kan kræve yderligere forskning og innovation, som kan støttes i henhold til Horisont Europa med henblik på overensstemmelse med ESA's aktiviteter på dette område. Synergier med Horisont Europa bør sikre, at rumsektorens forsknings- og innovationsbehov afdækkes og fastlægges i forbindelse med den strategiske planlægningsproces for forskning og innovation. Rumdata og -tjenester, der gøres frit tilgængelige inden for rammerne af programmet, vil blive anvendt til at udvikle banebrydende løsninger gennem forskning og innovation, herunder inden for rammerne af Horisont Europa, til støtte for Unionens politiske prioriteringer. Den strategiske planlægningsproces inden for rammerne af Horisont Europa vil afdække, hvilke forsknings- og innovationsaktiviteter der bør gøre brug af EU-ejede infrastrukturer såsom Galileo, EGNOS og Copernicus. Forskningsinfrastrukturer, navnlig in situ-observationsnet, vil udgøre væsentlige elementer i den in situ-observationsinfrastruktur, der ligger til grund for Copernicustjenesterne.
- (22) Det er vigtigt, at Unionen ejer alle materielle og immaterielle aktiver, som er skabt eller udviklet gennem de offentlige udbud, som den finansierer som en del af programmet. For at sikre, at alle grundlæggende rettigheder vedrørende ejendomsret respekteres fuldt ud, bør der indgås de nødvendige aftaler med alle nuværende ejere. Sådant EU-ejendomsret bør ikke udelukke, at Unionen i overensstemmelse med denne forordning, og hvor det skønnes hensigtsmæssigt på grundlag af en konkret vurdering, stiller disse aktiver til rådighed for tredjeparter eller råder over dem.
- (23) For at fremme bredest mulig anvendelse af de tjenester, som programmet tilbyder, bør det understreges, at data, informationer og tjenester — med forbehold af forpligtelser, der følger af retligt bindende bestemmelser — stilles til rådighed uden en garanti.

- (24) Kommissionen bør ved udførelsen af visse ikkelovgivningsmæssige opgaver i givet fald, og såfremt det er nødvendigt, kunne gøre brug af faglig bistand fra en række eksterne parter. De andre enheder, som er involveret i den offentlige forvaltning af programmet, bør kunne gøre brug af samme faglige bistand i forbindelse med udførelsen af opgaver, de har fået overdraget i henhold til denne forordning.
- (25) I denne forordning fastlægges der en finansieringsramme for hele programmets varighed, som skal udgøre det primære referencebeløb, jf. punkt 18 i den interinstitutionelle aftale af 16. december 2020 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan hen imod indførelse af nye egne indtægter ⁽⁶⁾, for Europa-Parlamentet og Rådet under den årlige budgetprocedure.
- (26) For at afspejle betydningen af at bekæmpe klimaændringer i overensstemmelse med Unionens forpligtelser til at gennemføre Parisaftalen, der er vedtaget inden for rammerne af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer ⁽⁷⁾ og nå De Forenede Nationers mål for bæredygtig udvikling bør tiltag i henhold til denne forordning bidrage til at integrere klimaforanstaltninger og til at nå et overordnet mål om, at mindst 30 % af udgifterne i EU-budgettet støtter klimamål. Relevante foranstaltninger bør fastlægges under forberedelsen og gennemførelsen af programmet og revurderet som led i de relevante evaluerings- og revisionsprocesser. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen vil samarbejde om en effektiv, gennemsigtig og omfattende metode, der skal angives af Kommissionen, med henblik på at vurdere udgifterne under alle FFR-programmer til biodiversitetsmål, idet der tages hensyn til de eksisterende overlap mellem klima- og biodiversitetsmålene.
- (27) Indtægter fra programmets komponenter bør tilfalde Unionen for delvis at kompensere for de investeringer, der allerede er foretaget, og disse indtægter bør anvendes til at støtte opnåelsen af målsætningerne for programmet. Af samme årsag bør der kunne fastsættes en ordning for fordeling af indtægterne i kontrakter, der indgås med den private sektor.
- (28) Finansforordningen finder anvendelse på programmet. Finansforordningen fastsætter regler for gennemførelsen af Unionens budget, herunder for tilskud, priser, udbud, indirekte forvaltning, finansielle instrumenter, budgetgarantier, finansiell bistand og godtgørelse af eksterne eksperter.
- (29) Da programmet i princippet er finansieret af Unionen, bør de offentlige kontrakter, der indgås i henhold til programmet for så vidt angår aktiviteter, der finansieres af programmet, være i overensstemmelse med Unionens regler. I den forbindelse bør Unionen også være ansvarlig for at definere de mål, der bør forfølges med hensyn til offentlige udbud. Finansforordningen fastsætter, at Kommissionen på grundlag af resultaterne af en forudgående vurdering skal kunne sætte sin lid til de systemer og procedurer, der anvendes af personer eller enheder, som gennemfører EU-midler. Særlige nødvendige tilpasninger til disse systemer og procedurer samt ordninger om forlængelse af eksisterende kontrakter bør defineres i den tilhørende finansielle partnerskabsrammeaftale eller bidragsaftale.
- (30) Programmet bygger på komplekse teknologier, som er under konstant udvikling. Brugen af sådanne teknologier medfører usikkerhed og risici for offentlige kontrakter, der indgås i henhold til programmet, navnlig hvis disse kontrakter vedrører udstyr eller tjenester på lang sigt. Derfor bør der fastsættes specifikke foranstaltninger vedrørende offentlige kontrakter ud over de regler, der er fastsat i finansforordningen. Det bør således være muligt at tildele en kontrakt i form af en kontrakt med betingede ordrer, indgå en tillægsaftale på særlige vilkår under gennemførelsen af kontrakten eller foreskrive et minimum af underentreprise, navnlig med henblik på at gøre det muligt for SMV'er og nystartede virksomheder at deltage. Endelig kan priserne på offentlige kontrakter på grund af de tekniske usikkerheder, som kendetegner de forskellige komponenter i programmet, ikke altid vurderes præcist, hvorfor det bør være muligt at indgå kontrakter uden at angive nogen fast og endelig pris og at fastsætte klausuler til beskyttelse af Unionens finansielle interesser.

⁽⁶⁾ EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 28.

⁽⁷⁾ EUT L 282 af 19.10.2016, s. 4.

- (31) For at fremme offentlig efterspørgsel og innovation i den offentlige sektor bør programmet fremme anvendelsen af sine data, oplysninger og tjenester med henblik på at støtte udviklingen af skræddersyede løsninger fra industriens og SMV'ernes side på regionalt og lokalt plan gennem rumrelaterede innovationspartnerskaber, jf. punkt 7 i bilag I til finansforordningen, således at det bliver muligt at dække alle stadier fra udvikling frem til ibrugtagning og indkøb af skræddersyede interoperable rumløsninger til offentlige tjenester.
- (32) For at opfylde målsætningerne for programmet er det vigtigt, hvor det er relevant, at kunne trække på de kapaciteter, der tilbydes af offentlige og private enheder i Unionen, som er aktive på rumområdet, og være i stand til at arbejde på internationalt plan med tredjelande eller internationale organisationer. Derfor bør der fastsættes bestemmelser, som giver mulighed for at anvende alle de relevante værktøjer og forvaltningsmetoder i TEUF og finansforordningen og fælles udbudsprocedurer.
- (33) Navnlig når det gælder tilskud, har erfaringen vist, at bruger- og markedsudbredelse og generelle outreachaktiviteter, som foregår decentralt, fungerer bedre end topstyrede tiltag fra Kommissionen. Vouchere, som er en form for finansiel støtte ydet af støttemodtagere til tredjeparter, er blandt de foranstaltninger, som har haft størst succes i forhold til nye markedsaktører og SMV'er. De hæmmes dog af det loft over finansiel støtte, der er fastsat i finansforordningen. Derfor bør dette loft sættes op i forbindelse med programmet for at holde trit med det voksende potentiale inden for markedsapplikationer i rumsektoren.
- (34) Finansieringsformer og gennemførelsesmetoder i medfør af denne forordning bør vælges på grundlag af, om de giver mulighed for at nå de specifikke målsætninger for foranstaltningerne og give resultater, idet der navnlig tages hensyn til kontrolomkostningerne, den administrative byrde og den forventede risiko for manglende overholdelse. Dette bør omfatte overvejelser vedrørende anvendelsen af faste beløb, faste takster og enhedsomkostninger, samt finansiering, der ikke er direkte knyttet til omkostningerne, som omhandlet i finansforordningens artikel 125, stk. 1.
- (35) I henhold til Rådets afgørelse 2013/755/EU ⁽⁸⁾ kan personer og enheder, som er etableret i oversøiske lande eller territorier, modtage finansiering under overholdelse af de regler og målsætninger, der gælder for programmet, og eventuelle ordninger, som finder anvendelse på den medlemsstat, som det pågældende oversøiske land eller territorium hører under.
- (36) Horisontale finansielle regler, der er vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet på grundlag af artikel 322 i TEUF, finder anvendelse på denne forordning. Disse regler er fastsat i finansforordningen og fastlægger navnlig proceduren for opstilling og gennemførelse af budgettet ved hjælp af tilskud, udbud, priser og indirekte gennemførelse og fastsætter kontrol med finansielle aktørers ansvar. Regler, der er vedtaget på grundlag af artikel 322 i TEUF, omfatter også en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget.
- (37) I overensstemmelse med finansforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 ⁽⁹⁾ og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95 ⁽¹⁰⁾, (Euratom, EF) nr. 2185/96 ⁽¹¹⁾ og (EU) 2017/1939 ⁽¹²⁾ skal Unionens finansielle interesser beskyttes ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger vedrørende forebyggelse, opdagelse, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder, herunder svig, vedrørende tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og, hvor det er relevant, vedrørende pålæggelse af administrative sanktioner. Navnlig har Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) i overensstemmelse med forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og (EU, Euratom) nr. 883/2013 beføjelse til at foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, med henblik på at fastslå, om der foreligger svig, korruption eller enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser. Den Europæiske Anklagemyndighed (»EPPO«) er i overensstemmelse med forordning (EU) 2017/1939 beføjelse til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger til skade for Unionens finansielle

⁽⁸⁾ Rådets afgørelse 2013/755/EU af 25. november 2013 om de oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union (»associeringsafgørelse«) (EUT L 344 af 19.12.2013, s. 1).

⁽⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1).

⁽¹¹⁾ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

⁽¹²⁾ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (»EPPO«) (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1).

interesser, som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371⁽¹³⁾. I overensstemmelse med finansforordningen skal enhver person eller enhed, som modtager EU-midler, stamarbejde fuldt ud om beskyttelse af Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF, Revisionsretten og, for så vidt angår de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde i henhold til forordning (EU) 2017/1939, EPPO de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at eventuelle tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, tildeler tilsvarende rettigheder.

- (38) Medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA), som er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande samt lande under den europæiske naboskabspolitik kan deltage i programmet med undtagelse af Galileo, EGNOS, GOVSATCOM og SST-delkomponenten i overensstemmelse med deres respektive aftaler. Andre tredjelande kan også deltage i programmet med undtagelse af Galileo, EGNOS, GOVSATCOM og SST-delkomponenten på grundlag af en aftale, der indgås i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF. Galileo og EGNOS bør være åbne for deltagelse af EFTA-medlemmer, som er medlem af EØS, jf. betingelserne i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde⁽¹⁴⁾. Andre tredjelande kan deltage i Galileo og EGNOS på grundlag af en aftale, der indgås i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF. GOVSATCOM bør kun være åben for tredjelande på grundlag af en aftale, der indgås i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF.
- (39) Der bør indsættes en særlig bestemmelse i denne forordning, som kræver, at tredjelande tildeler den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser.
- (40) Internationale organisationer, som ikke har hjemsted i Unionen, og som ønsker adgang til SST-tjenester, som ikke er offentligt tilgængelige, bør skulle indgå en aftale i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF. Internationale organisationer, der har hjemsted i Unionen, og som er offentlige ejere og operatører af rumfartøjer, bør betragtes som SST-kernebrugere.
- (41) Ved offentligt tilgængelige informationer med henblik på SST-tjenester bør forstås alle informationer, som en bruger har et rimeligt grundlag for at finde lovligt tilgængelige. SST-tjenester vedrørende kollisionsforebyggelse, genindtrængen og fragmentering er baseret på eksterne offentligt tilgængelige SST-informationer, som er tilgængelige efter en anmodning om adgang. Som følge heraf bør SST-tjenester vedrørende kollisionsforebyggelse, genindtrængen og fragmentering forstås som offentligt tilgængelige tjenester og bør ikke kræve indgåelse af en aftale i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF. De potentielle brugere bør kunne få adgang til dem efter anmodning.
- (42) En forsvarlig offentlig forvaltning af programmet kræver en klar fordeling af ansvarsområder og opgaver mellem de forskellige involverede enheder med henblik på at undgå unødvendigt overlap og reducere omkostningsoverskridelser og forsinkelser. Alle de forskellige aktører i forvaltningen bør inden for deres kompetenceområde og i overensstemmelse med deres ansvarsområder støtte opnåelsen af programmets målsætninger.
- (43) Medlemsstaterne har længe været aktive på rumområdet. De har systemer, infrastruktur, nationale agenturer og organer med tilknytning til rummet. De kan derfor yde et stort bidrag til programmet, navnlig dets gennemførelse. De kan samarbejde med Unionen for at fremme programmets tjenester og applikationer. Kommissionen kan eventuelt mobilisere de midler, som medlemsstaterne råder over, få gavn af deres bistand og, betinget af gensidigt aftalte vilkår, overdrage ikkelovgivningsmæssige opgaver i forbindelse med gennemførelsen af programmet. Derudover bør de pågældende medlemsstater træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre beskyttelsen af jordstationer placeret på deres områder. Medlemsstaterne og Kommissionen bør desuden samarbejde indbyrdes og

⁽¹³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁴⁾ EFT L 1 af 3.1.1994, s. 3.

med relevante internationale organer og lovgivningsmyndigheder for at sikre, at de frekvenser, der er nødvendige for programmet, er tilgængelige og tilstrækkeligt beskyttede, for at muliggøre den fulde udvikling og gennemførelse af applikationer, der er baseret på de tjenester, der tilbydes, i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 243/2012/EU ⁽¹⁵⁾.

- (44) Som fortaler for Unionens overordnede interesser er det Kommissionens ansvar at gennemføre programmet, påtage sig det overordnede ansvar og fremme anvendelsen heraf. Med henblik på at optimere de forskellige interessenters ressourcer og kompetencer bør Kommissionen i begrundede tilfælde kunne overdrage visse opgaver til andre enheder. Da Kommissionen har det overordnede ansvar for programmet, bør den fastlægge de vigtigste tekniske og operationelle krav, der er nødvendige for at kunne gennemføre udviklingen af systemer og tjenester. Det bør den gøre efter at have hørt medlemsstaternes eksperter, brugere og andre relevante interessenter. Endelig bør Kommissionen sikre sammenhæng mellem de aktiviteter, som gennemføres inden for rammerne af programmet, idet det bemærkes, at i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i TEUF fører Unionens udøvelse af kompetence på rumområdet ikke til, at medlemsstaterne forhindres i at udøve deres kompetence.
- (45) Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (»agenturet«), der erstatter og afløser Det Europæiske GNSS-Agentur oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 912/2010 ⁽¹⁶⁾, har til opgave at bidrage til programmet, navnlig for så vidt angår sikkerhedsgodkendelse samt markedsudvikling og udvikling af downstreamapplikationer. Visse af de opgaver, som er knyttet til disse områder, bør derfor overgå til agenturet. Agenturet bør, navnlig hvad angår sikkerhed, og på grund af sin erfaring på området være ansvarligt for sikkerhedsgodkendelsesopgaverne i forbindelse med alle EU-foranstaltninger i rumsektoren. På grundlag af sine positive resultater med hensyn til at fremme bruger- og markedsudbredelsen af Galileo og EGNOS bør agenturet også betros ibrugtningsaktiviteter i forbindelse med andre programkomponenter, som ikke er knyttet til Galileo og EGNOS, samt aktiviteter med henblik på udvikling af downstreamapplikationer til alle programmets komponenter. Dette vil gøre det muligt for agenturet at drage fordel af stordriftsfordele og give mulighed for udvikling af applikationer, der er baseret på flere af programmets komponenter (integrerede applikationer). Disse aktiviteter bør imidlertid ikke berøre den tjeneste og de ibrugtningsaktiviteter, som Kommissionen har overdraget til de bemyndigede enheder under Copernicus. Overdragelsen af udvikling af downstreamapplikationer til agenturet bør ikke forhindre andre bemyndigede enheder i at udvikle downstreamapplikationer. Endvidere bør agenturet varetage de opgaver, som Kommissionen tillægger det ved hjælp af én eller flere bidragsaftaler under en finansiel partnerskabsrammeaftale, som omfatter andre specifikke opgaver i forbindelse med programmet. Ved overdragelsen af opgaver til agenturet bør der stilles tilstrækkelige menneskelige, administrative og finansielle ressourcer til rådighed.
- (46) I visse behørigt begrundede tilfælde bør agenturet kunne overdrage specifikke opgaver til medlemsstater eller grupper af medlemsstater. Denne overdragelse bør begrænses til aktiviteter, som agenturet ikke har kapacitet til selv at udføre, og bør ikke berøre forvaltningen af programmet og tildelingen af opgaver som defineret i denne forordning.
- (47) Galileo og EGNOS er komplekse systemer, som kræver intensiv samordning. Eftersom de udgør programmets komponenter, bør denne samordning gennemføres af en EU-institution eller et EU-organ. Med udgangspunkt i den ekspertise, der er udviklet i de seneste år, er agenturet det bedst egnede organ til at samordne alle de operationelle opgaver i forbindelse med udnyttelsen af disse systemer med undtagelse af det internationale samarbejde. Derfor bør agenturet betros forvaltningen af driften af EGNOS og Galileo. Dette betyder dog ikke, at agenturet egenhændigt bør udføre alle opgaver, der vedrører driften af disse systemer. Det kan trække på ekspertise fra andre enheder,

⁽¹⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 243/2012/EU af 14. marts 2012 om indførelse af et flerårigt radiofrekvenspolitikprogram (EUT L 81 af 21.3.2012, s. 7).

⁽¹⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 912/2010 af 22. september 2010 om oprettelse af Det Europæiske GNSS-agentur, om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1321/2004 om forvaltningsstrukturerne for de europæiske programmer for satellitbaseret radionavigation og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 683/2008 (EUT L 276 af 20.10.2010, s. 11).

navnlig ESA. Dette bør omfatte de aktiviteter, som er knyttet til systemudvikling, udformning samt udvikling af dele af jordsegmentet og satellitter, der bør overdrages til ESA. Tildelingen af opgaver til andre enheder baseres på sådanne enheders kompetence, således at dobbeltarbejde undgås.

- (48) ESA er en international organisation med omfattende ekspertise på rumområdet, som indgik en rammeaftale med Det Europæiske Fællesskab i 2004 («2004-rammeaftalen») ⁽¹⁷⁾. Den er derfor i gennemførelsen af programmet en vigtig partner, som der bør etableres passende forbindelser med. I den forbindelse bør Kommissionen i overensstemmelse med finansforordningen indgå en finansiell partnerskabsrammeaftale med ESA og agenturet, som fastsætter alle finansielle forbindelser mellem Kommissionen, agenturet og ESA, sikrer sammenhæng og er i overensstemmelse med 2004-rammeaftalen, særlig artikel 2 og 5. Eftersom ESA ikke er et EU-organ og ikke er omfattet af EU-retten, er det afgørende, at ESA træffer passende foranstaltninger for at sikre beskyttelsen af Unionens og medlemsstaternes interesser, og, hvad budgetgennemførelsen angår, at de opgaver, den har fået pålagt, er i overensstemmelse med afgørelser truffet af Kommissionen. Aftalen bør også indeholde alle de bestemmelser, der er nødvendige for at beskytte Unionens finansielle interesser.
- (49) EU-Satellitcentret (SATCEN), der fungerer som en europæisk selvstændig kapacitet og sørger for adgang til information og tjenester hidrørende fra udnyttelsen af relevante rumaktiver og supplerende data, blev allerede anerkendt i forbindelse med gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 541/2014/EU ⁽¹⁸⁾.
- (50) Med henblik på en strukturel integrering af brugerrepræsentationen i forvaltningen af GOVSATCOM og en aggregering af brugernes behov og krav på tværs af nationale og civil-militære grænser kan de relevante EU-enheder, som er tæt på brugerne, såsom Det Europæiske Forsvarsagentur, Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex), Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, EU-Fiskerikontrolagenturet, Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde, Den Militære Planlægnings- og Gennemførelseskapabilitet/Den Civile Planlægnings- og Gennemførelseskapacitet og Det Europæiske Beredskabskoordineringscenter, have koordinerende funktioner for så vidt angår specifikke brugergrupper. På et aggregeret plan bør agenturet samordne brugerrelaterede aspekter for de civile brugersamfund og kan overvåge operationel brug, efterspørgsel, overensstemmelse med krav og nye behov og krav.
- (51) På grund af vigtigheden af rumrelaterede aktiviteter for Unionens økonomi og europæernes hverdag, den dobbelte anvendelse, der kendetegner systemerne, og de applikationer, der er baseret på disse systemer, bør det være en hovedprioritet for programmet at opnå og fastholde en høj grad af sikkerhed, navnlig for at beskytte Unionens og medlemsstaternes interesser, herunder i forbindelse med klassificerede og andre følsomme ikkeklassificerede informationer.
- (52) Uden at det berører medlemsstaternes beføjelser på området national sikkerhed bør Kommissionen og den højtstående repræsentant i overensstemmelse med deres respektive beføjelser garantere programmets sikkerhed i overensstemmelse med denne forordning og, hvor det er relevant, Rådets afgørelse (FUSP) 2021/698 ⁽¹⁹⁾.
- (53) Som følge af den særlige ekspertise, som Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) råder over, og dens regelmæssige kontakt med tredjelandes og internationale organisationers myndigheder, kan EU-Udenrigstjenesten i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2010/427/EU ⁽²⁰⁾ bistå Kommissionen med gennemførelsen af en række opgaver, der vedrører programmernes sikkerhed på området for eksterne forbindelser.

⁽¹⁷⁾ EUT L 261 af 6.8.2004, s. 64.

⁽¹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 541/2014/EU af 16. april 2014 om oprettelse af en støtteramme for overvågning og sporing i rummet (EUT L 158 af 27.5.2014, s. 227).

⁽¹⁹⁾ Rådets afgørelse (FUSP) 2021/698 af 30. april 2021 om sikkerheden i systemer og tjenester, der indføres, drives og anvendes som led i Unionens rumprogram, og som kan berøre Unionens sikkerhed, og om ophævelse af afgørelse 2014/496/FUSP (se side 178 i denne EUT).

⁽²⁰⁾ Rådets afgørelse af 26. juli 2010 om, hvordan Tjenesten for EU's Optræden Udadtil skal tilrettelægges og fungere (2010/427/EU) (EUT L 201 af 3.8.2010, s. 30).

- (54) Uden at det berører medlemsstaternes eneansvar på området national sikkerhed som omhandlet i artikel 4, stk. 2, i TEU og medlemsstaternes ret til at beskytte deres væsentlige sikkerhedsinteresser i overensstemmelse med artikel 346 i TEUF, bør der indføres specifik sikkerhedsforvaltning med henblik på at sikre en gnidningsløs gennemførelse af programmet. Denne forvaltning bør bygge på tre centrale principper. For det første er det bydende nødvendigt, at medlemsstaternes omfattende og enestående erfaring i sikkerhedsspørgsmål tages i betragtning i videst muligt omfang. For det andet bør de operationelle funktioner være adskilt fra sikkerhedsgodkendelsesfunktionerne for at forhindre interessekonflikter og eventuelle mangler ved anvendelsen af sikkerhedsreglerne. For det tredje er den enhed, som er ansvarlig for at forvalte alle eller nogle af programmets komponenter, også bedst placeret til at forvalte sikkerheden i forbindelse med de opgaver, den har fået overdraget. Programmets sikkerhed vil bygge på de erfaringer, der er indhøstet i forbindelse med gennemførelsen af Galileo, EGNOS og Copernicus i de seneste år. En forsvarlig sikkerhedsforvaltning kræver også, at rollerne er fordelt hensigtsmæssigt mellem de forskellige aktører. Som ansvarlig for programmet bør Kommissionen, uden at det berører medlemsstaternes beføjelser på området for national sikkerhed, fastlægge de generelle sikkerhedskrav, som er gældende for hver af programmets komponenter.
- (55) Den europæiske ruminfrastrukturens cybersikkerhed, både på jorden og i rummet, er afgørende for at sikre kontinuiteten i systemernes drift og i tjenesterne. Nødvendigheden af at beskytte systemerne og deres tjenester mod cyberangreb, herunder ved at gøre brug af nye teknologier, bør derfor tages behørigt i betragtning ved fastsættelsen af sikkerhedskrav.
- (56) Kommissionen bør i kølvandet på risiko- og trusselsanalysen identificere en struktur for sikkerhedsovervågning, hvor det er relevant. Dette sikkerhedsovervågningsorgan bør være den enhed, der reagerer på de instrukser, der er udarbejdet i henhold til anvendelsesområdet for afgørelse (FUSP) 2021/698. For Galileos vedkommende bør dette organ være Galileo-Sikkerhedsovervågningscentret. Med hensyn til gennemførelsen af afgørelse (FUSP) 2021/698 bør Komiteen for Sikkerhedsgodkendelses rolle være begrænset til at give Rådet eller den højtstående repræsentant input i forbindelse med sikkerhedsgodkendelsen af systemet.
- (57) På baggrund af programmets unikke karakter og kompleksitet og dets tilknytning til sikkerhedsområdet bør anerkendte og veletablerede principper følges med henblik på sikkerhedsgodkendelse. Det er derfor absolut nødvendigt, at sikkerhedsgodkendelsesaktiviteterne gennemføres med kollektivt ansvar for sikkerheden i Unionen og dens medlemsstater, idet man forsøger at skabe konsensus og inddrage alle aktører i forbindelse med sikkerhedsspørgsmål, og at der indføres en procedure for permanent risikoovervågning. Det er også nødvendigt, at de tekniske sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter varetages af fagfolk, der er behørigt kvalificerede med hensyn til godkendelse af komplekse systemer, og som har en passende sikkerhedsgodkendelse.
- (58) EU's klassificerede informationer (EUCI) skal behandles i overensstemmelse med de sikkerhedsregler, der er fastsat i Rådets afgørelse 2013/488/EU ⁽²¹⁾ og Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²²⁾. I overensstemmelse med afgørelse 2013/488/EU skal medlemsstaterne overholde de principper og minimumsstandarder, der er fastsat deri, for at sikre, at der gælder et ækvivalent beskyttelsesniveau for EUCI.
- (59) For at garantere sikker udveksling af informationer bør der indgås passende aftaler, der sikrer, at EUCI, som videregives til tredjelande og internationale organisationer i forbindelse med programmet, er beskyttet.
- (60) Et vigtigt mål med programmet er at garantere dets sikkerhed og styrke den strategiske autonomi på tværs af centrale teknologier og værdikæder, samtidig med at der bevares en åben økonomi, herunder fri og fair handel, og de muligheder, som rummet tilbyder, når det gælder sikkerheden i Unionen og dens medlemsstater, udnyttes. Denne målsætning kræver i specifikke tilfælde, at der fastsættes de betingelser for støtteberettigelse og deltagelse, som kræves opfyldt for at sikre beskyttelsen af de operationelle EU-systemers integritet, sikkerhed og modstandsdygtighed. Dette bør ikke undergrave behovet for konkurrenceevne og omkostningseffektivitet. Kommissionen bør

⁽²¹⁾ Rådets afgørelse af 23. september 2013 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (2013/488/EU) (EUT L 274 af 15.10.2013, s. 1).

⁽²²⁾ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 53).

i evalueringen for retlige enheder, som er underlagt kontrol fra et tredjeland eller fra en enhed i et tredjeland, tage hensyn til de principper og kriterier, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 ⁽²³⁾.

- (61) I forbindelse med programmet er der visse oplysninger, der, selv om de ikke er klassificerede, skal håndteres i overensstemmelse med allerede gældende EU-retsakter eller med nationale love, regler og bestemmelser, herunder ved at begrænse deres udbredelse.
- (62) Et stigende antal vigtige økonomiske sektorer, navnlig inden for transport, telekommunikation, landbrug og energi, anvender i stadig højere grad satellitnavigationssystemer og jordobservationssystemer. Programmet bør udnytte synergierne mellem disse sektorer under hensyntagen til de fordele, som rumteknologier bibringer disse sektorer, støtte udviklingen af kompatibelt udstyr og fremme udviklingen af relevante standarder og certificeringer. Der bliver også flere og flere synergier mellem rumaktiviteter og aktiviteter, som er tilknyttet sikkerheds- og forsvarsområdet i Unionen og dens medlemsstater. Ved at sikre fuld kontrol over den satellitbaserede navigation bør Unionens teknologiske uafhængighed således kunne sikres, også på længere sigt for de enkelte dele af infrastrukturen, på samme måde som dens strategiske autonomi.
- (63) Galileo har til formål at etablere og drive den første globale infrastruktur for satellitbaseret navigation og positionsbestemmelse, der er rettet specifikt mod civile formål, som kan bruges af en række offentlige og private aktører i Europa og på verdensplan. Galileo fungerer uafhængigt af andre eksisterende eller eventuelle fremtidige systemer og bidrager dermed bl.a. til Unionens strategiske autonomi. Anden generation af Galileo bør lanceres gradvis inden 2030, i første omgang med reduceret operationel kapacitet.
- (64) Formålet med EGNOS er at forbedre kvaliteten af åbne signaler fra eksisterende globale satellitnavigationssystemer, navnlig dem, der udsendes af Galileo. De tjenester, som EGNOS leverer, bør som en prioritet dække medlemsstaternes territorier, der geografisk er beliggende i Europa, herunder i denne forbindelse Cypern, Azorerne, De Kanariske Øer og Madeira, inden udgangen af 2026. På luftfartsområdet bør alle disse territorier drage fordel af EGNOS' luftfartstjenester på alle de ydeevneniveauer, der støttes af EGNOS. EGNOS-tjenesternes geografiske dækning kan, såfremt det er teknisk gennemførligt og, for så vidt angår livskritiske tjenester, på grundlag af internationale aftaler udvides til andre dele af verden. Uden at dette berører Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 ⁽²⁴⁾ og den nødvendige overvågning af Galileo-tjenesternes kvalitet for så vidt angår flyvekontrolformål, bør det bemærkes, at selv om de signaler, der udsendes af Galileo, effektivt kan anvendes til at lette positioneringen af luftfartøjer i alle flyvefaser ved hjælp af de nødvendige forstærkende systemer, herunder regionale, lokale og luftfartselektronik om bord på et fly, kan kun regionale eller lokale forstærkende systemer såsom EGNOS i Europa udgøre lufttrafikstyringstjenester (ATM) og luftfartstjenester (ANS). EGNOS' »safety-of-life«-tjeneste bør stilles til rådighed i overensstemmelse med gældende standarder fra Organisationen for International Civil Luftfart (»ICAO-standarder«).
- (65) Det er bydende nødvendigt at sikre bæredygtigheden af Galileo og EGNOS samt kontinuiteten, tilgængeligheden, nøjagtigheden, pålideligheden og sikkerheden i forbindelse med deres tjenester. I et miljø under forandring og på et marked i hastig udvikling bør de fortsat udvikles, og der skal forberedes nye generationer af disse systemer, herunder videreudvikling af dermed forbundne rum- og jordsegmenter.

⁽²³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 af 19. marts 2019 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen (EUT L 79 I af 21.3.2019, s. 1).

⁽²⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 af 22.8.2018, s. 1).

- (66) Udtrykket »forretningsmæssig tjeneste«, som anvendes i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 ⁽²⁵⁾, er ikke længere relevant på baggrund af udviklingen i denne tjeneste. I stedet er der identificeret to særskilte tjenester i Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/224 ⁽²⁶⁾, nemlig højpræcisionstjenesten og autentificeringstjenesten.
- (67) Med henblik på at optimere anvendelsen af de leverede tjenester bør tjenester fra Galileo og EGNOS være indbyrdes kompatible og interoperable, herunder på brugerniveau, og så vidt muligt med andre satellitnavigationssystemer samt med traditionelle radionavigationsmetoder, såfremt sådan kompatibilitet og interoperabilitet er fastsat i en international aftale, uden at dette berører Unionens målsætning om strategisk autonomi.
- (68) I betragtning af betydningen for Galileo og EGNOS af deres jordbaserede infrastruktur og dens indvirkning på deres sikkerhed bør fastlæggelsen af placeringen af denne infrastruktur afgøres af Kommissionen. Ibrugtagningen af systemernes jordinfrastruktur bør fortsat følge en åben og gennemsigtig proces, hvilket kunne involvere agenturet, når dette er relevant i forhold til dets kompetenceområder.
- (69) For at udnytte de socioøkonomiske fordele ved Galileo og EGNOS bedst muligt og samtidig bidrage til at øge Unionens strategiske autonomi, navnlig inden for følsomme sektorer og på sikkerhedsområdet, bør anvendelsen af tjenester fra EGNOS og Galileo i forbindelse med andre EU-politikker fremmes også gennem regulering, hvor dette er berettiget og fordelagtigt. Foranstaltninger, der kan tilskynde til anvendelse af disse tjenester i alle medlemsstaterne, er ligeledes et vigtigt led i processen.
- (70) Programmets komponenter bør fremme anvendelsen af digital teknologi i rumsystemer, distribution af data og tjenester samt downstreamudvikling. I den forbindelse bør der tages særligt hensyn til de initiativer og foranstaltninger, som Kommissionen foreslog i sin meddelelse af 14. september 2016 med titlen »Konnektivitet med henblik på et konkurrencedygtigt digitalt indre marked — På vej mod et europæisk gigabitsamfund« og i meddelelsen af 14. september 2016 med titlen »5G for Europa: En handlingsplan«.
- (71) Copernicus bør sikre selvstændig adgang til miljøviden og centrale teknologier i forbindelse med jordobservations- og geoinformationstjenester og dermed støtte Unionens indsats for at opnå uafhængig beslutningstagning og handling inden for bl.a. miljø, klimaændringer, skibsfart, søtransport, landbrug, udvikling af landdistrikter, bevarelse af kulturarv, civilbeskyttelse, land- og infrastrukturovervågning, sikkerhed samt den digitale økonomi.
- (72) Copernicus bør bygge på, sikre kontinuitet med og fremme aktiviteterne og resultaterne i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 377/2014 ⁽²⁷⁾ om oprettelse af Unionens jordobservations- og overvågningsprogram (Copernicus) samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 911/2010 ⁽²⁸⁾, som oprettede forgængerprogrammet for global miljø- og sikkerhedsovervågning (GMES) og fastsatte reglerne for gennemførelse af dets første operationelle aktiviteter, under hensyntagen til den seneste udvikling inden for forskning, teknologiske fremskridt og innovationer med indvirkning på jordobservationsområdet samt udviklingen inden for big data-analyse og kunstig intelligens og relaterede strategier og initiativer på EU-plan, som beskrevet af Kommissionen i dens hvidbog om kunstig intelligens af 19. februar 2020 med titlen »En europæisk tilgang til ekspertise og tillid« og dens meddelelse af 19. februar 2020 med titlen »En europæisk strategi for data«. Med henblik på udviklingen af nye aktiver bør Kommissionen arbejde tæt sammen med medlemsstaterne og ESA, Den Europæiske Organisation til Udnyttelse af Meteorologiske Satellitter (EUMETSAT) samt, hvor det er relevant, andre enheder, der ejer relevante rum- og in situ-aktiver. Copernicus bør så vidt muligt udnytte kapaciteten vedrørende rumbaserede jordobservationer i medlemsstaterne, ESA, EUMETSAT samt andre enheder, herunder kommercielle

⁽²⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 af 11. december 2013 om etablering og drift af de europæiske satellitbaserede navigationssystemer og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 876/2002 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 683/2008 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 1).

⁽²⁶⁾ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/224 af 8. februar 2017 om fastsættelse af tekniske og operationelle specifikationer, som gør det muligt for den forretningsmæssige tjeneste, der leveres af systemet etableret under Galileo-programmet, at opfylde funktionen som omhandlet i artikel 2, stk. 4, litra c), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 (EUT L 34 af 9.2.2017, s. 36).

⁽²⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 377/2014 af 3. april 2014 om oprettelse af Copernicus-programmet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 911/2010 (EUT L 122 af 24.4.2014, s. 44).

⁽²⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 911/2010 af 22. september 2010 om det europæiske jordovervågningsprogram (GMES) og dets første operationelle aktiviteter (2011-2013) (EUT L 276 af 20.10.2010, s. 1).

initiativer i Unionen, og dermed bidrage til udviklingen af en levedygtig kommerciel rumfartssektor i Europa. Hvis det er relevant og muligt, bør Copernicus også udnytte de tilgængelige in situ- og hjælpedata, som hovedsagelig leveres af medlemsstaterne i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF ⁽²⁹⁾. Kommissionen bør samarbejde med medlemsstaterne og Det Europæiske Miljøagentur for at sikre effektiv adgang til og anvendelse af in situ-datasættene for Copernicus.

- (73) Copernicus bør gennemføres i overensstemmelse med målsætningerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF ⁽³⁰⁾, navnlig gennemsigtighed, at skabe betingelser, der fremmer udviklingen af tjenesteydelser, og at bidrage til økonomisk vækst og jobskabelse i Unionen. Copernicusdata og Copernicusinformationer bør være gratis og frit tilgængelige.
- (74) Copernicus' fulde potentiale for samfundet og økonomien i Unionen bør frigives fuldt ud til andre end blot til de direkte støttemodtagere ved intensivering af brugerudbredelsesforanstaltningerne, hvilket kræver yderligere handling med henblik på at gøre dataene brugbare for ikkespecialister og dermed stimulere vækst, jobskabelse og videnoverførsel.
- (75) Copernicus er et brugerdrevet program. Udviklingen af programmet bør derfor være baseret på Copernicuskernebrugernes skiftende krav, idet det samtidig erkendes, at der er dukket nye brugergrupper op, både private og offentlige. Copernicus bør tage udgangspunkt i en analyse af mulighederne for at imødekomme nye brugerbehov, herunder behovene i forbindelse med gennemførelsen og overvågningen af EU's politikker, som kræver en vedvarende og effektiv inddragelse af brugerne, navnlig hvad angår definitionen og valideringen af kravene.
- (76) Copernicus er allerede operationel. Derfor er det vigtigt at sikre kontinuitet i de infrastrukturer og tjenester, der allerede er etableret, og samtidig tilpasse sig de skiftende brugerbehov, markedsforhold, navnlig fremkomsten af private aktører i rummet, og den samfundspolitiske udvikling, hvor der er behov for en hurtig indsats. Dette kræver en udvikling af den funktionelle struktur i Copernicus for bedre at afspejle overgangen fra første fase af de operationelle tjenester til leveringen af avancerede og mere målrettede tjenester til nye brugergrupper og skabelse af merværdi i downstreammarkedsled. Til dette formål bør der i forbindelse med den videre gennemførelse anvendes en tilgang, der følger dataværdikæden, dvs. dataindsamling, data- og informationsbehandling, -distribution og -udnyttelse, ibrugtagning og markedsudbredelses- og kapacitetsoptygningsaktiviteter, mens der i den strategiske planlægningsproces under Horisont Europa vil blive peget på forsknings- og innovationsaktiviteter, der bør gøre brug af Copernicus.
- (77) Med hensyn til dataindsamling bør aktiviteterne under Copernicus tage sigte på at fuldende og opretholde den eksisterende ruminfrastruktur, forberede en langsigtet udskiftning af satellitter, når de er udtjent, samt iværksætte nye missioner vedrørende navnlig nye observationssystemer, der skal bidrage til at imødegå udfordringen med globale klimaændringer, såsom overvågning af antropogene CO₂-emissioner og andre drivhusgasemissioner. I forbindelse med aktiviteterne inden for rammerne af Copernicus bør den globale overvågning udvides over polarområderne, og man bør støtte sikring af overholdelse af miljøbestemmelser, lovbestemt miljøovervågning og -rapportering og innovative miljøapplikationer inden for landbrug og skovbrug og i forbindelse med forvaltning af vandressourcer og marine ressourcer samt kulturarv, såsom til afgrødeovervågning, vandforvaltning og forbedret brandovervågning. I den forbindelse bør Copernicus mobilisere og drage størst mulig fordel af de investeringer, der er foretaget i løbet af den foregående finansieringsperiode (2014-2020), herunder de investeringer, som medlemsstaterne, ESA og EUMETSAT har foretaget, og samtidig udforske nye operationelle og forretningsmæssige modeller, som kan supplere Coperniscapaciteterne yderligere. Copernicus kan også bygge videre på vellykkede partnerskaber med medlemsstaterne med henblik på at videreudvikle sin sikkerhedsdimension under passende styringsforanstaltninger for at imødekomme udviklingen i brugerbehovene på sikkerhedsområdet.

⁽²⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) (EUT L 108 af 25.4.2007, s. 1).

⁽³⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (EUT L 345 af 31.12.2003, s. 90).

- (78) Som en del af data- og informationsbehandlingsfunktionen bør Copernicus sikre langsigtet bæredygtighed og yderligere udvikling af Copernicustjenester, formidle information for at opfylde den offentlige sektors behov og Unionens internationale forpligtelser og optimere mulighederne for kommerciel udnyttelse. Copernicus bør navnlig på europæisk, nationalt, lokalt og globalt niveau levere informationer om sammensætningen af atmosfæren og luftkvaliteten, informationer om oceanernes tilstand og dynamik, informationer til støtte for land- og havisovervågning for at støtte gennemførelsen af EU-politikker samt nationale og lokale politikker, informationer til støtte for modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, geospatiale informationer til støtte for beredskabsstyring, herunder gennem forebyggende aktiviteter, sikring af overholdelse af miljøbestemmelserne samt civilsikkerhed, herunder støtte til Unionens optræden udadtil. Kommissionen bør fastlægge passende aftalemæssige arrangementer, der fremmer bæredygtig levering af tjenester.
- (79) I forbindelse med gennemførelsen af Copernicustjenesterne bør Kommissionen drage nytte af kompetente enheder, relevante EU-agenturer, grupperinger eller konsortier af nationale organer eller ethvert andet relevant organ, der kunne være berettiget til at indgå en bidragsaftale. Ved udvælgelsen af disse enheder bør Kommissionen sikre, at der ikke er nogen forstyrrelser i operationerne og leveringen af tjenester, og at de pågældende enheder for så vidt angår sikkerhedsfølsomme data har kapacitet til tidlig varsling og kriseovervågning inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og navnlig den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. I overensstemmelse med finansforordningens artikel 154, stk. 2, er personer og enheder, der overdrages ansvaret for gennemførelse af EU-midler, forpligtet til at overholde princippet om ikkeforskelsbehandling over for alle medlemsstater. Overholdelse af dette princip bør sikres gennem de relevante bidragsaftaler vedrørende leveringen af Copernicustjenesterne.
- (80) Gennemførelsen af Copernicustjenesterne bør fremme offentlighedens anvendelse af tjenesterne, da brugerne vil kunne forudse tjenesternes tilgængelighed og udvikling, og samarbejdet med medlemsstater og andre parter. Til dette formål bør Kommissionen og de enheder, der har fået overdraget ansvaret for at levere tjenester, arbejde tæt sammen med Copernicus' kernebrugersamfund i hele Europa om at videreudvikle Copernicustjeneste- og -informationsporteføljen for at sikre, at nye behov i den offentlige sektor og nye politiske behov tilgodeses, hvorved anvendelsen af jordobservationsdata kan optimeres. Kommissionen og medlemsstaterne bør samarbejde om at udvikle in situ-komponenten i Copernicus og fremme sammenlægningen af in Copernicus-situ-data med rumdatasæt for at opnå forbedrede Copernicustjenester.
- (81) Copernicus' gratis, fuldstændige og åbne datapolitik er blevet vurderet som et af de mest vellykkede elementer i forbindelse med gennemførelsen af Copernicus og har spillet en afgørende rolle i skabelsen af en stærk efterspørgsel efter de data og oplysninger, som programmet leverer, hvilket har sikret Copernicus en position som én af verdens største udbydere af jordobservationsdata. Der er et klart behov for at garantere langsigtet og sikker kontinuitet i den gratis, fuldstændige og åbne levering af data, og adgangen bør beskyttes med henblik på at realisere de ambitiøse mål, der er fastsat i rumstrategien for Europa. Copernicusdata frembringes primært til gavn for europæerne, og ved at gøre disse data frit tilgængelige på globalt plan maksimeres samarbejdsmulighederne for Unionens virksomheder og forskere, hvilket bidrager til et effektivt europæisk rumøkosystem. Hvis der indføres begrænsninger for adgangen til Copernicusdata og -informationer, bør de være i overensstemmelse med Copernicusdatapolitikken som defineret i denne forordning og i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1159/2013 ⁽³¹⁾.
- (82) De data og informationer, der frembringes i forbindelse med Copernicus, bør stilles til rådighed på et fuldstændigt, åbent og gratis grundlag, med forbehold for passende betingelser og begrænsninger, for at fremme anvendelse og deling heraf og for at styrke europæiske markeder for jordobservation, navnlig downstream, og dermed skabe vækst og beskæftigelse i Unionen. Herigennem bør der fortsat leveres data og informationer med et højt niveau af sammenhæng, kontinuitet, pålidelighed og kvalitet. Dette kræver en omfattende og brugervenlig adgang til behandling og udnyttelse af Copernicusdata og -informationer med forskellig relevans, hvor Kommissionen fortsat bør følge en integreret tilgang på både EU- og medlemsstatsplan, hvilket også giver mulighed for integration med

⁽³¹⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1159/2013 af 12. juli 2013 om indføjelser af bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 911/2010 om det europæiske jordovervågningsprogram (GMES) vedrørende etablering af registrerings- og -licensbetingelser for GMES-brugere og fastsættelse af kriterier for begrænsning af adgang til specialiserede GMES-data og informationer fra GMES-tjenesterne (EUT L 309 af 19.11.2013, s. 1).

andre data- og informationskilder. Derfor bør Kommissionen træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at Copernicusdata og -informationer er let tilgængelige og brugbare, navnlig ved at fremme data- og informationsadgangstjenesterne (DIAS) i medlemsstaterne og, når det er muligt, fremme interoperabiliteten mellem de eksisterende europæiske jordobservationsdatainfrastrukturer med henblik på at skabe synergier med disse aktiver for at maksimere og styrke udbredelsen på markedet af Copernicusdata og -informationer.

- (83) Kommissionen bør arbejde sammen med dataleverandører for at aftale licensbetingelser for tredjepartsdata med henblik på at lette anvendelsen heraf i Copernicus i overensstemmelse med denne forordning og de gældende tredjepartsrettigheder. Da visse Copernicusdata og -informationer, herunder billeder i høj opløsning, kan påvirke Unionens eller medlemsstaternes sikkerhed, kan der i behørigt begrundede tilfælde vedtages foranstaltninger til håndtering af risici og trusler i forbindelse med Unionens eller medlemsstaternes sikkerhed.
- (84) Med henblik på at fremme og lette nationale, regionale og lokale myndigheders, SMV'ers, videnskabsfolks og forskeres anvendelse af jordobservationsdata og -teknologier bør særlige netværk til distribution af Copernicusdata, herunder nationale og regionale organer såsom Copernicus Relay- og Copernicus Academy-netværkene, fremmes gennem ibrugtagningsaktiviteter. Med henblik herpå bør Kommissionen og medlemsstaterne søge at skabe tættere forbindelser mellem Copernicus og Unionens og de nationale politikker for at sætte gang i efterspørgslen efter kommercielle applikationer og tjenester og give virksomheder, navnlig SMV'er og nystartede virksomheder, mulighed for at udvikle applikationer, der er baseret på Copernicusdata og -informationer, med henblik på at udvikle et konkurrencedygtigt jordobservationsdataøkosystem i Europa.
- (85) På internationalt plan bør Copernicus levere nøjagtige og pålidelige oplysninger med henblik på samarbejde med tredjelande og internationale organisationer og til støtte for Unionens eksterne politikker og udviklingssamarbejds-politikker. Copernicus bør betragtes som et europæisk bidrag til det globale system af jordobservationssystemer, udvalget for jordobservationssatellitter, partskonferencen under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer i 1992, opnåelsen af FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og Sendairammen for katastroforebyggelse. Kommissionen bør etablere eller opretholde et passende samarbejde med relevante sektorspecifikke FN-organer og Den Meteorologiske Verdensorganisation.
- (86) I forbindelse med gennemførelsen af Copernicus bør Kommissionen, hvor det er relevant, drage nytte af de europæiske internationale organisationer, som den allerede har etableret partnerskaber med, navnlig ESA, med henblik på udvikling, samordning, gennemførelse og udvikling af rumkomponenterne, adgang til tredjeparters data, hvor det er relevant, og, hvor det ikke er foretaget af andre enheder, gennemførelse af særlige missioner. Derudover bør Kommissionen drage nytte af EUMETSAT med henblik på gennemførelse af særlige missioner eller dele heraf og, hvor det er relevant, adgang til bidragende missionsdata i overensstemmelse med sin ekspertise og sit mandat.
- (87) På tjenesteområdet bør Kommissionen drage passende fordel af den særlige kapacitet, der tilvejebringes af EU-agenturerne, såsom Det Europæiske Miljøagentur, Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, Frontex, Satcen samt på mellemstatsligt plan Det Europæiske Center for Mellemfristede Vejrprognoser og de europæiske investeringer, der allerede er foretaget i havovervågningstjenesterne gennem Mercator Ocean. På sikkerhedsområdet vil der søges en samlet tilgang på EU-plan sammen med den højtstående repræsentant. Kommissionens Fælles Forskningscenter (JRC) har deltaget aktivt fra starten af GMES-initiativet og har støttet udviklingen for så vidt angår Galileo og SWE-delkomponenten. I henhold til forordning (EU) nr. 377/2014 forvalter JRC beredskabsstyrings-tjenesten i Copernicus og den globale komponent i landovervågningstjenesten under Copernicus, og det bidrager til kontrollen med kvaliteten og formålstjenligheden af data og informationer og til den fremtidige udvikling. Kommissionen bør fortsat drage nytte af JRC's videnskabelige og tekniske støtte med henblik på gennemførelsen af Copernicus.
- (88) Efter anmodning fra Europa-Parlamentet og Rådet oprettede Unionen en støtteramme for overvågning og sporing i rummet (SST) ved afgørelse nr. 541/2014/EU. Rumaffald er blevet en alvorlig trussel mod rumaktiviteters sikkerhed og bæredygtighed. SST-delkomponenten er derfor af afgørende betydning for at bevare kontinuiteten i programmets

komponenter og deres bidrag til Unionens politikker. Ved at søge at forhindre spredning af rumaffald bidrager SST-delkomponenten til at sikre en bæredygtig og garanteret adgang til og brug af rummet, hvilket er et globalt fælles mål. I denne forbindelse kunne SST støtte forberedelsen af EU-projekter for »oprydning« i jordens bane.

- (89) Der bør ske videreudvikling af præstation og autonomi for kapaciteter under SST-delkomponenten. Med henblik herpå bør SST-delkomponenten føre til, at der oprettes et selvstændigt europæisk katalog over rumobjekter, der bygger på data fra nettet af SST-sensorer. Unionen kunne, hvor det er relevant, overveje at stille nogle af sine data til rådighed for kommercielle, ikkekommercielle og forskningsmæssige formål. SST-delkomponenten bør også fortsat støtte driften og leveringen af SST-tjenester. Da SST-tjenester er brugerdrevne, bør der indføres passende mekanismer til at indsamle brugerkrav, herunder krav vedrørende sikkerhed og videregivelse af relevante oplysninger til og fra offentlige institutioner for at gøre systemet mere effektivt, samtidig med at nationale sikkerhedspolitikker overholdes.
- (90) Leveringen af SST-tjenester bør være baseret på et samarbejde mellem Unionen og medlemsstaterne og på anvendelsen af eksisterende såvel som fremtidig national ekspertise og fremtidige nationale aktiver, herunder dem, der udvikles gennem ESA eller af Unionen. Det bør være muligt at yde finansiel støtte til udviklingen af nye SST-sensorer. Henset til den følsomme karakter af SST bør kontrollen med nationale sensorer og disses drift, vedligeholdelse og fornyelse og behandlingen af data forud for leveringen af SST-tjenester forblive hos de medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten.
- (91) Medlemsstater med ejerskab eller adgang til passende kapaciteter, som er til rådighed for SST-delkomponenten, bør kunne deltage i leveringen af SST-tjenester. Medlemsstater, der deltager i SST-konsortiet etableret i overensstemmelse med afgørelse nr. 541/2014/EU, bør anses for at have ejerskab eller adgang til passende kapaciteter, som er til rådighed for SST-delkomponenten. Medlemsstater, der ønsker at deltage i levering af SST-tjenester, bør fremsende et enkelt fælles forslag og dokumentere overensstemmelse med yderligere elementer, der vedrører den operationelle opbygning. Der bør fastsættes passende regler vedrørende udvælgelsen og organiseringen af disse medlemsstater.
- (92) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser med hensyn til at vedtage de detaljerede procedurer og elementer for medlemsstaternes deltagelse i levering af SST-tjenester. Hvis der ikke er indsendt et fælles forslag af de medlemsstater, der ønsker at deltage i leveringen af SST-tjenester, eller hvis Kommissionen finder, at et sådant forslag ikke opfylder de fastsatte kriterier, bør Kommissionen kunne indlede et andet trin med henblik på at fastslå medlemsstaternes deltagelse i leveringen af SST-tjenester. Procedurerne og elementerne for dette andet trin bør definere de kredsløb, der skal dækkes, og tage hensyn til behovet for at maksimere medlemsstaternes deltagelse i leveringen af SST-tjenester. Hvis disse procedurer og elementer giver Kommissionen mulighed for at udvælge flere forslag for at dække alle kredsløb, bør der også være passende samordningsmekanismer mellem grupperne af medlemsstater og en effektiv løsning til at dække alle SST-tjenester. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ⁽³²⁾.
- (93) Når SST-delkomponenten er oprettet, bør det følge principperne om komplementaritet og kontinuitet for brugerdrevne SST-tjenester af høj kvalitet på grundlag af den bedste ekspertise. SST-delkomponenten bør derfor undgå unødige overlap. Enhver overskydende kapacitet bør sikre SST-tjenesternes kontinuitet, kvalitet og robusthed. Aktiviteterne i ekspertgrupperne bør medvirke til at undgå sådanne unødige overlap.
- (94) Derudover bør SST-delkomponenten bidrage til de eksisterende afbødningsforanstaltninger, såsom COPUOS' retningslinjer for nedbringelse af mængden af rumaffald og retningslinjer for den langsigtede bæredygtighed af aktiviteter i det ydre rum eller andre initiativer, for at garantere sikkerhed og bæredygtighed i forbindelse med aktiviteter i det ydre rum. For at mindske risikoen for kollisioner bør SST-delkomponenten også søge synergier med

⁽³²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

initiativer til aktiv bortskaffelse og uskadeliggørelse af rumaffald. SST-delkomponenten bør bidrage til at sikre fredelig anvendelse og udforskning af det ydre rum. Stigningen i rumaktiviteter kan have indvirkning på de internationale initiativer inden for styring af trafikken i rummet. Unionen bør følge denne udvikling og kan tage den i betragtning i forbindelse med midtvejsevalueringen af den nuværende flerårige finansielle ramme.

- (95) Aktiviteter i forbindelse med SST-, SWE- og NEO-delkomponenter bør tage hensyn til samarbejdet med internationale partnere, navnlig De Forenede Stater, internationale organisationer og andre tredjeparter, navnlig for at undgå kollisioner i rummet, forhindre spredning af rumaffald og øge beredskabet over for virkningerne af ekstremt rumvejr og jordnære objekter.
- (96) Rådets Sikkerhedsudvalg har anbefalet, at der oprettes en risikostyringsstruktur for at sikre, at der tages behørigt hensyn til datasikkerhedsspørgsmål ved gennemførelsen af afgørelse nr. 541/2014/EU. Til dette formål og i betragtning af det arbejde, der allerede er udført, bør der indføres passende risikostyringsstrukturer og -procedurer af de medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten.
- (97) Ekstremt rumvejr kan true sikkerheden for borgerne og forstyrre driften af rum- og jordbaseret infrastruktur. Derfor bør der oprettes en SWE-delkomponent som led i programmet med det formål at vurdere risiciene vedrørende vejret i rummet og tilsvarende brugerbehov, øge kendskabet til risici vedrørende vejret i rummet, sikre leveringen af brugerdrevne SWE-tjenester og forbedre medlemsstaternes kapacitet til at levere SWE-tjenester. Kommissionen bør prioritere de sektorer, som de operationelle SWE-tjenester skal leveres til, under hensyntagen til brugerbehov, risici og teknologisk parathed. På lang sigt kan behovene i andre sektorer tilgodeses. Leveringen af tjenester på EU-plan i henhold til brugernes behov vil kræve målrettede, koordinerede og fortsatte forsknings- og udviklingsaktiviteter for at støtte udviklingen af SWE-tjenester. Leveringen af SWE-tjenester bør bygge på eksisterende national kapacitet og EU-kapacitet og sikre bred deltagelse blandt medlemsstaterne og europæiske og internationale organisationer samt inddragelse af den private sektor.
- (98) I Kommissionens hvidbog af 1. marts 2017 om Europas fremtid, Romerklæringen undertegnet af stats- og regeringscheferne for EU's 27 medlemsstater den 25. marts 2017 og en række beslutninger fra Europa-Parlamentet erindres der om, at Unionen spiller en stor rolle, når det gælder om at garantere et trygt, sikkert og modstandsdygtigt Europa, der er i stand til at imødegå udfordringer såsom regionale konflikter, terrorisme, cybertrusler og et voksende migrationspres. Sikker og garanteret adgang til satellitkommunikation er et uundværligt redskab for sikkerhedsaktørerne, og at samle og dele denne vigtige ressource på EU-plan styrker en Union, der beskytter sine borgere.
- (99) I Det Europæiske Råds konklusioner af 19.-20. december 2013 udtryktes tilfredshed med forberedelserne til næste generation af statslig satellitkommunikation (GOVSATCOM) gennem et snævert samarbejde mellem medlemsstaterne, Kommissionen og ESA. GOVSATCOM er også blevet udpeget som et af elementerne i den globale strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik i juni 2016. GOVSATCOM bør bidrage til Unionens respons over for hybride trusler og yde støtte til Unionens strategi for maritim sikkerhed og Unionens politik for Arktis.
- (100) GOVSATCOM er et brugercentreret program med en stærk sikkerhedsdimension. GOVSATCOM brugsscenarierne bør af de relevante aktører kunne inddeles i tre hovedgrupper: krisestyring, som kan omfatte civile og militære missioner og operationer under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer, humanitære kriser og maritime nødsituationer, overvågning, som kan omfatte grænseovervågning, overvågning af området før grænsen, overvågning af søgrænser, havovervågning og overvågning af ulovlig handel og centrale infrastrukturer, som kan omfatte diplomatiske netværk, politikommunikation, digital infrastruktur såsom datacentre og servere, kritiske infrastrukturer såsom energi, transport og vandbarrierer, såsom dæmninger, og ruminfrastrukturer.

- (101) GOVSATCOM's kapacitet og tjenester bør anvendes af EU- og medlemsstatsaktører i forbindelse med sikkerhedskritiske missioner og operationer. Der er derfor behov for et passende niveau af uafhængighed af tredjeparter (tredjelande og enheder fra tredjelande), som dækker alle GOVSATCOM-elementer, såsom rum- og jordbaserede teknologier på komponent-, delsystem- og systemniveau, fremstillingsindustrier, ejere og operatører af rumsystemer og fysisk placering af komponenter på jorden.
- (102) Satellitkommunikation er en begrænset ressource, som begrænses af satellitkapacitet, frekvenser og geografisk dækning. For at være omkostningseffektiv og udnytte stordriftsfordele er det derfor nødvendigt, at GOVSATCOM optimerer overensstemmelsen mellem efterspørgslen fra GOVSATCOM-brugere og udbuddet i henhold til GOVSATCOM's kontrakter vedrørende GOVSATCOM-kapacitet og -tjenester. Eftersom både efterspørgsel og udbud ændrer sig med tiden, kræves der konstant overvågning og fleksibilitet med henblik på at tilpasse GOVSATCOM-tjenesterne.
- (103) De operationelle krav bør være baseret på analysen af brugsscenarierne. Tjenesteporteføljen bør udvikles ud fra disse operationelle krav i kombination med sikkerhedskravene. Tjenesteporteføljen bør indeholde udgangspunktet for GOVSATCOM-tjenesterne. For at sikre den bedst mulige overensstemmelse mellem efterspørgslen og de leverede tjenester kan det være nødvendigt at opdatere tjenesteporteføljen for GOVSATCOM-tjenester regelmæssigt.
- (104) I første fase af GOVSATCOM frem til ca. 2025 vil den nuværende kapacitet blive anvendt. I den forbindelse bør Kommissionen sikre GOVSATCOM-kapaciteter fra medlemsstater med nationale systemer og rumkapaciteter og fra kommercielle satellitkommunikationstjenester eller tjenesteudbydere under hensyntagen til Unionens væsentlige sikkerhedsinteresser. I denne første fase vil GOVSATCOM-tjenesterne blive indført trinvis. Hvis det i løbet af første fase på baggrund af en nærmere analyse af det fremtidige udbud og den fremtidige efterspørgsel viser sig, at denne tilgang ikke er tilstrækkelig til at dække udviklingen i efterspørgslen, bør der kunne træffes beslutning om at overgå til anden fase og udvikle yderligere skræddersyede ruminfrastrukturer eller -kapaciteter via en eller flere offentlig-private partnerskaber, f.eks. med Unionens satellitoperatører.
- (105) For at optimere de tilgængelige satellitkommunikationsressourcer, garantere adgangen i uforudsigelige situationer, såsom naturkatastrofer, og sikre operationel effektivitet og korte turnaround-tider er det nødvendige jordsegment, såsom GOVSATCOM-centre og andre potentielle jordelementer, påkrævet. Det bør udformes på grundlag af operationelle og sikkerhedsmæssige krav. For at mindske risiciene kan et GOVSATCOM-center bestå af flere fysiske lokaliteter. Der kan være behov for andre jordsegmenter, såsom forankringsstationer.
- (106) For brugere af satellitkommunikation er brugerudstyret den absolut vigtigste operationelle grænseflade. Unionens model for GOVSATCOM bør gøre det muligt for de fleste brugere at fortsætte med at anvende deres eksisterende brugerudstyr til GOVSATCOM-tjenester.
- (107) For så vidt angår den operationelle effektivitet har brugerne angivet, at det er vigtigt at tilstræbe interoperabilitet for brugerudstyret, og brugerudstyr, som kan anvende forskellige satellitsystemer. Forskning og udvikling på dette område kan være påkrævet.
- (108) For så vidt angår gennemførelsen bør opgaver og ansvarsområder fordeles mellem specialiserede enheder såsom EDA, EU-Udenrigstjenesten, ESA, agenturet og andre EU-agenturer på en sådan måde, at de er i overensstemmelse med deres primære rolle, navnlig for brugerrelaterede aspekter.
- (109) Den kompetente GOVSATCOM-myndighed har en vigtig rolle med hensyn til at overvåge, om brugere og andre nationale enheder, der spiller en rolle i GOVSATCOM, følger reglerne for deling og prioritering og sikkerhedsprocedurerne, i overensstemmelse med sikkerhedskravene. En medlemsstat, som ikke har udpeget en kompetent GOVSATCOM-myndighed, bør under alle omstændigheder udpege et kontaktpunkt med henblik på at håndtere eventuelle støjsendinger, der påvirker GOVSATCOM.
- (110) Medlemsstaterne, Rådet, Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten bør kunne deltage i GOVSATCOM, for så vidt som de vælger at godkende GOVSATCOM-brugere eller stiller kapaciteter, lokaliteter eller faciliteter til rådighed. I betragtning af at den enkelte medlemsstat selv kan bestemme, om den godkender GOVSATCOM-brugere eller stiller kapacitet, lokaliteter eller faciliteter til rådighed, kan en medlemsstat ikke forpligtes til at blive

GOVSATCOM-deltager eller være vært for GOVSATCOM-infrastruktur. GOVSATCOM-komponenten vil derfor ikke berøre medlemsstaternes ret til at undlade at deltage i GOVSATCOM, herunder i overensstemmelse med deres nationale ret eller forfatningsmæssige krav i forbindelse med politikker vedrørende manglende overensstemmelse og ikkedeltagelse i militære alliancer.

- (111) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår vedtagelse af operationelle krav for GOVSATCOM-tjenester og af tjenesteporteføljen for GOVSATCOM-tjenester. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.
- (112) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår vedtagelse af nærmere bestemmelser om deling og prioritering af anvendelse af samlede GOVSATCOM-satellitkommunikationskapaciteter. Ved fastsættelsen af de nærmere bestemmelser om deling og prioritering bør Kommissionen tage hensyn til operationelle krav og sikkerhedskrav og analysere risici og forventet efterspørgsel fra GOVSATCOM's deltagere. Selv om GOVSATCOM-tjenester i princippet bør leveres gratis til GOVSATCOM-brugere, kan der, hvis denne analyse konkluderer en mangel på kapacitet, og for at undgå en forvriddning af markedet udvikles en prispolitik som en del af disse nærmere bestemmelser om deling og prioritering. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.
- (113) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår den jordbaserede infrastrukturens beliggenhed inden for rammerne af GOVSATCOM. Ved udvælgelsen af sådan beliggenhed bør Kommissionen kunne tage hensyn til operationelle krav og sikkerhedskrav såvel som til eksisterende infrastruktur. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.
- (114) Ved forordning (EU) nr. 912/2010 blev der oprettet et EU-agentur benævnt Det Europæiske GNSS-Agentur med henblik på at forvalte visse aspekter af de satellitbaserede navigationsprogrammer Galileo og EGNOS. I nærværende forordning overdrages Det Europæiske GNSS-Agentur nye opgaver, særligt sikkerhedsgodkendelse, ikke kun hvad angår Galileo og EGNOS, men også for andre af programmets komponenter. Navn, opgaver og organisatoriske aspekter af Det Europæiske GNSS-Agentur bør derfor tilpasses i overensstemmelse hermed.
- (115) I overensstemmelse med afgørelse 2010/803/EU ⁽³³⁾ er agenturets hjemsted i Prag. Agenturets personale kan med henblik på gennemførelsen af agenturets opgaver være placeret i et af de i Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413 ⁽³⁴⁾ omhandlede Galileo- eller EGNOS-jordcentre med henblik på at gennemføre de programaktiviteter, der er fastsat i den relevante aftale. For at agenturet kan fungere så effektivt som muligt, vil et begrænset antal medarbejdere desuden kunne placeres i lokale kontorer i én eller flere medlemsstater. En sådan placering af personalet uden for agenturets hjemsted og uden for Galileo- og EGNOS-jordcentre bør ikke føre til, at agenturets kerneaktiviteter overføres til sådanne lokale kontorer.
- (116) I betragtning af dets udvidede anvendelsesområde, som ikke længere bør være begrænset til Galileo og EGNOS, bør navnet på Det Europæiske GNSS-Agentur ændres. Agenturet bør dog sikre kontinuiteten i Det Europæiske GNSS-Agenturs aktiviteter, herunder kontinuiteten med hensyn til rettigheder og forpligtelser, personale og gyldigheden af alle de beslutninger, der træffes.
- (117) Som følge af agenturets mandat og Kommissionens rolle i forbindelse med gennemførelsen af programmet bør en række af de beslutninger, som træffes af bestyrelsen, ikke vedtages uden tilslutning fra Kommissionens repræsentanter.

⁽³³⁾ Afgørelse vedtaget ved fælles overenskomst mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer af 10. december 2010 om fastlæggelse af Det Europæiske GNSS-agenturs hjemsted (2010/803/EU) (EUT L 342 af 28.12.2010, s. 15).

⁽³⁴⁾ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413 af 18. marts 2016 om placeringen af den jordbaserede infrastruktur for det system, der er etableret under Galileoprogrammet, og de foranstaltninger, der er nødvendige for dens drift, og om ophævelse af gennemførelsesafgørelse 2012/117/EU (EUT L 74 af 19.3.2016, s. 45).

- (118) Uden at dette berører Kommissionens beføjelser, bør bestyrelsen, Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og den administrerende direktør være uafhængige ved udførelsen af deres opgaver og bør handle ud fra almene samfundshensyn.
- (119) Det er muligt, og endog sandsynligt, at nogle af programmets komponenter vil være baseret på anvendelsen af følsom eller sikkerhedsrelateret national infrastruktur. I sådanne tilfælde vil det af hensyn til den nationale sikkerhed være nødvendigt at fastsætte, at repræsentanter for medlemsstater og repræsentanter for Kommissionen deltager møder i bestyrelsen og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse på »need-to-know«-basis. I bestyrelsen må kun de repræsentanter for medlemsstater, der råder over en sådan infrastruktur, og en repræsentant for Kommissionen deltage i afstemninger. Bestyrelsens forretningsorden og forretningsordenen for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse bør fastsætte de situationer, hvor denne procedure finder anvendelse.
- (120) I henhold til punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ⁽³⁵⁾ bør dette program evalueres på grundlag af oplysninger indsamlet i overensstemmelse med specifikke overvågningskrav, samtidig med at administrative byrder, navnlig for medlemsstaterne, og overregulering undgås. Disse krav bør, hvor det er relevant, omfatte målbare indikatorer som grundlag for en evaluering af programmets virkninger i praksis.
- (121) Anvendelsen af Copernicus- og Galileo-baserede tjenester forventes generelt at få stor betydning for den europæiske økonomi. Imidlertid synes ad hoc-målinger og case studies at dominere billedet i dag. Kommissionen (Eurostat) bør fastlægge relevante statistiske målinger og indikatorer, som kan danne grundlag for overvågning af virkningen af Unionens rumaktiviteter på en systematisk og autoritativ måde.
- (122) Europa-Parlamentet og Rådet bør straks underrettes om arbejdsprogrammerne.
- (123) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser vedrørende omfordeling af midler mellem udgiftskategorierne i programmets budget, vedtagelse af bidragsafgørelser, der vedrører bidragsaftalerne, fastsættelse af de tekniske og operationelle krav, som er nødvendige for gennemførelsen og udviklingen af programmets komponenter og af de tjenester, de leverer, afgørelse om den finansielle partnerskabsrammeaftale, vedtagelse af de nødvendige foranstaltninger med henblik på et velfungerende Galileos og EGNOS og deres udbredelse på markedet, vedtagelse af de nærmere bestemmelser vedrørende adgangen til SST-tjenester og relevante procedurer, vedtagelse af den flerårige plan og nøglepræstationsindikatorerne for udvikling af EU-SST-tjenester, vedtagelse af de nærmere bestemmelser vedrørende den organisatoriske ramme for medlemsstaternes deltagelse i SST-delkomponenten, udvælgelse af SWE-tjenester og vedtagelse af arbejdsprogrammerne. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011. Kommissionen bør bistås af programudvalget, der bør mødes i en bestemt sammensætning.
- (124) Eftersom programmets komponenter er brugerdrevne, kræver anvendelsen og udviklingen af disse vedvarende og effektiv inddragelse af brugerne, navnlig hvad angår definitionen og valideringen af kravene til tjenester. For at øge brugerværdien bør bidrag fra brugerne aktivt søges indhentet gennem regelmæssige høringer af slutbrugerne i medlemsstaternes offentlige og private sektorer samt, hvor det er relevant, af internationale organisationer. Med henblik herpå bør der nedsættes en arbejdsgruppe (»brugerforum«), der skal bistå programudvalget med at identificere brugernes krav, verificere, om tjenesterne opfylder kravene, og identificere mangler i forbindelse med de leverede tjenester. Programudvalgets forretningsorden bør indeholde bestemmelser om organiseringen af brugerforummet med henblik på at tage højde for de særlige forhold, der gør sig gældende for hver enkelt af programmets komponenter og hver tjeneste inden for komponenterne. Når det er muligt, bør medlemsstaterne bidrage til brugerforummet på grundlag af en systematisk og koordineret høring af brugerne på nationalt plan.

⁽³⁵⁾ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

- (125) Eftersom god offentlig styring kræver en ensartet forvaltning af programmet, en hurtigere beslutningsproces og lige adgang til oplysninger, kan repræsentanter for enheder, der har fået overdraget opgaver i tilknytning til programmet, eventuelt deltage som observatører i arbejdet i det programudvalg, der er nedsat i medfør af forordning (EU) nr. 182/2011. Af samme årsager kan repræsentanter for tredjelande og internationale organisationer, der har indgået en international aftale med Unionen i relation til programmet eller dets komponenter eller delkomponenter, eventuelt deltage i programudvalgets arbejde med forbehold af sikkerhedsbegrænsninger og som foreskrevet i en sådan aftale. Repræsentanterne for enheder, der har fået tildelt opgaver i forbindelse med programmet, tredjelande og internationale organisationer bør ikke have ikke stemmeret programudvalget. Betingelserne for observatørers og ad hoc-deltageres deltagelse bør fastsættes i programudvalgets forretningsorden.
- (126) For at sikre en effektiv vurdering af programmets fremskridt hen imod opfyldelsen af dets målsætninger bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF, for så vidt angår supplerende af bestemmelserne om de Copernicusdata og -informationer, der skal leveres til Copernicus-brugerne med hensyn til de specifikationer og betingelser og procedurer for adgang til og brug af sådanne data og sådanne informationer med henblik på at ændre bilaget til denne forordning for så vidt angår indikatorerne, hvis det anses for nødvendigt, og med henblik på at supplere denne forordning med bestemmelser om fastsættelse af en overvågnings- og evalueringsramme. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (127) Målet for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af tiltagets omfang og virkninger, som overstiger, hvad en enkelt medlemsstat økonomisk og teknisk kan klare alene, bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (128) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af programmets sikkerhedskrav bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011. Medlemsstaterne bør kunne udøve maksimal kontrol over programmets sikkerhedskrav. Når Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter om programmets sikkerhed, bør den bistås af programudvalget i en særlig sikkerhedskonfiguration. I betragtning af den følsomme karakter af sikkerhedsanliggender bør programudvalgets formand bestræbe sig på at finde løsninger, der nyder den bredest mulige tilslutning i udvalget. Kommissionen bør ikke vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger de generelle sikkerhedskrav for programmet, i de tilfælde, hvor programudvalget ikke har afgivet en udtalelse.
- (129) Programmet bør oprettes for en periode på syv år, så dets varighed tilpasses varigheden af den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 som fastsat i Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽³⁶⁾ (»FFR 2021-2027«). Agenturet, som udfører sine egne opgaver, bør ikke være omfattet af denne tidsbegrænsning.
- (130) For at sikre kontinuitet i ydelsen af støtte på det relevante politikområde og muliggøre, at gennemførelsen kan påbegyndes fra begyndelsen af FFR 2021-2027, bør denne forordning træde i kraft hurtigst muligt og finde anvendelse med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2021.
- (131) Forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU bør derfor ophæves —

⁽³⁶⁾ Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 11).

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

Denne forordning opretter Unionens rumprogram (»programmet«) for varigheden af FFR 2021-2027. Den fastsætter programmets målsætninger, budgettet for perioden 2021-2027, formerne for EU-finansiering og reglerne for ydelse af sådan finansiering samt reglerne for programmets gennemførelse.

Denne forordning opretter Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (»agenturet«), der erstatter og afløser Det Europæiske GNSS-Agentur oprettet ved forordning (EU) nr. 912/2010, og der fastsættes regler for driften af dette agentur.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) »rumfartøj«: ethvert objekt, der befinder sig i kredsløb om jorden, og som er designet til at udføre en specifik funktion eller mission såsom kommunikation, navigation eller jordobservationer, herunder satellitter, løfteraketers øverste trin og reentrykapsler; et rumfartøj, som ikke længere kan opfylde sin planlagte mission, anses for at være ikkefunktionsdygtigt; reserve- eller standbyrumfartøjer, som afventer en mulig reaktivering, anses for at være funktionsdygtige
- 2) »rumobjekt«: ethvert menneskeskabt objekt i det ydre rum
- 3) »jordnære objekter« eller »NEO« (near earth objects): naturskabte objekter i solsystemet, der nærmer sig jorden
- 4) »rumaffald«: ethvert rumobjekt, herunder rumfartøjer eller fragmenter og elementer heraf, der er i kredsløb om jorden, eller som trænger ind i jordens atmosfære igen, og som ikke fungerer eller ikke længere tjener noget specifikt formål, herunder dele af raketter eller kunstige satellitter eller inaktive kunstige satellitter
- 5) »rumvejr« eller »SWE«: naturligt forekommende variationer i rummiljøet ved solen og omkring jorden, herunder soleruptioner, solprotoner, variationer i solvinden, udstødelse af koronamasse, geomagnetiske storme og dynamikker, solstrålingsstorme og ionosfæriske forstyrrelser, som potentielt kan indvirke på jorden og på rumbaserede infrastrukturer
- 6) »kendskab til situationen i rummet« (space situational awareness eller »SSA«): en holistisk tilgang, herunder viden om og forståelse af de vigtigste risici i rummet, der omfatter kollisioner mellem rumobjekter, fragmentering og genindtrængen af rumobjekter i atmosfæren, rumvejrsvæbninger og jordnære objekter
- 7) »system til overvågning og sporing i rummet« eller »SST«: et net af jordbaserede og rumbaserede sensorer, der er i stand til at overvåge og spore rumobjekter sammen, og som har behandlingskapaciteter, hvis formål er at levere data, informationer og tjenester om rumobjekter, der befinder sig i kredsløb om jorden
- 8) »SST-sensor«: en anordning eller en kombination af anordninger, såsom jordbaserede eller rumbaserede radarer, lasere og teleskoper, som er i stand til at udføre rumovervågning eller rumsporing og kan måle de fysiske parametre i relation til rumobjekter såsom størrelse, position og hastighed
- 9) »SST-data«: rumobjekters, herunder rumaffalds, fysiske parametre indhentet af SST-sensorer eller rumobjekters kredsløbsparametre, som er udledt af SST-sensorers observationer inden for rammerne af SST-delkomponenten

- 10) »SST-informationer«: behandlede SST-data, som er umiddelbart forståelige for modtageren
- 11) »returlink«: en funktionel kapacitet under Galileos eftersøgnings- og redningstjeneste (SAR); Galileos SAR-tjeneste skal bidrage til den globale overvågning af luftfartøjer som defineret af Organisationen for International Civil Luftfart (ICAO)
- 12) »Copernicussentineller«: særlige Copernicussatellitter, rumfartøjer eller rumfartøjers nyttelast til rumbaseret jordobservation
- 13) »Copernicusdata«: data leveret af Copernicussentineller, herunder de tilhørende metadata
- 14) »Copernicustredjepartsdata og -informationer«: geodata og geoinformationer, der licenseres til brug for eller gøres tilgængelige inden for rammerne af Copernicus, og som stammer fra andre kilder end Copernicussentineller
- 15) »Copernicus-in situ-data«: observationsdata fra jord-, sø- eller luftbaserede sensorer samt reference- og hjælpedata, der licenseres eller leveres til brug i Copernicus
- 16) »Copernicusinformationer«: informationer, der genereres af Copernicustjenesterne efter behandling eller modellering, herunder de tilhørende metadata
- 17) »deltagende stater i Copernicus«: tredjelande, der bidrager finansielt og deltager i Copernicus i henhold til en international aftale, der er indgået med Unionen
- 18) »Copernicuskernebrugere«: EU-institutioner og -organer og de europæiske nationale eller regionale offentlige organer i Unionen, eller deltagende stater i Copernicus, der har fået overdraget offentlige serviceopgaver med henblik på at fastlægge, gennemføre, håndhæve eller overvåge civile offentlige politikker, såsom miljø-, civilbeskyttelses- eller sikkerhedspolitikker, herunder sikkerhed med hensyn til infrastruktur, der har gavn af Copernicusdata og Copernicusinformationer og har en yderligere rolle som drivkraft for udviklingen af Copernicus
- 19) »andre Copernicusbrugere«: forsknings- og uddannelsesorganisationer, kommercielle og private organer, velgørende organisationer, ikkestatslige organisationer og internationale organisationer, der har gavn af Copernicusdata og Copernicusinformationer
- 20) »Copernicusbrugere«: Copernicuskernebrugere og andre Copernicusbrugere
- 21) »Copernicustjenester«: værdiforøgende tjenester af generel og fælles interesse for Unionen og medlemsstaterne, som finansieres af programmet, og som omdanner jordobservationsdata, Copernicus-in-situ-data og andre supplerende data til behandlet, aggregeret og fortolket information, der er skræddersyet til Copernicusbrugernes behov
- 22) »GOVSATCOM-bruger«: en offentlig myndighed, et organ med ansvar for udøvelse af offentlig myndighed, en international organisation eller en fysisk eller juridisk person, der er behørigt bemyndiget og har fået overdraget opgaver vedrørende tilsyn med og forvaltning af sikkerhedskritiske missioner, operationer og infrastrukturer
- 23) »GOVSATCOM-center«: et operationelt center, hvis hovedfunktion er at linke GOVSATCOM-brugerne til udbydere af GOVSATCOM's kapacitet og tjenester på en sikker måde og dermed optimere udbud og efterspørgsel på ethvert givet tidspunkt
- 24) »GOVSATCOM-brugsscenario«: en operationel situation i et bestemt miljø, hvor GOVSATCOM-tjenester er påkrævede
- 25) »EU's klassificerede informationer« eller »EUCI«: informationer eller materiale mærket med en EU-sikkerhedsklassifikation, hvis uautoriserede videregivelse kunne forvolde Unionens eller en eller flere af medlemsstaternes interesser skade i forskellig grad
- 26) »følsomme ikkeklassificerede informationer«: ikkeklassificerede følsomme informationer som omhandlet i artikel 9 i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 ⁽³⁷⁾, i medfør af hvilken gælder en forpligtelse til at beskytte følsomme ikkeklassificerede informationer, som udelukkende finder anvendelse på Europa-Kommissionen og på EU-agenturer og -organer, der i henhold til lovgivningen er forpligtede til at anvende Kommissionens sikkerhedsregler

⁽³⁷⁾ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 af 13. marts 2015 om sikkerhedsbeskyttelse i Kommissionen (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 41).

- 27) »blandingsoperation«: foranstaltninger, som støttes over EU-budgettet, herunder inden for blandingsfaciliteter, jf. finansforordningens artikel 2, stk. 6, og som kombinerer støtte eller finansielle instrumenter, der ikke skal tilbagebetales, eller budgetgarantier fra EU-budgettet eller støtte, der skal tilbagebetales, fra udviklingsinstitutioner eller andre offentlige finansieringsinstitutioner samt fra kommercielle finansieringsinstitutioner og investorer
- 28) »retlig enhed«: en fysisk person eller en efter EU-retten, national ret eller folkeretten oprettet og anerkendt juridisk person, der har status som juridisk person og evne til at handle i eget navn, udøve rettigheder og være pålagt forpligtelser, eller en enhed, der ikke er en juridisk person, som omhandlet i finansforordningens artikel 197, stk. 2, litra c)
- 29) »betroet administrator«: en juridisk enhed, der er uafhængig af Kommissionen eller en tredjepart, og som modtager data fra Kommissionen eller den pågældende tredjepart med henblik på sikker opbevaring og behandling af disse data.

Artikel 3

Programmets komponenter

1. Programmet består af følgende komponenter:
- a) »Galileo«, som er et selvstændigt civilt system for global satellitbaseret navigation (GNSS) under civil kontrol, som omfatter en konstellation af satellitter, centre og et globalt net af stationer på jorden, som leverer positionsbestemmelses-, navigations- og tidsbestemmelsestjenester og integrerer sikkerhedsbehov og -krav
 - b) »European Geostationary Navigation Overlay Service« (den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste) »EGNOS«, som er et civilt regionalt satellitnavigationssystem under civil kontrol, der består af centre og stationer på jorden og en række transpondere, der er installeret i geostationære satellitter, og som forstærker og korrigerer åbne signaler udsendt af Galileo og andre GNSS-systemer, bl.a. med henblik på lufttrafikstyringstjenester, luftfartstjenester og andre transportsystemer
 - c) »Copernicus«, som er et operationelt, selvstændigt, brugerdrevet civilt jordobservationssystem under civil kontrol, der bygger på de eksisterende nationale og europæiske kapaciteter, og som tilbyder geoinformationsdata og -tjenester, bestående af satellitter, jordinfrastruktur, data- og informationsbehandlingsfaciliteter og distributionsinfrastruktur baseret på en gratis, fuldstændig og åben datapolitik, og som, hvor det er relevant, integrerer sikkerhedsbehov og -krav
 - d) »kendskab til situationen i rummet« eller »SSA«, som omfatter følgende delkomponenter:
 - i) »SST-delkomponent«, som er et system til overvågning og sporing i rummet, hvis formål er at forbedre, forvalte og levere data, informationer og tjenester i forbindelse med overvågning og sporing af rumobjekter, der befinder sig i kredsløb om jorden
 - ii) »SWE-delkomponent«, som er observationsbaserede parametre med relation til rumvej og
 - iii) »NEO-delkomponent«, som vedrører overvågning af risikoen for, at jordnære objekter i rummet nærmer sig jorden
 - e) »GOVSATCOM«, som er en satellitkommunikationstjeneste, der under civil og statslig kontrol muliggør levering af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester for Unionens og medlemsstaternes myndigheder, som forvalter sikkerhedskritiske missioner og infrastrukturer.
2. Programmet skal omfatte yderligere foranstaltninger til sikring af effektiv og selvstændig adgang til rummet for programmet og fremme af en innovativ og konkurrencedygtig europæisk rumsektor, såvel upstream som downstream, og styrke Unionens rumøkosystem og Unionen som global aktør.

Artikel 4

Målsætninger

1. Programmets generelle målsætninger er at:
- a) tilvejebringe eller bidrage til tilvejebringelsen af ajourførte og, hvis det er relevant, sikre rumrelaterede data, informationer og tjenester af høj kvalitet uden afbrydelse og om muligt på globalt niveau, der opfylder nuværende og fremtidige behov og er i stand til at støtte Unionens politiske prioriteter og anden evidensbaseret og uafhængig beslutningstagning, bl.a. i forbindelse med klimaændringer, transport og sikkerhed

- b) maksimere de socioøkonomiske fordele, navnlig ved at fremme udviklingen af innovative og konkurrencedygtige europæiske upstream- og downstreamsektorer, herunder SMV'er og nystartede virksomheder, og derved muliggøre vækst og jobskabelse i Unionen og fremme den bredest mulige udbredelse og anvendelse af de data, informationer og tjenester, der leveres gennem programmets komponenter, både i og uden for Unionen, samtidig med at der sikres synergier og komplementaritet med Unionens aktiviteter inden for forskning og teknologisk udvikling, som gennemføres i henhold til forordning (EU) 2021/695
- c) øge beskyttelsen af og sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater og styrke Unionens autonomi, navnlig i teknologisk henseende
- d) fremme Unionens rolle som en global aktør i rumsektoren, tilskynde til internationalt samarbejde, styrke det europæiske rumdiplomati, herunder ved at fremme principperne om gensidighed og fair konkurrence, samt styrke dens rolle, når det gælder håndtering af globale udfordringer, støtte til globale initiativer, herunder med hensyn til bæredygtig udvikling, samt øget bevidsthed om rummet som menneskehedens fælles arv
- e) øge beskyttelsen, sikkerheden og bæredygtigheden af alle aktiviteter i rummet, som vedrører rumobjekter og spredning af rumaffald, samt rummiljøet ved at gennemføre passende foranstaltninger, herunder udvikling og anvendelse af teknologier til bortskaffelse af rumfartøjer ved afslutningen af driftslevetiden og til bortskaffelse af rumaffald.

2. Programmets specifikke målsætninger er:

- a) for Galileo og EGNOS: at tilvejebringe langsigtede, avancerede og sikre positionsbestemmelses-, navigations- og tidsbestemmelsestjenester, samtidig med at tjenesternes kontinuitet og robusthed sikres
- b) for Copernicus: at levere nøjagtige og pålidelige jordobservationsdata, -informationer og -tjenester, der integrerer andre datakilder, og som tilvejebringes på et langsigtet og bæredygtigt grundlag, med henblik på at understøtte udformningen, gennemførelsen og overvågningen af Unionens og dens medlemsstaters politikker og foranstaltninger baseret på brugernes krav
- c) for SSA: at forbedre kapaciteter med henblik på at overvåge, spore og identificere rumobjekter og rumaffald for yderligere at øge præstation og autonomi på EU-niveau for kapaciteter under SST-delkomponenten, levere rumvejrstjenester og kortlægge og oprette netværk for medlemsstaternes NEO-kapaciteter
- d) for GOVSATCOM: at sikre langsigtet tilgængelighed af pålidelige, sikre og omkostningseffektive satellitkommunikationstjenester for GOVSATCOM-brugere
- e) at støtte en selvstændig, sikker og omkostningseffektiv adgangskapacitet til rummet under hensyntagen til Unionens væsentlige sikkerhedsinteresser
- f) at fremme udviklingen af en stærk EU-rumøkonomi, herunder ved at støtte rumøkosystemet og ved at styrke konkurrenceevne, innovation, iværksætterånd, kompetencer og kapacitetsopbygning i alle medlemsstater og i Unionens regioner, navnlig med hensyn til SMV'er og nystartede virksomheder eller fysiske og juridiske personer fra Unionen, som er aktive eller ønsker at være aktive inden for denne sektor.

Artikel 5

Adgang til rummet

1. Programmet støtter indkøb og sammenlægning af opsendelsestjenester til dækning af programmets behov og efter anmodning sammenlægningen for medlemsstater og internationale organisationer.
2. I synergi med andre EU-programmer og finansieringsordninger, og uden at det berører ESA's aktiviteter i forbindelse med adgang til rummet, kan programmet støtte:
 - a) tilpasninger, herunder teknologisk udvikling, til opsendelsessystemer, som er nødvendige i forbindelse med opsendelse af satellitter, herunder alternative teknologier og innovative systemer til at få adgang til rummet, med henblik på at gennemføre programmets komponenter
 - b) tilpasninger til jordbaseret infrastruktur, herunder ny udvikling, som er nødvendige for gennemførelsen af programmet.

Artikel 6

Foranstaltninger til støtte for en innovativ og konkurrencedygtig EU-rumsektor

1. Programmet skal fremme kapacitetsopbygning i hele Unionen ved at støtte:
 - a) innovationsaktiviteter til optimal udnyttelse af rumteknologier, -infrastrukturer eller -tjenester samt foranstaltninger til at fremme udbredelsen af innovative løsninger, der stammer fra forsknings- og innovationsaktiviteter, og som støtter udviklingen af downstreamsektoren, navnlig gennem synergier med andre EU-programmer og finansielle instrumenter, herunder InvestEU-programmet
 - b) aktiviteter, der sigter mod at fremme offentlig efterspørgsel og innovation i den offentlige sektor, med henblik på at realisere det fulde potentiale af offentlige tjenester for borgere og virksomheder
 - c) iværksætteri, herunder fra indledningsfasen til ekspansion, i overensstemmelse med artikel 21 ved at anvende andre bestemmelser om adgang til finansiering som fastsat i artikel 18 og afsnit III, kapitel I, samt ved at anvende en strategi baseret på »modellen med første kontrakt«
 - d) fremkomsten af et erhvervsvenligt rumøkosystem gennem samarbejde mellem foretagender i form af et netværk af rumcentre, der:
 - i) på nationalt og regionalt plan samler aktører fra rumsektoren, den digitale sektor og andre sektorer samt brugere, og
 - ii) som har til formål at stille støtte, faciliteter og tjenester til rådighed for borgere og virksomheder for at fremme iværksætteri og færdigheder, at fremme synergier i downstreamsektoren og at styrke samarbejdet med de digitale innovationsknudepunkter, der er etableret i forbindelse med programmet for et digitalt Europa, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/694 ⁽³⁸⁾
 - e) formidlingen af uddannelsesaktiviteter, navnlig for fagfolk, iværksættere, nyuddannede og studerende, navnlig ved hjælp af synergier med nationale og regionale initiativer, med henblik på udvikling af avancerede kompetencer
 - f) adgang til behandlings- og testfaciliteter for fagfolk i den private og den offentlige sektor, studerende og iværksættere
 - g) certificerings- og standardiseringsaktiviteter
 - h) styrkelsen af europæiske forsyningskæder i hele Unionen gennem bred deltagelse af virksomheder, navnlig SMV'er og nystartede virksomheder, i alle programmets komponenter, navnlig ved hjælp af artikel 14, samt af foranstaltninger til støtte for deres konkurrenceevne på globalt plan.
2. I forbindelse med gennemførelsen af de i stk. 1 omhandlede aktiviteter skal behovet for at udvikle kapacitet i medlemsstater med en fremspirende rumindustri støttes med henblik på at give alle medlemsstater lige mulighed for at deltage i rumprogrammet.

Artikel 7

Tredjelandes og internationale organisationers deltagelse i programmet

1. Galileo, EGNOS og Copernicus, samt delkomponenterne SWE og NEO, men ikke SST-delkomponenten, er åbne for deltagelse af medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA, som er medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

For Copernicus og delkomponenterne SWE og NEO, men ikke SST-delkomponenten, kan følgende lande deltage:

- a) tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og associeringsråds-afgørelser eller lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem Unionen og de pågældende lande

⁽³⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/694 af 29. april 2021 om programmet for et digitalt Europa og om ophævelse af afgørelse (EU) 2015/2240 (EUT L 166 af 11.5.2021, s. 1).

b) lande omfattet af den europæiske naboskabspolitik i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og associeringsrådsafgørelser eller i lignende aftaler, og i overensstemmelse med de særlige betingelser, der er fastsat i aftaler mellem Unionen og disse lande.

2. I overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i en konkret aftale indgået i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF om et tredjeland eller en international organisations deltagelse i EU-programmer, er:

- a) Galileo og EGNOS åbne for deltagelse af de tredjelande, der er omhandlet i stk. 1, andet afsnit, litra a) og b)
- b) GOVSATCOM åben for deltagelse af medlemmer af EFTA, som er medlem af EØS, samt de tredjelande, der er omhandlet i stk. 1, andet afsnit, litra a) og b), og
- c) Galileo, EGNOS, Copernicus, GOVSATCOM, samt SWE- og NEO-delkomponenterne, men ikke SST-delkomponenten, er åbne for deltagelse af andre tredjelande end dem, der er omfattet af stk. 1, og internationale organisationer.

Den konkrete aftale, der er omhandlet i dette stykkes første afsnit:

- a) skal sikre en rimelig balance for så vidt angår bidrag fra og fordele for det tredjeland eller den internationale organisation, som deltager i EU-programmerne
- b) skal fastsætte betingelserne for deltagelse i programmerne, herunder beregningen af finansielle bidrag til de enkelte programmer, og deres administrationsomkostninger
- c) må ikke indrømme et tredjeland eller en international organisation beslutningskompetence med hensyn til EU-programmet
- d) skal garantere Unionens ret til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og beskytte sine finansielle interesser.

De bidrag, der er omhandlet i dette stykkes andet afsnit, litra b), udgør formålsbestemte indtægter i overensstemmelse med finansforordningens artikel 21, stk. 5.

3. Deltagelse i programmets komponenter eller delkomponenter, bortset fra SST-delkomponenten, er kun åben for tredjelande og internationale organisationer i henhold til denne artikel, såfremt de væsentlige sikkerhedsinteresser for Unionen og dens medlemsstater beskyttes, herunder for så vidt angår beskyttelsen af klassificerede informationer i henhold til artikel 43.

Artikel 8

Tredjelandes og internationale organisationers adgang til SST-tjenester, GOVSATCOM-tjenester og Galileos statsregulerede tjeneste

1. Tredjelande og internationale organisationer kan få adgang til GOVSATCOM-tjenester, såfremt:

- a) de i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF indgår en aftale, der fastsætter vilkår og betingelser for adgangen til GOVSATCOM-tjenester, og
- b) de overholder denne forordnings artikel 43.

2. Tredjelande og internationale organisationer, der ikke har deres hjemsted i Unionen, kan få adgang til de i artikel 55, stk. 1, litra d), omhandlede SST-tjenester, såfremt:

- a) de i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF indgår en aftale, der fastsætter vilkår og betingelser for adgangen til sådanne SST-tjenester, og
- b) de overholder denne forordnings artikel 43.

3. Der kræves ikke en aftale indgået i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF for adgang til SST-tjenester, som er offentligt tilgængelige, jf. artikel 55, stk. 1, litra a), b) og c). Adgang til disse tjenester gives på baggrund af en anmodning fra de potentielle brugere i overensstemmelse med artikel 56.

4. Adgangen for tredjelande og internationale organisationer til den statsregulerede tjeneste (PRS), der leveres af Galileo, reguleres af artikel 3, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU ⁽³⁹⁾.

Artikel 9

Ejerskab til og brug af aktiver

1. Unionen er ejer af alle materielle og immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles inden for rammerne af programmets komponenter, jf. dog stk. 2. I den forbindelse sikrer Kommissionen, at de relevante kontrakter, aftaler og øvrige ordninger i forbindelse med aktiviteterne, som kan medføre, at der skabes eller udvikles sådanne aktiver, indeholder bestemmelser, der garanterer Unionens ejerskab til disse aktiver.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på de materielle og immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles inden for rammerne af programmets komponenter, såfremt de aktiviteter, som kan medføre, at der skabes eller udvikles sådanne aktiver:

- a) udføres i overensstemmelse med tilskud eller priser, som finansieres fuldt ud af Unionen
- b) ikke er fuldt finansieret af Unionen eller
- c) vedrører udvikling, fremstilling eller anvendelse af PRS-modtagere, der indeholder EUCI, eller dele til sådanne modtagere.

3. Kommissionen sikrer, at kontrakter, aftaler og andre ordninger i forbindelse med de aktiviteter, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, indeholder bestemmelser om en passende ejerskabsordning for disse aktiver og for så vidt angår denne artikels stk. 2, litra c), at nævnte kontrakter, aftaler og ordninger sikrer, at Unionen kan anvende PRS-modtagerne i overensstemmelse med afgørelse nr. 1104/2011/EU.

4. Kommissionen bestræber sig på at indgå kontrakter, aftaler eller andre ordninger med tredjeparter for så vidt angår:

- a) allerede eksisterende ejendomsrettigheder i forbindelse med materielle eller immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles inden for rammerne af programmets komponenter
- b) erhvervelse af ejerskab eller licensrettigheder i forbindelse med andre materielle og immaterielle aktiver, som er nødvendige for programmets gennemførelse.

5. Kommissionen sikrer ved hjælp af en hensigtsmæssig ramme optimal udnyttelse af de materielle og immaterielle aktiver, der er omhandlet i stk. 1 og 2, og som ejes af Unionen.

6. Hvis aktiverne omhandlet i stk. 1 og 2 omfatter intellektuelle ejendomsrettigheder, forvalter Kommissionen disse rettigheder så effektivt som muligt under hensyntagen til:

- a) behovet for at beskytte aktiverne og give dem værdi
- b) samtlige berørte parter interesser
- c) behovet for en harmonisk udvikling af markeder og nye teknologier og
- d) behovet for kontinuitet i de tjenester, der leveres af programmets komponenter.

Kommissionen sikrer navnlig, at de relevante kontrakter, aftaler og andre ordninger indeholder mulighed for at overdrage disse intellektuelle ejendomsrettigheder til tredjeparter eller udstede licenser til tredjeparter til udnyttelse af disse rettigheder, herunder til ophavspersonen til sådanne intellektuelle rettigheder, og at agenturet frit kan gøre brug af disse rettigheder, hvis det er nødvendigt for udførelsen af opgaverne i henhold til denne forordning.

Den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er omhandlet i artikel 28, stk. 4, eller de bidragsaftaler, der er omhandlet i artikel 32, stk. 1, skal indeholde relevante bestemmelser, der gør det muligt for ESA og andre bemyndigede enheder at anvende de i nærværende stykkes første afsnit omhandlede intellektuelle ejendomsrettigheder, hvis det er nødvendigt for at udføre deres opgaver i henhold til denne forordning og for at opfylde betingelserne for denne anvendelse.

⁽³⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU af 25. oktober 2011 om reglerne for adgang til den statsregulerede tjeneste, der leveres af det globale satellitbaserede navigationssystem etableret under Galileo-programmet (EUT L 287 af 4.11.2011, s. 1).

*Artikel 10***Garanti**

1. Uden at det berører de forpligtelser, som følger af retligt bindende bestemmelser, leveres de tjenester, data og informationer, som leveres af programmets komponenter, uden nogen udtrykkelig eller underforstået garanti for så vidt angår deres kvalitet, nøjagtighed, tilgængelighed, pålidelighed, hastighed og egnethed til ethvert formål.
2. Kommissionen sikrer, at brugere af disse tjenester, data og informationer informeres på passende vis om stk. 1.

AFSNIT II

BIDRAG OG BUDGETORDNINGER*Artikel 11***Budget**

1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af programmet for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2027 og til dækning af de dermed forbundne risici, er på 14,880 mia. EUR i løbende priser.

Det i første afsnit omhandlede beløb inddeles i følgende udgiftskategorier:

- a) for Galileo og EGNOS: 9,017 mia. EUR
- b) for Copernicus: 5,421 mia. EUR
- c) for SSA og GOVSATCOM: 0,442 mia. EUR.

2. Kommissionen kan omfordele midler mellem de i denne artikels stk. 1 omhandlede udgiftskategorier op til et loft på 7,5 % af den kategori af udgifter, der modtager midlerne, eller den kategori, som finansierer midlerne. Kommissionen kan ved gennemførelsesretsakter omfordele midler mellem de i denne artikels stk. 1 omhandlede udgiftskategorier, når denne tildeling overstiger et samlet beløb, der er større end 7,5 % af det beløb, der er afsat til den udgiftskategori, som modtager midlerne, eller den kategori, som finansierer midlerne. Disse gennemførelsesretsakter vedtages i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

3. Yderligere foranstaltninger i henhold til artikel 3, stk. 2, nemlig de i artikel 5 og 6 omhandlede aktiviteter, finansieres inden for rammerne af programmets komponenter.

4. De budgetbevillinger, som Unionen afsætter til programmet, skal dække alle de aktiviteter, som er nødvendige for at opfylde målsætningerne i artikel 4. Disse udgifter kan dække:

- a) undersøgelser og ekspertmøder, navnlig i overensstemmelse med omkostnings- og tidsmæssige begrænsninger
- b) informations- og kommunikationstiltag, herunder intern kommunikation om den institutionelle formidling af Unionens politiske prioriteringer, forudsat at de vedrører de overordnede målsætninger i denne forordning direkte, navnlig med henblik på at skabe synergi med andre EU-politikker
- c) informationsteknologinet, hvis funktion er at behandle eller udveksle oplysninger, og forvaltningsmæssige eller administrative foranstaltninger, herunder på sikkerhedsområdet, som gennemføres af Kommissionen
- d) teknisk og administrativ bistand i forbindelse med programmets gennemførelse, eksempelvis forberedelses-, overvågnings-, kontrol-, revisions- og evalueringsaktiviteter, herunder informationsteknologisystemer i virksomheder.

5. Foranstaltninger, der modtager kumuleret finansiering fra forskellige EU-programmer, må kun revideres en gang, der omfatter alle involverede programmer og de respektive regler herfor.

6. Budgetforpligtelserne vedrørende programmet, som omfatter aktiviteter, der løber over mere end ét regnskabsår, kan opdeles på flere år i årlige trancher.

7. Midler, der er tildelt medlemsstaterne ved delt forvaltning, kan på den pågældende medlemsstats anmodning overføres til programmet på de betingelser, der er fastsat i artikel 26 i forordningen om fælles bestemmelser. Kommissionen forvalter disse midler direkte i overensstemmelse med finansforordningens artikel 62, stk. 1, første afsnit, litra a), eller indirekte i overensstemmelse med nævnte afsnits litra c). De omhandlede midler anvendes til fordel for den pågældende medlemsstat.

Artikel 12

Formålsbestemte indtægter

1. Indtægterne fra programmets komponenter betales til Unionens budget og anvendes til at finansiere den komponent, der genererede indtægterne.

2. Medlemsstaterne kan bidrage med yderligere finansiering af en af programmets komponenter til dækning af yderligere elementer, under betingelse af at sådanne supplerende elementer ikke skaber finansielle eller tekniske byrder eller forsinkelser med hensyn til den pågældende komponent. Kommissionen fastslår ved hjælp af gennemførelsesretsakter, hvorvidt disse betingelser er opfyldt. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

3. Den i denne artikel omhandlede yderligere finansiering behandles som eksterne formålsbestemte indtægter, jf. finansforordningens artikel 21, stk. 2.

Artikel 13

Gennemførelse og former for EU-finansiering

1. Programmet gennemføres ved direkte forvaltning i overensstemmelse med finansforordningen eller ved indirekte forvaltning med de i finansforordningens artikel 62, stk. 1, første afsnit, litra c), omhandlede organer.

2. Programmet kan yde finansiering i enhver af de former, der er fastsat i finansforordningen, særligt tilskud, priser og udbud. Det kan også yde finansiering i form af finansielle instrumenter inden for blandingsoperationer.

3. Hvis Copernicusbudgettet gennemføres ved indirekte forvaltning, kan udbudsreglerne for de enheder, der har ansvaret for opgaver i forbindelse med budgetgennemførelse finde anvendelse, i det omfang det er tilladt i henhold til finansforordningens artikel 62 og 154. De specifikke tilpasninger, der er nødvendige i forbindelse med disse udbudsregler, fastlægges i de relevante bidragsaftaler.

AFSNIT III

FINANSIELLE BESTEMMELSER

KAPITEL I

Udbud

Artikel 14

Udbudsprincipper

1. Den ordregivende myndighed handler i overensstemmelse med følgende principper for så vidt angår udbudsprocedurer i forbindelse med programmet:

- a) med henblik på i alle medlemsstater i hele Unionen og i hele forsyningskæden at fremme en så bred og åben deltagelse som muligt af alle økonomiske aktører, navnlig nystartede virksomheder, nytilkomne og SMV'er, heriblandt når tilbudsgiverne giver en del af kontrakten i underentreprise
- b) med henblik på at sikre effektiv konkurrence og så vidt muligt undgå alt for stor afhængighed af en enkelt leverandør, navnlig hvad angår kritisk udstyr og kritiske tjenester, under hensyntagen til målsætningen om teknologisk uafhængighed og kontinuitet i tjenesterne
- c) med henblik på, som en undtagelse fra finansforordningens artikel 167, og hvor det er relevant, at anvende flere forsyningskilder for at sikre en bedre overordnet kontrol med alle programmets komponenter, deres omkostninger og tidsplanen
- d) med henblik på at følge principperne om åben adgang og loyal konkurrence i hele den industrielle forsyningskæde, udbud på baggrund af gennemsigtig og rettidig information, klar meddelelse om de gældende regler og procedurer for offentlige udbud, udvælgelses- og tildelingskriterier samt andre relevante oplysninger, der sikrer lige vilkår for alle potentielle tilbudsgivere, herunder SMV'er og nystartede virksomheder
- e) med henblik på at styrke Unionens autonomi, navnlig i teknologisk henseende
- f) med henblik på at overholde sikkerhedskravene for programmets komponenter og bidrage til beskyttelsen af Unionens og medlemsstaternes væsentlige sikkerhedsinteresser
- g) med henblik på at fremme kontinuitet og pålidelighed i forbindelse med tjenesterne
- h) med henblik på at tilgodese passende sociale og miljømæssige kriterier.

2. Kommissionens udbudsbestyrelse skal kontrollere udbudsproceduren for så vidt angår alle programmets komponenter og overvåge den kontraktmæssige gennemførelse af de EU-midler, der overdrages de bemyndigede enheder. Repræsentanter for hver af de bemyndigede enheder skal indbydes, hvis det er relevant.

Artikel 15

Kontrakter med betingede ordrer

1. Hvad operationelle og infrastrukturmæssige aktiviteter angår, kan den ordregivende myndighed indgå en kontrakt med betingede ordrer i overensstemmelse med denne artikel.
2. I udbudsbetingelserne redegøres for de elementer, der gælder for kontrakter med betingede ordrer. Heri defineres navnlig kontraktens genstand, pris eller grundlag for beregning heraf og bestemmelser vedrørende levering af arbejder, leverancer og tjenesteydelser for hver ordre.
3. En kontrakt med betingede ordrer består af:
 - a) en fast ordre, som resulterer i et fast tilsagn om udførelse af de arbejder, leverancer eller tjenesteydelser, der gælder for denne ordre, og
 - b) en eller flere ordrer, der både budgetmæssigt og gennemførelsesmæssigt er betingede.
4. Ydelserne i den faste del af kontrakten og ydelserne i forbindelse med hver betinget ordre skal udgøre et samlet hele, idet der tages hensyn til ydelserne i alle forudgående eller efterfølgende ordrer.
5. Hver betinget ordre gennemføres på grundlag af en afgørelse truffet af den ordregivende myndighed, som meddeles kontrahenten i overensstemmelse med kontrakten.

Artikel 16

Kontrakter på regningsbasis

1. Den ordregivende myndighed kan vælge en kontrakt, der helt eller delvis indgås på regningsbasis, på de betingelser, der er fastsat i stk. 3.
2. Den pris, som skal betales i henhold til en kontrakt indgået på regningsbasis, består af en godtgørelse af:

- a) de samlede faktiske udgifter, som kontrahenten har afholdt i henhold til kontrakten, såsom udgifter til arbejds løn, materialer, forbrugsmaterialer og anvendelse af udstyr og infrastrukturer, som er nødvendige for at opfylde kontrakten
- b) indirekte omkostninger
- c) en fast avance og
- d) en passende kontraktpræmie på basis af opfyldelse af mål med hensyn til præstation og overholdelse af tidsplanen.

3. Den ordregivende myndighed kan vælge en kontrakt, der helt eller delvis indgås efter regning, i tilfælde, hvor det er vanskeligt eller uhensigtsmæssigt at give en nøjagtig og fast pris på grund af usikkerhed i forbindelse med kontraktens gennemførelse af følgende årsager:

- a) kontrakten indeholder meget komplekse elementer eller omfatter anvendelse af ny teknologi, hvilket medfører betydelig teknisk usikkerhed, eller
- b) de aktiviteter, som kontrakten vedrører, skal af operationelle årsager indledes uden forsinkelse, selv om det endnu ikke er muligt at fastsætte en nøjagtig pris, eftersom der foreligger betydelige usikkerhedsmomenter, eller kontraktens gennemførelse delvis afhænger af gennemførelsen af andre kontrakter.

4. Kontrakter, der indgås på regningsbasis, skal fastsætte et maksimalt prisloft. Prisloftet i kontrakter, der helt eller delvis indgås på regningsbasis, er det maksimale beløb, der kan udbetales. Prisen kan ændres i overensstemmelse med finansforordningens artikel 172.

Artikel 17

Underleverancer

- 1. For at opmuntre nye aktører, SMV'er og nystartede virksomheder til grænseoverskridende deltagelse og for at tilbyde den bredest mulige geografiske dækning, samtidig med at Unionens autonomi beskyttes, skal den ordregivende myndighed kræve, at tilbudsgiveren giver en del af kontrakten i underentreprise, ved hjælp af konkurrencebaserede udbud på de relevante niveauer for underentreprise, til andre virksomheder end dem, der tilhører tilbudsgiverens koncern.
- 2. Tilbudsgiveren skal begrunde enhver fravigelse fra et krav i henhold til stk. 1.
- 3. For kontrakter over 10 mio. EUR skal den ordregivende myndighed sigte mod at sikre, at mindst 30 % af kontraktens værdi gives i underentreprise ved hjælp af konkurrencebaserede udbud på forskellige niveauer til andre virksomheder end dem, der tilhører hovedkontrahentens koncern, navnlig med henblik på at muliggøre SMV'ers deltagelse på tværs af grænserne. Kommissionen underretter det i artikel 107, stk. 1, omhandlede udvalg om opfyldelsen af dette mål for så vidt angår kontrakter, der undertegnes efter denne forordnings ikrafttræden.

KAPITEL II

Tilskud, priser og blandingsoperationer

Artikel 18

Tilskud og priser

- 1. Unionen kan dække op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger, uden at dette berører medfinansieringsprincippet.
- 2. Uanset finansforordningens artikel 181, stk. 6, kan den kompetente anvisningsberettigede ved anvendelsen af faste takster tillade eller kræve finansiering af modtagerens indirekte omkostninger med op til højst 25 % af de samlede støtteberettigede direkte omkostninger i forbindelse med foranstaltningen.
- 3. Uanset denne artikels stk. 2 kan de indirekte omkostninger angives i form af faste beløb eller enhedsomkostninger, forudsat at dette anføres i arbejdsprogrammet, jf. artikel 100.

4. Uanset finansforordningens artikel 204 må det maksimale støttebeløb, som kan betales til tredjemand, ikke overstige 200 000 EUR.

Artikel 19

Fælles indkaldelser af ansøgninger om støtte

1. Kommissionen eller en bemyndiget enhed kan inden for rammerne af programmet offentliggøre fælles indkaldelser af forslag sammen med enheder, organer eller personer som omhandlet i finansforordningens artikel 62, stk. 1, første afsnit, litra c).
2. I tilfælde af en fælles indkaldelse som omhandlet i nærværende artikels stk. 1:
 - a) finder de i finansforordningens afsnit VIII omhandlede regler anvendelse
 - b) skal evalueringsprocedurerne involvere en afbalanceret gruppe af eksperter, som udpeges af begge parter, og
 - c) skal evalueringsudvalget overholde finansforordningens artikel 150.
3. Tilskudsaftalen skal præcisere de ordninger, der finder anvendelse på intellektuelle ejendomsrettigheder.

Artikel 20

Tilskud i forbindelse med prækommercielle udbud og udbud vedrørende innovative løsninger

1. Aktioner kan involvere eller som primær målsætning have prækommercielle udbud og offentlige indkøb vedrørende innovative løsninger, der skal foretages af støttemodtagere, som er ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU ⁽⁴⁰⁾, 2014/25/EU ⁽⁴¹⁾ og 2009/81/EF ⁽⁴²⁾.
2. Under procedurerne for offentlige udbud vedrørende innovative løsninger:
 - a) skal principperne om åbenhed, ikkeforskelsbehandling, ligebehandling, forsvarlig økonomisk forvaltning, proportionalitet og konkurrenceregler overholdes
 - b) kan der for prækommercielle udbud fastsættes særlige betingelser, såsom for, hvor de indkøbte aktiviteter skal finde sted, hvilket dog er begrænset til at omfatte medlemsstaternes og de i programmet deltagende tredjelandes territorium
 - c) kan det tillades at foretage flere tildelinger af kontrakter inden for samme procedure (valg af flere leverandører) og
 - d) skal ordren tildeles den eller de bydende, der har afgivet det økonomisk mest fordelagtige bud, idet det sikres, at der ikke foreligger interessekonflikter.
3. Den kontrahent, der frembringer resultater under prækommercielle udbud, ejer som minimum de intellektuelle ejendomsrettigheder, der knytter sig til resultaterne. De ordregivende myndigheder har som minimum royaltifri brugsret til resultaterne til eget brug og ret til at udstede eller kræve, at kontrahenterne udsteder ikkeeksklusive licenser til tredjeparter for at udnytte resultaterne for de ordregivende myndigheder under rimelige forhold uden ret til at give underlicenser. Hvis en kontrahent ikke udnytter resultaterne kommercielt inden for en vis periode efter den prækommercielle udbudsrunde, der er fastsat i kontrakten, kan de ordregivende myndigheder kræve, at kontrahenten overdrager dem ejerskabet til resultaterne.

⁽⁴⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

⁽⁴¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).

⁽⁴²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76).

*Artikel 21***Blandingsoperationer**

Blandingsoperationer vedtaget under programmet gennemføres i overensstemmelse med forordning (EU) 2021/523 og finansforordningens afsnit X.

*KAPITEL III***Andre finansielle bestemmelser***Artikel 22***Kumulativ og alternativ finansiering**

1. En foranstaltning, som har modtaget et bidrag i henhold til programmet, kan også modtage bidrag fra et andet program, forudsat at bidragene ikke dækker de samme omkostninger. Reglerne for det relevante EU-program gælder for det tilsvarende bidrag til foranstaltningen. Den kumulative finansiering må ikke overstige de samlede støtteberettigede omkostninger ved foranstaltningen, og støtten fra de forskellige EU-programmer kan beregnes pro rata i overensstemmelse med de dokumenter, hvori støttevilkårene er fastsat.

2. Foranstaltninger, der tildeles kvalitetsmærket »Seal of Excellence« i henhold til programmet, kan modtage støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling eller Den Europæiske Socialfond Plus i overensstemmelse med artikel 73, stk. 4, i forordningen om fælles bestemmelser, hvis de opfylder følgende kumulative betingelser:

- a) de er blevet vurderet som led i en indkaldelse af forslag inden for rammerne af programmet
- b) de opfylder minimumskraverne til kvalitet i den pågældende indkaldelse af forslag
- c) de kan ikke finansieres inden for rammerne af den pågældende indkaldelse af forslag på grund af budgetmæssige begrænsninger.

*Artikel 23***Fælles udbudsprocedurer**

1. Ud over bestemmelserne i finansforordningens artikel 165 kan Kommissionen eller agenturet gennemføre fælles udbudsprocedurer med ESA eller andre internationale organisationer, som er involveret i gennemførelsen af programmets komponenter.

2. De udbudsregler, der finder anvendelse efter finansforordningens artikel 165, finder tilsvarende anvendelse, forudsat at de procedureregler, der gælder for EU-institutionerne, anvendes.

*Artikel 24***Betingelser for støtteberettigelse og deltagelse med henblik på bevarelse af Unionens operationelle systemers sikkerhed, integritet og modstandsdygtighed**

1. Kommissionen anvender de betingelser for støtteberettigelse og deltagelse, der er fastsat i stk. 2, i forbindelse med udbud, tilskud eller priser i henhold til dette afsnit, hvis den finder, at dette er nødvendigt og hensigtsmæssigt for at bevare de operationelle EU-systemers sikkerhed, integritet og modstandsdygtighed under hensyntagen til målet om at fremme Unionens strategiske autonomi, navnlig med hensyn til teknologi på tværs af centrale teknologier og værdikæder, samtidig med at der bevares en åben økonomi.

Inden den anvender betingelserne for støtteberettigelse og deltagelse, jf. nærværende stykkes første afsnit, underretter Kommissionen det programudvalg, der er omhandlet i artikel 107, stk. 1, litra e), og tager størst mulig hensyn til medlemsstaternes synspunkter vedrørende anvendelsesområdet og begrundelsen for disse betingelser for støtteberettigelse og deltagelse.

2. Betingelserne for støtteberettigelse og deltagelse er følgende:

- a) den støtteberettigede retlige enhed skal være etableret i en medlemsstat, og dens ledelsesstrukturer skal være etableret i medlemsstaten
- b) den støtteberettigede retlige enhed forpligter sig til at udføre alle relevante aktiviteter i en eller flere medlemsstater og
- c) den støtteberettigede retlige enhed er ikke underlagt kontrol fra et tredjeland eller fra en enhed i et tredjeland.

I denne artikel forstås ved kontrol muligheden for at udøve afgørende indflydelse på en retlig enhed direkte eller indirekte gennem en eller flere mellemliggende retlige enheder.

I denne artikel forstås ved ledelsesstruktur et organ i en retlig enhed, der er udpeget i overensstemmelse med national ret, og som, hvis det er relevant, rapporterer til den administrerende direktør eller enhver anden person med tilsvarende beslutningskompetence, og som har beføjelse til at fastlægge den retlige enheds strategi, mål og generelle kurs og fører tilsyn med og overvåger ledelsens beslutningstagning.

3. Kommissionen kan fravige betingelserne i stk. 2, første afsnit, litra a) eller b), for en bestemt retlig enhed efter evaluering på grundlag af følgende kumulative kriterier:

- a) der findes ikke umiddelbart nogen alternativer i medlemsstaterne til specifikke teknologier, varer eller tjenester, der er nødvendige for de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1
- b) den retlige enhed er etableret i et EØS-land eller et EFTA-land, der har indgået en international aftale som omhandlet i artikel 7 med Unionen, og dens ledelsesstrukturer er etableret i landet, og aktiviteterne i forbindelse med udbuddet, tilskuddet eller prisen gennemføres i dette land eller i et eller flere sådanne lande, og
- c) der gennemføres tilstrækkelige foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af EUCI i henhold til artikel 43 samt til at sikre programkomponenternes integritet, sikkerhed og modstandsdygtighed og deres drift og deres tjenester.

Uanset dette stykkes første afsnit, litra b), kan Kommissionen fravige betingelserne i stk. 2, andet afsnit, litra a) og b), for en retlig enhed, der er etableret i et tredjeland, som ikke er medlem af EØS eller EFTA, hvis der ikke umiddelbart findes alternativer i lande, som er medlem af EØS eller EFTA, og kriterierne i første afsnit, litra a) og c) er opfyldt.

4. Kommissionen kan fravige betingelsen i stk. 2, første afsnit, litra c), hvis den retlige enhed, der er etableret i en medlemsstat, giver følgende garantier:

- a) kontrollen over den retlige enhed udøves ikke på en måde, som begrænser eller indskrænker dens evne til at
 - i) gennemføre udbuddet, tilskuddet eller prisen eller
 - ii) levere resultater, navnlig gennem rapporteringsforpligtelser
- b) det tredjeland eller den enhed i et tredjeland, der udøver kontrollen, forpligter sig til at afholde sig fra at udøve kontrollerende rettigheder over den retlige enhed eller pålægge denne rapporteringsforpligtelser i forbindelse med udbuddet, tilskuddet eller prisen, og
- c) den retlige enhed overholder bestemmelserne i artikel 34, stk. 7.

5. De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor den retlige enhed er etableret, vurderer, om den retlige enhed overholder de kriterier, der er fastsat i stk. 3, litra c), og de garantier, der er omhandlet i stk. 4. Kommissionen tilslutter sig denne vurdering.

6. Kommissionen forelægger følgende for det programudvalg, der er omhandlet i artikel 107, stk. 1, litra e):

- a) anvendelsesområdet for betingelserne for støtteberettigelse og deltagelse som omhandlet i denne artikels stk. 1
- b) nærmere oplysninger om og begrundelser for de undtagelser, der er givet i overensstemmelse med denne artikel, og

c) den evaluering, der danner grundlag for en undtagelse, jf. dog denne artikels stk. 3 og 4, uden at videregive kommercielt følsomme oplysninger.

7. De betingelser, der er fastsat i denne artikels stk. 2, 3 og 4, angives i dokumentationen vedrørende udbuddet, tilskuddet eller prisen, alt efter hvad der er relevant. I forbindelse med udbud gælder betingelserne for hele løbetiden af den efterfølgende kontrakt.

8. Denne artikel berører ikke afgørelse nr. 1104/2011/EU og Kommissionens delegerede afgørelse af 15.9.2015 ⁽⁴³⁾, forordning (EU) 2019/452, afgørelse 2013/488/EU og afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 og heller ikke den sikkerhedsundersøgelse, der foretages af medlemsstaterne for så vidt angår de retlige enheder, der er involveret i aktiviteter, som kræver adgang til EUCI i henhold til gældende nationale love og bestemmelser.

Hvis kontrakter, der hidrører fra anvendelsen af denne artikel, klassificeres, må de betingelser for støtteberettigelse og deltagelse, der anvendes af Kommissionen i overensstemmelse med stk. 1, ikke berøre de nationale sikkerhedsmyndigheders kompetence.

Denne artikel må ikke påvirke, ændre eller være i strid med eventuelle eksisterende procedurer for sikkerhedsgodkendelse af faciliteter og sikkerhedsgodkendelse af personel i en medlemsstat.

Artikel 25

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

Hvor et tredjeland deltager i programmet i kraft af en afgørelse, der er vedtaget i henhold til en international aftale, eller på grundlag af ethvert andet retligt instrument, skal tredjelandet give den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser. Hvad angår OLAF, skal sådanne rettigheder omfatte retten til at foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, som fastsat i forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013.

AFSNIT IV

FORVALTNING AF PROGRAMMET

Artikel 26

Forvaltningsprincipper

Forvaltningen af programmet bygger på følgende principper:

- a) en klar fordeling af opgaver og ansvar mellem de enheder, der er involveret i gennemførelsen af hver enkelt af programmets komponenter og foranstaltninger, navnlig mellem medlemsstaterne, Kommissionen, agenturet, ESA og EUMETSAT på grundlag af deres respektive kompetencer, med henblik på at undgå overlap af opgaver og ansvar
- b) relevansen af forvaltningsstrukturen for de specifikke behov i forbindelse med hver enkelt af programmets komponenter og foranstaltninger, alt efter hvad der er relevant
- c) stærk kontrol med programmet, herunder at alle enheder strengt overholder omkostninger, tidsplaner og præstation inden for deres respektive roller og opgaver i overensstemmelse med denne forordning
- d) gennemsigtig og omkostningseffektiv forvaltning
- e) kontinuitet i tjenesterne og den nødvendige kontinuitet i infrastrukturen, herunder beskyttelse mod relevante trusler

⁽⁴³⁾ Kommissionens delegerede afgørelse af 15.9.2015 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU for så vidt angår de fælles minimumsstandarder, der skal overholdes af de kompetente PRS-myndigheder C(2015) 6123.

- f) systematisk og struktureret hensyntagen til behovene hos brugerne af de data, informationer og tjenester, der leveres af programmets komponenter, samt til den dermed forbundne videnskabelige og tekniske udvikling
- g) en konstant indsats for at styre og mindske risici.

Artikel 27

Medlemsstaternes rolle

1. Medlemsstaterne kan deltage i programmet. Medlemsstater, der deltager i programmet, bidrager med deres tekniske kompetence, knowhow og bistand, navnlig inden for sikkerhed, eller, hvor det er nødvendigt og muligt, ved at stille data, informationer, tjenester og infrastruktur, som er i deres besiddelse eller befinder sig på deres område, til rådighed for Unionen, bl.a. ved at sikre effektiv og uhindret adgang til og anvendelse af Copernicus-in situ-data og samarbejde med Kommissionen for at forbedre tilgængeligheden af de Copernicus-in situ-data, som programmet har brug for, under hensyntagen til gældende licenser og forpligtelser.
2. Kommissionen kan ved hjælp af bidragsaftaler overdrage specifikke opgaver til organisationer i medlemsstaterne, hvis den pågældende medlemsstat har udpeget sådanne organisationer. Kommissionen vedtager de bidragsafgørelser, der vedrører bidragsaftalerne, ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren, jf. artikel 107, stk. 2.
3. I visse behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen for så vidt angår de i artikel 29 omhandlede opgaver ved hjælp af bidragsaftaler overdrage specifikke opgaver til organisationer i medlemsstaterne, hvis den pågældende medlemsstat har udpeget sådanne organisationer.
4. Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre driften af programmet, herunder ved på det passende niveau at bistå med beskyttelsen af de frekvenser, der er nødvendige for programmet.
5. Medlemsstaterne og Kommissionen kan samarbejde om at øge udbredelsen af de data, informationer og tjenester, som programmets komponenter leverer.
6. Medlemsstaternes bidrag til det i artikel 107, stk. 6, omhandlede brugerforum, skal så vidt muligt baseres på en systematisk og koordineret høring af slutbrugerfællesskaber på nationalt plan, navnlig for så vidt angår Galileo, EGNOS og Copernicus.
7. Medlemsstaterne og Kommissionen samarbejder med henblik på at udvikle den Copernicus-in situ-komponent og de jordkalibreringstjenester, som er nødvendige for at anvende rumsystemerne og for at fremme anvendelsen af det fulde potentiale af Copernicus-in situ- og referencedatasættene baseret på eksisterende kapaciteter.
8. På sikkerhedsområdet udfører medlemsstaterne de opgaver, der er omhandlet i artikel 34, stk. 6.

Artikel 28

Kommissionens rolle

1. Kommissionen har det overordnede ansvar for gennemførelsen af programmet, herunder på sikkerhedsområdet, uden at det berører medlemsstaternes beføjelser på området for national sikkerhed. Kommissionen skal i overensstemmelse med denne forordning fastsætte programmets prioriteter og udvikling på lang sigt på linje med brugernes krav og overvåge gennemførelsen heraf, uden at det berører andre EU-politikker.
2. Kommissionen forvalter alle programmets komponenter eller delkomponenter, som ikke er overdraget til en anden enhed, navnlig GOVSATCOM, NEO-delkomponent, SWE-delkomponent og de i artikel 55, stk. 1, litra d), omhandlede aktiviteter.

3. Kommissionen sikrer en klar fordeling af opgaver og ansvar mellem de forskellige enheder, der er involveret i programmet, og koordinerer aktiviteterne i disse enheder. Kommissionen sikrer også, at alle de bemyndigede enheder, der er involveret i gennemførelsen af programmet, beskytter Unionens interesser, sikrer forsvarlig forvaltning af Unionens midler og overholder finansforordningen og nærværende forordning.

4. Kommissionen indgår under hensyntagen til 2004-rammeaftalen en finansiel partnerskabsrammeaftale med agenturet og ESA, jf. finansforordningens artikel 130.

5. Hvis det er nødvendigt for, at programmet og de tjenester, der leveres af programmets komponenter, kan fungere gnidningsløst, fastsætter Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter de tekniske og operationelle krav, som er nødvendige for gennemførelsen og udviklingen af disse komponenter og af de tjenester, de leverer, efter samråd med brugerne, herunder gennem det brugerforum, der er omhandlet i artikel 107, stk. 6, og andre aktører. Ved fastsættelsen af disse tekniske og operationelle krav skal Kommissionen undgå at sænke det generelle sikkerhedsniveau og opfylde krav om bagudkompatibilitet.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

6. Uden at det berører agenturets og andre bemyndigede enheders opgaver, sikrer Kommissionen, at ibrugtagningen og anvendelsen af de data og tjenester, der leveres af programmets komponenter, fremmes og maksimeres inden for offentlige og private sektorer, herunder ved at støtte passende udvikling af disse tjenester og brugervenlige grænseflader samt ved at fremme et stabilt og langsigtet miljø. Den udvikler passende synergier mellem applikationerne i programmets forskellige komponenter. Den sørger for sammenhæng, konsistens, synergier og forbindelser mellem programmet og andre EU-foranstaltninger og -programmer.

7. Kommissionen sikrer om nødvendigt sammenhæng mellem de aktiviteter, som gennemføres inden for rammerne af programmet, og de aktiviteter, der udføres på rumområdet på EU-plan, nationalt plan eller internationalt plan. Den støtter samarbejdet mellem medlemsstaterne og fremmer, når det er relevant i forhold til programmet, konvergens mellem deres teknologiske kapacitet og udvikling på rumområdet. Med henblik herpå samarbejder Kommissionen, når det er relevant og vedrører deres kompetenceområde, med agenturet og ESA.

8. Kommissionen underretter det i artikel 107 omhandlede programudvalg om de foreløbige og endelige resultater af evalueringen af alle udbud og alle kontrakter, herunder underentrepriser, med offentlige og private enheder.

Artikel 29

Agenturets rolle

1. Agenturet varetager følgende egne opgaver:

- a) gennem Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse garantere sikkerhedsgodkendelse af alle programmets komponenter i overensstemmelse med afsnit V, kapitel II
- b) udføre de opgaver, der er omhandlet i artikel 34, stk. 3 og 5
- c) gennemføre kommunikations-, markedsudviklings- og PR-aktiviteter for så vidt angår tjenesterne, der tilbydes af Galileo og EGNOS, navnlig aktiviteter forbundet med markedsudbredelse og koordinering af brugernes behov
- d) gennemføre kommunikations-, markedsudviklings- og PR-aktiviteter for så vidt angår data, informationer og tjenester, der tilbydes af Copernicus, uden at dette berører de aktiviteter, der varetages af andre bemyndigede enheder og Kommissionen
- e) bistå Kommissionen med ekspertise, herunder med henblik på forberedelsen af rumrelaterede forskningsprioriteter i aftagerledet.

2. Kommissionen pålægger agenturet følgende opgaver:

- a) forvalte driften af EGNOS og Galileo, jf. artikel 44
- b) på et overordnet plan koordinere brugerrelaterede aspekter af GOVSATCOM i tæt samarbejde med medlemsstaterne, de relevante EU-agenturer, EU-Udenrigstjenesten og andre enheder, med henblik på krisestyringsmissioner og -operationer
- c) gennemføre aktiviteter, der vedrører udviklingen af downstreamapplikationer baseret på programmets komponenter og grundlæggende elementer og integrerede applikationer baseret på data og tjenester leveret af Galileo, EGNOS og Copernicus, herunder hvor der er stillet finansiering til rådighed for sådanne aktiviteter inden for rammerne af Horisont Europa, eller hvor det er nødvendigt for at opfylde målene i artikel 4, stk. 1, litra b)
- d) gennemføre aktiviteter med tilknytning til brugerspredning af data, informationer og tjenester, der leveres af andre af programmets komponenter end Galileo og EGNOS, uden at det berører de Copernicusaktiviteter og -tjenester, som er overdraget til andre enheder
- e) specifikke foranstaltninger som omhandlet i artikel 6.

3. Kommissionen kan på grundlag af de i artikel 102, stk. 5, omhandlede vurderinger overdrage andre opgaver til agenturet, forudsat at de ikke duplikerer aktiviteter, der udøves af andre bemyndigede enheder inden for rammerne af programmet, og under forudsætning af at de tilsigter at forbedre effektiviteten for så vidt angår gennemførelsen af programmets aktiviteter.

4. Når aktiviteter overdrages til agenturet, skal der sikres passende finansielle, menneskelige og administrative ressourcer til gennemførelsen heraf.

5. Uanset finansforordningens artikel 62, stk. 1, og med forbehold af Kommissionens vurdering af beskyttelsen af Unionens interesser kan agenturet ved hjælp af bidragsaftaler overdrage specifikke aktiviteter til andre enheder inden for deres respektive kompetenceområder på de betingelser for indirekte forvaltning, der gælder for Kommissionen.

Artikel 30

ESA's rolle

1. ESA pålægges, under forudsætning af at Unionens interesser er beskyttede, følgende opgaver:

- a) for så vidt angår Copernicus:
 - i) koordinering af rumkomponenten og gennemførelsen af rumkomponenten samt udvikling heraf,
 - ii) konstruktion, udvikling og fremstilling af Copernicusruminfrastrukturen, herunder driften af denne infrastruktur og hermed forbundne indkøb, bortset fra når disse aktiviteter foretages af andre enheder, og
 - iii) hvor det er relevant, levere adgang til tredjepartsdata
- b) for så vidt angår Galileo og EGNOS: systemudvikling og konstruktion og udvikling af dele af jordsegmenter og satellitter, herunder test og validering
- c) for så vidt angår alle de af programmets komponenter, der indebærer upstreamforsknings- og udviklingsaktiviteter inden for ESA's ekspertiseområder.

2. ESA kan på grundlag af en af Kommissionen foretaget vurdering få overdraget andre opgaver baseret på programmets behov, forudsat at disse opgaver ikke duplikerer aktiviteter, der udøves af andre bemyndigede enheder inden for rammerne af programmet, og de tilsigter at forbedre effektiviteten for så vidt angår gennemførelsen af programmets aktiviteter.

3. Uden at dette berører den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er omhandlet i artikel 31, kan Kommissionen eller agenturet på gensidigt fastsatte betingelser anmode ESA om at bistå med teknisk ekspertise og de oplysninger, der er nødvendige for at udføre de opgaver, der pålægges dem ved denne forordning.

Artikel 31

Den finansielle partnerskabsrammeaftale

1. I den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er omhandlet i artikel 28, stk. 4,
 - a) defineres klart roller, ansvarsområder og forpligtelser for Kommissionen, agenturet og ESA i forbindelse med hver enkelt komponent i programmet og de nødvendige koordinerings- og kontrolmekanismer
 - b) kræves, at ESA anvender Unionens sikkerhedsregler, der er defineret i de sikkerhedsaftaler, som Unionen og dens institutioner og agenturer har indgået med ESA, navnlig med hensyn til behandling af klassificerede informationer
 - c) fastsættes betingelserne for forvaltningen af de midler, der tildeles ESA, navnlig med hensyn til offentlige udbud, herunder anvendelsen af Unionens udbudsregler i forbindelse med udbud i Unionens navn og på dennes vegne samt i forbindelse med den bemyndigede enheds anvendelse af reglerne i overensstemmelse med finansforordningens artikel 154, forvaltningsprocedurer, de forventede resultater målt ved hjælp af præstationsindikatorer, gældende foranstaltninger i tilfælde af svig eller mangelfuld gennemførelse af kontrakterne for så vidt angår omkostninger, tidsplan og resultater samt kommunikationsstrategien og bestemmelserne vedrørende ejendomsretten til alle materielle og immaterielle aktiver; disse betingelser skal være i overensstemmelse med denne forordnings afsnit III og V og med finansforordningen
 - d) kræves, at eksperter fra Kommissionen og, hvor det er relevant, fra den anden bemyndigede enhed, deltager som medlem i udbudsevalueringsrådets møder, hver gang agenturet eller ESA opretter et udbudsevalueringsråd i forbindelse med et indkøb foretaget i henhold til den finansielle partnerskabsrammeaftale. En sådan deltagelse må ikke berøre udbudsevalueringsrådets tekniske uafhængighed
 - e) fastlægges overvågnings- og kontrolforanstaltninger, som navnlig omfatter:
 - i) en oversigt over forventede omkostninger
 - ii) systematiske oplysninger til Kommissionen eller, hvis det er relevant, til agenturet vedrørende omkostninger og tidsplaner, og
 - iii) i tilfælde af uoverensstemmelse mellem de planlagte budgetter, præstation og tidsplaner, korrigerende foranstaltninger til at sikre udførelsen af opgaverne inden for rammerne af de tildelte bevillinger
 - f) fastlægges principperne for vederlag til ESA for hver enkelt komponent i programmet, som skal stå i et rimeligt forhold til de vilkår, hvorunder foranstaltningerne gennemføres, under behørig hensyntagen til krisesituationer og skrøbelige situationer, og som, hvor det er relevant, skal være præstationsbaseret; vederlaget dækker kun generalomkostninger, der er forbundet med de aktiviteter, der overdrages til ESA
 - g) fastsættes, at ESA træffer passende foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af Unionens interesser og til at efterleve de afgørelser, som Kommissionen har truffet for hver enkelt komponent i programmet i forbindelse med anvendelsen af denne forordning.
2. Kommissionen træffer ved hjælp af gennemførelsesretsakter afgørelse om den finansielle partnerskabsrammeaftale. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3. Europa-Parlamentet og Rådet underrettes i god tid i forvejen fuldt ud om den finansielle partnerskabsrammeaftale, der skal indgås, og om gennemførelsen heraf.
3. I henhold til den i denne artikels stk. 1 omhandlede finansielle partnerskabsrammeaftale overdrages de opgaver, der er omhandlet i artikel 29, stk. 2 og 3, til agenturet, og de opgaver, der er omhandlet i artikel 30, stk. 1, overdrages til ESA ved hjælp af bidragsaftaler. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter den bidragsafgørelse, der vedrører bidragsaftalerne. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 107, stk. 2. Europa-Parlamentet og Rådet underrettes i god tid i forvejen fuldt ud om de bidragsaftaler, der skal indgås, og om gennemførelsen heraf.

*Artikel 32***EUMETSAT's og andre enheders rolle**

1. Kommissionen kan, helt eller delvis, ved hjælp af bidragsaftaler overdrage gennemførelsen af følgende opgaver til andre enheder end dem, der er omhandlet i artikel 29 og 30:
 - a) opgradering, forberedelse og drift af Copernicusruminfrastrukturen eller dele heraf og, hvor det er relevant, forvaltningen af adgang til bidragende missionsdata, som kan overdrages til EUMETSAT
 - b) gennemførelsen af Copernicustjenesterne eller dele heraf til relevante agenturer, organer eller organisationer såsom Det Europæiske Miljøagentur, Frontex, Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, Satcen og Det Europæiske Center for Mellemfristede Vejrprognoser; de opgaver, der overdrages til disse agenturer, organer eller organisationer, udføres på anlæg i Unionen; et agentur, et organ eller en organisation, som allerede er i gang med at flytte sine overdragne opgaver til Unionen, kan fortsat udføre disse opgaver på et sted uden for Unionen i en begrænset periode, der udløber senest den 31. december 2023.
2. Kriterierne for udvælgelsen af sådanne bemyndigede enheder skal navnlig afspejle deres evne til at sikre kontinuiteten og, hvor det er relevant, sikkerheden i forbindelse med operationerne, uden forstyrrelser af programmets aktiviteter.
3. Når det er muligt, skal betingelserne i de i denne artikels stk. 1 omhandlede bidragsaftaler være i overensstemmelse med betingelserne i den i artikel 31, stk. 1, omhandlede finansielle partnerskabsrammeaftale.
4. Programudvalget hører om den bidragsafgørelse, der vedrører den i denne artikels stk. 1 omhandlede bidragsaftale, i overensstemmelse med den i artikel 107, stk. 2, omhandlede rådgivningsprocedure. Programudvalget underrettes på forhånd om de bidragsaftaler, der skal indgås af Unionen repræsenteret ved Kommissionen, og om de i nærværende artikels stk. 1 omhandlede enheder.

AFSNIT V

PROGRAMMETS SIKKERHED*KAPITEL I***Programmets sikkerhed***Artikel 33***Sikkerhedsprincipper**

Programmets sikkerhed baseres på følgende principper:

- a) tage hensyn til medlemsstaternes erfaringer inden for sikkerhed og lade sig inspirere af bedste praksis
- b) anvende Rådets og Kommissionens sikkerhedsregler, som bl.a. indeholder en adskillelse mellem operationelle funktioner og funktioner i forbindelse med godkendelse.

*Artikel 34***Forvaltning af sikkerhedsanliggender**

1. Kommissionen garanterer inden for sit kompetenceområde og med støtte fra agenturet et højt sikkerhedsniveau, navnlig for så vidt angår:

- a) beskyttelse af infrastruktur, både på jorden og i rummet, levering af tjenesteydelser, navnlig mod fysiske og cyberrelaterede angreb, herunder forstyrrelser i datastrømme
- b) kontrol med og forvaltning af overførsel af teknologi
- c) udvikling og bevarelse inden for Unionen af de nødvendige kompetencer og den nødvendige knowhow
- d) beskyttelse af følsomme ikkeklassificerede og klassificerede informationer.

2. Med henblik på nærværende artikels stk. 1 sikrer Kommissionen, at der foretages en risiko- og trusselsanalyse for hver af programmets komponenter. Ud fra denne analyse fastlægger den senest ved udgangen af 2023 ved hjælp af gennemførelsesretsakter de generelle sikkerhedskrav for hver af programmets komponenter. I den forbindelse tager Kommissionen hensyn til disse kravs betydning for den pågældende komponents funktion, navnlig for så vidt angår omkostninger, risikostyring og tidsplan, og sikrer, at det generelle sikkerhedsniveau ikke sænkes, og at funktionen af det eksisterende udstyr baseret på denne komponent ikke undergraves, samt tager hensyn til cybersikkerhedsrisici. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Efter denne forordnings ikrafttræden fremsender Kommissionen en vejledende liste over de gennemførelsesretsakter, der skal forelægges for og drøftes af programudvalget i en sikkerhedskonfiguration. Denne liste ledsages af en vejledende tidsplan for forelæggelse af disse gennemførelsesretsakter.

3. Den enhed, som er ansvarlig for forvaltningen af en af programmets komponenter, er ansvarlig for den operative sikkerhed for denne komponent og skal i den forbindelse udføre risiko- og trusselsanalyser og alle nødvendige aktiviteter med henblik på at sikre og overvåge sikkerheden i forbindelse med den pågældende komponent, navnlig fastlæggelse af tekniske specifikationer og operationelle procedurer, og overvåge disses overensstemmelse med de generelle sikkerhedskrav i nærværende artikels stk. 2. For Galileos og EGNOS' vedkommende er denne enhed i medfør af artikel 29 agenturet.

4. På grundlag af risiko- og trusselsanalysen fastlægger Kommissionen, hvor det er relevant, en struktur til at overvåge sikkerheden og til at følge de instrukser, der er udarbejdet i henhold til anvendelsesområdet for afgørelse (FUSP) 2021/698. Strukturen skal fungere i overensstemmelse med de i stk. 2 omhandlede sikkerhedskrav. For Galileos vedkommende er denne struktur Galileosikkerhedsovervågningscentret.

5. Agenturet skal:

- a) sørge for sikkerhedsgodkendelse af alle programmets komponenter i overensstemmelse med dette afsnits kapitel II, uden at det berører medlemsstaternes kompetencer
- b) sikre driften af Galileosikkerhedsovervågningscentret (GSMC) i overensstemmelse med de krav, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, og den vejledning, der er udarbejdet i henhold til afgørelse (FUSP) 2021/698
- c) udføre de opgaver, som det er tildelt i henhold til afgørelse nr. 1104/2011/EU
- d) bistå Kommissionen med teknisk ekspertise og formidle de oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af dens opgaver i henhold til denne forordning.

6. For at sikre beskyttelse af jordbaseret infrastruktur, der udgør en integreret del af programmet, og som er etableret på deres område, skal medlemsstaterne:

- a) træffe foranstaltninger, som mindst svarer til dem, der er nødvendige:
 - i) til beskyttelsen af europæiske kritiske infrastrukturer, som omhandlet i Rådets direktiv 2008/114/EF ⁽⁴⁴⁾, og
 - ii) til beskyttelsen af deres egne nationale kritiske infrastrukturer
- b) udføre de sikkerhedsgodkendelsesopgaver, som er omhandlet i denne forordnings artikel 42.

7. De enheder, der er involveret i programmet, skal træffe alle nødvendige foranstaltninger, herunder på grundlag af de i risikoanalysen identificerede spørgsmål, til at garantere programmets sikkerhed.

⁽⁴⁴⁾ Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EUT L 345 af 23.12.2008, s. 75).

*Artikel 35***Sikkerheden ved de anvendte systemer og tjenester**

I de tilfælde, hvor systemernes drift vil kunne berøre Unionens eller medlemsstaternes sikkerhed, anvendes de i afgørelse (FUSP) 2021/698 fastlagte procedurer.

*KAPITEL II***Sikkerhedsgodkendelse***Artikel 36***Sikkerhedsgodkendelsesmyndighed**

Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, der etableres under agenturet, er sikkerhedsgodkendelsesmyndighed for alle programmets komponenter.

*Artikel 37***Generelle principper for sikkerhedsgodkendelse**

Sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter for hver enkelt af programmets komponenter foretages i overensstemmelse med følgende principper:

- a) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter og -beslutninger udføres i en kontekst af kollektivt ansvar for Unionens og medlemsstaternes sikkerhed
- b) det tilstræbes, at beslutninger i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse træffes ved konsensus
- c) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter udføres ved hjælp af en risikovurderings- og risikoforvaltningstilgang i betragtning af både sikkerhedsrisiciene ved den pågældende komponent og konsekvenserne for så vidt angår omkostninger og tidsplan i forbindelse med enhver foranstaltning til at mindske risiciene og under hensyntagen til målsætningen om ikke at sænke det generelle sikkerhedsniveau for denne komponent
- d) Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses beslutninger om sikkerhedsgodkendelse forberedes og træffes af fagfolk, der er behørigt kvalificerede med hensyn til godkendelse af komplekse systemer, er sikkerhedsgodkendt på et passende niveau og handler på en objektiv måde
- e) det tilstræbes at høre alle relevante parter, som har interesse i sikkerhedsanliggender for den pågældende komponent
- f) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter udføres af alle relevante interessenter i forbindelse med den pågældende komponent i overensstemmelse med en sikkerhedsgodkendelsesstrategi, uden at dette berører Europa-Kommissionens rolle
- g) ifølge den proces, der er fastlagt i den relevante sikkerhedsgodkendelsesstrategi som defineret af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, baseres komitéens beslutninger om sikkerhedsgodkendelse på lokale beslutninger om sikkerhedsgodkendelse, der er truffet af medlemsstaternes behørigt nationale myndigheder for sikkerhedsgodkendelse
- h) en permanent, gennemsigtig og fuldt forståelig overvågningsproces sikrer, at sikkerhedsrisiciene ved den pågældende komponent er kendte, at sikkerhedsforanstaltningerne fastlægges således, at disse risici begrænses til et acceptabelt niveau, i betragtning af sikkerhedsbehovene i Unionen og dens medlemsstater og med henblik på komponentens smidige gennemførelse, og at disse foranstaltninger anvendes i overensstemmelse med begrebet forsvar i dybden. Sådanne foranstaltningers effektivitet skal løbende evalueres. Processen i forbindelse med vurdering og forvaltning af sikkerhedsrisici foregår som en gentagelsesproces, der gennemføres i fællesskab af den pågældende komponents interessenter
- i) Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse træffer beslutninger om sikkerhedsgodkendelse i fuldstændig uafhængighed, herunder i forhold til Kommissionen og de andre organer, der er ansvarlige for gennemførelsen af den pågældende komponent og for leveringen af relaterede tjenester, og i forhold til den administrerende direktør og agenturets bestyrelse

- j) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteterne udføres under behørig hensyntagen til nødvendigheden af en passende koordinering mellem Kommissionen og de myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af sikkerhedsreglerne
- k) sikkerhedsgodkendelsen for EGNOS, som foretages af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, må ikke berøre de godkendelsesaktiviteter inden for luftfart, der foretages af Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur.

Artikel 38

Opgaver, der udføres af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse udfører sine opgaver, uden at dette griber ind i Kommissionens ansvarsområder eller de ansvarsområder, som agenturets andre organer har fået overdraget, navnlig på sikkerhedsområdet, og uden at dette griber ind i medlemsstaternes kompetencer for så vidt angår sikkerhedsgodkendelse.
2. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har følgende opgaver:
 - a) at fastlægge og godkende en sikkerhedsgodkendelsesstrategi, der angiver:
 - i) omfanget af de aktiviteter, der er nødvendige for at foretage og opretholde godkendelsen af programmets komponenter eller dele af disse komponenter og eventuelle sammenkoblinger mellem disse og andre systemer eller komponenter
 - ii) en sikkerhedsgodkendelsesproces for programmets komponenter eller dele af disse komponenter med en detaljeringsgrad, der svarer til det krævede sikringsniveau, og som klart angiver betingelserne for godkendelse
 - iii) den rolle, som de relevante interessenter, der er involveret i godkendelsesprocessen, skal spille
 - iv) en tidsplan for godkendelse, der er i overensstemmelse med faserne for programmets komponenter, navnlig med hensyn til etablering og ibrugtagning af infrastruktur, levering af tjenester og udvikling
 - v) principperne for den sikkerhedsgodkendelse af net forbundet til systemerne, som er etableret under programmets komponenter, eller af dele af disse komponenter og af udstyr forbundet til systemer etableret af disse komponenter, og som skal foretages af de nationale enheder i medlemsstaterne, der har kompetence på sikkerhedsområdet
 - b) at træffe beslutninger om sikkerhedsgodkendelse, navnlig om godkendelse af opsendelse af satellitter, bemyndigelse til at drive de systemer, der er etableret under programmets komponenter, eller disse komponenters elementer i deres forskellige konfigurationer og for de forskellige tjenester, de leverer, op til og med signaler i rummet og bemyndigelse til at drive de jordbaserede anlæg
 - c) at træffe beslutninger vedrørende de net og det udstyr, der er tilsluttet PRS-tjenesten som omhandlet i artikel 45, eller tilsluttet enhver anden sikker tjeneste, der stammer fra programmets komponenter, kun om bemyndigelse af organer til at udvikle eller fremstille følsomme PRS-teknologier, PRS-modtagere eller PRS-sikkerhedsmoduler eller enhver anden teknologi eller udstyr, der skal kontrolleres i henhold til de generelle sikkerhedskrav, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2, idet der tages hensyn til den rådgivning, der ydes af nationale enheder med kompetence på sikkerhedsområdet, og de overordnede sikkerhedsrisici
 - d) at undersøge og, med undtagelse af de dokumenter, som Kommissionen skal vedtage i henhold til nærværende forordnings artikel 34, stk. 2, og artikel 8 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, at godkende al dokumentation i forbindelse med sikkerhedsgodkendelse
 - e) at rådgive Kommissionen inden for sit kompetenceområde om udarbejdelsen af tekstudkast til de retsakter, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 34, stk. 2, og artikel 8 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, herunder med hensyn til etableringen af sikkerhedsdriftsprocedurer, og afgive en erklæring med sin endelige holdning
 - f) at undersøge og godkende den vurdering af sikkerhedsrisici, der er udarbejdet i overensstemmelse med den i nærværende forordnings artikel 37, litra h), omhandlede overvågningsproces, idet der tages hensyn til, om der er overensstemmelse med de nærværende stykkes i litra c) omhandlede dokumenter og de dokumenter, der er udarbejdet i overensstemmelse med nærværende forordnings artikel 34, stk. 2, og artikel 8 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, og at samarbejde med Kommissionen om at definere risikobegrænsende foranstaltninger

- g) at kontrollere gennemførelsen af sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med sikkerhedsgodkendelsen af programmets komponenter ved at foretage eller få foretaget sikkerhedsvurderinger, -inspektioner eller -revisioner i henhold til nærværende forordnings artikel 42, stk. 2
- h) at godkende udvalget af godkendte produkter og foranstaltninger, som beskytter mod elektronisk aflytning (Tempest), og af godkendte kryptografiske produkter, der anvendes til sikring af programmets komponenter
- i) at godkende eller, hvor det er relevant, deltage i den fælles godkendelse, sammen med den relevante enheder med kompetence på sikkerhedsområdet, af sammenkoblingen mellem de systemer, der oprettes under programmets komponenter eller dele af disse komponenter og andre systemer
- j) at blive enige med den relevante medlemsstat om modellen for adgangskontrol som omhandlet i artikel 42, stk. 4
- k) at udarbejde rapporter om risici og informere Kommissionen, bestyrelsen og den administrerende direktør om sin risikovurdering og rådgive dem om mulighederne for håndtering af restrisici ved en given beslutning om sikkerhedsgodkendelse
- l) at bistå, i tæt kontakt med Kommissionen, Rådet og den højtstående repræsentant, ved gennemførelsen af afgørelse (FUSP) 2021/698 efter specifik anmodning fra Rådet eller den højtstående repræsentant
- m) at foretage de høringer, der er nødvendige for at udføre sine opgaver
- n) at vedtage og offentliggøre sin forretningsorden.

3. Uden at dette berører de beføjelser og ansvarsområder, der er tillagt medlemsstaterne, bør der under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse nedsættes et særligt underordnet organ, som repræsenterer medlemsstaterne, navnlig med henblik på at udføre følgende opgaver:

- a) forvaltningen af programmets flynøgler
- b) kontrollen med og overvågningen og vurderingen af fastlæggelsen og håndhævelsen af procedurer med henblik på at kunne stå til regnskab for PRS-nøglerne til Galileo og sikre deres håndtering, opbevaring, distribution og bortskaffelse.

Artikel 39

Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses sammensætning

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse består af en repræsentant fra hver medlemsstat, en repræsentant for Kommissionen og en repræsentant for den højtstående repræsentant. Mandatperioden for medlemmerne af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse er fire år og kan fornyes.
2. Deltagelse i møderne i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse finder sted på grundlag af »need-to-know«-princippet. Hvor det er relevant, kan repræsentanter for ESA og repræsentanter for agenturet, som ikke er involveret i sikkerhedsgodkendelse, indbydes til at deltage i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses møder som observatører. Repræsentanter for Unionens agenturer, tredjelande eller internationale organisationer kan undtagelsesvis også indbydes til at deltage i møderne i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse som observatører i spørgsmål, der direkte vedrører disse tredjelande eller internationale organisationer, navnlig vedrørende den infrastruktur, der tilhører dem, eller som er beliggende på deres territorium. Ordninger for sådan deltagelse af repræsentanter for tredjelande eller internationale organisationer og betingelserne for sådan deltagelse fastsættes i de relevante aftaler og skal være i overensstemmelse med Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses forretningsorden.

Artikel 40

Afstemningsregler for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

Kan der ikke opnås konsensus i overensstemmelse med de almindelige principper, der er omhandlet i denne forordnings artikel 37, litra b), træffer Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse sine beslutninger på grundlag af kvalificeret flertal i overensstemmelse med artikel 16 i TEU. Repræsentanten for Kommissionen og repræsentanten for den højtstående repræsentant stemmer ikke. Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse undertegner på komitéens vegne de beslutninger, som komitéen har truffet.

*Artikel 41***Kommunikation og virkningerne af beslutninger truffet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse**

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses beslutninger rettes til Kommissionen.
2. Kommissionen holder løbende Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse underrettet om konsekvenserne af komitéens påtænkte beslutninger for den korrekte gennemførelse af programmets komponenter og for gennemførelsen af planerne for håndtering af restriksi. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse tager hensyn til sådanne eventuelle oplysninger modtaget fra Kommissionen.
3. Kommissionen informerer uden unødigt ophold Europa-Parlamentet og Rådet om indvirkningen af beslutningerne om sikkerhedsgodkendelse på den korrekte gennemførelse af programmets komponenter. Finder Kommissionen, at en beslutning truffet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kan have en betydelig indvirkning på den korrekte gennemførelse af disse komponenter, for eksempel med hensyn til omkostninger, tidsplan og udførelse, underretter den omgående Europa-Parlamentet og Rådet herom.
4. Bestyrelsen holdes løbende orienteret om udviklingen i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses arbejde.
5. Tidsplanen for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses arbejde må ikke påvirke tidsplanen for aktiviteterne i arbejdsprogrammet, jf. artikel 100.

*Artikel 42***Medlemsstaternes rolle i forbindelse med sikkerhedsgodkendelse**

1. Medlemsstaterne sender Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse alle oplysninger, som de finder relevante med henblik på sikkerhedsgodkendelse.
2. Efter aftale med og under tilsyn af de nationale enheder, der har kompetence på sikkerhedsområdet, tillader medlemsstaterne, at behørigt bemyndigede personer udpeget af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse får adgang til oplysninger og til alle områder og anlæg af relevans for systemers sikkerhed, der hører under deres jurisdiktion, i overensstemmelse med nationale love og bestemmelser, herunder med henblik på sikkerhedskontroller og -test på Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses foranledning og på den i artikel 37, litra h), omhandlede proces til overvågning af sikkerhedsrisici. Denne adgang skal være uden diskrimination af medlemsstaternes statsborgere på grund af nationalitet.
3. Kontroller og test som omhandlet i stk. 2 foretages i overensstemmelse med følgende principper:
 - a) betydningen af sikkerhed og effektiv risikostyring i de inspicerede enheder understreges
 - b) modforanstaltninger til afbødning af de specifikke virkninger i tilfælde af tab af klassificerede informationers fortrolighed, integritet eller tilgængelighed anbefales.
4. Medlemsstaterne er hver især ansvarlige for udarbejdelse af en model for adgangskontrol, der skitserer eller oplister de områder eller anlæg, som skal godkendes. Medlemsstaterne og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse skal på forhånd nå til enighed om modellen for adgangskontrol, hvormed det sikres, at alle medlemsstater leverer samme grad af adgangskontrol.
5. Medlemsstaterne er ansvarlige på lokalt plan for sikkerhedsgodkendelse af de områder, der befinder sig på deres territorium, og som er en del af sikkerhedsgodkendelsesarealet for programmets komponenter; medlemsstaterne aflægger med henblik herpå rapport til Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse.

KAPITEL III

Beskyttelse af klassificerede informationer

Artikel 43

Beskyttelse af klassificerede informationer

1. Udvekslingen af klassificerede informationer vedrørende programmet er betinget af, at der er indgået en international aftale mellem Unionen og et tredjeland eller en international organisation om udvekslingen af klassificerede informationer eller, hvor det er relevant, en ordning mellem den kompetente EU-institution eller det kompetente EU-organ og de relevante myndigheder i et tredjeland eller en international organisation om udvekslingen af klassificerede informationer, og de deri fastsatte betingelser.
2. Fysiske personer, der har bopæl i tredjelande, og juridiske personer, der er etableret i tredjelande, må kun behandle EUCI vedrørende programmet, såfremt de i disse tredjelande er omfattet af sikkerhedsforskrifter, der sikrer en grad af beskyttelse, der mindst svarer til den, der er garanteret ved Kommissionens sikkerhedsforskrifter som fastsat i afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 og ved Rådets sikkerhedsforskrifter som fastsat i bilagene til Rådets afgørelse 2013/488/EU. Ækvivalensen af sikkerhedsforskrifter, der anvendes i et tredjeland eller en international organisation, fastslås i en informationsikkerhedsaftale, herunder, hvis det er relevant, spørgsmål vedrørende industrisikkerhed, der indgås mellem Unionen og det pågældende tredjeland eller den pågældende internationale organisation i overensstemmelse med den i artikel 218 i TEUF fastsatte procedure og under hensyn til artikel 13 i afgørelse 2013/488/EU.
3. En fysisk person eller en juridisk person, et tredjeland eller en international organisation, kan, uden at det berører artikel 13 i afgørelse 2013/488/EU og forskrifterne for industriel sikkerhed som anført i afgørelse (EU, Euratom) 2015/444, få adgang til EUCI, når det skønnes nødvendigt efter en konkret vurdering afhængigt af disse oplysningers art og indhold, modtagerens need-to-know og Unionens interesse i videregivelsen.

AFSNIT VI

GALILEO OG EGNOS

Artikel 44

Støtteberettigede foranstaltninger

Udnyttelsen af Galileo og EGNOS omfatter følgende støtteberettigede foranstaltninger:

- a) forvaltning, drift, vedligeholdelse, løbende forbedring, udvikling og beskyttelse af ruminfrastrukturen, herunder forvaltning af opgraderings- og forældelsesprocessen
- b) forvaltning, drift, vedligeholdelse, løbende forbedring, udvikling og beskyttelse af jordinfrastrukturen, navnlig i jordbaserede centre og stationer, jf. gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413 eller Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1406 ⁽⁴⁵⁾, og net, herunder forvaltning af opgraderings- og forældelsesprocessen
- c) udvikling af fremtidige generationer af systemerne og udvikling af de tjenester, der leveres af Galileo og EGNOS, herunder ved at tage hensyn til relevante interessenteres behov; dette berører ikke fremtidige afgørelser om Unionens finansielle overslag
- d) støtte til udviklingen af Galileo- og EGNOS-downstreamapplikationer og udviklingen og videreudviklingen af grundlæggende teknologiske elementer såsom Galileokompatible chipsæt og modtagere
- e) støtte til certificerings- og standardiseringsaktiviteter vedrørende Galileo og EGNOS, navnlig inden for transportsektoren

⁽⁴⁵⁾ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1406 af 31. juli 2017 om placeringen af Egnosystemets jordbaserede infrastruktur (EUT L 200 af 1.8.2017, s. 4).

- f) fortsat formidling af de tjenester, der leveres af Galileo og EGNOS, og i komplementaritet med medlemsstaterne og privatsektorinitiativer, markedsudvikling af disse tjenester, navnlig med henblik på at maksimere de i artikel 4, stk. 1, litra b), omhandlede socioøkonomiske fordele
- g) samarbejde med andre regionale eller globale satellitnavigationssystemer, herunder for at lette forenelighed og interoperabilitet
- h) elementer til overvågning af systemernes pålidelighed og drift samt tjenesternes præstationer
- i) aktiviteter vedrørende levering af tjenester og samordning i forbindelse med udvidelsen af deres dækning.

Artikel 45

Tjenester leveret af Galileo

1. De tjenester, der leveres af Galileo, omfatter:
 - a) en åben Galileo-tjeneste (GOS), der er vederlagsfri for brugerne, og som leverer positions- og synkroniseringsdata, der hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationsapplikationer til massemarkedet for forbrugerne
 - b) en højpræcisionstjeneste (High Accuracy Service, HAS), som er vederlagsfri for brugerne, og som gennem supplerende data sendt via et yderligere frekvensbånd leverer positions- og synkroniseringsdata med høj præcision, og som hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationsapplikationer til erhvervs- eller forretningsmæssige formål
 - c) en signalautentificeringstjeneste (Signal Authentication Service, SAS), baseret på krypterede koder i signalerne, som hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationsapplikationer til erhvervs- eller forretningsmæssige formål
 - d) en statsreguleret tjeneste (Public Regulated Service, PRS), som er forbeholdt statsligt autoriserede brugere, til følsomme applikationer, som kræver en høj grad af tjenestekontinuitet, herunder på sikkerheds- og forsvarsområdet, og som anvender robuste, krypterede signaler; den skal være vederlagsfri for medlemsstaterne, Rådet, Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten og, hvor det er relevant, behørigt autoriserede EU-agenturer; spørgsmålet om, hvorvidt der skal opkræves betaling fra andre PRS-deltagere, der er omhandlet i artikel 2 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, vurderes i hvert enkelt tilfælde, og der fastsættes relevante bestemmelser i de aftaler, som indgås i henhold til nævnte afgørelses artikel 3, stk. 5; adgang til PRS reguleres i overensstemmelse med afgørelse nr. 1104/2011/EU
 - e) en beredskabstjeneste (Emergency Service, ES), som skal være vederlagsfri for brugerne, og som via radiofoni udsender signaler med advarsler om naturkatastrofer eller andre nødsituationer inden for særlige områder; den leveres, hvor det er relevant, i samarbejde med medlemsstaternes nationale civilbeskyttelsesmyndigheder
 - f) en tidsbestemmelsestjeneste (Timing Service, TS), som skal være vederlagsfri for brugerne, og som leverer en præcis og pålidelig referencetid samt gennemfører koordineret verdenstid for at fremme udviklingen af tidsbestemmelsesapplikationer, som bygger på Galileo, og anvendelse i kritiske applikationer.
2. Galileo bidrager også til:
 - a) eftersøgnings- og redningstjenesten (Search and Rescue Support Service, SAR) i COSPAS-SARSAT-systemet ved at opfange nødsignaler fra radiosendere og formidle meddelelser til dem via et returlink
 - b) integritetsovervågningstjenester, som er standardiserede på EU-niveau eller internationalt niveau til anvendelse inden for livskritiske tjenester på basis af signaler fra den åbne Galileo-tjeneste og i kombination med EGNOS og andre satellitnavigationssystemer
 - c) rumvejsinformationstjenester via GNSS-tjenestecentret, jf. gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413, og varslings-tjenester via Galileos jordbaserede infrastruktur, som hovedsagelig er bestemt til at mindske de potentielle risici for brugerne af de tjenester, der leveres af Galileo og andre globale satellitnavigationssystemer, i forbindelse med rummet.

*Artikel 46***Tjenester leveret af EGNOS**

1. De tjenester, der leveres af EGNOS, omfatter:
 - a) en åben EGNOS-tjeneste (EGNOS Open Service, EOS), som er uden direkte brugerafgifter, og som leverer positions- og synkroniseringsdata, der hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationsapplikationer til massemarkedet for forbrugerne
 - b) en EGNOS-dataadgangstjeneste (EGNOS Data Access Service, EDAS), som er uden direkte brugerafgifter, og som leverer positions- og synkroniseringsdata, der hovedsagelig er bestemt til satellitnavigationsapplikationer til erhvervs- eller forretningsmæssige formål, og som tilbyder forbedret ydeevne og data med større merværdi end dem, der fås gennem EOS
 - c) en livskritisk tjeneste (Safety of Life Service, SoL), som er uden direkte brugerafgifter, og som leverer positions- og tidssynkroniseringsdata med en høj grad af kontinuitet, tilgængelighed og nøjagtighed, herunder en integritetsfunktion, der gør det muligt at advare brugeren i tilfælde af fejl eller advarselssignaler udsendt Galileo og andre globale satellitnavigationsystemer, som EGNOS forstærker på det dækkede område, først og fremmest rettet mod brugere, for hvem sikkerhed er afgørende, navnlig inden for den civile luftfartssektor med henblik på luftfartstjenester, i overensstemmelse med ICAO-standarder, eller andre transportsektorer.
2. De i stk. 1 omhandlede tjenester tilbydes som en prioritet i de dele af alle medlemsstaternes områder, der geografisk er beliggende i Europa, herunder i denne forbindelse Cypern, Azorerne, De Kanariske Øer og Madeira, indtil udgangen af 2026.
3. EGNOS-systemets geografiske dækning kan udvides til andre dele af verden, navnlig områder i kandidatlande, tredjelande, som er tilknyttet det fælles europæiske luftrum, og tredjelande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, hvis det er teknisk gennemførligt og i overensstemmelse med de i artikel 34, stk. 2, omhandlede sikkerhedskrav og, for så vidt angår SoL-tjenesten, på grundlag af internationale aftaler.
4. Omkostningerne til udvidelse af EGNOS-systemets geografiske dækning som omhandlet i denne artikels stk. 3, herunder de relaterede driftsomkostninger, der hører sammen med disse regioner, dækkes ikke over budgettet som omhandlet i artikel 11. Kommissionen overvejer andre programmer eller instrumenter til at finansiere sådanne aktiviteter. En sådan udvidelse må ikke forsinke leveringen af de tjenester, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, i alle de dele af medlemsstaternes områder, der geografisk er beliggende i Europa.

*Artikel 47***Gennemførelsesforanstaltninger for Galileo og EGNOS**

Hvis det er nødvendigt for et velfungerende Galileo og EGNOS og med henblik på deres udbredelse på markedet, fastsætter Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter om nødvendigt foranstaltninger til:

- a) at styre og nedsætte risiciene i forbindelse med driften af Galileo og EGNOS, navnlig for at sikre tjenestekontinuitet
- b) at fastsætte tidspunktet for væsentlige afgørelser med henblik på overvågning og evaluering af gennemførelsen af Galileo og EGNOS
- c) at fastlægge placeringen af de centre, der tilhører Galileos og EGNOS' jordbaserede infrastruktur, i overensstemmelse med sikkerhedskrav efter en åben og gennemsigtig proces, og sikre driften heraf
- d) at fastsætte de tekniske og operationelle specifikationer vedrørende de tjenester, der er omhandlet i artikel 45, stk. 1, litra c), e) og f), og artikel 45, stk. 2, litra c).

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

*Artikel 48***Forenelighed, interoperabilitet og standardisering**

1. Galileo og EGNOS og de tjenester, de leverer, skal være kompatible og interoperable fra et teknisk synspunkt, herunder på brugerniveau.
2. Galileo og EGNOS og de tjenester, de leverer, skal være kompatible og interoperable med andre satellitnavigations-systemer og med traditionelle radionavigationsmetoder, hvis sådanne kompatibilitets- og interoperabilitetskrav samt betingelserne herfor er fastsat i internationale aftaler.

AFSNIT VII

COPERNICUS

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser*Artikel 49***Copernicus' anvendelsesområde**

1. Copernicus gennemføres med udgangspunkt i tidligere investeringer, herunder fra interessenter som ESA og EUMETSAT, og, hvor det er nødvendigt og omkostningseffektivt, i nationale eller regionale kapaciteter i medlemsstaterne, under hensyntagen til kapaciteten hos kommercielle leverandører af sammenlignelige data og informationer og behovet for at fremme konkurrencen og markedsudviklingen, samtidig med at mulighederne for de europæiske brugere maksimeres.
2. Copernicus leverer data og informationer på grundlag af Copernicusbrugernes behov og baseret på en gratis, fuldstændig og åben datapolitik.
3. Copernicus understøtter udformningen, gennemførelsen og overvågningen af Unionens og medlemsstaternes politikker, navnlig på områderne miljø, klimaændringer, skibsfart, søtransport, atmosfære, landbrug og udvikling af landdistrikter, bevarelse af kulturarv, civilbeskyttelse, infrastrukturovervågning, sikkerhed og sikring samt den digitale økonomi med det formål yderligere at mindske den administrative byrde.
4. Copernicus skal bestå af følgende elementer:
 - a) dataindsamling, der omfatter:
 - i) udvikling og drift af Copernicussentineller
 - ii) adgang til rumbaserede jordobservationsdata fra tredjeparter
 - iii) adgang til in situ- og andre hjælpedata
 - b) data- og informationsbehandling gennem Copernicustjenester, som omfatter aktiviteter til generering af informationer med merværdi til støtte for miljøovervågning, indberetning og sikring af efterlevelse, civilbeskyttelse og sikkerhedstjenester
 - c) dataadgang og -formidling, som omfatter infrastruktur og tjenester til at sikre søgning, gennemsyn, adgang til, formidling, udnyttelse og langtidsarkivering af Copernicusdata og Copernicusinformationer på en brugervenlig måde
 - d) brugerspredning, markedsudvikling og kapacitetopbygning i overensstemmelse med artikel 28, stk. 6, som omfatter relevante aktiviteter, ressourcer og tjenester med henblik på at fremme Copernicus, Copernicusdata og Copernicustjenester og relaterede downstreamapplikationer og udviklingen heraf på alle niveauer for at maksimere de socioøkonomiske fordele som omhandlet i artikel 4, stk. 1, samt indsamling og analyse af Copernicus' brugeres behov.
5. Copernicus skal fremme den internationale koordinering af observationssystemer og dermed forbundne dataudvekslinger for at styrke sin globale dimension og komplementaritet, under hensyn til internationale aftaler og koordineringsprocesser.

KAPITEL II

Støtteberettigede foranstaltninger

Artikel 50

Støtteberettigede foranstaltninger i forbindelse med dataindsamling

Støtteberettigede foranstaltninger under Copernicus omfatter:

- a) foranstaltninger med henblik på at forbedre kontinuiteten i de eksisterende Copernicussentinelmissioner og udvikle, opsende, opretholde og drive flere Copernicussentinner for at udvide observationsområdet, idet der navnlig gives prioritet til observationskapacitet til overvågning af antropogene CO₂-emissioner og andre drivhusgasemissioner, muliggøre overvågning af polarområder og aktivere innovative miljøapplikationer inden for landbrug og skovbrug og i forbindelse med forvaltning af vandressourcer, marine ressourcer og kulturarv
- b) foranstaltninger med henblik på at give adgang til Copernicustredjepartsdata og -informationer, som er nødvendige for Copernicustjenester eller for EU's institutioner, agenturer, decentraliserede tjenester og, hvor det er relevant og omkostningseffektivt, nationale eller regionale offentlige organer
- c) foranstaltninger med henblik på at levere og koordinere adgang til Copernicus-in situ-data og andre hjælpe-data, som er nødvendige for frembringelsen, kalibreringen og valideringen af Copernicusdata og Copernicusinformationer, herunder, hvor det er relevant og omkostningseffektivt, brugen af eksisterende nationale kapaciteter, samtidig med at dobbeltarbejde undgås.

Artikel 51

Støtteberettigede foranstaltninger i forbindelse med Copernicustjenester

1. Copernicus skal omfatte foranstaltninger til støtte for følgende tjenester:

- a) miljøovervågning, indberetning og sikring af efterlevelse inden for:
 - i) atmosfæreovervågning med global dækning med henblik på at tilvejebringe informationer om luftkvaliteten, med særlig fokus på europæisk plan, samt om sammensætningen af atmosfæren
 - ii) havmiljøovervågning med henblik på at tilvejebringe informationer om tilstande og dynamikker i ocean- og havøkosystemer samt kystnære økosystemer, deres ressourcer og anvendelse
 - iii) landovervågning og landbrug med henblik på at tilvejebringe informationer om arealdækning, arealanvendelse og ændringer i arealanvendelse, kulturarvssteder, bevægelser i jordoverfladen, byområder, vandkvalitet og -kvalitet i indre farvande, skove, landbrug og andre naturressourcer, biodiversitet og kryosfære
 - iv) klimaændringsovervågning med henblik på at tilvejebringe informationer om antropogene CO₂-emissioner og andre drivhusgasemissioner og -absorptioner, væsentlige klimavariabler, nye klimaanalyser, sæsonmæssige prognoser, klimaprognoser og årsager, informationer om forandringerne i polarområderne og Arktis samt indikatorer i relevante tidsmæssige og rumlige skalaer
- b) beredskabsstyringstjeneste med henblik på at tilvejebringe informationer til støtte for og i samordning med offentlige myndigheder med ansvar for civilbeskyttelse, for at støtte civilbeskyttelse og katastrofeindsatsforanstaltninger (forbedrede systemer til tidlig varsling og krisehåndtering) samt forebyggende foranstaltninger og beredskabsforanstaltninger (risiko- og genopretningsanalyser) i forbindelse med forskellige typer katastrofer
- c) sikkerhedstjeneste til støtte for overvågningen i Unionen og ved dens ydre grænser, havovervågning, Unionens optræden udadtil som svar på de sikkerhedsudfordringer, som Unionen står over for, og de fælles udenrigs- og sikkerhedspolitiske målsætninger og foranstaltninger.

2. Kommissionen, som, hvor det er relevant, understøttes af ekstern uafhængig ekspertise, sikrer, at Copernicustjenesterne er relevante gennem:

- a) validering af den tekniske gennemførlighed og egnethed med henblik på de behov, som brugersamfundene giver udtryk for
- b) vurdering af de midler og løsninger, som foreslås eller gennemføres, for at opfylde brugersamfundenes behov og programmets målsætninger.

*Artikel 52***Støtteberettigede foranstaltninger i forbindelse med adgang til og distribution af data og informationer**

1. Copernicus omfatter foranstaltninger med henblik på at give forbedret adgang til alle Copernicusdata og Copernicusinformationer og, hvor det er relevant, formidle yderligere infrastrukturer og tjenester for at fremme distribution af, adgang til og anvendelse af disse data og informationer.
2. Hvis Copernicusdata eller Copernicusinformationer betragtes som sikkerhedsfølsomme, jf. artikel 12-16 i delegeret forordning (EU) nr. 1159/2013, kan Kommissionen overdrage offentlige udbud vedrørende, tilsyn med erhvervelsen af, adgangen til og distributionen af disse data og informationer til en eller flere betroede enheder. Sådanne enheder opretter og fører et register over godkendte brugere og bevilger adgang til fortrolige data ved hjælp af et separat workflow.

*KAPITEL III***Copernicusdatapolitik***Artikel 53***Copernicusdata- og Copernicusinformationspolitik**

1. Copernicusdata og Copernicusinformationer leveres til Copernicusbrugere efter en gratis, fuldstændig og åben datapolitik:
 - a) Copernicusbrugere kan på et frit og globalt grundlag gengive, distribuere, formidle til offentligheden, tilpasse og ændre alle Copernicusdata og Copernicusinformationer og kombinere dem med andre data og informationer
 - b) gratis, fuldstændig og åben datapolitik omfatter følgende begrænsninger:
 - i) formater, tidsfrister og spredningsegenskaber for Copernicusdata og Copernicusinformationer skal være foruddefinerede
 - ii) licensbetingelserne for Copernicustredjepartsdata og -informationer, der bruges i produktionen af informationer fra Copernicus, skal, hvor det er relevant, være overholdt
 - iii) sikkerhedsbegrænsningerne er gældende i overensstemmelse med de generelle sikkerhedskrav i artikel 34, stk. 2
 - iv) der sikres beskyttelse mod risikoen for afbrydelse af det system, der producerer eller stiller Copernicusdata og Copernicusinformationer til rådighed, og beskyttelse af selve dataene
 - v) der sikres beskyttelse af pålidelig adgang til Copernicusdata og Copernicusinformationer for europæiske brugere.
2. Kommissionen vedtager delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 105 med henblik på at supplere de specifikke bestemmelser i nærværende artikels stk. 1, for så vidt angår specifikationer, betingelser og procedurer for adgang til og anvendelse af Copernicusdata og Copernicusinformationer.
3. Hvis det er påkrævet i særligt hastende tilfælde, anvendes proceduren i artikel 106 på delegerede retsakter vedtaget i henhold til nærværende artikel.
4. Kommissionen udsteder licenser og meddelelser vedrørende adgang til og anvendelse af Copernicusdata og Copernicusinformationer, herunder klausuler om kildeangivelse, i overensstemmelse med Copernicusdatapolitikken som omhandlet i denne forordning og gældende delegerede retsakter vedtaget i henhold til stk. 2.

AFSNIT VIII

PROGRAMMETS ØVRIGE KOMPONENTER

KAPITEL I

SSA

DEL 1

SST-delkomponent*Artikel 54***Anvendelsesområdet for SST-delkomponent**

1. SST-delkomponenten støtter følgende aktiviteter:
 - a) oprettelse, udvikling og drift af et net af medlemsstaternes jord- og rumbaserede SST-sensorer, herunder sensorer udviklet gennem ESA eller den private sektor i Unionen og nationalt drevne EU-sensorer, til overvågning og sporing af objekter og udarbejdelse af et europæisk katalog over rumobjekter
 - b) behandling og analyse af SST-data på nationalt niveau med henblik på at udarbejde SST-informationer og -tjenester som omhandlet i artikel 55, stk. 1
 - c) levering af de i artikel 55, stk. 1, omhandlede SST-tjenester til de SST-brugere, der er omhandlet i artikel 56
 - d) overvågning af og søgen efter synergier med initiativer, der fremmer udvikling og anvendelse af teknologier til bortskaffelse af rumfartøjer ved afslutningen af driftslevetiden og af teknologiske systemer til forebyggelse og fjernelse af rumaffald samt med internationale initiativer inden for rumtrafikstyring.
2. SST-delkomponenten skal ligeledes yde teknisk og administrativ bistand for at sikre overgangen mellem programmet og SST-støtterammen, der er oprettet ved afgørelse nr. 541/2014/EU.

*Artikel 55***SST-tjenester**

1. SST-tjenester omfatter:
 - a) vurdering af risikoen for kollision mellem rumfartøjer eller mellem rumfartøjer og rumaffald og potentiel generering af kollisionsforebyggende varsler i opsendelsesfaserne, den tidlige kredsløbsfase, forøgelse af kredsløbsbane, kredsløbsoperationer og bortskaffelsesfasen i forbindelse med rumfartøjers missioner
 - b) detektering og karakterisering af fragmenteringer, desintegreringer eller kollisioner i kredsløb
 - c) risikovurdering af rumobjekters og rumaffalds ukontrollerede genindtrængen i jordens atmosfære og generering af beslægtede oplysninger, herunder et skøn over tidsrammen og sandsynlig position for et eventuelt nedslag
 - d) udvikling af aktiviteter i forbindelse med forberedelse af:
 - i) afbødning af rumaffald med henblik på at reducere generering heraf, og
 - ii) nedbringelse af rumaffald gennem forvaltning af det eksisterende rumaffald.
2. SST-tjenester skal være gratis og til enhver tid være til rådighed uden afbrydelser samt være tilpasset behovene hos SST-brugerne som omhandlet i artikel 56.
3. Medlemsstater, der deltager i SST-komponenten, Kommissionen og, hvor det er relevant, SST-kontaktpunktet omhandlet i artikel 59, stk. 1, holdes ikke ansvarlige for:

- a) skader, der skyldes mangel på eller afbrydelse af SST-tjenester
- b) forsinkelse i leveringen af SST-tjenester
- c) unøjagtige oplysninger leveret gennem SST-tjenesterne
- d) eventuelle foranstaltninger, der iværksættes som reaktion på leveringen af SST-tjenester.

Artikel 56

SST-brugere

1. Unionens SST-brugere omfatter:

- a) SST-kernebrugere: medlemsstaterne, EU-Udenrigstjenesten, Kommissionen, Rådet, agenturet samt offentlige og private ejere og operatører af rumfartøjer, der er etableret i Unionen
- b) SST-brugere, der ikke er kernebrugere: andre offentlige og private enheder, der er etableret i Unionen.

SST-kernebrugere har adgang til alle de i artikel 55, stk. 1, omhandlede SST-tjenester.

SST-brugere, der ikke er kernebrugere, kan få adgang til alle de i artikel 55, stk. 1, litra b), c) og d), omhandlede SST-tjenester.

2. Internationale SST-brugere omfatter tredjelande, internationale organisationer, der ikke har deres hjemsted i Unionen, og private enheder, der ikke er etableret i Unionen. De har adgang til SST-tjenester som omhandlet i artikel 55, stk. 1 litra d), på følgende betingelser:

- a) tredjelande og internationale organisationer, der ikke har deres hjemsted i Unionen, kan få adgang til SST-tjenester i henhold til artikel 8, stk. 2
- b) private enheder, der ikke er etableret i Unionen, kan få adgang til SST-tjenester, der er omfattet af en international aftale, som Unionen har indgået i overensstemmelse med artikel 8, stk. 2, sammen med det tredjeland, hvor de er etableret, og som giver dem denne adgang.

Der kræves ingen international aftale for adgang til SST-tjenester, som er offentligt tilgængelige, jf. artikel 55, stk. 1, litra a), b) og c).

3. Kommissionen kan ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtage nærmere bestemmelser vedrørende adgangen til SST-tjenester og relevante procedurer. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 57

Medlemsstaternes deltagelse i SST-delkomponenten

1. Medlemsstater, der ønsker at deltage i leveringen af SST-tjenester som omhandlet i artikel 55, stk. 1, som dækker alle kredsløb, indsender til Kommissionen et enkelt fælles forslag, der påviser overholdelse af følgende kriterier:

- a) ejerskab af eller adgang til passende SST-sensorer, som er til rådighed for SST-delkomponenten, og menneskelige ressourcer til at drive disse eller tilstrækkelige operationelle kapaciteter til analyse og databehandling, som er specielt udformet til SST og tilgængelige for SST-delkomponenten
- b) en indledende sikkerhedsrisikovurdering af alle SST-aktiver er udført og valideret af den pågældende medlemsstat
- c) en handlingsplan, der tager hensyn til koordineringsplanen vedtaget i henhold til artikel 6 i afgørelse nr. 541/2014/EU, med henblik på gennemførelse af de aktiviteter, der er anført i denne forordnings artikel 54
- d) fordeling af de forskellige aktiviteter blandt de i henhold til denne forordnings artikel 58 udpegede ekspertgrupper
- e) bestemmelser om den deling af data, som er nødvendig for at nå målsætningerne i denne forordnings artikel 4.

For så vidt angår kriterierne i første afsnit, litra a) og b), skal de medlemsstater, som ønsker at deltage i leveringen af SST-tjenester, dokumentere, at de overholder disse kriterier separat.

For så vidt angår kriterierne i første afsnit, litra c), d) og e), skal de medlemsstater, som ønsker at deltage i leveringen af SST-tjenester, påvise overensstemmelse med disse kriterier i fællesskab.

2. Kriterierne i denne artikels stk. 1, første afsnit, litra a) og b), anses for opfyldt af de medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten, hvis de udpegede nationale enheder er medlemmer af det konsortium, der er oprettet i henhold til artikel 7, stk. 3, i afgørelse nr. 541/2014/EU, den 12. maj 2021.

3. Hvis der ikke er indsendt et fælles forslag i overensstemmelse med stk. 1, eller hvis Kommissionen finder, at det indsendte forslag ikke opfylder kriterierne i stk. 1, kan mindst fem medlemsstater indsende et nyt fælles forslag til Kommissionen med henblik på at dokumentere, at de i stk. 1 omhandlede kriterier er overholdt.

4. Kommissionen kan ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtage de nærmere bestemmelser for de procedurer og elementer, der er omhandlet i denne artikels stk. 1-3. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 58

Organisatorisk ramme for medlemsstaternes deltagelse i SST-delkomponenten

1. Enhver medlemsstat, som har indsendt et forslag, der af Kommissionen er fundet at være i overensstemmelse med artikel 57, stk. 1, eller som er blevet udvalgt af Kommissionen i henhold til den i artikel 57, stk. 3, nævnte procedure, udpeger en ansvarlig national enhed, som er etableret på dens område, til at repræsentere den. Den ansvarlige nationale enhed skal være en offentlig myndighed i en medlemsstat eller et organ, som har fået overdraget udøvelsen af sådan offentlig myndighed.

2. De ansvarlige nationale enheder, der er udpeget i henhold til denne artikels stk. 1, indgår en aftale om oprettelse af et SST-partnerskab, (»SST-partnerskabsaftalen«) hvori der fastsættes regler og mekanismer for deres samarbejde om gennemførelsen af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 54. Partnerskabsaftalen skal navnlig indeholde de elementer, der er omhandlet i artikel 57, stk. 1, litra c), d) og e), og oprettelse af en risikoforvaltningsstruktur til sikring af gennemførelsen af bestemmelserne om anvendelse og sikker udveksling af SST-data og SST-informationer.

3. De ansvarlige nationale enheder udvikler EU-SST-tjenester af høj kvalitet efter en flerårig plan, relevante nøglepræstationsindikatorer og brugerkrav på grundlag af ekspertgruppernes aktiviteter som omhandlet i denne artikels stk. 6. Kommissionen kan ved gennemførelsesretsakter vedtage den flerårige plan og nøglepræstationsindikatorerne. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

4. De ansvarlige nationale enheder opbygger et net af eksisterende og eventuelle fremtidige sensorer, så de kan drives på koordineret og optimeret vis, med henblik på at udarbejde og føre et ajourført fælles europæisk katalog, uden at det dog berører medlemsstaternes beføjelser på området national sikkerhed.

5. De medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten, varetager sikkerhedsgodkendelsen på grundlag af de generelle sikkerhedskrav, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2.

6. De medlemsstater, der deltager i SST-delkomponenten, udpeger ekspertgrupper, som skal være ansvarlige for specifikke spørgsmål vedrørende de forskellige SST-aktiviteter. Ekspertgrupperne er permanente og ledes og bemandes af de ansvarlige nationale enheder i de medlemsstater, som har udpeget dem, og kan inddrage eksperter fra alle ansvarlige nationale enheder.

7. De ansvarlige nationale enheder og ekspertgrupperne sikrer beskyttelsen af SST-data, SST-informationer og SST-tjenester.

8. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter de nærmere bestemmelser vedrørende den organisatoriske ramme for medlemsstaternes deltagelse i SST-delkomponenten. Disse bestemmelser skal også omfatte en medlemsstats medtagelse i SST-partnerskabet på et senere tidspunkt ved at blive part i den i denne artikels stk. 2 omhandlede SST-partnerskabsaftale. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 59

SST-kontaktpunkt

1. Kommissionen udvælger under hensyntagen til henstillingen fra de ansvarlige nationale enheder SST-kontaktpunktet på grundlag af den bedste ekspertise inden for sikkerhedsspørgsmål og levering af tjenester. SST-kontaktpunktet skal:
 - a) levere de nødvendige sikre grænseflader for at centralisere, lagre og tilgængeliggøre SST-informationer for SST-brugerne omhandlet i artikel 56 og sikre korrekt håndtering og sporbarhed heraf
 - b) rapportere om SST-tjenesternes præstation til SST-partnerskabet omhandlet i artikel 58, stk. 2, og Kommissionen
 - c) indsamle den nødvendige feedback til SST-partnerskabet omhandlet i artikel 58, stk. 2, for at sikre den krævede tilpasning af tjenesterne i forhold til SST-brugernes forventninger
 - d) støtte, fremme og tilskynde til anvendelse af SST-tjenesterne.
2. De ansvarlige nationale enheder indgår de nødvendige gennemførelsesaftaler med SST-kontaktpunktet.

DEL 2

SWE- og NEO-delkomponenter

Artikel 60

SWE-aktiviteter

1. SWE-delkomponenterne kan støtte følgende aktiviteter:
 - a) vurdering og identificering af behovene hos brugerne i de sektorer, der er nævnt i stk. 2, litra b), med henblik på at fastlægge de SWE-tjenester, der skal leveres
 - b) levering af SWE-tjenester til SWE-tjenesternes brugere i overensstemmelse med de identificerede brugerbehov og tekniske krav.
2. SWE-tjenesterne skal være tilgængelige til enhver tid og uden afbrydelse. Kommissionen udvælger disse tjenester ved hjælp af gennemførelsesretsakter i overensstemmelse med følgende regler:
 - a) Kommissionen prioriterer de SWE-tjenester, der skal leveres på EU-plan i henhold til SWE-brugernes behov, tjenesternes teknologiske parathed og resultatet af en risikovurdering
 - b) SWE-tjenesterne kan bidrage til civilbeskyttelsesaktiviteter og til beskyttelse af en lang række sektorer såsom rummet, transport, GNSS-systemer, elnet og kommunikation.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 107, stk. 2.

3. De offentlige eller private enheder, der skal levere SWE-tjenesterne, udvælges ved hjælp af en udbudsprocedure.

*Artikel 61***NEO-aktiviteter**

1. NEO-delkomponenten kan støtte følgende aktiviteter:
 - a) kortlægning af medlemsstaternes kapacitet til påvisning og overvågning af jordnære objekter
 - b) fremme af netværkssamarbejde mellem medlemsstaternes faciliteter og forskningscentre
 - c) udvikling af den tjeneste, der er omhandlet i stk. 2
 - d) udvikling af en rutinemæssig »hurtig indsats«-funktion, som er i stand til at karakterisere nyligt opagede jordnære objekter
 - e) oprettelse af et europæisk katalog over jordnære objekter.
2. Kommissionen kan inden for sit kompetenceområde under inddragelse af de relevante FN-organer indføre procedurer til at koordinere foranstaltninger truffet af Unionen og de nationale offentlige myndigheder med ansvar for civilbeskyttelse, i tilfælde af at et jordnær objekt nærmer sig jorden.

*KAPITEL II***GOVSATCOM***Artikel 62***Anvendelsesområde for GOVSATCOM**

I GOVSATCOM-komponenten samles satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester i en fælles EU-pulje af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester med passende sikkerhedskrav. Denne komponent omfatter:

- a) udvikling, konstruktion og drift af den jordbaserede infrastruktur, jf. artikel 67, og eventuel ruminfrastruktur som omhandlet i artikel 102, stk. 2
- b) indkøb af den statslige og kommercielle satellitkommunikationskapacitet, -tjeneste og -brugerudstyr, som kræves til levering af GOVSATCOM-tjenester
- c) nødvendige foranstaltninger for at fremme interoperabilitet og standardisering af GOVSATCOM-brugerudstyr.

*Artikel 63***GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester**

1. Leveringen af GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester sikres som fastlagt i tjenesteporteføljen, jf. nærværende artikels stk. 3 og i overensstemmelse med de operationelle krav som omhandlet i nærværende artikels stk. 2, de særlige sikkerhedskrav for GOVSATCOM, jf. artikel 34, stk. 2, og inden for rammerne af de delings- og prioriteringsbestemmelser, der er omhandlet i artikel 66.

Adgang til GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester skal være gratis for institutionelle og statslige GOVSATCOM-brugere, medmindre Kommissionen fastlægger en prispolitik i overensstemmelse med artikel 66, stk. 2.

2. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter de operationelle krav til GOVSATCOM-tjenester i form af tekniske specifikationer for GOVSATCOM-brugsscenarier, der navnlig vedrører krisestyring, overvågning og forvaltning af centrale infrastrukturer, herunder diplomatiske kommunikationsnet. Disse operationelle krav skal bygge på en detaljeret analyse af GOVSATCOM-brugernes krav og tage hensyn til krav, som er baseret på eksisterende brugerudstyr og -net. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

3. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter porteføljen af GOVSATCOM-tjenester i form af en fortegnelse over kategorier af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester og deres egenskaber, herunder geografisk dækning, frekvens, båndvidde, brugerudstyr og sikkerhedsfeatures. Tjenesteporteføljen skal tage hensyn til eksisterende kommercielt tilgængelige tjenester for ikke at virke konkurrenceforvridende på det indre marked. Disse gennemførelsesretsakter ajourføres regelmæssigt, baseres på de operationelle og sikkerhedsmæssige krav, som er omhandlet i denne artikels stk. 1, og skal prioritere tjenester, der leveres til brugere i henhold til deres relevans og kritiske værdi. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

4. GOVSATCOM-brugere har adgang til de GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester, der er opført i tjenesteporteføljen omhandlet i denne artikels stk. 3. Denne adgang stilles til rådighed gennem GOVSATCOM-centre som omhandlet i artikel 67, stk. 1.

Artikel 64

Leverandører af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester

Satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester inden for rammerne af GOVSATCOM kan leveres af følgende enheder:

- a) GOVSATCOM-deltagere som omhandlet i artikel 68 og
- b) juridiske personer, der er behørigt bemyndiget til at levere satellitkommunikationskapaciteter eller -tjenester efter proceduren for sikkerhedsgodkendelse, jf. artikel 37, som skal ske i overensstemmelse med de i artikel 34, stk. 2, omhandlede generelle sikkerhedskrav for GOVSATCOM-komponenten.

Artikel 65

GOVSATCOM-brugere

1. Følgende enheder kan blive GOVSATCOM-brugere, forudsat at de har fået tildelt opgaver vedrørende kontrol og forvaltning af nød- og sikkerhedskritiske missioner, operationer og infrastrukturer:

- a) En EU-myndighed eller en medlemsstats myndighed eller et organ, der udøver en sådan offentlig myndighed
- b) en fysisk eller juridisk person, der handler på vegne af og under kontrol af en enhed som omhandlet i dette stykkes litra a).

2. GOVSATCOM-brugere som omhandlet i denne artikels stk. 1 skal af en GOVSATCOM-deltager, jf. artikel 68, være behørigt bemyndiget til at anvende GOVSATCOM's kapacitet og tjenester og skal opfylde de i artikel 34, stk. 2, omhandlede generelle sikkerhedskrav, som er defineret for GOVSATCOM.

Artikel 66

Deling og prioritering

1. Puljen af satellitkommunikationskapaciteter, -tjenester og -brugerudstyr deles og prioriteres blandt GOVSATCOM-deltagerne omhandlet i artikel 68 på grundlag af en analyse af de sikkerheds- og sikringsrelaterede risici for brugerne. En sådan analyse skal tage hensyn til eksisterende kommunikationsinfrastruktur og tilgængeligheden af eksisterende kapaciteter samt til deres geografiske dækning på EU-plan og nationalt plan. Ved denne deling og prioritering gives forrang til GOVSATCOM-brugere i henhold til deres relevans og kritiske værdi.

2. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter de nærmere bestemmelser vedrørende deling og prioritering af satellitkommunikationskapaciteter, tjenester og brugerudstyr, idet der tages hensyn til forventet efterspørgsel efter de forskellige GOVSATCOM-brugsscenarier, analysen af sikkerhedsrisici for disse brugsscenarier og, hvor det er relevant, omkostningseffektivitet.

Ved at fastlægge en prispolitik i disse regler sikrer Kommissionen, at udbuddet af GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester ikke forvrider markedet, og at der ikke bliver mangel på GOVSATCOM-kapaciteter.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

3. Delingen og prioriteringen af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester blandt GOVSATCOM-brugere, som er godkendt af den samme GOVSATCOM-deltager, bestemmes og gennemføres af nævnte GOVSATCOM-deltager.

Artikel 67

Jordbaseret infrastruktur og drift

1. Jordsegmentet skal omfatte den nødvendige infrastruktur til levering af tjenester til GOVSATCOM-brugerne i overensstemmelse med artikel 66, navnlig GOVSATCOM-centre, som anskaffes inden for rammerne af denne komponent med henblik på forbindelsen mellem GOVSATCOM-brugerne og leverandørerne af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester. Jordsegmentet og driften heraf skal være i overensstemmelse med det i artikel 34, stk. 2, omhandlede generelle sikkerhedskrav, som er defineret for GOVSATCOM.

2. Kommissionen fastsætter ved hjælp af gennemførelsesretsakter, hvor den jordbaserede infrastruktur skal være beliggende. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3, og berører ikke en medlemsstats ret til at beslutte ikke at ville være vært for en sådan infrastruktur.

Artikel 68

GOVSATCOM-deltagere og kompetente myndigheder

1. Medlemsstaterne, Rådet, Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten deltager i GOVSATCOM, for så vidt som de godkender GOVSATCOM-brugere eller leverer satellitkommunikationskapaciteter, jordbaserede segmenter eller dele af jordbaserede segmenter.

Hvis Rådet, Kommissionen eller EU-Udenrigstjenesten godkender GOVSATCOM-brugere eller leverer satellitkommunikationskapaciteter, jordbaserede segmenter eller dele af jordbaserede segmenter på en medlemsstats område, må en sådan godkendelse eller bestemmelse ikke være i strid med bestemmelser om neutralitet og alliancefrihed, der er fastsat i den pågældende medlemsstats forfatningsret.

2. EU-agenturer kan kun blive GOVSATCOM-deltagere, i det omfang det er nødvendigt, for at de kan udføre deres opgaver, og i overensstemmelse med nærmere bestemmelser, som er fastlagt i en administrativ aftale indgået mellem det berørte agentur og den EU-institution, der forestår tilsynet hermed.

3. Tredjelande og internationale organisationer kan blive GOVSATCOM-deltagere i overensstemmelse med artikel 7.

4. Hver GOVSATCOM-deltager udpeger én kompetent GOVSATCOM-myndighed.

5. En kompetent GOVSATCOM-myndighed sikrer, at:

- a) anvendelsen af tjenester er i overensstemmelse med gældende sikkerhedskrav
- b) adgangsrettighederne for GOVSATCOM-brugere fastlægges og forvaltes
- c) brugerudstyr og tilhørende elektroniske kommunikationsforbindelser og informationer anvendes og forvaltes i overensstemmelse med gældende sikkerhedskrav
- d) der oprettes et centralt kontaktpunkt til, hvis det er nødvendigt, at bistå med indberetningen af sikkerhedsmæssige risici og trusler, navnlig påvisning af potentielt skadelig elektromagnetisk interferens, der påvirker tjenester inden for rammerne af denne komponent.

*Artikel 69***Overvågning af udbud og efterspørgsel i forbindelse med GOVSATCOM**

Med henblik på at optimere balancen mellem udbud af og efterspørgsel på GOVSATCOM-tjenester overvåger Kommissionen løbende udviklingen i udbud, herunder eksisterende GOVSATCOM-kapaciteter i kredsløb med henblik på sammenlægning og deling, og efterspørgsel for så vidt angår GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester, under hensyntagen til nye risici og trusler samt ny teknologisk udvikling.

AFSNIT IX

DEN EUROPÆISKE UNIONS AGENTUR FOR RUMPROGRAMMET

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser om agenturet*Artikel 70***Agenturets retlige status**

1. Agenturet er et EU-organ. Det har status som juridisk person.
2. Agenturet har i hver medlemsstat den mest vidtgående rets- og handleevne, som den pågældende stats nationale ret tillægger juridiske personer. Det kan navnlig erhverve og afhænde løsøre og fast ejendom og optræde som part i retssager.
3. Agenturet repræsenteres af sin administrerende direktør.

*Artikel 71***Agenturets hjemsted og lokale kontorer**

1. Agenturet har hjemsted i Prag, Tjekkiet.
2. Agenturets personale kan placeres i et af de i gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/413 eller (EU) 2017/1406 omhandlede Galileo- eller EGNOS-jordbaserede centre med henblik på at gennemføre de programaktiviteter, der er fastsat i den relevante aftale.
3. Afhængig af programmets behov kan der oprettes lokale kontorer i medlemsstaterne i overensstemmelse med den i artikel 79, stk. 2, omhandlede procedure.

KAPITEL II

Agenturets organisation*Artikel 72***Forvaltnings- og ledelsesstruktur**

1. Agenturets forvaltnings- og ledelsesstruktur består af:
 - a) bestyrelsen
 - b) den administrerende direktør
 - c) Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse.

2. Bestyrelsen, den administrerende direktør og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse samarbejder med henblik på agenturets drift og koordinering i henhold til procedurerne fastsat i agenturets interne regler, såsom bestyrelsens forretningsorden, Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses forretningsorden, de finansielle bestemmelser for agenturet, gennemførelsesbestemmelserne til vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union (»personalevedtægten«) og reglerne om aktindsigt.

Artikel 73

Bestyrelsen

1. Bestyrelsen består af en repræsentant for hver medlemsstat og tre repræsentanter for Kommissionen, der alle har stemmeret. Bestyrelsen omfatter også et medlem, som udpeges af Europa-Parlamentet, men uden stemmeret.
2. Formanden eller næstformanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, en repræsentant for Rådet, en repræsentant for den højtstående repræsentant og en repræsentant for ESA indbydes til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører i forbindelse med spørgsmål, som vedrører dem direkte, på de betingelser, der er fastsat i bestyrelsens forretningsorden.
3. Hvert medlem af bestyrelsen har en suppleant. Suppleanten er medlemmets stedfortræder i vedkommendes fravær.
4. Hver medlemsstat udpeger et medlem og en suppleant til bestyrelsen under hensyntagen til deres viden om agenturets opgaver og relevante ledelsesmæssige, administrative og budgetmæssige kompetencer. For at sikre kontinuiteten i bestyrelsens aktiviteter tilstræber Europa-Parlamentet, Kommissionen og medlemsstaterne at begrænse udskiftningen af deres repræsentanter i bestyrelsen. Alle parter tilstræber at opnå en ligelig repræsentation af mænd og kvinder i bestyrelsen.
5. Bestyrelsesmedlemmernes og deres suppleanternes mandatperiode er fire år og kan fornyes.
6. Deltagelse af repræsentanter for tredjelande eller internationale organisationer og betingelserne for sådan deltagelse fastsættes, hvor det er relevant, i forbindelse med de i artikel 98 omhandlede aftaler og skal være i overensstemmelse med bestyrelsens forretningsorden. Sådanne repræsentanter har ikke stemmeret.

Artikel 74

Bestyrelsens formandskab

1. Bestyrelsen vælger blandt sine stemmeberettigede medlemmer en formand og en næstformand. Næstformanden afløser automatisk formanden, når denne er forhindret i at udføre sit hverv.
2. Mandatperioden for formanden og næstformanden er to år, og mandatet kan fornyes én gang. Hver mandatperiode ophører, når den pågældende person ikke længere er medlem af bestyrelsen.
3. Bestyrelsen har beføjelse til at afsætte formanden, næstformanden eller dem begge.

Artikel 75

Bestyrelsens møder

1. Det påhviler bestyrelsens formand at indkalde til bestyrelsesmøder.

2. Den administrerende direktør deltager i bestyrelsens drøftelser, medmindre formanden bestemmer andet. Den administrerende direktør har ikke stemmeret.
3. Bestyrelsen afholder regelmæssigt ordinære bestyrelsesmøder, dog mindst to gange om året. Bestyrelsen mødes desuden på initiativ af bestyrelsesformanden eller på anmodning af mindst en tredjedel af bestyrelsesmedlemmerne.
4. Bestyrelsen kan indbyde enhver, hvis synspunkt kan være af interesse, til at deltage i dens møder som observatør. Bestyrelsesmedlemmerne kan, såfremt forretningsordenen tillader det, bistås af rådgivere og eksperter.
5. Når drøftelser vedrører anvendelse af følsom national infrastruktur, kan medlemsstaternes repræsentanter og Kommissionens repræsentanter deltage i møder og drøftelser i bestyrelsen på »need to know«-basis. Kun repræsentanterne for de medlemsstater, der råder over sådan infrastruktur, og repræsentanterne for Kommissionen deltager dog i afstemningen. Hvis formanden for bestyrelsen ikke repræsenterer en af de medlemsstater, der råder over en sådan infrastruktur, skal vedkommende erstattes af repræsentanterne for de medlemsstater, der råder over en sådan infrastruktur. Bestyrelsens forretningsorden skal angive de situationer, hvor denne procedure kan finde anvendelse.
6. Agenturet varetager sekretariatsopgaverne for bestyrelsen.

Artikel 76

Bestyrelsens afstemningsregler

1. Medmindre andet følger af denne forordning, træffer bestyrelsen beslutninger med et absolut flertal blandt sine stemmeberettigede medlemmer.

Der kræves et flertal på to tredjedele af alle stemmeberettigede medlemmer til valg og afsættelse af formanden og næstformanden for bestyrelsen og til vedtagelse af budgettet og arbejdsprogrammer, godkendelse af de i artikel 98, stk. 2, omhandlede ordninger, godkendelse af agenturets sikkerhedsregler, vedtagelse af forretningsordenen, oprettelse af lokale kontorer samt til godkendelse af de i artikel 92 omhandlede værtaftaler.

2. Medlemmer, der repræsenterer medlemsstaterne og Kommissionen, har hver én stemme. Hvis et stemmeberettiget medlem ikke er til stede, har suppleanten stemmeret. Beslutninger baseret på artikel 77, stk. 2, litra a), bortset fra spørgsmål, der henhører under afsnit V, kapitel II, eller på artikel 77, stk. 5, kan kun vedtages med tilslutning fra Kommissionens repræsentanter.
3. De nærmere afstemningsregler, navnlig betingelserne for, at et medlem kan handle ved fuldmagt fra et andet medlem, og eventuelle krav om beslutningsdygtighed, hvor dette er relevant, fastlægges i bestyrelsens forretningsorden.

Artikel 77

Bestyrelsens opgaver

1. Bestyrelsen sørger for, at agenturet varetager de opgaver, det har fået overdraget, på de i denne forordning fastsatte betingelser og træffer de nødvendige beslutninger med henblik herpå. Dette berører ikke de kompetencer, der er tildelt Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse for så vidt angår de aktiviteter, der henhører under afsnit V, kapitel II.
2. Endvidere skal bestyrelsen:
 - a) senest den 15. november hvert år vedtage agenturets arbejdsprogram for det følgende år efter uden ændringer at have integreret den del, der er udarbejdet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra b), og efter at have indhentet udtalelse fra Kommissionen

- b) senest den 30. juni i det første år i den flerårige finansielle ramme i henhold til artikel 312 i TEUF vedtage agenturets flerårige arbejdsprogram for den periode, der er omfattet af denne flerårige finansielle ramme, efter uden ændringer at have integreret den del, der er udarbejdet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med denne forordnings artikel 80, litra a), og efter at have indhentet udtalelse fra Kommissionen. Europa-Parlamentet høres om det flerårige arbejdsprogram, forudsat at formålet med høringen er at udveksle synspunkter, og at resultatet er ikke bindende for agenturet
- c) varetage sine budgetmæssige opgaver i henhold til artikel 84, stk. 5, 6, 10 og 11
- d) føre tilsyn med driften af Galileosikkerhedsovervågningscentret, der er omhandlet i artikel 34, stk. 5, litra b)
- e) vedtage retningslinjer for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 ⁽⁴⁶⁾ i overensstemmelse med nærværende forordnings artikel 94
- f) godkende de ordninger, der er omhandlet i artikel 98, efter høring af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse om de bestemmelser i disse ordninger, der vedrører sikkerhedsgodkendelse
- g) vedtage de nødvendige tekniske procedurer for udførelsen af sine opgaver
- h) vedtage årsrapporten om agenturets aktiviteter og fremtidsplaner og senest den 1. juli hvert år fremsende den til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Revisionsretten efter uden ændringer at have integreret den del, der er udarbejdet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra c)
- i) sikre en fyldestgørende opfølgning af resultaterne og anbefalingerne, der følger af de i artikel 102 omhandlede evalueringer og revisioner, såvel som af dem, der følger af undersøgelser foretaget af OLAF, og alle interne eller eksterne revisionsberetninger, og fremsende alle relevante oplysninger om resultatet af evalueringsprocedurerne til budgetmyndigheden
- j) høres af den administrerende direktør om den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er omhandlet i artikel 31, og om de i artikel 27, stk. 3, og artikel 29, stk. 5, omhandlede bidragsaftaler, inden disse undertegnes
- k) vedtage agenturets sikkerhedsregler som omhandlet i artikel 96
- l) godkende en strategi for bekæmpelse af svig på baggrund af et forslag fra den administrerende direktør
- m) om nødvendigt og på grundlag af forslag fra den administrerende direktør godkende de organisatoriske strukturer som omhandlet i artikel 79, stk. 1, litra l)
- n) udnævne en regnskabsfører, der kan være Kommissionens regnskabsfører, som skal være:
 - i) omfattet af personalevedtægten og ansættelsesvilkårene for Unionens øvrige ansatte (»ansættelsesvilkårene«), jf. Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68 ⁽⁴⁷⁾, og
 - ii) fuldstændig uafhængig i udøvelsen af sit hverv
- o) vedtage og offentliggøre sin forretningsorden.

3. Med hensyn til agenturets personale udøver bestyrelsen de beføjelser, der i henhold til personalevedtægten gælder for ansættelsesmyndigheden og i henhold til ansættelsesvilkårene gælder for den myndighed, der har kompetence til at indgå ansættelseskontrakter (»ansættelsesmyndighedens beføjelser«).

Efter proceduren i personalevedtægtens artikel 110 vedtager bestyrelsen en afgørelse i henhold til artikel 2, stk. 1, i personalevedtægten og artikel 6 i ansættelsesvilkårene om delegering af de relevante ansættelsesmyndighedsbeføjelser til den administrerende direktør og fastsættelse af betingelserne for at suspendere denne delegation af beføjelser. Den administrerende direktør aflægger rapport til bestyrelsen om udøvelsen af disse delegerede beføjelser. Den administrerende direktør er bemyndiget til at videredelegere disse beføjelser.

⁽⁴⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43).

⁽⁴⁷⁾ EFT L 56 af 4.3.1968, s. 1.

I medfør af dette stykkes andet afsnit, og når ekstraordinære hensyn kræver dette, kan bestyrelsen ved en afgørelse midlertidigt ophæve delegeringen af ansættelsesmyndighedens beføjelser til den administrerende direktør og de af den administrerende direktør videredelegerede beføjelser og selv udøve disse eller uddelegere dem til sine medlemmer eller til en anden medarbejder end den administrerende direktør.

Uanset dette stykkes andet afsnit uddelegerer bestyrelsen til formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse de i første afsnit omhandlede beføjelser vedrørende rekrutteringen, evalueringen og omklassificeringen af det personale, der er beskæftiget med aktiviteterne efter afsnit V, kapitel II, samt de disciplinære foranstaltninger, der træffes over for sådant personale.

Bestyrelsen vedtager gennemførelsesbestemmelserne til personalevedtægten og ansættelsesvilkårene efter proceduren i artikel 110 i personalevedtægten. I forbindelse med rekruttering, evaluering og omklassificering af det personale, der er beskæftiget med aktiviteterne efter nærværende forordnings afsnit V, kapitel II, og de disciplinære foranstaltninger, der træffes over for dette, hører bestyrelsen forinden Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og tager behørigt hensyn til dennes bemærkninger.

Bestyrelsen vedtager også en afgørelse om fastsættelse af bestemmelser for udstationering af nationale eksperter til agenturet. Inden afgørelsen vedtages, hører bestyrelsen Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse med hensyn til udstationeringen af nationale eksperter i forbindelse med sikkerhedsgodkendelsesaktiviteterne efter afsnit V, kapitel II, og tager behørigt hensyn til dennes bemærkninger.

4. Bestyrelsen udnævner den administrerende direktør og kan forlænge eller afslutte dennes mandat i henhold til artikel 89.

5. Bestyrelsen udøver disciplinærmyndighed over den administrerende direktør for så vidt angår dennes embedsførelse, navnlig vedrørende sikkerhedsanliggender, der henhører under agenturets kompetence, undtagen i forbindelse med aktiviteter, der iværksættes i overensstemmelse med afsnit V, kapitel II.

Artikel 78

Den administrerende direktør

1. Ledelsen af agenturet varetages af dets administrerende direktør. Den administrerende direktør står til ansvar over for bestyrelsen.

Dette stykke berører ikke Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses autonomi eller uafhængighed eller autonomien og uafhængigheden for så vidt angår personalet i det agentur, som komitéen fører tilsyn med i overensstemmelse med artikel 82, og det berører heller ikke de beføjelser, der er tillagt Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i henhold til henholdsvis artikel 38 og 81.

2. Med forbehold af Kommissionens og bestyrelsens beføjelser skal den administrerende direktør være uafhængig i udførelsen af sit hverv og må hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ.

Artikel 79

Den administrerende direktørs opgaver

1. Den administrerende direktør udfører følgende opgaver:

- a) repræsentere agenturet og undertegne den i artikel 27, stk. 3, artikel 29, stk. 5, og artikel 31 omhandlede aftale
- b) forberede bestyrelsens arbejde og deltage uden stemmeret i bestyrelsens arbejde med forbehold af artikel 75, stk. 2, andet afsnit
- c) gennemføre de afgørelser, der træffes af bestyrelsen

- d) udarbejde agenturets flerårige og årlige arbejdsprogrammer og forelægge dem for bestyrelsen til godkendelse med undtagelse af de dele, der udarbejdes og vedtages af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra a) og b)
- e) gennemføre de flerårige og årlige arbejdsprogrammer med undtagelse af de dele, der gennemføres af formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse
- f) udarbejde en statusrapport om gennemførelsen af det årlige arbejdsprogram og eventuelt det flerårige arbejdsprogram til hvert bestyrelsesmøde og uden ændringer integrere den del, som formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har udarbejdet
- g) udarbejde årsrapporten om agenturets aktiviteter og fremtidsplaner med undtagelse af den del, der udarbejdes og godkendes af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra c), vedrørende aktiviteterne efter afsnit V, og forelægge denne for bestyrelsen til godkendelse
- h) varetage agenturets daglige administration og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at agenturet fungerer i overensstemmelse med denne forordning, herunder vedtagelse af interne administrative instrukser og offentliggørelse af meddelelser
- i) udarbejde overslag over agenturets indtægter og udgifter i overensstemmelse med artikel 84 og gennemføre budgettet i overensstemmelse med artikel 85
- j) sikre, at agenturet som ansvarlig for driften af Galileosikkerhedsovervågningscentret er i stand til at efterkomme instrukser i henhold til afgørelse (FUSP) 2021/698 og udfylde sin rolle som omhandlet i artikel 6 i afgørelse nr. 1104/2011/EU
- k) sikre videregivelsen af alle relevante oplysninger, navnlig hvad angår sikkerhed, inden for agenturets struktur som omhandlet i artikel 72, stk. 1
- l) i tæt samarbejde med formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse med hensyn til spørgsmål vedrørende sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter efter afsnit V, kapitel II, udarbejde agenturets organisationsstrukturer og forelægge dem for bestyrelsen til godkendelse. Disse strukturer skal afspejle de særlige karakteristika, der kendetegner programmets forskellige komponenter
- m) hvad angår agenturets personale udøve ansættelsesmyndighedens beføjelser som omhandlet i artikel 77, stk. 3, første afsnit, i det omfang disse beføjelser er tillagt den administrerende direktør i overensstemmelse med artikel 77, stk. 3, andet afsnit
- n) sørge for, at Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, de organer, som er omhandlet i artikel 38, stk. 3, og artikel 82, stk. 3, og formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse råder over sekretariatsbistand og alle nødvendige ressourcer, så de kan fungere efter hensigten
- o) med undtagelse af den del af handlingsplanen, som vedrører aktiviteterne efter afsnit V, kapitel II, udarbejde en handlingsplan med henblik på at sikre opfølgningen af resultaterne og anbefalingerne i de evalueringer, der er omhandlet i artikel 102, og forelægge en halvårlig statusrapport efter uden ændringer at have integreret den del, som formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har udarbejdet, for Kommissionen, og den forelægges også for bestyrelsen til orientering
- p) træffe følgende foranstaltninger til beskyttelse af Unionens finansielle interesser:
 - i) forebyggende foranstaltninger over for svig, bestikkelse og alle andre ulovlige aktiviteter og samtidig brug af effektive kontrolforanstaltninger
 - ii) inddrive uberettiget udbetalte beløb og i givet fald gennemføre effektive og afskrækkende administrative og finansielle sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen
- q) udarbejde en strategi for agenturet til bekæmpelse af svig, som står i forhold til risikoen for svig, under henvisning til en cost-benefit-analyse af de foranstaltninger, der skal gennemføres, og tage hensyn til resultaterne og anbefalingerne fra de undersøgelser, der er foretaget af OLAF, og forelægge denne for bestyrelsen med henblik på godkendelse
- r) aflægge rapport til Europa-Parlamentet om udførelsen af sit hverv, når vedkommende anmodes herom; Rådet kan anmode den administrerende direktør om at aflægge rapport om udførelsen af dennes hverv.

2. Den administrerende direktør beslutter, om det er nødvendigt at placere en eller flere medarbejdere i en eller flere medlemsstater med henblik på at udføre agenturets opgaver på effektiv og virkningsfuld vis. Inden den administrerende direktør beslutter at oprette et lokalt kontor, indhenter vedkommende forudgående samtykke fra Kommissionen, bestyrelsen og den eller de berørte medlemsstater. I beslutningen fastsættes omfanget af de aktiviteter, der skal udføres af det lokale kontor, således at der undgås unødige omkostninger og overlap af agenturets administrative funktioner. Hvor det er muligt, indarbejdes konsekvenser i form af personaletildeling og budget i udkastet til enhedsprogrammeringsdokument, der er omhandlet i artikel 84, stk. 6.

Artikel 80

Ledelsesopgaver, der udføres af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

Ud over de opgaver, der er omhandlet i artikel 38, skal Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse som led i ledelsen af agenturet:

- a) udarbejde og godkende den del af det flerårige arbejdsprogram, der vedrører de operationelle aktiviteter efter afsnit V, kapitel II, og de finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for disse aktiviteter gennemførelse, og fremsende denne til bestyrelsen i god tid, således at den kan blive integreret i det flerårige arbejdsprogram
- b) udarbejde og godkende den del af det årlige arbejdsprogram, der vedrører de operationelle aktiviteter efter afsnit V, kapitel II, og de finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for disse aktiviteter gennemførelse, og fremsende denne til bestyrelsen i god tid, således at den kan blive integreret i det årlige arbejdsprogram
- c) udarbejde og godkende den del af årsrapporten, der vedrører agenturets aktiviteter og fremtidsperspektiver efter afsnit V, kapitel II, og de finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for disse aktiviteter og fremtidsperspektivers gennemførelse, og fremsende denne til bestyrelsen i god tid, således at den kan blive integreret i årsrapporten.

Artikel 81

Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse vælger en formand og en næstformand blandt sine medlemmer med et flertal på to tredjedele af alle stemmeberettigede medlemmer. Hvis der ikke er opnået et flertal på to tredjedele efter to møder i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, kræves der simpelt flertal.
2. Næstformanden træder automatisk i stedet for formanden, hvis formanden er forhindret i at udøve sit hverv.
3. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har beføjelse til at afsætte formanden, næstformanden eller dem begge. Den træffer beslutningen om afsættelse med to tredjedeles flertal.
4. Mandatperioden for formanden og næstformanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse er to år og kan fornyes én gang. Formandens og næstformandens mandatperioder udløber, når den pågældende person ophører med at være medlem af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse.

Artikel 82

Organisatoriske aspekter af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse skal have adgang til alle de nødvendige menneskelige og materielle ressourcer med henblik på at udføre sine opgaver uafhængigt. Den skal have adgang til alle oplysninger, der har betydning for gennemførelsen af dens arbejdsopgaver, og som agenturets andre organer råder over, idet dette dog ikke berører principperne vedrørende komitéens autonomi og uafhængighed, jf. artikel 37, litra i).

2. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og de af agenturets medarbejdere, der er under dennes kontrol, arbejder på en måde, der sikrer dens autonomi og uafhængighed i forhold til agenturets andre aktiviteter, navnlig de operationelle aktiviteter, der er forbundet med driften af systemerne, i overensstemmelse med målsætningerne for programmets forskellige komponenter. En medarbejder i agenturet, der er under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, må ikke på samme tid være afsat til andre opgaver i agenturet.

Der fastlægges med henblik herpå en effektiv organisatorisk opdeling i agenturet af personale involveret i aktiviteter efter afsnit V, kapitel II, og andet personale i agenturet. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse underretter omgående den administrerende direktør, bestyrelsen og Kommissionen om eventuelle forhold, der kan hindre dens autonomi eller uafhængighed. Findes der i agenturet ikke en måde at afhjælpe situationen på, undersøger Kommissionen situationen i samråd med de relevante parter. På baggrund af resultatet af denne undersøgelse træffer Kommissionen de passende afbødende foranstaltninger, som agenturet skal gennemføre, og underretter Europa-Parlamentet og Rådet herom.

3. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse opretter under sin myndighed særlige underorganer, som handler i overensstemmelse med dens instrukser, til varetagelse af specifikke opgaver. Under hensyntagen til den nødvendige kontinuitet i arbejdet opretter den navnlig et panel til at foretage sikkerhedsanalysevurderinger og -test med henblik på udarbejdelse af de risikorapporter, der er relevante for, at komitéen kan træffe sine beslutninger. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kan nedsætte og nedlægge ekspertgrupper, som kan bidrage til arbejdet i dette panel.

Artikel 83

Opgaver, der udføres af formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse sikrer, at komitéen udfører sine sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter uafhængigt, og skal udføre følgende opgaver:

- a) forvalte sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse
- b) gennemføre den del af agenturets flerårige og årlige arbejdsprogrammer, der henhører under afsnit V, kapitel II, under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse
- c) samarbejde med den administrerende direktør med henblik på at hjælpe denne med at udarbejde det i artikel 84, stk. 4, omhandlede udkast til stillingsfortegnelse samt agenturets organisationsstrukturer
- d) udarbejde den del af statusrapporten, der vedrører de operationelle aktiviteter efter afsnit V, kapitel II, og fremsende denne til Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og den administrerende direktør i god tid, således at den kan blive integreret i statusrapporten
- e) udarbejde den del af årsrapporten og handlingsplanen, der vedrører de operationelle aktiviteter efter afsnit V, kapitel II, og fremsende denne til den administrerende direktør i god tid
- f) repræsentere agenturet for så vidt angår de aktiviteter og beslutninger, der henhører under afsnit V, kapitel II
- g) udøve de i artikel 77, stk. 3, første afsnit, omhandlede beføjelser over for det personale ved agenturet, der er beskæftiget med aktiviteter efter afsnit V, kapitel II, i det omfang disse beføjelser tillægges formanden i henhold til 77, stk. 3, fjerde afsnit.

2. For aktiviteter efter afsnit V, kapitel II, kan Europa-Parlamentet og Rådet anmode formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse om en udveksling af synspunkter over for disse institutioner om agenturets arbejde og fremtidsudsigter, herunder med hensyn til det flerårige og det årlige arbejdsprogram.

KAPITEL III

Finansielle bestemmelser vedrørende agenturet

Artikel 84

Agenturets budget

1. Uden at det berører andre ressourcer og gebyrer, omfatter agenturets indtægter et EU-bidrag opført på Den Europæiske Unions almindelige budget til sikring af, at der er balance mellem indtægter og udgifter. Agenturet kan modtage ad hoc-tilskud fra Unionens budget.
2. Agenturets udgifter omfatter bl.a. udgifter til personale, administration og infrastruktur samt driftsomkostninger og udgifter i forbindelse med Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses virksomhed, herunder de i artikel 38, stk. 3, og artikel 82, stk. 3, omhandlede organer, samt kontrakter og aftaler, der indgås af agenturet med henblik på udførelse af de opgaver, det har fået overdraget.
3. Indtægter og udgifter skal balancere.
4. Den administrerende direktør udarbejder i tæt samarbejde med formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse et udkast til overslag over agenturets indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår i forbindelse med aktiviteter efter afsnit V, kapitel II, som klart skelner mellem de elementer i udkastet til overslag, som vedrører sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, og dem, der vedrører agenturets andre aktiviteter. Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kan udarbejde en forklaring til dette udkast, og den administrerende direktør fremsender både udkastet til overslag og forklaringen til bestyrelsen og til Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse sammen med et udkast til stillingsfortegnelse.
5. Bestyrelsen udarbejder hvert år i tæt samarbejde med Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse et overslag over agenturets indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår i forbindelse med aktiviteter efter afsnit V, kapitel II, på grundlag af udkastet til overslag over indtægter og udgifter.
6. Bestyrelsen fremsender senest den 31. januar hvert år et udkast til enhedsprogrammeringsdokument, herunder et udkast til overslag, et udkast til stillingsfortegnelse og et foreløbigt årligt arbejdsprogram til Kommissionen og til de tredjelande eller internationale organisationer, med hvilke agenturet har indgået aftaler i overensstemmelse med artikel 98.
7. Kommissionen fremsender overslaget over indtægter og udgifter til Europa-Parlamentet og Rådet («budgetmyndigheden») sammen med forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget.
8. På grundlag af udkastet til overslag opfører Kommissionen de overslag, som den finder nødvendige for stillingsfortegnelsen, og det tilskud, der skal ydes over det almindelige budget, i forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget. Kommissionen forelægger forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget for budgetmyndigheden i overensstemmelse med artikel 314 i TEUF.
9. Budgetmyndigheden godkender bevillingerne til bidrag til agenturet og vedtager agenturets stillingsfortegnelse.
10. Budgettet vedtages af bestyrelsen. Budgettet bliver endeligt efter den endelige vedtagelse af Den Europæiske Unions almindelige budget. Budgettet justeres om nødvendigt i overensstemmelse hermed.
11. Bestyrelsen meddeler hurtigst muligt budgetmyndigheden alle påtænkte projekter, som får betydelige økonomiske følger for finansieringen af budgettet, navnlig projekter vedrørende fast ejendom, såsom leje eller erhvervelse af ejendomme. Den underretter Kommissionen herom.
12. Når en af budgetmyndighedens parter har meddelt, at den agter at fremsætte en udtalelse, sender den udtalelsen til bestyrelsen inden for en frist på seks uger regnet fra underretningen om projektet.

*Artikel 85***Gennemførelse af agenturets budget**

1. Den administrerende direktør gennemfører agenturets budget.
2. Hvert år meddeler den administrerende direktør budgetmyndigheden alle de oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af deres evalueringsopgaver.

*Artikel 86***Regnskabsaflæggelse og decharge for agenturet**

Aflæggelsen af agenturets foreløbige og endelige regnskab og decharge foregår i overensstemmelse med bestemmelserne og tidsplanen i finansforordningen og rammefinansforordningen for de organer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 70.

*Artikel 87***Finansielle bestemmelser vedrørende agenturet**

De for agenturet gældende finansielle bestemmelser vedtages af bestyrelsen efter høring af Kommissionen. Nævnte bestemmelser må ikke afvige fra rammefinansforordningen for de organer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 70, medmindre en sådan afvigelse er strengt nødvendigt for agenturets drift, og Kommissionen på forhånd har givet sit samtykke.

*KAPITEL IV****Agenturets menneskelige ressourcer****Artikel 88***Agenturets personale**

1. Agenturets personale er omfattet af personalevedtægten, ansættelsesvilkårene og de gennemførelsesbestemmelser, som Den Europæiske Unions institutioner i fællesskab har vedtaget med henblik på anvendelse af denne personalevedtægt og disse ansættelsesvilkår på agenturets personale.
2. Agenturets personale består af de medarbejdere, som agenturet har ansat for at kunne udføre sine opgaver. De skal have den fornødne sikkerhedsgodkendelse til klassifikationen af de informationer, som de håndterer.
3. Agenturets interne regler, såsom bestyrelsens forretningsorden, forretningsordenen for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, de finansielle bestemmelser for agenturet, gennemførelsesbestemmelserne til personalevedtægten og reglerne om aktindsigt, sikrer autonomien og uafhængigheden for det personale, der udfører sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, over for det personale, der varetager agenturets andre aktiviteter, i overensstemmelse med artikel 37, litra i).

*Artikel 89***Udnævnelse af den administrerende direktør og dennes mandatperiode**

1. Den administrerende direktør ansættes som midlertidigt ansat ved agenturet i overensstemmelse med ansættelsesvilkårenes artikel 2, litra a).

Den administrerende direktør udnævnes af bestyrelsen på grundlag af kvalifikationer og dokumenterede administrative og ledelsesmæssige kompetencer samt relevante kvalifikationer og erfaring fra en liste med minimum tre kandidater, som Kommissionen opstiller på grundlag af en almindelig, åben udvælgelsesprøve efter offentliggørelse af en indkaldelse af interesselikkendegivelser i *Den Europæiske Unions Tidende* eller andetsteds.

Den kandidat, som bestyrelsen vælger til stillingen som administrerende direktør, kan opfordres til ved førstkommande lejlighed at afgive en redegørelse over for Europa-Parlamentet og besvare spørgsmål fra dets medlemmer.

Ved indgåelsen af kontrakten med den administrerende direktør repræsenterer bestyrelsesformanden agenturet.

Bestyrelsen træffer afgørelse om at udnævne den administrerende direktør med et flertal på to tredjedele af sine medlemmer.

2. Den administrerende direktørs mandatperiode er fem år. Ved udløbet af denne mandatperiode foretager Kommissionen en evaluering af den administrerende direktørs resultater, idet den tager agenturets fremtidige opgaver og udfordringer i betragtning.

På grundlag af en indstilling fra Kommissionen og under hensyntagen til evalueringen, jf. første afsnit, kan bestyrelsen forlænge den administrerende direktørs mandatperiode én gang med op til fem år.

En beslutning om forlængelse af den administrerende direktørs mandatperiode træffes med et flertal på to tredjedele af bestyrelsens medlemmer.

En administrerende direktør, hvis mandatperiode er blevet forlænget, kan ikke derefter deltage i en udvælgelsesprocedure til samme stilling.

Bestyrelsen underretter Europa-Parlamentet, hvis den har til hensigt at forlænge den administrerende direktørs mandatperiode. Inden forlængelsen kan den administrerende direktør opfordres til at afgive en redegørelse over for Europa-Parlamentets relevante udvalg og besvare spørgsmål fra deres medlemmer.

3. Bestyrelsen kan efter forslag fra Kommissionen eller fra en tredjedel af sine medlemmer afskedige den administrerende direktør ved afgørelse vedtaget med et flertal på to tredjedele af sine medlemmer.

4. Europa-Parlamentet og Rådet kan anmode den administrerende direktør om en udveksling af synspunkter over for disse institutioner om agenturets arbejde og fremtidsudsigter, herunder med hensyn til det flerårige og det årlige arbejdsprogram. Denne udveksling af synspunkter må ikke berøre spørgsmål vedrørende sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter efter afsnit V, kapitel II.

Artikel 90

Udstationering af nationale eksperter til agenturet

Agenturet kan ansætte nationale eksperter fra medlemsstaterne samt i medfør af artikel 98, stk. 2, nationale eksperter fra tredjelande og internationale organisationer, der deltager i agenturets arbejde. Disse eksperter skal have den fornødne sikkerhedsgodkendelse til klassifikationen af de informationer, som de håndterer i henhold til artikel 43, stk. 2. Personalevedtægten og ansættelsesvilkårene gælder ikke for dette personale.

KAPITEL V

Andre bestemmelser

Artikel 91

Privilegier og immuniteter

Protokol nr. 7 vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, finder anvendelse på agenturet og dets personale.

Artikel 92

Hjemstedsaftale og værtsaftaler om lokale kontorer

1. De nødvendige ordninger vedrørende de lokaler og faciliteter, der skal stilles til rådighed for agenturet i den værtsmedlemsstat, hvor agenturets hjemsted er beliggende, samt de særlige regler i værtsmedlemsstaten, der finder anvendelse på agenturets administrerende direktør, bestyrelsesmedlemmerne, agenturets personale og deres familiemedlemmer fastsættes i en hjemstedsaftale. Hjemstedsaftalen indgås mellem agenturet og den pågældende medlemsstat, hvor hjemstedet er beliggende, efter at bestyrelsen har godkendt den.
2. Såfremt det er nødvendigt for driften af et af agenturets lokale kontorer oprettet i overensstemmelse med artikel 79, stk. 2, indgås der en værtsaftale mellem agenturet og den pågældende medlemsstat, hvor det lokale kontor er beliggende, efter at bestyrelsen har godkendt den.
3. Agenturets værtsmedlemsstater sikrer de bedst mulige vilkår for, at agenturet kan fungere smidigt og effektivt, herunder tilbud om skoleundervisning på flere sprog med et europæisk indhold og hensigtsmæssige transportforbindelser.

Artikel 93

Agenturets sprogordning

1. Rådets forordning nr. 1 ⁽⁴⁸⁾ finder anvendelse på agenturet.
2. De oversættelsesopgaver, der er påkrævet i forbindelse med agenturets virksomhed, udføres af Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer.

Artikel 94

Politik vedrørende adgang til agenturets dokumenter

1. Forordning (EF) nr. 1049/2001 finder anvendelse på agenturets dokumenter.
2. Bestyrelsen vedtager de praktiske bestemmelser til gennemførelse af forordning (EF) nr. 1049/2001.
3. De afgørelser, som agenturet træffer i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 1049/2001, kan i henhold til artikel 228 eller artikel 263 i TEUF indklages for Ombudsmanden henholdsvis Den Europæiske Unions Domstol.

⁽⁴⁸⁾ Rådets forordning nr. 1 af 15. april 1958 om den ordning, der gælder for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på det sproglige område (EFT 17 af 6.10.1958, s. 385/58).

*Artikel 95***Agenturets foranstaltninger til forebyggelse af svig**

1. For at fremme bekæmpelsen af svig, korruption og andre retsstridige handlinger i henhold til forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 tiltræder agenturet, senest seks måneder fra den dag, det bliver operationelt, den interinstitutionelle aftale af 25. maj 1999 om de interne undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) ⁽⁴⁹⁾, og vedtager de nødvendige bestemmelser, som skal finde anvendelse på agenturets medarbejdere, ved anvendelse af den model, der findes i bilaget til nævnte aftale.
2. Den Europæiske Revisionsret har beføjelse til gennem bilagskontrol og kontrol på stedet at kontrollere alle tilskudsmodtagere, kontrahenter og underkontrahenter, der har modtaget EU-midler gennem agenturet.
3. OLAF kan efter bestemmelserne og procedurerne i forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og (EU, Euratom) nr. 883/2013 foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, for at fastslå, om der har været tale om svig, korruption eller andre ulovlige aktiviteter, der berører Unionens finansielle interesser, i forbindelse med tilskud eller kontrakter, der finansieres af agenturet.
4. Agenturets samarbejdsaftaler med tredjelande og med internationale organisationer, kontrakter, aftaler om tilskud og afgørelser om ydelse af tilskud skal indeholde bestemmelser, som udtrykkeligt giver Den Europæiske Revisionsret og OLAF beføjelse til at gennemføre sådanne revisioner og undersøgelser i overensstemmelse med deres respektive beføjelser. Dette berører ikke stk. 1, 2 og 3.

*Artikel 96***Agenturets beskyttelse af EUCI eller følsomme ikkeklassificerede informationer**

Agenturet vedtager efter forudgående høring af Kommissionen sine egne sikkerhedsregler, der svarer til Kommissionens sikkerhedsforskrifter til beskyttelse af EUCI og følsomme ikkeklassificerede informationer, bl.a. bestemmelser om udveksling, behandling og lagring af sådanne informationer, jf. afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 og (EU, Euratom) 2015/444.

*Artikel 97***Agenturets ansvar**

1. Agenturets ansvar i kontraktforhold bestemmes efter den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.
2. Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse i en kontrakt, som agenturet har indgået.
3. For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold erstatter agenturet i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, samtlige skader, der forvoldes af dets afdelinger eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv.
4. Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre tvister vedrørende erstatning for de i stk. 3 omhandlede skader.
5. De ansattes personlige ansvar over for agenturet bestemmes efter den personalevedtægt eller de ansættelsesvilkår, der gælder for dem.

*Artikel 98***Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer**

1. Tredjelande og internationale organisationer, som har indgået internationale aftaler med Unionen herom, kan deltage i agenturets arbejde.

⁽⁴⁹⁾ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 15.

2. I henhold til de relevante bestemmelser i aftalerne som omhandlet i denne artikels stk. 1 og i artikel 43 udarbejdes der ordninger, hvori det navnlig fastsættes, hvilken art og hvilket omfang de pågældende tredjelandes og internationale organisationers deltagelse i agenturets arbejde skal have, samt på hvilken måde deltagelsen skal ske, herunder bestemmelser om deltagelse i initiativer taget af agenturet, økonomiske bidrag og personale. For så vidt angår personaleangiggende skal disse ordninger under alle omstændigheder være i overensstemmelse med personalevedtægten. Hvor det er relevant, skal de også indeholde bestemmelser om udveksling og beskyttelse af klassificerede informationer med tredjelande og internationale organisationer. Disse bestemmelser skal forhåndsgodkendes af Kommissionen.

3. Bestyrelsen vedtager en strategi for forbindelser med tredjelande og internationale organisationer inden for rammerne af de i stk. 1 omhandlede internationale aftaler for så vidt angår spørgsmål, der hører under agenturets kompetenceområde.

4. Ved indgåelse af en passende samarbejdsaftale med den administrerende direktør sikrer Kommissionen, at agenturet i sine forbindelser med tredjelande og internationale organisationer handler i overensstemmelse med sit mandat og den gældende institutionelle ramme.

Artikel 99

Interessekonflikter

1. Medlemmer af bestyrelsen og af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, den administrerende direktør, udstationerede nationale eksperter og observatører afgiver en loyalitetserklæring og en interesseerklæring, hvori de anfører, om de har nogen direkte eller indirekte interesser, der kan anses for at påvirke deres uafhængighed. Disse erklæringer skal:

- a) være præcise og fuldstændige
- b) afgives skriftligt ved de pågældende personers tiltræden
- c) fornyes årligt og
- d) ajourføres, når det er nødvendigt, navnlig ved relevante ændringer af de omhandlede personers personlige forhold.

2. Medlemmer af bestyrelsen og af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, den administrerende direktør, udstationerede nationale eksperter, observatører og eksterne eksperter, der deltager i ad hoc-arbejdsgrupper, erklærer forud for hvert møde, som de deltager i, præcist og fuldstændigt, om de har interesser, som kan anses for at berøre deres uafhængighed med hensyn til et hvilket som helst punkt på dagsordenen og, undlader, hvis en sådan interesse foreligger, at deltage i drøftelserne af og afstemningen om sådanne punkter.

3. Bestyrelsen og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse fastlægger i deres forretningsorden praktiske bestemmelser om den i stk. 1 og 2 omhandlede regel om erklæring om interesser og om forebyggelse og håndtering af interessekonflikter.

AFSNIT X

PROGRAMMERING, OVERVÅGNING, EVALUERING OG KONTROL

Artikel 100

Arbejdsprogram

Programmet gennemføres ved hjælp af de arbejdsprogrammer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 110, som skal være specifikke og helt særskilte arbejdsprogrammer for hver af programmets komponenter. Arbejdsprogrammerne skal fastsætte de foranstaltninger og det tilhørende budget, som kræves for at opfylde programmets målsætninger og, hvor det er relevant, fastsætte det samlede beløb, der er afsat til blandingsoperationer.

Kommissionen vedtager arbejdsprogrammer ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

*Artikel 101***Overvågning og rapportering**

1. Indikatorer til rapportering om programmets fremskridt hen imod opnåelsen af de i artikel 4 fastlagte generelle og specifikke måler fastsat i bilaget.
2. For at sikre en effektiv vurdering af programmets fremskridt hen imod opnåelsen af dets mål tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 105 for om nødvendigt at ændre bilaget for så vidt angår indikatorerne og for at supplere denne forordning med bestemmelser om oprettelse af en overvågnings- og evalueringsramme.
3. Hvis det er påkrævet i særligt hastende tilfælde, anvendes proceduren i artikel 106 på delegerede retsakter vedtaget i henhold til nærværende artikel.
4. Præstationsrapporteringssystemet skal sikre, at data til overvågning af programmets gennemførelse og resultater indsamles effektivt, virkningsfuldt og rettidigt.

Til dette formål pålægges modtagere af EU-finansiering og, hvor det er hensigtsmæssigt, medlemsstaterne forholdsmæssige rapporteringskrav.

5. Med henblik på stk. 1 er modtagere af EU-finansiering forpligtet til at fremlægge relevante oplysninger. De oplysninger, der er nødvendige med henblik på verifikation af præstation, indsamles effektivt og rettidigt.

*Artikel 102***Evaluering**

1. Kommissionen foretager evalueringer af programmet så betids, at resultaterne kan indgå i beslutningsprocessen.
2. Senest den 30. juni 2024 og derefter hvert fjerde år evaluerer Kommissionen gennemførelsen af programmet. Evalueringen skal omfatte alle programmets komponenter og foranstaltninger. Den skal vurdere:
 - a) udførelsen af de tjenester, der er leveret under programmet
 - b) udviklingen i behovene hos brugerne af programmet og
 - c) udviklingen i den tilgængelige kapacitet med hensyn til deling og sammenlægning, når den evaluerer gennemførelsen af SSA og GOVSATCOM, eller af data og tjenester, som tilbydes af konkurrenter, når den evaluerer gennemførelsen af Galileo, Copernicus og EGNOS.

For hver komponent i programmet skal evalueringen på grundlag af en cost-benefit-analyse også vurdere virkningen af udviklingerne omhandlet i første afsnit, litra c), herunder behovet for ændring af prisfastsættelsespolitikken eller for yderligere rum- eller jordbaseret infrastruktur.

Om nødvendigt ledsages evalueringen af et passende forslag.

3. Kommissionen meddeler Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget resultaterne af evalueringerne og sine bemærkninger hertil.
4. De enheder, der deltager i gennemførelsen af denne forordning, meddeler Kommissionen de data og informationer, der er nødvendige for evalueringen omhandlet i stk. 1.
5. Senest den 30. juni 2024, og herefter hvert fjerde år, vurderer Kommissionen agenturets præstation i forhold til dets målsætninger, mandat og opgaver i overensstemmelse med Kommissionens retningslinjer. Evalueringen skal baseres på en cost-benefit-analyse. Der skal ved evalueringen navnlig ses på et eventuelt behov for at ændre agenturets mandat og de

finansielle konsekvenser af en sådan ændring. Der ses også på agenturets politik vedrørende interessekonflikter og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses uafhængighed og autonomi. Kommissionen kan desuden evaluere agenturets præstation med henblik på at vurdere muligheden for at overdrage yderligere opgaver til det i overensstemmelse med artikel 29, stk. 3. Om nødvendigt ledsages evalueringen af et passende forslag.

Hvis Kommissionen finder, at der ikke længere er grund til, agenturet fortsætter sine aktiviteter i betragtning af dets målsætninger, mandat og opgaver, kan den foreslå, at denne forordning ændres i overensstemmelse hermed.

Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet, Rådet, agenturets bestyrelse og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse en rapport om evalueringen af agenturet og sine konklusioner. Resultaterne af evalueringen offentliggøres.

Artikel 103

Revision

Revision af anvendelsen af EU-bidrag ved personer eller enheder, herunder andre personer eller enheder end dem, som er blevet det pålagt af EU's institutioner eller organer, udgør grundlaget for den generelle sikkerhed, jf. finansforordningens artikel 127.

Artikel 104

Beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred

1. Enhver behandling af personoplysninger inden for rammerne af udførelsen af de opgaver og aktiviteter, der er omfattet af nærværende forordning, herunder af agenturet, skal foregå i overensstemmelse med den relevante lovgivning om beskyttelse af personoplysninger, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 ⁽⁵⁰⁾ og (EU) 2018/1725 ⁽⁵¹⁾.
2. Bestyrelsen fastlægger foranstaltninger med henblik på agenturets anvendelse af forordning (EU) 2018/1725, herunder foranstaltninger vedrørende udpegelse af en databeskyttelsesansvarlig for agenturet. Disse foranstaltninger fastsættes efter høring af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

AFSNIT XI

DELEGATION AF BEFØJELSER OG GENNEMFØRELSESFORANSTALTNINGER

Artikel 105

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 53 og 101, tillægges Kommissionen indtil den 31. december 2028.

⁽⁵⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

⁽⁵¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

3. Den i artikel 53 og 101 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 53 og 101 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 106

Hasteprocedure

1. Delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne artikel træder i kraft straks og finder anvendelse, så længe der ikke er gjort indsigelse i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.
2. Europa-Parlamentet eller Rådet kan efter proceduren i artikel 105, stk. 6, gøre indsigelse mod en delegeret retsakt. I så fald skal Kommissionen ophæve retsakten straks efter Europa-Parlamentets eller Rådets meddelelse af afgørelsen om at gøre indsigelse.

Artikel 107

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen består af programudvalget. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

Programudvalget mødes i specifikke forskellige konfigurationer som følger:

- a) Galileo og EGNOS
 - b) Copernicus
 - c) SSA
 - d) GOVSATCOM
 - e) Sikkerhedskonfiguration: alle de sikkerhedsmæssige aspekter af programmet, uden at dette berører Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses rolle; repræsentanter for ESA og agenturet kan indbydes til at deltage som observatører; EU-Udenrigstjenesten indbydes ligeledes til at bistå
 - f) Horisontal konfiguration: Strategisk oversigt over programmets gennemførelse, sammenhæng mellem programmets forskellige komponenter, tværgående foranstaltninger og budgetomfordeling som omhandlet i artikel 11.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
 3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

4. Afgiver programudvalget ikke nogen udtalelse om udkastet til gennemførelsesretsakt som omhandlet i denne forordnings artikel 34, stk. 2, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 finder anvendelse.
5. I overensstemmelse med internationale aftaler, der er indgået af Unionen, kan repræsentanter for tredjelande eller internationale organisationer indbydes som observatører på programudvalgets møder på de betingelser, der er fastsat i dets forretningsorden, under hensyntagen til Unionens sikkerhed.
6. Programudvalget opretter i overensstemmelse med sin forretningsorden »brugerforummet« som en arbejdsgruppe, der skal rådgive programudvalget om aspekter vedrørende brugerbehov, udvikling af tjenesterne og brugerspredning. Brugerforummet skal tilsigte at sikre en kontinuerlig og effektiv inddragelse af brugere og mødes i specifikke konfigurationer for hver komponent i programmet.

AFSNIT XII

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 108

Information, kommunikation og offentlig omtale

1. Modtagere af EU-finansiering skal anerkende denne finansierings oprindelse og sikre synlighed af EU-finansieringen, navnlig når de promoverer tiltagene og deres resultater ved at give sammenhængende, effektive og forholdsmæssige målrettede oplysninger til forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden.
2. Kommissionen gennemfører informations- og kommunikationstiltag vedrørende programmet og vedrørende de opnåede resultater.

De finansielle midler, der er tildelt programmet, skal også bidrage til formidling af Unionens politiske prioriteter, for så vidt som disse prioriteter vedrører målene omhandlet i artikel 4.

3. Agenturet kan selv tage initiativ til kommunikationsaktiviteter inden for sit kompetenceområde. Tildelingen af ressourcer til kommunikationsaktiviteter må ikke skade den effektive udførelse af de opgaver, der er omhandlet i artikel 29. Sådanne kommunikationsaktiviteter skal udføres i overensstemmelse med de relevante kommunikations- og formidlingsplaner, som bestyrelsen har vedtaget.

Artikel 109

Ophævelse

1. Forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU ophæves med virkning fra den 1. januar 2021.
2. Henvisninger til de ophævede retsakter gælder som henvisninger til denne forordning.

Artikel 110

Overgangsbestemmelser og kontinuitet i tjenesterne efter 2027

1. Denne forordning påvirker ikke videreførelsen eller eventuelle ændringer af foranstaltninger iværksat i henhold til forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU, som fortsat finder anvendelse på de pågældende foranstaltninger, indtil de afsluttes. Navnlig skal det konsortium, der er nedsat i henhold til artikel 7, stk. 3, i afgørelse nr. 541/2014/EU, levere SST-tjenester indtil tre måneder efter, at de ansvarlige nationale enheder har undertegnet SST-partnerskabsaftalen omhandlet i nærværende forordnings artikel 58.

2. Finansieringsrammen for programmet kan også dække de tekniske og administrative bistandsudgifter, der er nødvendige for at sikre overgangen mellem programmet og de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til forordning (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU.

3. Om nødvendigt kan der opføres bevillinger på Unionens budget ud over 2027 til dækning af de udgifter, som er nødvendige for at opfylde de i artikel 4 omhandlede målsætninger, til forvaltning af foranstaltninger, som ikke er afsluttet senest ved programmets afslutning, samt udgifter til dækning af kritiske operationelle aktiviteter og levering af tjenesteydelser, herunder gennem den finansielle partnerskabsrammeaftale og bidragsaftaler.

Artikel 111

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra den 1. januar 2021.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 28. april 2021.

På Europa-Parlamentets vegne

D. M. SASSOLI

Formand

På Rådets vegne

A. P. ZACARIAS

Formand

BILAG

NØGLEINDIKATORER

Nøgleindikatorer skal strukturere overvågningen af programmets præstation i forhold til de målsætninger, der er omhandlet i artikel 4, med henblik på at minimere de administrative byrder og omkostninger.

1. Med dette for øje og med henblik på den årlige rapportering vil der blive indsamlet data for så vidt angår følgende sæt af nøgleindikatorer, for hvilke der i de aftaler, der indgås med de bemyndigede enheder, skal fastsættes gennemførelsesdetaljer, såsom parametre, tal og tilknyttede nominelle værdier og tærskelværdier, herunder kvantitative og kvalitative tilfælde, i henhold til de gældende missionskrav og de forventet præstation:

- 1.1. Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra a)

Indikator 1: Nøjagtighed af navigations- og tidsbestemmelsestjenester leveret af Galileo og EGNOS separat

Indikator 2: Tilgængelighed og kontinuitet af tjenester leveret af Galileo og EGNOS separat

Indikator 3: Den geografiske dækning af EGNOS-tjenester og antallet af offentliggjorte EGNOS-procedurer (både APV-I og LPV-200)

Indikator 4: EU-brugertilfredshed med hensyn til Galileo- og EGNOS-tjenester

Indikator 5: Andel af Galileo- og EGNOS-kompatible modtagere på markedet for GNSS/SBAS-modtagere (globalt satellitnavigationssystem/satellitbaserede forstærkningssystemer) på verdensplan og i EU

- 1.2. Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra b)

Indikator 1: Antal EU-brugere af Copernicustjenester, Copernicusdata og data- og informationsadgangstjenester (DIAS), der, hvor det er muligt, indeholder oplysninger såsom brugertype, geografisk fordeling og aktivitetssektor

Indikator 2: Hvor det er relevant, antallet af aktiveringer af Copernicustjenester, der er ansøgt om eller leveret

Indikator 3: EU-brugertilfredshed med hensyn til Copernicustjenester og DIAS

Indikator 4: Pålidelighed, tilgængelighed og kontinuitet af Copernicustjenesterne og Copernicusdatastrømmen

Indikator 5: Antal nye informationsprodukter i hver Copernicustjenestes portefølje

Indikator 6: Mængden af data genereret af Copernicussentineller

- 1.3. Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra c)

Indikator 1: Antal brugere af SSA-komponenter, der, hvor det er muligt, indeholder oplysninger såsom brugertype, geografisk fordeling og aktivitetssektor

Indikator 2: Tjenesternes tilgængelighed

- 1.4. Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra d)

Indikator 1: Antal GOVSATCOM-brugere, der, hvor det er muligt, indeholder oplysninger såsom brugertype, geografisk fordeling og aktivitetssektor

Indikator 2: Tjenesternes tilgængelighed

- 1.5. Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra e)

Indikator 1: Antal opsendelser i forbindelse med programmet (inklusive antal pr. type affyringsrampe)

- 1.6. Specifik målsætning som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra f)

Indikator 1: Antal og placering af rumcentre i Unionen

Indikator 2: Andel af SMV'er, der er etableret i Unionen, som en andel af den samlede værdi af de kontrakter, der vedrører programmet

2. Den i artikel 102 omhandlede evaluering skal tage hensyn til yderligere elementer som:

- 2.1. Konkurrenters præstationer på områderne navigation og jordobservation

- 2.2. Brugerspredning af Galileo- og EGNOS-tjenester

- 2.3. EGNOS-tjenesternes integritet

- 2.4. Copernicuskernebrugeres anvendelse af Copernicustjenester

- 2.5. Antal EU- eller medlemsstatspolitikker, der udnytter eller drager fordel af Copernicus

- 2.6. Analyse af SST-delkomponentens autonomi og Unionens grad af uafhængighed på dette område

- 2.7. Den aktuelle situation for så vidt angår netværkssamarbejde vedrørende NEO-aktiviteter

- 2.8. Vurdering af GOVSATCOM-kapaciteter for så vidt angår de i artikel 69 og 102 omhandlede brugerbehov

- 2.9. Brugertilfredshed for så vidt angår SSA-tjenester og GOVSATCOM-tjenester

- 2.10. Andel af Ariane- og Vegaopsendelser på det samlede marked baseret på offentligt tilgængelige data

- 2.11. Udvikling af downstreamsektoren målt, når oplysningerne foreligger, i antallet af nye virksomheder, der anvender Unionens rumdata, informationer og tjenester, antal skabte arbejdspladser samt omsætning pr. medlemsstat ved hjælp af Kommissionens (Eurostats) undersøgelser, når de foreligger

- 2.12. Udvikling af Unionens upstreamrumsektor målt, når oplysningerne foreligger, i antallet af skabte arbejdspladser og omsætning pr. medlemsstat samt den europæiske rumindustri's globale markedsandel ved hjælp af Kommissionens (Eurostats) undersøgelser, når de foreligger
-

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/697**af 29. april 2021****om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1092****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 173, stk. 3, artikel 182, stk. 4, artikel 183 og artikel 188, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionens geopolitiske kontekst har ændret sig dramatisk i det seneste årti. Situationen i Europas naboregioner er ustabil, og Unionen står over for et komplekst og udfordrende miljø, hvor nye trusler såsom hybride angreb og cyberangreb er opstået, og mere traditionelle udfordringer er vendt tilbage. I lyset af denne situation deler såvel de europæiske borgere som deres politiske ledere det synspunkt, at der kollektivt må gøres mere på forsvarsområdet.
- (2) Forsvarssektoren er kendetegnet ved stigende udgifter til forsvarsmateriel og høje omkostninger på området forskning og udvikling (FoU), hvilket begrænser lanceringen af nye forsvarsprogrammer og har en direkte indvirkning på den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle bases (EDTIB's) konkurrenceevne og innovationskapacitet. I lyset af denne omkostningsoptrapning bør udviklingen af en ny generation af større forsvarssystemer og nye forsvarsteknologier støttes på EU-plan for at øge samarbejdet mellem medlemsstaterne med hensyn til investeringer i forsvarsmateriel.
- (3) I sin meddelelse af 30. november 2016 med titlen »En europæisk forsvarshandlingsplan« påtog Kommissionen sig at supplere, udnytte og konsolidere medlemsstaternes fælles bestræbelser på at udvikle teknologiske og industrielle forsvarskapaciteter, der kan imødegå sikkerhedsmæssige udfordringer, og at fremme en konkurrencedygtig, innovativ og effektiv europæisk forsvarsindustri i hele Unionen og uden for den. Endvidere forpligtede Kommissionen sig til at støtte oprettelsen af et mere integreret forsvarsmarked i Unionen og fremme anvendelsen af europæiske forsvarsprodukter og -teknologier på det indre marked og dermed øge uafhængigheden af ikke-EU-kilder. Kommissionen foreslog navnlig at oprette en europæisk forsvarsfond for at støtte investeringer i fælles forskning og i den fælles udvikling af forsvarsprodukter og -teknologier og dermed skabe synergier og omkostningseffektivitet og for at fremme medlemsstaternes fælles indkøb og vedligeholdelse af forsvarsmateriel. Den Europæiske Forsvarsfond bør supplere den nationale finansiering, der allerede anvendes til dette formål, anspore medlemsstaterne til at samarbejde og investere mere i forsvaret og støtte samarbejde gennem hele livscyklussen for forsvarsprodukter og -teknologier.

⁽¹⁾ EUT C 110 af 22.3.2019, s. 75.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets holdning af 18.4.2019 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets førstebehandlingsholdning af 16.3.2021 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Europa-Parlamentets holdning af 29.4.2021 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

- (4) Den Europæiske Forsvarsfond bør bidrage til et stærkt, konkurrencedygtigt og innovativt EDTIB og supplere Unionens initiativer i retning af et mere integreret europæisk marked for forsvarsmateriel, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF ⁽³⁾ og 2009/81/EF ⁽⁴⁾ om overførsel og offentlige udbud inden for Unionen i forsvarssektoren, der blev vedtaget i 2009.
- (5) For at bidrage til forbedring af konkurrenceevnen og innovationskapaciteten i Unionens forsvarsindustri bør der på grundlag af en integreret tilgang etableres en europæisk forsvarsfond (»fonden«) for en periode på syv år, så dens varighed tilpasses varigheden af den flerårige finansielle ramme 2021-2027 (FFR 2021-2027), som er fastsat i Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁵⁾. Fondens formål er at fremme Unionens forsvarsindustri konkurrenceevne, innovation, effektivitet og teknologiske autonomi og derved bidrage til Unionens strategiske autonomi ved at støtte det grænseoverskridende samarbejde mellem medlemsstater samt samarbejdet mellem virksomheder, forskningscentre, nationale myndigheder, internationale organisationer og universiteter i hele Unionen både i forsknings- og i udviklingsfasen af forsvarsprodukter og -teknologier. For at opnå mere innovative løsninger og fremme et åbent indre marked bør fonden støtte og fremme udvidelsen af grænseoverskridende samarbejde for så vidt angår små og mellemstore virksomheder (»SMV'er«) og selskaber med mellemstor markedsværdi (midcapselskaber) i forsvarssektoren. I Unionen konstateres mangler i den fælles forsvarskapacitet inden for rammerne af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, navnlig gennem kapacitetsudviklingsplanen (CDP), mens den overordnede strategiske forskningsdagsorden (OSRA) også fastsætter fælles mål for forsvarsforskning.

Andre EU-procedurer, såsom den samordnede årlige gennemgang vedrørende forsvar (CARD) og det permanente strukturerede samarbejde (PESCO) har til formål at støtte gennemførelsen af relevante prioriteter ved at identificere og udnytte mulighederne for forbedret samarbejde med henblik på at opfylde Unionens ambitionsniveau på sikkerheds- og forsvarsområdet. Hvor det er relevant, kan regionale og internationale prioriteter, herunder inden for rammerne af Den Nordatlantiske Traktats Organisation, også tages i betragtning, hvis de er i overensstemmelse med Unionens prioriteter og ikke hindrer nogen medlemsstat eller noget associeret land i at deltage, samtidig med at det søges at undgå unødvendig overlapning.

- (6) Forskningsfasen i forbindelse med udviklingen af forsvarskapaciteter er afgørende, da den ligger til grund for den europæiske industris kapacitet og autonomi til at udvikle forsvarsprodukter og for medlemsstaternes uafhængighed som slutbrugere af sådanne produkter. Forskningsfasen kan indebære betydelige risici, navnlig med hensyn til den lave grad af modenhed og den disruptive karakter af teknologier. Udviklingsfasen, som sædvanligvis følger efter forskningsfasen, er også forbundet med betydelige risici og omkostninger, som hindrer den videre udnyttelse af forskningsresultaterne og har en negativ indvirkning på konkurrence- og innovationsevnen i Unionens forsvarsindustri. Fonden bør således fremme forbindelsen mellem forsknings- og udviklingsfaserne.
- (7) Fonden støtter ikke grundforskning, som i stedet bør støttes gennem andre finansieringsprogrammer, men dens støtte kan omfatte forsvarsorienteret grundforskning, der sandsynligvis vil danne grundlag for løsninger på kendte eller forventede problemer eller skabe nye muligheder.
- (8) Fonden kan støtte tiltag i relation til både nye forsvarsprodukter og -teknologier og opgradering af eksisterende forsvarsprodukter og -teknologier, herunder interoperabiliteten heraf. Tiltag til opgradering af eksisterende forsvarsprodukter og -teknologier bør kun være støtteberettigede, hvor allerede eksisterende oplysninger, der er nødvendige for at udføre tiltaget, ikke begrænses af et ikkeassocieret tredjeland eller en enhed i et ikkeassocieret tredjeland på en måde, der indskrænker evnen til at udføre tiltaget. Ved ansøgning om EU-finansiering bør retlige enheder være forpligtet til at give de relevante oplysninger med henblik på at fastslå fraværet af restriktioner. I mangel af sådanne oplysninger bør der ikke ydes EU-finansiering.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF af 6. maj 2009 om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet (EUT L 146 af 10.6.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76).

⁽⁵⁾ Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 11).

- (9) Fonden bør yde støtte til tiltag, der kan føre til udvikling af disruptive forsvarsteknologier. Da disruptive teknologier kan være baseret på begreber eller idéer, der hidrører fra ikke-traditionelle forsvarsaktører, bør fonden give mulighed for tilstrækkelig fleksibilitet for så vidt angår høring af interesserede parter og udførelsen af sådanne tiltag.
- (10) For at sikre at Unionens og dens medlemsstaters internationale forpligtelser respekteres i forbindelse med gennemførelsen af denne forordning, bør tiltag vedrørende produkter eller teknologier, hvis anvendelse, udvikling eller produktion er forbudt i henhold til folkeretten, ikke støttes af fonden. I denne forbindelse bør støtteberettigelsen for tiltag i forbindelse med nye forsvarsprodukter eller -teknologier også være underlagt udviklingen i folkeretten. Endvidere bør tiltag til udvikling af dødbringende autonome våben, der ikke giver mulighed for en meningsfuld menneskelig kontrol over beslutningerne angående udvælgelse og angreb, når der foretages angreb på mennesker, ikke være berettiget til støtte fra fonden, uden at dette berører muligheden for at finansiere tiltag til udvikling af systemer for tidlig varslings og modforanstaltninger til defensive formål.
- (11) Det forhold, at det er vanskeligt at nå til enighed om harmoniserede forsvarskapacitetskrav og fælles tekniske specifikationer eller standarder, hæmmer det grænseoverskridende samarbejde mellem medlemsstaterne og mellem retlige enheder hjemmehørende i forskellige medlemsstater. Fraværet af sådanne krav, specifikationer og standarder har medført øget opsplitning af forsvarssektoren, teknisk kompleksitet, forsinkelser, høje omkostninger, unødvendig overlappning og reduceret interoperabilitet. Aftalen om fælles tekniske specifikationer bør være en forudsætning for tiltag, der indebærer en højere grad af teknologisk beredskab. Aktiviteter, der fører til harmoniserede forsvarskapacitetskrav, såvel som aktiviteter, der sigter mod at støtte oprettelsen af en fælles definition af tekniske specifikationer eller standarder, bør også være berettiget til støtte fra fonden, navnlig hvis de fremmer interoperabilitet.
- (12) Eftersom målet med fonden er at støtte Unionens forsvarsindustris konkurrenceevne, effektivitet og innovation ved at udnytte og supplere samarbejdsbaserede teknologi- og forskningsaktiviteter på forsvarsområdet og fjerne den risiko, der er forbundet med samarbejdsprojekters udviklingsfase, bør tiltagene vedrørende forsknings- og udviklingsfaserne af et forsvarsprodukt eller en forsvarsteknologi være berettiget til støtte fra fonden.
- (13) Da fondens formål navnlig er at styrke samarbejdet mellem retlige enheder og medlemsstater på tværs af Unionen, bør et tiltag kun være berettiget til finansiering, hvis det skal udføres af retlige enheder, der samarbejder i et konsortium mellem mindst tre støtteberettigede retlige enheder, der er hjemmehørende i mindst tre forskellige medlemsstater eller associerede lande. Mindst tre af disse støtteberettigede retlige enheder, som er hjemmehørende i mindst to forskellige medlemsstater eller associerede lande, bør under hele perioden, hvor tiltaget udføres, ikke direkte eller indirekte kontrolleres af den samme retlige enhed, og de bør ikke kontrollere hinanden. I denne sammenhæng bør kontrol forstås som værende muligheden for at udøve afgørende indflydelse på en retlig enhed direkte eller indirekte gennem en eller flere mellemliggende retlige enheder. Under hensyntagen til de særlige forhold ved disruptive forsvarsteknologier såvel som ved undersøgelser kunne tiltagene udføres af en enkelt retlig enhed. Med henblik på at sætte skub i samarbejdet mellem medlemsstaterne bør det også være muligt for fonden at støtte fælles prækommercielle udbud.
- (14) I henhold til Rådets afgørelse 2013/755/EU ⁽⁹⁾ er enheder, som er hjemmehørende i oversøiske lande eller territorier, berettigede til finansiering under overholdelse af fondens regler og mål og af eventuelle ordninger, som finder anvendelse på den medlemsstat, med hvilken det pågældende oversøiske land eller territorium er forbundet.
- (15) Da fonden har til formål at øge Unionens forsvarsindustris konkurrenceevne og effektivitet, bør kun de retlige enheder, der er hjemmehørende i Unionen eller i associerede lande, og som ikke kontrolleres af ikkeassocierede tredjelande eller af enheder i ikkeassocierede tredjelande, i princippet være berettiget til støtte. I denne sammenhæng bør kontrol forstås som værende muligheden for at udøve afgørende indflydelse på en retlig enhed direkte eller indirekte gennem en eller flere mellemliggende retlige enheder. For at sikre beskyttelsen af Unionens og medlemsstaternes væsentlige sikkerheds- og forsvarsinteresser bør den infrastruktur, de faciliteter, de aktiver og de ressourcer, der tilhører modtagere og underleverandører, der er involveret i et tiltag, der støttes af fonden, endvidere befinde sig på en medlemsstats eller et associeret lands område under hele et tiltags varighed, og de modtagere og underleverandører, der er involveret i et tiltag, bør have deres ledelsesstrukturer i Unionen eller i et associeret land.

⁽⁹⁾ Rådets afgørelse 2013/755/EU af 25. november 2013 om de oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union («associeringsafgørelse») (EUT L 344 af 19.12.2013, s. 1).

En retlig enhed, der er hjemmehørende i et ikkeassocieret tredjeland, eller en retlig enhed, der er hjemmehørende i Unionen eller i et associeret land, men som har sine ledelsesstrukturer i et ikkeassocieret tredjeland, bør derfor ikke være berettiget til at være modtager eller være involveret i et tiltag som underleverandør. For at beskytte Unionens og medlemsstaternes væsentlige sikkerheds- og forsvarsinteresser bør disse kriterier for støtteberettigelse også gælde for finansiering, der ydes gennem udbud, uanset artikel 176 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽⁷⁾ («finansforordningen»).

- (16) Under visse omstændigheder bør det være muligt at fravige princippet om, at modtagere og underleverandører, der er involveret i et tiltag, der støttes af fonden, ikke kontrolleres af ikkeassocierede tredjelande eller enheder fra ikkeassocierede tredjelande. I den forbindelse bør retlige enheder, der er hjemmehørende i Unionen eller i et associeret land, og som er kontrolleret af et ikkeassocieret tredjeland eller en enhed i et ikkeassocieret tredjeland, være berettigede til at være modtagere eller underleverandører, der er involveret i et tiltag, forudsat at der er opfyldt strenge betingelser vedrørende Unionens og dens medlemsstaters sikkerheds- og forsvarsinteresser. Sådanne retlige enheders deltagelse bør ikke stride mod fondens mål. Ansøgere bør fremlægge alle relevante oplysninger om den infrastruktur og de faciliteter, aktiver og ressourcer, der skal anvendes i tiltaget. Medlemsstaternes bekymringer med hensyn til forsyningssikkerhed bør også tages i betragtning i denne forbindelse.
- (17) Inden for rammerne af Unionens restriktive foranstaltninger, der vedtages på grundlag af artikel 29 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og artikel 215, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), må ingen pengemidler eller økonomiske ressourcer direkte eller indirekte stilles til rådighed for eller til fordel for de udpegede juridiske personer, enheder eller organer. Sådanne udpegede enheder og enheder, der ejes eller kontrolleres af dem, kan derfor ikke modtage støtte fra fonden.
- (18) EU-finansiering bør tildeles efter konkurrenceprægede indkaldelser af forslag, der udarbejdes og offentliggøres i overensstemmelse med finansforordningen. I visse behørigt begrundede og ekstraordinære tilfælde bør det også være muligt at tildele EU-finansiering uden en indkaldelse af forslag i overensstemmelse med finansforordningens artikel 195, stk. 1, litra e). Da fordelingen af finansiering i overensstemmelse med finansforordningens artikel 195, stk. 1, litra e), udgør en fravigelse fra den generelle regel om, at finansiering skal tildeles efter konkurrenceprægede indkaldelser af forslag, bør sådanne særlige tilfælde fortolkes strengt. Hvis et tilskud skal kunne tildeles uden en indkaldelse af forslag, bør graden, hvormed det foreslåede tiltag svarer til fondens mål for så vidt angår grænseoverskridende industrielt samarbejde og konkurrence i hele forsyningskæden, i den forbindelse vurderes af Kommissionen med bistand fra et udvalg af medlemsstater («udvalget»).
- (19) Hvis et konsortium ønsker at deltage i et støtteberettiget tiltag, og Unionens støtte ydes som et tilskud, bør konsortiet udpege et af sine medlemmer som koordinator. Koordinatoren bør være hovedkontaktpunktet med henblik på konsortiets forbindelser med Kommissionen.
- (20) Såfremt et tiltag, som støttes af fonden, forvaltes af en projektleder, der udnævnes af medlemsstater eller associerede lande, bør Kommissionen rådføre sig med projektlederen om fremskridt, der er gjort med tiltaget, før der foretages udbetaling til modtagerne, så projektlederen kan sikre, at tidsfristerne overholdes af modtagerne. Projektlederen bør forelægge Kommissionen bemærkninger om fremskridt, der er gjort med tiltaget, således at Kommissionen kan fastslå, hvorvidt betingelserne for at foretage udbetaling er blevet opfyldt.

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).

- (21) Fonden bør gennemføres under direkte forvaltning for at gøre gennemførelsen så virkningsfuld og effektiv som muligt og sikre fuld overensstemmelse med andre EU-initiativer. Kommissionen bør derfor vedblive med at være ansvarlig for udvælgelses- og tildelingsprocedurerne, herunder med hensyn til etisk gennemgang og vurdering. I begrundede tilfælde bør Kommissionen dog kunne overdrage budgetgennemførelsesopgaver i forbindelse med særlige tiltag, som støttes af fonden, til organer som omhandlet i finansforordningens artikel 62, stk. 1, første afsnit, litra c), f.eks. når en projektleder er blevet udpeget af medlemsstater, der samfinansierer et tiltag, forudsat at finansforordningens krav er opfyldt. En sådan overdragelse af budgetgennemførelsesopgaver vil kunne bidrage til at strømline forvaltningen af samfinansierede tiltag og sikre gnidningsløs samordning mellem finansieringsaftalen og den kontrakt, der er undertegnet af konsortiet og projektlederen, der er udpeget af de medlemsstater, der samfinansierer tiltaget.
- (22) For at sikre, at de finansierede udviklingstiltag er finansielt levedygtige, er det nødvendigt, at ansøgerne dokumenterer, at omkostninger ved tiltaget, der ikke dækkes af EU-finansiering, er omfattet af andre former for finansiering.
- (23) Forskellige typer finansielle ordninger bør være til rådighed for medlemsstaternes fælles udvikling og erhvervelse af forsvarskapacitet. Kommissionen kunne sørge for forskellige ordninger, som medlemsstater frivilligt kunne anvende til at tackle udfordringerne i forbindelse med samarbejdsbaseret udvikling og udbud ud fra et finansieringsperspektiv. Anvendelsen af sådanne finansielle ordninger vil yderligere kunne fremme iværksættelsen af samarbejdsbaserede og grænseoverskridende forsvarsprojekter og give en mere effektiv anvendelse af forsvarrets midler, herunder projekter, der støttes af fonden.
- (24) De helt særlige forhold, der gør sig gældende inden for forsvarsindustrien, hvor efterspørgslen næsten udelukkende kommer fra medlemsstaterne og associerede lande, der også kontrollerer alle erhvervelser af forsvarsrelaterede produkter og teknologier, herunder eksport, gør, at forsvarssektoren ikke følger de sædvanlige regler og forretningsmodeller, som gælder for mere traditionelle markeder. Industrien kan derfor ikke foretage væsentlige selvfinansierede forsvarsrelaterede FoU-projekter, og medlemsstaterne og de associerede lande finansierer ofte fuldt ud alle FoU-omkostninger. For at nå fondens mål, navnlig at tilskynde til samarbejde mellem retlige enheder fra forskellige medlemsstater og associerede lande, og under hensyntagen til de særlige forhold i forsvarssektoren, bør et beløb op til de samlede støtteberettigede omkostninger være dækket for tiltag, der finder sted forud for prototypefasen.
- (25) Prototypefasen er en afgørende fase, hvor medlemsstater eller associerede lande normalt beslutter sig for deres konsoliderede investering og indleder processen for erhvervelse af deres fremtidige forsvarsprodukter eller -teknologier. Dette er grunden til, at medlemsstater og associerede lande på dette bestemte tidspunkt indgår aftale om de nødvendige forpligtelser, herunder omkostningsdeling og ejendomsret til projektet. For at give deres forpligtelse troværdighed bør støtte fra fonden i normale tilfælde ikke overstige 20 % af de støtteberettigede omkostninger.
- (26) For tiltag, der rækker ud over prototypefasen, bør der kunne gives finansiering på op til 80 %. Sådanne tiltag, som er tættere på den endelige produkt- og teknologiudformning, kan stadig indebære betydelige omkostninger.
- (27) De interesserede parter i forsvarssektoren står over for særlige indirekte omkostninger, såsom omkostninger i forbindelse med sikkerhed. Desuden arbejder de interesserede parter på et specifikt marked, hvor de — i mangel af efterspørgsel på aftagersiden — ikke kan få dækket deres omkostninger til FoU på samme måde som i den civile sektor. Det er derfor hensigtsmæssigt at tillade en fast takst på 25 % af tiltagets samlede direkte støtteberettigede omkostninger samt muligheden for at opkræve indirekte støtteberettigede omkostninger bestemt i overensstemmelse med modtagernes sædvanlige praksis for omkostningsberegning, hvis denne praksis accepteres af deres nationale myndigheder for sammenlignelige aktiviteter på forsvarsområdet, og hvis de er blevet meddelt Kommissionen af modtageren.
- (28) Tiltag omfattende deltagelse af grænseoverskridende SMV'er og midcapselskaber støtter åbning af forsyningskæder og bidrager til at nå fondens mål. Sådanne tiltag bør derfor være berettiget til en forhøjet finansieringssats, som gavner alle deltagende retlige enheder.

- (29) For at sikre at de finansierede tiltag bidrager til den europæiske forsvarsindustri konkurrenceevne og effektivitet, er det vigtigt, at medlemsstaterne har til hensigt i fællesskab at indkøbe det endelige produkt eller at anvende teknologien, navnlig gennem fælles grænseoverskridende udbud, hvor medlemsstaterne i fællesskab tilrettelægger deres udbudsprocedurer, især gennem en indkøbscentral.
- (30) For at sikre at de tiltag, der støttes af fonden, bidrager til den europæiske forsvarsindustri konkurrenceevne og effektivitet, bør de være markedsorienterede, efterspørgselsstyrede og kommercielt levedygtige på mellemlang til lang sigt. Kriterierne for udviklingstiltags støtteberettigelse bør derfor tage den omstændighed i betragtning, at medlemsstaterne har til hensigt, herunder gennem et aftalememorandum eller en hensigtserklæring, at indkøbe det endelige produkt eller at anvende teknologien på en koordineret måde. Tildelingskriterierne for udviklingstiltag bør derudover tage i betragtning, at medlemsstaterne har påtaget sig politisk eller retligt i fællesskab at anvende, eje eller vedligeholde det endelige produkt eller den endelige forsvarsteknologi på en koordineret måde.
- (31) Fremme af innovation og teknologisk udvikling i Unionens forsvarsindustri bør foregå på en måde, der er i overensstemmelse med Unionens sikkerheds- og forsvarsinteresser. Således bør bidrag fra tiltag til sådanne interesser og til forsvarsmæssige forsknings- og kapacitetsprioriteter, som medlemsstaterne i fællesskab har aftalt, tjene som tildelingskriterium.
- (32) Støtteberettigede tiltag, der er udviklet i forbindelse med PESCO-projekter inden for Unionens institutionelle rammer, bør sikre et styrket samarbejde mellem retlige enheder i de forskellige medlemsstater og bør dermed bidrage direkte til fondens mål. Hvis de udvælges, bør sådanne tiltag derfor være berettigede til en forhøjet finansieringssats.
- (33) Kommissionen vil tage hensyn til andre aktiviteter finansieret under Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 ⁽⁸⁾ — med henblik på at undgå unødvendig overlapning og sikre gensidig inspiration og synergier mellem forskning på civil- og forsvarsområdet.
- (34) Cybersikkerhed og cyberforsvar bliver stadig mere vigtige udfordringer, og Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik anerkendte behovet for at skabe synergier mellem cyberforsvarstiltag inden for denne forordnings anvendelsesområde og EU-initiativer inden for cybersikkerhed, såsom dem, der er omhandlet i Kommissionens fælles meddelelse af 13. september 2017 med titlen »Modstandsdygtighed, afskrækkelse og forsvar: opbygning af en stærk cybersikkerhed for EU«. Navnlig bør de interesserede parter søge at opnå synergier mellem cybersikkerhedens civile og forsvarsrelaterede dimensioner med henblik på at øge cyberrobustheden.
- (35) Der bør sikres en integreret tilgang ved at samle de foranstaltninger, der er omfattet af den forberedende foranstaltning vedrørende forsvarsforskning (PADR), som Kommissionen har iværksat i overensstemmelse med finansforordningens artikel 58, stk. 2, litra b), og programmet for udvikling af den europæiske forsvarsindustri (EDIDP), som er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1092 ⁽⁹⁾, samt ved at harmonisere betingelserne for deltagelse. En sådan integreret tilgang bør skabe mere sammenhængende instrumenter og øge fondens innovative, samarbejdsorienterede og økonomiske virkning og samtidig undgå unødvendig overlapning og fragmentering. Den ville også sikre, at fonden bidrager til en bedre udnyttelse af forsvarsforskningsresultaterne og dermed dækker hullet mellem forsknings- og udviklingsfaserne under hensyntagen til de særlige forhold inden for forsvarssektoren og fremmer alle former for innovation, herunder disruptive forsvarsteknologier. Desuden kan der i relevante tilfælde forventes positive afsmittende virkninger på det civile område.

⁽⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013 (se side 1 i denne EUT).

⁽⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1092 af 18. juli 2018 om oprettelse af programmet for udvikling af den europæiske forsvarsindustri med henblik på at støtte konkurrenceevnen og innovationskapaciteten i Unionens forsvarsindustri (EUT L 200 af 7.8.2018, s. 30).

- (36) Hvor det er relevant på baggrund af de særlige forhold ved tiltaget, bør fondens mål også søges gennemført ved brug af finansieringsinstrumenter og budgetgarantier under InvestEU-fonden, som er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 ⁽¹⁰⁾.
- (37) Støtte fra fonden bør anvendes til at rette op på markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold på en proportional måde, og tiltag bør hverken overlappe eller fortrænge privat finansiering eller fordreje konkurrencen på det indre marked. Tiltag bør have en tydelig merværdi for Unionen.
- (38) Formerne for EU-finansiering og gennemførelsesmetoderne for fonden vælges ud fra deres evne til nå de specifikke mål med tiltagene og levere resultater, idet der tages hensyn til navnlig kontrolomkostningerne, den administrative byrde og den forventede risiko for manglende overholdelse. Ved dette valg bør anvendelsen af faste beløb, finansiering efter fast takst og enhedsomkostninger samt ikkeomkostningsbetinget finansiering som omhandlet i finansforordningens artikel 125, stk. 1, overvejes.
- (39) Kommissionen bør ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtage årlige arbejdsprogrammer i overensstemmelse med fondens mål og under hensyntagen til de første erfaringer med EDIDP og PADR. Kommissionen bør ved udarbejdelsen af arbejdsprogrammerne bistås af udvalget. Kommissionen bør bestræbe sig på at finde de løsninger, der er bredest mulig tilslutning til i udvalget. I den forbindelse bør udvalget kunne mødes i en sammensætning af nationale eksperter på forsvars- og sikkerhedsområdet for at yde specifik bistand til Kommissionen, herunder rådgivning med hensyn til beskyttelsen af klassificerede informationer inden for rammerne af tiltagene. Det er op til medlemsstaterne at udpege deres respektive repræsentanter i nævnte udvalg. Udvalgets medlemmer bør gives tidlig og reel mulighed for at gennemgå udkast til gennemførelsesretsakter og give udtryk for deres synspunkter.
- (40) Kategorierne fastsat i arbejdsprogrammerne bør, hvor det er relevant, indeholde funktionelle krav med henblik på at præcisere over for industrien, hvilke funktioner og opgaver der skal udføres af de kapaciteter, der skal udvikles. Sådanne krav bør klart angive de forventede resultater, men bør ikke være rettet mod specifikke løsninger eller specifikke retlige enheder og bør ikke forhindre konkurrence med hensyn til indkaldelser af forslag.
- (41) Ved udarbejdelsen af arbejdsprogrammerne bør Kommissionen også gennem passende høringer af udvalget sikre, at de foreslåede forskningstiltag eller udviklingstiltag ikke medfører unødvendig overlapning. I denne forbindelse kan Kommissionen foretage en forudgående vurdering af eventuelle tilfælde af overlappende eksisterende kapaciteter eller allerede finansierede forsknings- eller udviklingsprojekter i Unionen.
- (42) Kommissionen bør sikre sammenhængen i arbejdsprogrammerne igennem hele forsvarsproduktens og -teknologiernes industrielle livscyklus.
- (43) Arbejdsprogrammerne bør også sikre, at en troværdig del af det samlede budget tilgodeser tiltag, der gør det muligt for SMV'er at deltage på tværs af grænserne.
- (44) For at drage fordel af Det Europæiske Forsvarsagenturs ekspertise i forsvarssektoren bør det have observatørstatus i udvalget. I betragtning af de særlige forhold, der gør sig gældende på forsvarsområdet, bør Tjenesten for EU's Optræden Udadtil også bistå udvalget.
- (45) Med henblik på at sikre denne forordnings effektivitet bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF med henblik på at ændre bilaget til denne forordning for så vidt angår indikatorerne, hvor dette anses for nødvendigt, samt at supplere denne forordning med bestemmelser om oprettelse af en overvågnings- og evalueringsmekanisme. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ⁽¹¹⁾. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

⁽¹⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 af 24. marts 2021 om oprettelse af InvestEU-programmet og ændring af forordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107 af 26.3.2021, s. 30).

⁽¹¹⁾ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

- (46) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår vedtagelsen af arbejdsprogrammer samt tildelingen af finansiering til udvalgte forsknings- og udviklingstiltag. Navnlig i forbindelse med udførelsen af forsknings- og udviklingstiltag bør de særlige forhold i forsvarssektoren, navnlig medlemsstaternes ansvar, associerede landes ansvar, eller begge dele, for planlægnings- og salgsprocessen, tages i betragtning. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ⁽¹²⁾.
- (47) Kommissionen bør oprette en liste over uafhængige eksperter. Disse uafhængige eksperters sikkerhedsoplysninger bør godkendes af de relevante medlemsstater. Denne liste bør ikke offentliggøres. De uafhængige eksperter bør udvælges på grundlag af deres færdigheder, erfaring og viden under hensyntagen til de opgaver, som de skal tildeles. Kommissionen bør, når den udpeger uafhængige eksperter, så vidt muligt træffe passende foranstaltninger for at forsøge at opnå en afbalanceret sammensætning af de uafhængige ekspertgrupper og evalueringspaneler for så vidt angår forskellige færdigheder, forskellig erfaring og viden, geografisk spredning og kønsdiversitet, idet den tager hensyn til situationen på det pågældende tiltags område. En passende rotation af de uafhængige eksperter og en passende balance mellem den private og den offentlige sektor bør også tilstræbes.
- (48) Uafhængige eksperter bør ikke vurdere, rådgive om eller bistå vedrørende anliggender, i forhold til hvilke de har en interessekonflikt, navnlig hvad angår deres stilling på evalueringstidspunktet. De bør navnlig ikke have en stilling, hvor de kan bruge de modtagne oplysninger til skade for det konsortium, som de evaluerer.
- (49) Efter at have evalueret de modtagne forslag med hjælp fra uafhængige eksperter, bør Kommissionen udvælge de tiltag, der skal modtage finansiel støtte fra fonden. Medlemsstaterne bør underrettes om resultaterne af evalueringen med den prioriterede liste over udvalgte tiltag og om fremskridt med de finansierede tiltag.
- (50) Når ansøgere foreslår nye forsvarsprodukter eller -teknologier eller opgradering af eksisterende forsvarsprodukter og -teknologier, bør de forpligte sig til at overholde etiske principper, såsom dem, der vedrører velfærd for mennesker og beskyttelse af det menneskelige genom, som er afspejlet også i den relevante EU-ret, nationale ret og folkeret, herunder Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og, hvor det er relevant, protokollerne dertil. Kommissionen bør undersøge forslagene systematisk med henblik på at identificere dem, der rejser alvorlige etiske spørgsmål. Hvor det er relevant, bør sådanne forslag gøres til genstand for en etisk vurdering.
- (51) For at støtte et åbent indre marked bør der opfordres til grænseoverskridende deltagelse af SMV'er og midcapselskaber som medlemmer af konsortier, underleverandører eller andre retlige enheder i forsyningskæden.
- (52) Kommissionen bør tilstræbe at opretholde en dialog med medlemsstaterne og industrien for at sikre en vellykket gennemførelse af fonden. Som medlovgiver og en central interesseret part bør Europa-Parlamentet også inddrages i denne henseende.
- (53) Denne forordning fastlægger en finansieringsramme for fonden, som skal udgøre det primære referencebeløb, jf. punkt 18 i den interinstitutionelle aftale af 16. december 2020 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan for indførelse af nye egne indtægter ⁽¹³⁾ (interinstitutionel aftale af 16. december 2020), for Europa-Parlamentet og for Rådet under den årlige budgetprocedure. Kommissionen bør sikre, at administrative procedurer er så enkle som muligt og påfører et minimalt omfang af yderligere udgifter.

⁽¹²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

⁽¹³⁾ EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 28.

- (54) Finansforordningen finder anvendelse på fonden, medmindre andet er angivet. Finansforordningen fastsætter regler for gennemførelsen af EU-budgettet, herunder reglerne for tilskud, priser, udbud, indirekte forvaltning, finansielle instrumenter, budgetgarantier og finansiell bistand.
- (55) Horisontale finansielle regler, der er vedtaget af Europa-Parlamentet og af Rådet på grundlag af artikel 322 i TEUF, finder anvendelse på denne forordning. Disse regler er fastsat i finansforordningen og fastlægger navnlig proceduren for opstilling og gennemførelse af budgettet ved hjælp af tilskud, priser, udbud og indirekte gennemførelse og fastsætter kontrol med finansielle aktørers ansvar. Regler, der er vedtaget på grundlag af artikel 322 i TEUF, omfatter også en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af EU-budgettet.
- (56) I overensstemmelse med finansforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013⁽¹⁴⁾ og Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95⁽¹⁵⁾, (Euratom, EF) nr. 2185/96⁽¹⁶⁾ og (EU) 2017/1939⁽¹⁷⁾ skal Unionens finansielle interesser beskyttes ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger vedrørende forebyggelse, opdagelse, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder, herunder svig, vedrørende tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og, hvor det er relevant, vedrørende pålæggelse af administrative sanktioner. Navnlig har Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) i overensstemmelse med forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og (EU, Euratom) nr. 883/2013 beføjelse til at foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, med henblik på at fastslå, om der foreligger svig, korruption eller enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser.

Den Europæiske Anklagemyndighed (»EPPO«) er i overensstemmelse med forordning (EU) 2017/1939 beføjet til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger til skade for Unionens finansielle interesser, som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371⁽¹⁸⁾. I overensstemmelse med finansforordningen skal enhver person eller enhed, som modtager EU-midler, samarbejde fuldt ud om beskyttelse af Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF, Revisionsretten og, for så vidt angår de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde i henhold til forordning (EU) 2017/1939, EPPO de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at eventuelle tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, tildeler tilsvarende rettigheder.

- (57) Tredjelande, der er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), kan deltage i Unionens programmer inden for rammerne af det samarbejde, der er etableret ved aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde⁽¹⁹⁾, som fastsætter, at programmerne gennemføres på grundlag af en afgørelse vedtaget i henhold til nævnte aftale. Der bør indføres en særlig bestemmelse i denne forordning med et krav om, at de pågældende tredjelande skal give den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser.
- (58) I henhold til punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning bør fonden evalueres på grundlag af oplysninger indsamlet i overensstemmelse med specifikke overvågningskrav, samtidig med at en administrativ byrde, navnlig for medlemsstaterne, og overregulering undgås. Disse krav bør, hvor det er relevant, omfatte målbare indikatorer som grundlag for evaluering af fondens virkninger i praksis. Kommissionen bør foretage en foreløbig evaluering senest fire år efter begyndelsen af gennemførelsesperioden for fonden, herunder med henblik på at fremsætte forslag til relevante ændringer af denne forordning. Kommissionen bør også foretage en endelig evaluering ved udgangen af gennemførelsesperioden for fonden med det formål at undersøge de finansielle aktiviteter for så vidt angår resultaterne af deres finansielle gennemførelse og, så vidt som det er muligt på dette tidspunkt, resultaterne af gennemførelsen og virkningerne af fonden. I denne forbindelse bør den endelige evaluering også bidrage til at afdække, på hvilke områder Unionen er afhængig af tredjelande med hensyn til

⁽¹⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁷⁾ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed (EPPO) (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁹⁾ EFT L 1 af 3.1.1994, s. 3.

udvikling af forsvarsprodukter og -teknologier. Den endelige rapport bør også indeholde en analyse af SMV'ers og midcapselskabers grænseoverskridende deltagelse i projekter, der støttes af fonden, samt SMV'ers og midcapselskabers deltagelse i den globale værdikæde og bidraget fra fonden til at afhjælpe de mangler, der er konstateret i CDP, og bør indeholde oplysninger om modtagernes oprindelseslande, antallet af medlemsstater og associerede lande, der har deltaget i individuelle tiltag, og fordelingen af de frembragte intellektuelle ejendomsrettigheder. Kommissionen kan også foreslå ændringer til denne forordning for at reagere på en eventuel udvikling i løbet af fondens gennemførelse.

- (59) Kommissionen bør regelmæssigt overvåge gennemførelsen af fonden og bør forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en årlig rapport om de fremskridt, der er gjort, herunder hvordan de identificerede og indhøstede erfaringer fra EDIDP og PADR tages i betragtning i gennemførelsen af fonden. Kommissionen bør til dette formål etablere de nødvendige overvågningsordninger. Rapporten bør ikke indeholde følsomme informationer.
- (60) For at afspejle betydningen af at bekæmpe klimaændringer i overensstemmelse med Unionens forpligtelser til at gennemføre Parisaftalen, som er vedtaget inden for rammerne af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer ⁽²⁰⁾, og nå De Forenede Nationers mål for bæredygtig udvikling bidrager fonden til at integrere klimatiltag i EU-politikker og til at nå et overordnet mål om, at 30 % af udgifterne i EU-budgettet støtter klimamål. Relevante tiltag vil blive fastlagt under forberedelsen og gennemførelsen af fonden og revurderes som led i den foreløbige evaluering heraf.
- (61) For at afspejle betydningen af at håndtere det dramatiske tab af biodiversitet bidrager denne forordning til at integrere biodiversitetstiltag i EU-politikker og til at opfylde den overordnede ambition om at afsætte 7,5 % af de årlige udgifter under FFR 2021-2027 til biodiversitetsmål i 2024 og 10 % deraf i 2026 og 2027, idet der tages hensyn til de eksisterende overlap mellem klima- og biodiversitetsmålene i overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale af 16. december 2020.
- (62) Da fonden kun bør støtte forsknings- og udviklingsfaserne for forsvarsprodukter og -teknologier, bør Unionen i princippet ikke have ejendomsret til eller intellektuelle ejendomsrettigheder over de forsvarsprodukter eller -teknologier, der følger af de støttede tiltag, medmindre EU-støtten ydes gennem offentlige udbud. For forskningsiltag bør interesserede medlemsstater og associerede lande dog kunne anvende resultaterne af de finansierede tiltag med henblik på at kunne deltage i opfølgende udviklingssamarbejde.
- (63) Unionens støtte bør ikke berøre overførslen af forsvarsrelaterede produkter inden for Unionen i overensstemmelse med direktiv 2009/43/EF eller eksporten af produkter, udstyr eller teknologier. Medlemsstaternes eksport af militært udstyr og teknologier reguleres af Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP ⁽²¹⁾.
- (64) Anvendelsen af følsomme baggrundsinformationer, herunder data, knowhow eller oplysninger, der er frembragt før eller uden for fondens drift, eller uautoriserede personers adgang til resultater, der frembringes i forbindelse med tiltag, som støttes af fonden, kunne skade Unionens eller en eller flere af medlemsstaternes interesser. Behandlingen af følsomme informationer bør derfor være omfattet af relevant EU-ret og national ret.
- (65) For at sikre sikkerhed af klassificerede informationer på det krævede niveau bør minimumsstandarderne for industrisikkerhed overholdes ved undertegnelse af klassificerede finansieringsaftaler. Kommissionen skal med henblik herpå og i overensstemmelse med Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²²⁾ formidle programsikkerhedsinstruktionerne, herunder vejledningen om sikkerhedsklassificeringer, til de uafhængige eksperter, der er udpeget af medlemsstaterne.

⁽²⁰⁾ EUT L 282 af 19.10.2016, s. 4.

⁽²¹⁾ Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008 om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr (EUT L 335 af 13.12.2008, s. 99).

⁽²²⁾ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 53).

- (66) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (67) Kommissionen bør forvalte fonden under behørig hensyntagen til kravene om fortrolighed og sikkerhed, navnlig kravene i forbindelse med følsomme informationer, herunder klassificerede informationer.
- (68) For at sikre kontinuitet i ydelsen af støtte på det relevante politikområde og muliggøre gennemførelse fra begyndelsen af FFR 2021-2027 bør denne forordning træde i kraft så hurtigt som muligt og finde anvendelse med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2021.
- (69) Forordning (EU) 2018/1092 bør derfor ophæves —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

AFSNIT I

FÆLLES BESTEMMELSER OM FORSKNING OG UDVIKLING

Artikel 1

Genstand

Ved denne forordning oprettes Den Europæiske Forsvarsfond (»fonden«) som anført i artikel 1, stk. 2, litra c), i forordning (EU) 2021/695 for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2027. Fondens varighed er tilpasset varigheden af FFR 2021-2027.

I denne forordning fastsættes fondens mål, dens budget for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2027, de forskellige former for EU-finansiering og reglerne for ydelsen af denne finansiering.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) »retlig enhed«: en efter EU-retten, national ret eller folkeretten oprettet og anerkendt juridisk person, der har status som juridisk person og evne til at handle i eget navn, udøve rettigheder og være pålagt pligter, eller en enhed, der ikke er en juridisk person, som omhandlet i finansforordningens artikel 197, stk. 2, litra c)
- 2) »ansøger«: en retlig enhed, der indgiver en ansøgning om støtte fra fonden efter en indkaldelse af forslag eller i overensstemmelse med finansforordningens artikel 195, stk. 1, litra e)
- 3) »modtager«: en retlig enhed, hvormed der er undertegnet en finansieringsaftale, eller hvortil der er givet meddelelse om en afgørelse om finansiering
- 4) »konsortium«: en samarbejdende gruppering af ansøgere eller modtagere, der er genstand for en aftale, og som er dannet med henblik på at udføre et tiltag under fonden
- 5) »koordinator«: en retlig enhed, der er medlem af et konsortium, og som er udpeget af alle medlemmerne af konsortiet til at være hovedkontaktpunktet med henblik på konsortiets forbindelser med Kommissionen

- 6) »kontrol«: mulighed for at udøve afgørende indflydelse på en retlig enhed direkte eller indirekte gennem en eller flere mellemliggende retlige enheder
- 7) »ledelsesstruktur«: et organ i en retlig enhed, der er udpeget i overensstemmelse med national ret, og i givet fald rapporterer til den administrerende direktør, og som har beføjelse til at fastlægge den retlige enheds strategi, mål og generelle kurs og fører tilsyn med og overvåger ledelsens beslutningstagning
- 8) »systemprototype«: en model af et produkt eller en teknologi, der kan fungere i et operationelt miljø
- 9) »kvalificering«: hele processen med at påvise, at designet af et forsvarsprodukt, en materiel eller immateriel komponent eller en teknologi opfylder de specificerede krav, og som giver objektiv dokumentation, der påviser, at særlige krav til design er opfyldt
- 10) »certificering«: den proces, hvorved en national myndighed attesterer, at et forsvarsprodukt, en materiel eller immateriel komponent eller en teknologi er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser
- 11) »forskningsiltag«: et tiltag, der hovedsagelig består af forskningsaktiviteter, navnlig anvendt forskning og, hvor det er nødvendigt, grundforskning, med det formål at erhverve ny viden og med fokus udelukkende på forsvarsmæssige anvendelsesformål
- 12) »udviklingsiltag«: et tiltag, der består af forsvarsorienterede aktiviteter, hovedsageligt i udviklingsfasen, omfattende nye forsvarsprodukter eller -teknologier eller opgradering af eksisterende forsvarsprodukter eller -teknologier, undtagen produktion eller brug af våben
- 13) »disruptiv forsvarsteknologi«: en forbedret eller helt ny teknologi, der forårsager radikale ændringer, herunder et paradigmeskifte i begrebet og gennemførelsen af forsvarsanliggender, såsom ved at erstatte eksisterende forsvarsteknologier eller gøre dem overflødige
- 14) »små og mellemstore virksomheder« eller »SMV'er«: små og mellemstore virksomheder som defineret i artikel 2 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF ⁽²³⁾
- 15) »midcapselskab«: en virksomhed, som ikke er en SMV, og som højst har beskæftiget 3 000 personer, idet antallet af beskæftigede beregnes i overensstemmelse med artikel 3-6 i bilaget til henstilling 2003/361/EF
- 16) »blandingsoperation«: et tiltag, som støttes over EU-budgettet, herunder inden for en blandingsfacilitet eller platform som defineret i finansforordningens artikel 2, nr. 6), og som kombinerer støtte, der ikke skal tilbagebetales, eller finansielle instrumenter fra EU-budgettet med støtte, der skal tilbagebetales, fra udviklingsinstitutioner eller andre offentlige finansieringsinstitutioner samt fra kommercielle finansieringsinstitutioner og investorer
- 17) »prækommercielle udbud«: udbud af forsknings- og udviklingstjenester, der omfatter risiko- og resultatdeling på markedsvilkår og konkurrencepræget udvikling i faser, hvor der er en klar adskillelse mellem udbudte forsknings- og udviklingstjenester og indførslen af slutprodukter i kommerciel målestok
- 18) »projektleder«: en ordregivende myndighed, der er hjemmehørende i en medlemsstat eller et associeret land, der af en medlemsstat eller et associeret land, eller af en gruppe af medlemsstater eller associerede lande er udpeget til løbende eller på ad hoc-basis at forvalte multinationale forsvarsprojekter
- 19) »resultater«: enhver materiel eller immateriel virkning af et givent tiltag såsom data, knowhow eller oplysninger, uanset form eller art, og uanset om den kan beskyttes eller ej, samt alle rettigheder knyttet hertil, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder
- 20) »forgrundsviden«: data, knowhow eller oplysninger, der er fremkommet som led i fondens drift, uanset form eller natur

⁽²³⁾ Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).

- 21) »klassificerede informationer«: informationer eller materiale i en hvilken som helst form, hvis uautoriserede videregivelse kunne forvolde Unionens eller én eller flere af medlemsstaternes interesser skade i forskellig grad, og som er forsynet med en EU-klassifikationsmærkning eller en tilsvarende klassifikationsmærkning, som fastsat i aftalen mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, forsamlet i Rådet, om beskyttelse af klassificerede informationer, der udveksles i Den Europæiske Unions interesse ⁽²⁴⁾
- 22) »følsomme informationer«: informationer og data, herunder klassificerede informationer, der skal beskyttes mod uautoriseret adgang eller videregivelse som følge af forpligtelser, der er fastsat i EU-retten eller national ret, eller for at beskytte en fysisk eller juridisk persons ret til privatlivets fred eller sikkerhed
- 23) »særrapport«: et specifikt resultat af et forskningstiltag, der sammenfatter dets resultater, giver omfattende oplysninger om de grundlæggende principper, mål, resultater, grundlæggende egenskaber, udførte test, potentielle fordele, potentielle forsvarsmæssige anvendelsesformål og den forventede udnyttelse af forskningen hen imod udvikling, herunder oplysninger om ejendomsret til intellektuelle ejendomsrettigheder, men som ikke kræver inddragelse af oplysninger om intellektuelle ejendomsrettigheder
- 24) »enhed i et ikkeassocieret tredjeland«: en retlig enhed, der er hjemmehørende i et ikkeassocieret tredjeland, eller en retlig enhed hjemmehørende i Unionen eller i et associeret land, der har sine ledelsesstrukturer i et ikkeassocieret tredjeland.

Artikel 3

Mål

1. Fondens overordnede mål er at fremme konkurrenceevnen, effektiviteten og innovationskapaciteten inden for den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base (EDTIB) i hele Unionen, hvilket bidrager til Unionens strategiske autonomi og handlefrihed, ved at støtte samarbejdstiltag og grænseoverskridende samarbejde mellem retlige enheder i hele Unionen, navnlig SMV'er og midcapselskaber, samt ved at styrke og forbedre smidigheden i både forsynings- og forsvarsværdikæder på forsvarsområdet, udvide det grænseoverskridende samarbejde mellem retlige enheder og fremme en bedre udnyttelse af det industrielle potentiale forbundet med innovation, forskning og teknologisk udvikling i alle led af den industrielle livscyklus for forsvarsprodukter og -teknologier.

2. Fonden skal have følgende specifikke mål:

- a) at støtte samarbejdsbaseret forskning, der i væsentlig grad vil kunne fremme opfyldelsen af fremtidige kapaciteter i hele Unionen, og som sigter mod at maksimere innovation og indføre nye produkter og teknologier, herunder disruptive forsvarsteknologier, og sigter mod den mest effektive anvendelse af midler til forsvarsforskning i Unionen
- b) at støtte samarbejdsbaseret udvikling af forsvarsprodukter og -teknologier og derved bidrage til mere effektiv anvendelse af forsvarets midler i Unionen, opnå større stordriftsfordele, mindske risikoen for unødvendig overlapning og dermed fremme udbredelse på markedet af europæiske forsvarsprodukter og -teknologier og mindske fragmenteringen af forsvarsprodukter og -teknologier i hele Unionen, hvilket i sidste ende vil føre til øget standardisering af forsvarssystemer og en større interoperabilitet mellem medlemsstaternes kapaciteter.

Sådan samarbejde skal ske i overensstemmelse med de forsvarsmæssige kapacitetsprioriteter, der i fællesskab aftales af medlemsstaterne inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og navnlig i forbindelse med CDP.

I den forbindelse kan regionale og internationale prioriteter, når de tjener Unionens sikkerheds- og forsvarsinteresser som fastlagt i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og under hensyntagen til behovet for at undgå unødvendig overlapning, også tages i betragtning, hvor det er relevant, hvor de ikke udelukker nogen medlemsstat eller noget associeret lands mulighed for deltagelse.

⁽²⁴⁾ Aftale mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, forsamlet i Rådet, om beskyttelse af klassificerede informationer, der udveksles i Den Europæiske Unions interesse (EUT C 202 af 8.7.2011, s. 13).

Artikel 4

Budget

1. I overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, i forordning (EU) 2021/695 udgør finansieringsrammen for gennemførelsen af fonden for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2027 7 953 000 000 EUR i løbende priser.
2. Fordelingen af det beløb, der er omhandlet i stk. 1, er som følger:
 - a) 2 651 000 000 EUR til forskningstiltag
 - b) 5 302 000 000 EUR til udviklingstiltag.

For at reagere på uforudsete situationer eller på nye udviklingstendenser og behov kan Kommissionen maksimalt omfordele 20 % af de beløb, der tildeles forsknings- eller udviklingstiltag.

3. Det beløb, der er omhandlet i stk. 1, kan også anvendes til teknisk og administrativ bistand med henblik på gennemførelse af fonden, såsom forberedelses-, overvågnings-, kontrol-, revisions- og evalueringsaktiviteter, herunder udformning, oprettelse, drift og vedligeholdelse af IT-virksomhedssystemer.
4. Mindst 4 % og op til 8 % af den finansieringsramme, der er omhandlet i stk. 1, skal tildeles indkaldelser af forslag eller tildeling af finansiering til støtte af disruptive forsvarsteknologier.

Artikel 5

Associerede lande

Fonden er åben for deltagelse af medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning, som er medlemmer af EØS, i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (associerede lande).

Artikel 6

Støtte til disruptive forsvarsteknologier

1. Kommissionen tildeler ved hjælp af gennemførelsesretsakter finansiering efter åbne og offentlige høringer om disruptive forsvarsteknologier på de interventionsområder, der er fastlagt i arbejdsprogrammerne omhandlet i artikel 24. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 34, stk. 2.
2. Arbejdsprogrammerne fastsætter de mest passende former for finansiering til disruptive forsvarsteknologier.

Artikel 7

Etik

1. Tiltag, der udføres under fonden, skal overholde relevant EU-ret, national ret og folkeret, herunder Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Disse tiltag skal desuden overholde de etiske principper, der også afspejles i relevant EU-ret, national ret og folkeret.
2. Inden undertegnelsen af en finansieringsaftale gennemgår Kommissionen forslagene på grundlag af en etisk selvevaluering udarbejdet af konsortiet med henblik på at identificere de forslag, som rejser alvorlige etiske spørgsmål, herunder med hensyn til betingelserne under hvilke aktiviteterne skal udføres. Hvor det er relevant, gøres sådanne forslag til genstand for en etisk vurdering.

Etisk gennemgang og vurdering skal foretages af Kommissionen med støtte fra uafhængige eksperter, der udnævnes i overensstemmelse med artikel 26. Disse uafhængige eksperter skal have forskellige baggrunde, navnlig anerkendt erfaring inden for forsvarsetik, og skal være statsborgere fra et så bredt udvalg af medlemsstater som muligt.

Betingelserne under hvilke aktiviteter, der rejser etisk følsomme spørgsmål, skal udføres, specificeres i finansieringsaftalen.

Kommissionen sikrer, at de etiske procedurer er så gennemsigtige som muligt og inkluderer dem i sin foreløbige evalueringsrapport i overensstemmelse med artikel 29.

3. Retlige enheder, som deltager i tiltaget, indhenter alle relevante godkendelser eller andre dokumenter, der kræves af nationale eller lokale etiske råd og andre organer såsom databeskyttelsesmyndigheder, inden de relevante aktiviteter påbegyndes. Disse godkendelser og andre dokumenter opbevares og fremlægges for Kommissionen efter anmodning.

4. Forslag, der ikke anses som etisk forsvarlige, afvises.

Artikel 8

EU-finansieringens gennemførelse og former

1. Fonden gennemføres ved direkte forvaltning i overensstemmelse med finansforordningen.

2. Uanset denne artikels stk. 1 kan særlige tiltag i begrundede tilfælde udføres ved indirekte forvaltning af organer som omhandlet i finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra c). Dette må ikke omfatte udvælgelses- og tildelingsproceduren, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 11.

3. Fonden kan yde finansiering i overensstemmelse med finansforordningen gennem tilskud, priser og udbud, og hvor det er hensigtsmæssigt i betragtning af tiltagets særlige karakter, finansielle instrumenter inden for blandingsoperationer.

4. Blandingsoperationer udføres i overensstemmelse med finansforordningens afsnit X og forordning (EU) 2021/523.

5. Finansielle instrumenter rettes nøje og udelukkende mod støttemodtagere.

Artikel 9

Støtteberettigede retlige enheder

1. Modtagere og underleverandører, der er involveret i et tiltag, skal være hjemmehørende i Unionen eller i et associeret land.

2. Infrastruktur, faciliteter, aktiver og ressourcer, der tilhører modtagere og underleverandører, der er involveret i et tiltag, som anvendes med henblik på et tiltag, der støttes af fonden, skal befinde sig på en medlemsstats eller et associeret lands område under hele et tiltags varighed, og deres ledelsesstrukturer skal være hjemmehørende i Unionen eller i et associeret land.

3. Med henblik på et tiltag, der støttes af programmet, må de modtagere og underleverandører, der er involveret i et tiltag, ikke være underlagt kontrol fra et ikkeassocieret tredjeland eller fra en enhed i et ikkeassocieret tredjeland.

4. Uanset stk. 3 er en retlig enhed, der er hjemmehørende i Unionen eller i et associeret land, og som kontrolleres af et ikkeassocieret tredjeland eller af en enhed i et ikkeassocieret tredjeland, kun berettiget til at være modtager eller underleverandør, der er involveret i et tiltag, hvis garantier godkendt af den medlemsstat, hvor den pågældende enhed er hjemmehørende, i overensstemmelse med dens nationale procedurer stilles til rådighed for Kommissionen. Disse garantier kan angå det forhold, at den retlige enheds ledelsesstruktur er hjemmehørende i Unionen eller i et associeret land. Hvis den medlemsstat eller det associerede land, hvor den retlige enhed er hjemmehørende, anser det hensigtsmæssigt, kan disse garantier også angå særlige statslige rettigheder i forbindelse med kontrollen over den retlige enhed.

Garantierne skal give sikkerhed for, at en sådan retlig enheds involvering i et tiltag ikke vil være i strid med Unionens eller dens medlemsstaters sikkerheds- og forsvarsinteresser som fastsat som led i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i henhold til afsnit V i TEU eller med målene fastsat i denne forordnings artikel 3. Garantierne skal også overholde denne forordnings artikel 20 og 23. Garantierne skal navnlig dokumentere, at der med henblik på et tiltag er indført foranstaltninger for at sikre,

- a) at kontrol over den retlige enhed ikke udøves på en måde, som begrænser eller indskrænker dens evne til at udføre tiltaget eller levere resultater, som pålægger begrænsninger vedrørende dens infrastruktur, faciliteter, aktiver, ressourcer, intellektuelle ejendomsret eller knowhow, der er nødvendige med henblik på tiltaget, eller som undergraver dens kapaciteter og standarder, der er nødvendige for at udføre tiltaget
- b) at adgang for et ikkeassocieret tredjeland eller en enhed i et ikkeassocieret tredjeland til følsomme informationer vedrørende tiltaget forhindres, og at de ansatte eller andre personer, der er involveret i tiltaget, har national sikkerhedsgodkendelse, der er udstedt af en medlemsstat eller et associeret land, hvor dette er relevant
- c) at ejerskab af den intellektuelle ejendom, der hidrører fra tiltaget, og resultaterne af tiltaget forbliver hos modtageren under tiltaget og efter dets afslutning, ikke kontrolleres eller begrænses af et ikkeassocieret tredjeland eller af en enhed i et ikkeassocieret tredjeland og hverken eksporteres ud af Unionen eller ud af associerede lande eller er tilgængelige fra uden for Unionen eller uden for associerede lande uden godkendelse fra den medlemsstat eller det associerede land, hvor den retlige enhed er hjemmehørende, og i overensstemmelse med målene fastsat i artikel 3.

Hvis det anses for hensigtsmæssigt af den medlemsstat eller af det associerede land, hvor den retlige enhed er hjemmehørende, kan der gives yderligere garantier.

Kommissionen underretter det i artikel 34 omhandlede udvalg om enhver retlig enhed, der anses for støtteberettiget i henhold til dette stykke.

5. Hvis der ikke umiddelbart findes konkurrencedygtige alternativer i Unionen eller i et associeret land, kan de modtagere og underleverandører, der er involveret i et tiltag, anvende deres aktiver, infrastruktur, faciliteter og ressourcer, der befinder sig på eller opbevares uden for medlemsstaternes eller de associerede landes område, forudsat at en sådan anvendelse ikke er i strid med Unionens og medlemsstaternes sikkerheds- og forsvarsinteresser, er i overensstemmelse med målene fastsat i artikel 3 og overholder artikel 20 og 23.

Omkostninger forbundet med disse aktiviteter er ikke berettigede til støtte fra fonden.

6. Ved udførelsen af et støtteberettiget tiltag kan modtagere og underleverandører, der er involveret i et tiltag, også samarbejde med retlige enheder, der er hjemmehørende uden for medlemsstaternes eller associerede landes område eller kontrolleres af et ikkeassocieret tredjeland eller af en enhed i et ikkeassocieret tredjeland, herunder ved at anvende sådanne retlige enheders aktiver, infrastruktur, faciliteter og ressourcer, forudsat at dette ikke er i strid med Unionens og medlemsstaternes sikkerheds- og forsvarsinteresser. Et sådant samarbejde skal være i overensstemmelse med målene fastsat i artikel 3 og overholde artikel 20 og 23.

Et ikkeassocieret tredjeland eller en anden enhed i et ikkeassocieret tredjeland må ikke have uautoriseret adgang til klassificerede informationer vedrørende udførelsen af tiltaget, og potentielle negative indvirkninger for forsyningssikkerheden af input, der har kritisk betydning for tiltaget, skal undgås.

Omkostningerne forbundet med disse aktiviteter er ikke berettigede til støtte fra fonden.

7. Ansøgere fremlægger alle de relevante oplysninger, som er nødvendige for vurderingen af kriterierne for støtteberettigelse. I tilfælde af at der under udførelsen af et tiltag sker en ændring, der kunne rejse tvivl om opfyldelsen af kriterierne for støtteberettigelse, underretter den relevante retlige enhed Kommissionen, der vurderer, om disse kriterier for støtteberettigelse fortsat er opfyldt, og håndterer denne ændrings potentielle indvirkning på finansieringen af tiltaget.

8. Med henblik på denne artikel forstås ved »underleverandører, der er involveret i et tiltag«, underleverandører med et direkte kontraktforhold til en modtager, andre underleverandører, til hvem mindst 10 % af tiltagets samlede støtteberettigede omkostninger er tildelt, samt underleverandører, der kan have brug for adgang til klassificerede informationer for at udføre tiltaget. Underleverandører, der er involveret i et tiltag, er ikke medlemmer af konsortiet.

Artikel 10

Støtteberettigede tiltag

1. Kun tiltag, der gennemfører de i artikel 3 fastsatte mål, er støtteberettigede.
2. Fonden yder støtte til tiltag, der dækker nye forsvarsprodukter og -teknologier og opgraderingen af eksisterende forsvarsprodukter og -teknologier, forudsat at anvendelse af allerede eksisterende oplysninger, der er nødvendige for at udføre opgraderingstiltaget, ikke begrænses af et ikkeassocieret tredjeland eller en enhed i et ikkeassocieret tredjeland, hverken direkte eller indirekte gennem en eller flere mellemliggende retlige enheder, på en sådan måde, at tiltaget ikke kan udføres.
3. Et støtteberettiget tiltag skal vedrøre én eller flere af følgende aktiviteter:
 - a) aktiviteter, der sigter mod at skabe, styrke og forbedre viden, produkter og teknologier, herunder disruptive forsvarsteknologier, som kan tilvejebringe betydelige virkninger på forsvarsområdet
 - b) aktiviteter, der har til formål at øge interoperabilitet og modstandsdygtighed, herunder sikker produktion og udveksling af data, at forvalte kritiske forsvarsteknologier, at øge forsyningssikkerheden og at muliggøre effektiv udnyttelse af resultaterne for forsvarsprodukter og -teknologier
 - c) undersøgelser såsom gennemførlighedsundersøgelser af nye eller opgraderede produkter, teknologier, processer, tjenesteydelser og løsninger
 - d) designet af et forsvarsprodukt eller en materiel eller immateriel forsvarskomponent eller -teknologi samt fastsættelsen af tekniske specifikationer, som et sådant design bygger på, herunder enhver delprøvning med henblik på risikominimering i et industrielt eller repræsentativt miljø
 - e) udvikling af en systemprototype af et forsvarsprodukt eller en materiel eller immateriel forsvarskomponent eller -teknologi
 - f) prøvning af et forsvarsprodukt eller en materiel eller immateriel forsvarskomponent eller -teknologi
 - g) kvalificering af et forsvarsprodukt eller en materiel eller immateriel forsvarskomponent eller -teknologi
 - h) certificering af et forsvarsprodukt eller en materiel eller immateriel forsvarskomponent eller -teknologi
 - i) udvikling af teknologier eller aktiver, der øger effektiviteten gennem forsvarsprodukternes og -teknologiernes livscyklus
4. Tiltaget udføres af retlige enheder, der samarbejder inden for et konsortium med mindst tre støtteberettigede retlige enheder, som er hjemmehørende i mindst tre forskellige medlemsstater eller associerede lande. Kontrollen af mindst tre af disse støtteberettigede retlige enheder, som er hjemmehørende i mindst to forskellige medlemsstater eller associerede lande, må ikke direkte eller indirekte under hele perioden, hvor tiltaget udføres, varetages af den samme retlige enhed, og de må ikke kontrollere hinanden.
5. Stk. 4 finder ikke anvendelse på tiltag vedrørende disruptive forsvarsteknologier eller på aktiviteter, der er omhandlet i stk. 3, litra c).
6. Tiltag til udvikling af produkter og teknologier, hvis anvendelse, udvikling eller produktion er forbudt i henhold til gældende folkeret, er ikke berettigede til støtte fra fonden.

Endvidere er tiltag til udvikling af dødbringende autonome våben, der ikke giver mulighed for en meningsfuld menneskelig kontrol over beslutninger angående udvælgelse og angreb, når der foretages angreb på mennesker, ikke berettiget til støtte fra fonden, uden at det berører muligheden for at finansiere tiltag til udvikling af systemer for tidlig varslings og modforanstaltninger til defensive formål.

*Artikel 11***Udvælgelses- og tildelingsprocedure**

1. EU-finansiering tildeles efter konkurrenceprægede indkaldelser af forslag, der udarbejdes og offentliggøres i overensstemmelse med finansforordningen.

I visse behørigt begrundede og særlige tilfælde kan der også tildeles EU-finansiering uden indkaldelse af forslag i overensstemmelse med finansforordningens artikel 195, stk. 1, litra e).

2. Kommissionen tildeler finansieringen omhandlet i denne artikels stk. 1 ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 34, stk. 2.

*Artikel 12***Tildelingskriterier**

Hvert forslag evalueres på grundlag af følgende kriterier:

- a) dets bidrag til topkvalitet eller disruptivt potentiale på forsvarsområdet, navnlig ved at vise, at de forventede resultater af det foreslåede tiltag indebærer væsentlige fordele i forhold til eksisterende forsvarsprodukter eller -teknologier
- b) dets bidrag til innovation og teknologisk udvikling af den europæiske forsvarsindustri, navnlig ved at vise, at det foreslåede tiltag indeholder banebrydende eller nye koncepter og tilgange, nye lovende fremtidige teknologiske forbedringer eller anvendelse af teknologier eller begreber, der ikke tidligere har været anvendt i forsvarssektoren, og samtidig undgå unødvendig overlapning
- c) dets bidrag til den europæiske forsvarsindustris konkurrenceevne ved at vise, at det foreslåede tiltag beviseligt sikrer en positiv balance mellem omkostningseffektivitet og effektivitet og derved skaber nye markedsmuligheder i hele Unionen og udenfor og fremmer virksomheders vækst i hele Unionen
- d) dets bidrag til autonomien af EDTIB, herunder ved at øge uafhængigheden af ikke-EU-kilder og styrke forsyningsikkerheden, og til Unionens sikkerheds- og forsvarsinteresser i overensstemmelse med de prioriteringer, der er omhandlet i artikel 3
- e) dets bidrag til oprettelsen af nyt grænseoverskridende samarbejde mellem retlige enheder, der er hjemmehørende i medlemsstater eller associerede lande, navnlig SMV'er og midcapselskaber med en væsentlig deltagelse i tiltaget som modtagere, underleverandører eller som andre retlige enheder i forsyningskæden, og som er hjemmehørende i andre medlemsstater eller associerede lande end dem, hvor de retlige enheder, der samarbejder inden for et konsortium, og som ikke er SMV'er eller midcapselskaber, er hjemmehørende
- f) kvaliteten og effektiviteten ved tiltagets udførelse.

*Artikel 13***Samfinansieringssats**

1. Fonden finansierer op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger ved en aktivitet, der er omhandlet i denne forordnings artikel 10, stk. 3, uden at dette berører finansforordningens artikel 190.

2. Uanset denne artikels stk. 1 gælder følgende:

- a) for aktiviteter, der er omhandlet i artikel 10, stk. 3, litra e), må støtte fra fonden ikke overstige 20 % af de støtteberettigede omkostninger
- b) for aktiviteter, der er omhandlet i artikel 10, stk. 3, litra f), g) og h), må støtte fra fonden ikke overstige 80 % af de støtteberettigede omkostninger.

3. For udviklingstiltag forhøjes finansieringssatserne i følgende tilfælde:

- a) et tiltag udviklet inden for rammerne af et PESCO-projekt, som fastsat ved Rådets afgørelse (FUSP) 2017/2315 ⁽²⁵⁾, kan nyde godt af en finansieringssats, der er forhøjet med yderligere 10 procentpoint
- b) en aktivitet kan nyde godt af en forhøjet finansieringssats som omhandlet i dette litra, hvis mindst 10 % af aktivitetens samlede støtteberettigede omkostninger er tildelt SMV'er hjemmehørende i medlemsstater eller i associerede lande, og disse deltager i aktiviteten som modtagere, underleverandører eller andre retlige enheder i forsyningskæden.

Finansieringssatsen kan forhøjes med et antal procentpoint svarende til den procentdel af aktivitetens samlede støtteberettigede omkostninger, der er tildelt SMV'er hjemmehørende i medlemsstater eller i associerede lande, hvor de modtagere, der ikke er SMV'er, er hjemmehørende, og som deltager i aktiviteten som modtagere, underleverandører eller andre retlige enheder i forsyningskæden, op til yderligere 5 procentpoint.

Finansieringssatsen kan forhøjes med et antal procentpoint svarende til to gange procentdelen af aktivitetens samlede støtteberettigede omkostninger, der er tildelt SMV'er, der er hjemmehørende i andre medlemsstater eller associerede lande end dem, hvor de modtagere, der ikke er SMV'er, er hjemmehørende, og som deltager i aktiviteten som modtagere, underleverandører eller andre retlige enheder i forsyningskæden

- c) en aktivitet kan nyde godt af en finansieringssats forhøjet med yderligere 10 procentpoint, hvis mindst 15 % af aktivitetens samlede støtteberettigede omkostninger er tildelt midcapselskaber, der er hjemmehørende i medlemsstaterne eller i associerede lande.

Den samlede forhøjelse af finansieringssatsen for en aktivitet efter anvendelsen af litra a), b) og c) må ikke overstige 35 procentpoint.

Støtte fra fonden, herunder forhøjede finansieringssatser, må ikke dække mere end 100 % af tiltagets støtteberettigede omkostninger.

Artikel 14

Finansiell kapacitet

- 1. Uanset finansforordningens artikel 198, stk. 5, kontrolleres den finansielle kapacitet kun hos en koordinator og kun, hvor den anmodede EU-finansiering er mindst 500 000 EUR.

Er der imidlertid grund til at tvivle på en af ansøgernes eller koordinatorens finansielle kapacitet, skal Kommissionen også kontrollere samtlige ansøgers og koordinatorens finansielle kapacitet, hvor den anmodede EU-finansiering er under 500 000 EUR.

- 2. Den finansielle kapacitet kontrolleres ikke for retlige enheder, hvis levedygtighed er garanteret af en medlemsstats relevante myndigheder.
- 3. Hvis den finansielle kapacitet er strukturelt garanteret af en anden retlig enhed, kontrolleres denne anden retlige enheds finansielle kapacitet.

Artikel 15

Indirekte omkostninger

- 1. Uanset finansforordningens artikel 181, stk. 6, fastsættes indirekte støtteberettigede omkostninger ved at anvende en fast takst på 25 % af tiltagets samlede direkte støtteberettigede omkostninger, eksklusive direkte støtteberettigede omkostninger til underleverance og støtte til tredjeparter og enhver enhedsomkostning eller faste beløb, som omfatter indirekte omkostninger.

- 2. Som et alternativ kan indirekte støtteberettigede omkostninger fastsættes i overensstemmelse med modtagerens sædvanlige praksis for omkostningsberegning på grundlag af de faktiske indirekte omkostninger, forudsat at denne praksis for omkostningsberegning accepteres af de nationale myndigheder for sammenlignelige aktiviteter på forsvarsområdet i overensstemmelse med finansforordningens artikel 185, og at den er blevet meddelt Kommissionen af modtageren.

⁽²⁵⁾ Rådets afgørelse (FUSP) 2017/2315 af 11. december 2017 om etablering af et permanent struktureret samarbejde (PESCO) og fastlæggelse af listen over deltagende medlemsstater (EUT L 331 af 14.12.2017, s. 57).

Artikel 16

Anvendelse af bidrag, der ikke er knyttet til omkostninger, eller faste engangsbeløb

Hvor EU-tilskuddet samfinansierer mindre end 50 % af tiltagets samlede omkostninger, kan Kommissionen anvende enten:

- a) et bidrag, der ikke er knyttet til omkostninger, som omhandlet i finansforordningens artikel 180, stk. 3, og baseret på opnåelsen af resultater målt i forhold til tidligere fastsatte delmål eller ved hjælp af resultatindikatorer eller
- b) et fast engangsbeløb som omhandlet i finansforordningens artikel 182 og baseret på det foreløbige budget for tiltaget, som allerede er blevet godkendt af de samfinansierende medlemsstater og associerede landes nationale myndigheder.

Indirekte omkostninger inkluderes i det faste beløb, der er omhandlet i stk. 1, litra b).

Artikel 17

Prækommercielle udbud

1. Unionen kan støtte prækommercielle udbud ved tildeling af et tilskud til ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU ⁽²⁶⁾ og 2014/25/EU ⁽²⁷⁾, som i fællesskab foretager udbud af forsvarsforsknings- og -udviklingstjenester eller koordinerer deres udbudsprocedurer.
2. Udbudsprocedurerne omhandlet i stk. 1:
 - a) skal overholde denne forordning
 - b) kan tillade flere kontrakttildelinger inden for samme procedure (valg af flere leverandører)
 - c) skal give mulighed for kontrakttildeling til de bydende, der har afgivet det bud, der giver mest værdi for pengene, idet det sikres, at der ikke opstår interessekonflikter.

Artikel 18

Garantifond

Bidrag til en gensidig forsikringsmekanisme kan dække den risiko, der er forbundet med tilbagesøgning af beløb, der skyldes af modtagere, og skal anses som værende en tilstrækkelig garanti i henhold til finansforordningen. Artikel 37 i forordning (EU) 2021/695 finder anvendelse.

Artikel 19

Støtteberettigelseskriterier ved udbud og priser

1. Artikel 9 og 10 finder tilsvarende anvendelse på priser.
2. Uanset finansforordningens artikel 176 finder nærværende forordnings artikel 9 samt nærværende forordnings artikel 10 tilsvarende anvendelse ved udbud af de i nærværende forordnings artikel 10, stk. 3, litra c), omhandlede undersøgelser.

⁽²⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

⁽²⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).

AFSNIT II

SPECIFIKKE BESTEMMELSER OM FORSKNINGSTILTAG

Artikel 20

Ejendomsret til forskningstiltags resultater

1. Resultaterne af forskningstiltag, der støttes af fonden, ejes af de modtagere, der har skabt disse. Hvor resultaterne frembringes af flere retlige enheder i fællesskab, og hvor deres respektive bidrag ikke kan fastslås, eller hvor det ikke er muligt at opdele sådanne fælles resultater, har de retlige enheder fælles ejendomsret til resultaterne. Medejere indgår en aftale om fordelingen af deres andele og vilkårene for udøvelsen af deres fælles ejendomsret i overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til tilskudsaftalen.
2. Uanset stk. 1 ejes resultaterne af de forskningstiltag, der støttes af fonden, af Unionen, hvor Unionen yder bistand i form af offentlige udbud. Medlemsstater og associerede lande har efter skriftlig anmodning herom ret til gratis adgang til resultaterne.
3. Resultaterne af de forskningstiltag, der støttes af fonden, må ikke være underlagt nogen kontrol eller begrænsning af et ikkeassocieret tredjeland eller en enhed i et ikkeassocieret tredjeland, enten direkte eller indirekte gennem en eller flere retlige enheder, herunder i form af teknologioverførsel.
4. Hvad angår resultater frembragt af modtagere gennem forskningstiltag, der støttes af fonden, og uden at dette berører denne artikels stk. 9, underrettes Kommissionen forud for enhver overførsel af ejendomsret eller udstedelse af eksklusiv licens til et ikkeassocieret tredjeland eller til en enhed i et ikkeassocieret tredjeland. Hvor sådanne overførsler af ejendomsret eller udstedelse af eksklusiv licens er i strid med Unionens og dens medlemsstaters forsvars- og sikkerhedsinteresser eller målene fastsat i artikel 3, tilbagebetales den støtte, som fonden har ydet.
5. Medlemsstaternes og de associerede landes nationale myndigheder har adgangsret til særrapporterne. En sådan adgangsret gives royaltyfrit og overføres fra Kommissionen til medlemsstaterne og de associerede lande, efter at Kommissionen har sikret, at der forefindes passende tavshedspligt.
6. Medlemsstaternes og de associerede landes nationale myndigheder må kun anvende særrapporten til formål, der har forbindelse med anvendelse for eller af deres væbnede styrker eller sikkerheds- eller efterretningstjenester, herunder inden for rammerne af deres samarbejdsprogrammer. En sådan anvendelse skal omfatte undersøgelse, evaluering, vurdering, forskning, design, produktgodkendelse og -certificering, drift, uddannelse og bortskaffelse samt vurdering og udarbejdelse af tekniske krav til udbud.
7. Modtagerne skal give adgangsret til resultaterne af de forskningstiltag, der støttes af fonden, royaltyfrit til EU-institutioner, -organer, -kontorer eller -agenturer, med det behørigt begrundede formål at udvikle, gennemføre og overvåge eksisterende EU-politikker eller -programmer på de områder, der ligger inden for Unionens kompetence. En sådan adgangsret begrænses til ikkekommerciel og ikkekonkurrencemæssig anvendelse.
8. Specifikke bestemmelser vedrørende ejendomsret, adgangsret og licensudstedelse fastsættes i finansieringsaftalerne og kontrakterne vedrørende prækommercielle udbud for at sikre den bedste nyttiggørelse af resultaterne og for at undgå uretmæssige fordele. De ordregivende myndigheder har som minimum royaltyfri adgangsret til resultaterne til deres eget brug og ret til at udstede — eller til at kræve, at modtagerne udsteder — ikkeeksklusive licenser til tredjeparter for at udnytte resultaterne under fair og rimelige vilkår uden ret til at give underlicenser. Alle medlemsstater og associerede lande skal have royaltyfri adgang til særrapporten. Hvor en kontrahent ikke udnytter resultaterne kommercielt inden for en vis periode efter det prækommercielle udbud som fastsat i kontrakten, skal denne kontrahent overdrage enhver ejendomsret til resultaterne til de ordregivende myndigheder.
9. Denne forordning berører ikke eksporten af produkter, udstyr eller teknologier, som integrerer resultaterne af de forskningstiltag, der støttes af fonden, og berører ikke medlemsstaternes skønsbeføjelser vedrørende deres politik på området for eksport af forsvarsrelaterede produkter.

10. Har to eller flere medlemsstater eller associerede lande, multilateralt eller inden for rammerne af Unionen, i fællesskab indgået en eller flere kontrakter med en eller flere modtagere for sammen at videreudvikle resultaterne af forskningstiltag, der støttes af fonden, har de adgangsret til disse resultater, i det omfang de ejes af sådanne modtagere og er nødvendige for kontraktens eller kontrakternes udførelse. En sådan adgangsret gives royaltyfrit og på særlige betingelser, der har til formål at sikre, at denne ret kun anvendes til kontraktens eller kontrakternes formål, og at der forefindes passende tavshedspligt.

AFSNIT III

SPECIFIKKE BESTEMMELSER OM UDVIKLINGSTILTAG

Artikel 21

Supplerende kriterier for støtteberettigelse for udviklingstiltag

1. Konsortiet skal påvise, at omkostningerne ved et tiltag, der ikke er omfattet af EU-støtte, vil blive dækket af andre former for finansiering, såsom af medlemsstaternes eller associerede landes bidrag eller samfinansiering fra retlige enheder.
2. De i artikel 10, stk. 3, litra d), omhandlede aktiviteter skal være baseret på harmoniserede forsvarskapacitetskrav, der er aftalt i fællesskab af mindst to medlemsstater eller associerede lande.
3. Med hensyn til de i artikel 10, stk. 3, litra e)-h), omhandlede aktiviteter skal konsortiet ved hjælp af dokumenter, der er udstedt af de nationale myndigheder, påvise:
 - a) at mindst to medlemsstater eller associerede lande har til hensigt at indkøbe det endelige produkt eller anvende teknologien på en koordineret måde, herunder gennem fælles udbud, hvor det er relevant
 - b) at aktiviteten er baseret på fælles tekniske specifikationer, der er aftalt i fællesskab af de medlemsstater eller associerede lande, der skal samfinansiere tiltaget, eller har til hensigt i fællesskab at indkøbe det endelige produkt eller i fællesskab anvende teknologien.

Artikel 22

Supplerende tildelingskriterier for udviklingstiltag

Ud over de tildelingskriterier, der er omhandlet i artikel 12, tages der i arbejdsprogrammet også hensyn til:

- a) bidraget til at øge effektivitet i løbet af forsvarsprodukters og -teknologiers livscyklus, herunder omkostningseffektivitet og de potentielle synergier i udbuds-, vedligeholdelses- og bortskaffelsesprocesserne
- b) bidraget til den europæiske forsvarsindustri yderligere integration i hele Unionen gennem modtagernes påvisning af, at medlemsstaterne har påtaget sig i fællesskab at anvende, eje eller vedligeholde det endelige produkt eller den endelige teknologi på en koordineret måde.

Artikel 23

Ejendomsret til resultater af udviklingstiltag

1. Unionen ejer ikke de forsvarsprodukter eller -teknologier, der følger af udviklingstiltag, som støttes af fonden, og den har ikke nogen intellektuelle ejendomsrettigheder i forbindelse med disse tiltag.
2. Resultaterne af udviklingstiltag, der støttes af fonden, må ikke kontrolleres eller begrænses på nogen måde af ikkeassocierede tredjelande eller enheder i ikkeassocierede tredjelande, enten direkte eller indirekte gennem en eller flere retlige enheder, herunder i form af teknologioverførsel.

3. Denne forordning berører ikke medlemsstaternes skønsmålinger vedrørende deres politik på området for eksport af forsvarsrelaterede produkter.
4. For så vidt angår resultaterne opnået af modtagere gennem udviklingstiltag, der er støttet af fonden, og uden at dette berører denne artikels stk. 3, underrettes Kommissionen forud for enhver overførsel af ejerskab til et ikkeassocieret tredjeland eller en enhed i et ikkeassocieret tredjeland. Hvor en sådan overførsel af ejerskab er i strid med Unionens og dens medlemsstaters forsvars- og sikkerhedsinteresser eller målene fastsat i artikel 3, tilbagebetales den støtte, som fonden har ydet.
5. Hvor støtte fra Unionen ydes i form af offentligt udbud af en undersøgelse, har alle medlemsstater eller associerede lande ret til en gratis, ikkeeksklusiv licens til anvendelse af undersøgelsen efter skriftlig anmodning herom.

AFSNIT IV

FORVALTNING, OVERVÅGNING, EVALUERING OG KONTROL

Artikel 24

Arbejdsprogrammer

1. Fonden gennemføres ved hjælp af årlige arbejdsprogrammer som omhandlet i finansforordningens artikel 110, stk. 2. Arbejdsprogrammerne fastsætter, hvor det er relevant, det samlede beløb, der er afsat til blandingsoperationer. Arbejdsprogrammerne fastsætter det samlede budget til SMV'ers grænseoverskridende deltagelse.
 2. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter de arbejdsprogrammer, der er omhandlet i denne artikels stk. 1. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 34, stk. 2.
 3. Arbejdsprogrammerne indeholder en detaljeret angivelse af forskningsemnerne og de kategorier af tiltag, der støttes af fonden. Disse kategorier skal være i overensstemmelse med de forsvarsprioriteter, der er omhandlet i artikel 3.
- Med undtagelse af den del af arbejdsprogrammet, der beskæftiger sig med disruptive forsvarsteknologier, omfatter de forskningsemner og kategorier af tiltag, der er omhandlet i første afsnit, forsvarsprodukter og -teknologier inden for:
- a) forberedelse, beskyttelse, anvendelse og bæredygtighed
 - b) informationsstyring og -overlegenhed og kommando, kontrol, kommunikation, computere, efterretning, overvågning og rekognoscering (C4ISR), cyberforsvar og cybersikkerhed, og
 - c) indsats og effektorer.
4. Arbejdsprogrammerne indeholder, hvor det er hensigtsmæssigt, funktionelle krav og præciserer formen af EU-finansiering i henhold til artikel 8, men uden at forhindre konkurrence med hensyn til indkaldelser af forslag.

Overførelsen af resultater af forskningstiltag, der påviser en merværdi, som allerede støttes af fonden, til udviklingsfasen, kan også tages i betragtning i arbejdsprogrammerne.

Artikel 25

Høring af projektlederen

Hvor en projektleder udnævnes, hører Kommissionen projektlederen om de fremskridt, der er gjort med hensyn til tiltaget, inden udbetalingen foretages.

*Artikel 26***Uafhængige eksperter**

1. Kommissionen udnævner uafhængige eksperter til at bistå med den etiske gennemgang og vurdering som omhandlet i denne forordnings artikel 7 og med evalueringen af forslag i medfør af finansforordningens artikel 237.
2. De uafhængige eksperter, der omhandlet i denne artikels stk. 1, skal være statsborgere fra så bred en vifte af medlemsstater som muligt og udvælges på grundlag af indkaldelse af interessetilkendegivelser henvendt til forsvarsmi-nisterier og underordnede agenturer, andre relevante regeringsorganer, forskningsinstitutioner, universiteter, erhvervsorga-nisationer eller virksomheder i forsvarssektoren med henblik på at opstille en liste over uafhængige eksperter. Uanset finansforordningens artikel 237 offentliggøres listen over uafhængige eksperter ikke.
3. De udnævnte uafhængige eksperters sikkerhedsoplysninger skal godkendes af den relevante medlemsstat.
4. Det i artikel 34 omhandlede udvalg underrettes årligt om listen over uafhængige eksperter for at sikre gennemsigtighed med hensyn til deres sikkerhedsoplysninger. Kommissionen sikrer, at uafhængige eksperter ikke vurderer, rådgiver om eller bistår vedrørende anliggender, i forhold til hvilke de har en interessekonflikt.
5. De uafhængige eksperter udvælges på grundlag af deres færdigheder, erfaring og viden med relevans for de opgaver, som de skal tildeles.

*Artikel 27***Anvendelse af reglerne om klassificerede informationer**

1. Inden for denne forordnings anvendelsesområde:
 - a) sikrer hver medlemsstat, at den giver en grad af beskyttelse af EU's klassificerede informationer, der svarer til den, der ydes ved Rådets regler for sikkerhedsbeskyttelse som fastsat i Rådets afgørelse 2013/488/EU ⁽²⁸⁾
 - b) beskytter Kommissionen klassificerede informationer i overensstemmelse med de sikkerhedsregler, der er fastsat i afgørelse (EU, Euratom) 2015/444
 - c) må fysiske personer, der har bopæl i tredjelande, og juridiske personer, der er hjemmehørende i et tredjeland, kun behandle EU's klassificerede informationer vedrørende fonden, såfremt de i disse lande er omfattet af sikkerheds-forskrifter, der sikrer en grad af beskyttelse, der mindst svarer til den, der sikres ved Kommissionens og Rådets sikkerhedsregler som fastsat i henholdsvis afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 og afgørelse 2013/488/EU
 - d) fastlås ækvivalensen af sikkerhedsforskrifter, der anvendes i et tredjeland eller af en international organisation, i en informationsikkerhedsaftale, omfattende, hvis der er relevant, spørgsmål vedrørende industrisikkerhed, der er indgået eller vil blive indgået mellem Unionen og det pågældende tredjeland eller den pågældende internationale organisation i overensstemmelse med den i artikel 218 i TEUF fastsatte procedure og under hensyn til artikel 13 i afgørelse 2013/488/EU, og
 - e) uden at foregribe artikel 13 i afgørelse 2013/488/EU og forskrifterne for industriel sikkerhed som fastsat i afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 kan en fysisk eller en juridisk person, et tredjeland eller en international organisation gives adgang til EU's klassificerede informationer, hvor det på enkeltsagsbasis anses for værende nødvendigt afhængigt af sådanne informationers art og indhold, princippet om, at modtageren ikke skal gives flere informationer end højst nødvendigt (need-to-know), og omfanget af Unionens interesse i videregivelsen.
2. Når tiltag omfatter, kræver eller indeholder klassificerede informationer, skal det relevante finansieringsorgan i dokumenterne vedrørende indkaldelsen af forslag eller udbud specificere de foranstaltninger og krav, der er nødvendige for at sikre sådanne informationers sikkerhed på det krævede niveau.

⁽²⁸⁾ Rådets afgørelse 2013/488/EU af 23. september 2013 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 274 af 15.10.2013, s. 1).

3. Kommissionen opretter et sikkert udvekslingssystem for at lette udvekslingen af følsomme informationer, herunder klassificerede informationer, mellem Kommissionen og medlemsstaterne og associerede lande og, hvor det er hensigtsmæssigt, med ansøgerne og modtagerne. Dette system skal tage hensyn til medlemsstaternes nationale sikkerhedsforskrifter.

4. Den medlemsstat, på hvis område modtagerne er hjemmehørende, træffer beslutning om oprindelsen af klassificeret forgrundsviden, der genereres under udførelsen af et forsknings- eller udviklingstiltag. Med henblik herpå kan disse medlemsstater træffe beslutning om en særlig sikkerhedsramme for beskyttelse og håndtering af klassificerede informationer vedrørende tiltaget, og de underretter Kommissionen herom. En sådan sikkerhedsramme berører ikke Kommissionens mulighed for at få adgang til de oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af forsknings- eller udviklingstiltaget.

Hvis disse medlemsstater ikke har oprettet sådanne specifikke sikkerhedsrammer, fastsætter Kommissionen sikkerhedsrammen for tiltaget i overensstemmelse med afgørelse (EU, Euratom) 2015/444.

De gældende sikkerhedsrammer for tiltaget skal under alle omstændigheder være på plads inden underskrivelsen af finansieringsaftalen eller kontrakten.

Artikel 28

Overvågning og rapportering

1. Indikatorer til rapportering om fondens fremskridt hen imod opfyldelsen af de i artikel 3, stk. 2, fastlagte specifikke mål er fastsat i bilaget.

2. For at sikre en effektiv vurdering af fondens fremskridt hen imod opnåelsen af dens mål tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 33 for om nødvendigt at ændre bilaget for så vidt angår indikatorerne samt for at supplere denne forordning med bestemmelser om oprettelse af en overvågnings- og evalueringsramme.

3. Kommissionen overvåger regelmæssigt gennemførelsen af fonden og rapporterer årligt til Europa-Parlamentet og Rådet om de fremskridt, der er gjort, herunder hvordan konstaterede og indhøstede erfaringer med EDIDP og PADR tages i betragtning ved gennemførelsen af fonden. Med henblik herpå etablerer Kommissionen de nødvendige overvågningsordninger.

4. Præstationsrapporteringssystemet skal sikre, at data til overvågning af fondens gennemførelse og resultater indsamles effektivt, virkningsfuldt og rettidigt.

Til dette formål pålægges modtagere af EU-finansiering og, hvor det er hensigtsmæssigt, medlemsstaterne forholdsmæssige rapporteringskrav.

Artikel 29

Evaluering af fonden

1. Evalueringer af fonden foretages, så de kan indgå i beslutningsprocessen på en rettidig måde.

2. Den foreløbige evaluering af fonden foretages, når der foreligger tilstrækkelige oplysninger om dens gennemførelse, dog senest fire år efter påbegyndelsen af gennemførelsesperioden for fonden.

Den foreløbige evalueringsrapport, der dækker perioden indtil den 31. juli 2024, skal navnlig omfatte:

a) en vurdering af fondens forvaltning, herunder hvad angår:

i) bestemmelserne vedrørende uafhængige eksperter

ii) gennemførelsen af de etiske procedurer, der er fastsat i denne forordnings artikel 7

- b) de indhøstede erfaringer fra EDIDP og PADR
- c) gennemførelsesgraderne
- d) projekttildelingsresultaterne, herunder niveauet af SMV'ers og midcapselskabers inddragelse og graden af deres grænseoverskridende deltagelse
- e) godtgørelsessatserne for indirekte omkostninger som fastsat i denne forordnings artikel 15
- f) de beløb, der er tildelt disruptive forsvarsteknologier i indkaldelser af forslag, og
- g) finansiering tildelt i overensstemmelse med finansforordningens artikel 195.

Den foreløbige evaluering skal desuden indeholde oplysninger om modtagernes oprindelsesland, antal lande, der deltager i individuelle projekter, og hvor det er muligt, fordelingen af de frembragte intellektuelle ejendomsrettigheder. Kommissionen kan forelægge forslag til passende ændringer af denne forordning.

3. Ved udgangen af gennemførelsesperioden, dog senest den 31. december 2031, skal Kommissionen foretage en endelig evaluering af og udarbejde en rapport om fondens gennemførelse.

Den endelige evalueringsrapport skal:

- a) indeholde resultaterne af gennemførelsen og, så vidt det er muligt, fondens virkninger
- b) på baggrund af relevante høringer af medlemsstater, associerede lande og centrale interesserede parter navnlig vurdere fremskridtene hen imod opfyldelsen af de mål, der er fastsat i artikel 3
- c) bidrage til at afdække, på hvilke områder Unionen er afhængig af tredjelande med hensyn til udvikling af forsvarsprodukter og -teknologier
- d) analysere deltagelse på tværs af grænserne, herunder af SMV'er og midcapselskaber, i tiltag, der udføres under fonden, samt SMV'ers og midcapselskabers integration i den globale værdikæde og bidraget fra fonden til at afhjælpe de mangler, der er konstateret i CDP, og
- e) indeholde oplysninger om modtagernes oprindelsesland og, hvor det er muligt, fordelingen af de frembragte intellektuelle ejendomsrettigheder.

4. Kommissionen meddeler Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget konklusionerne af evalueringerne samt sine bemærkninger hertil.

Artikel 30

Revision

Revisioner af anvendelsen af EU-bidrag, der foretages af personer eller enheder, herunder andre end dem, som er pålagt denne opgave af EU-institutionerne, -organerne eller kontorerne, danner grundlag for den generelle sikkerhed i henhold til finansforordningens artikel 127. Revisionsretten reviderer regnskaberne for alle Unionens indtægter og udgifter i overensstemmelse med artikel 287 i TEUF.

Artikel 31

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

Hvor et tredjeland deltager i fonden i kraft af en afgørelse, der er vedtaget i henhold til en international aftale eller på grundlag af ethvert andet retligt instrument, skal tredjelandet give den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang, således at de fuldt ud kan udøve deres respektive beføjelser. Hvad angår OLAF, skal sådanne rettigheder omfatte ret til at foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, som fastsat i forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013.

*Artikel 32***Information, kommunikation og PR-virksomhed**

1. Modtagere af EU-finansiering skal anerkende denne finansierings oprindelse og sikre synlighed af EU-finansieringen, navnlig når de promoverer tiltagene og deres resultater, ved at give sammenhængende, effektive og forholdsmæssige målrettede oplysninger til forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden. Finansieringsaftalen skal indeholde bestemmelser, der regulerer muligheden for at offentliggøre videnskabelige afhandlinger på grundlag af resultaterne af forskningstiltag.

2. Kommissionen gennemfører informations- og kommunikationstiltag vedrørende fonden, vedrørende tiltag, der iværksættes i henhold til fonden, og vedrørende de opnåede resultater.

De finansielle midler, der er tildelt fonden, skal også bidrage til formidling af Unionens politiske prioriteter, for så vidt som disse prioriteter vedrører målene omhandlet i artikel 3.

3. De finansielle midler, der er tildelt fonden, kan også bidrage til at tilrettelægge formidlingsaktiviteter, matchingarrangementer og oplysningsaktiviteter, navnlig med sigte på at åbne forsyningskæder for at fremme SMV'ers deltagelse på tværs af grænserne.

AFSNIT V

DELEGEREDE RETSAKTER, GENNEMFØRELSES AKTER, OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 33***Udøvelse af de delegerede beføjelser**

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 28, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra 12. maj 2021.

3. Den i artikel 28 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.

5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidig Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 28 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

*Artikel 34***Udvalgsprocedure**

1. Kommissionen består af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

Det Europæiske Forsvarsagentur indbydes til at give sine synspunkter og sin ekspertise til udvalget som observatør. Tjenesten for EU's Optræden Udadtil indbydes også til at bistå udvalget.

Udvalget mødes desuden i særlige sammensætninger, herunder for at drøfte forsvars- og sikkerhedsmæssige aspekter vedrørende tiltag, der udføres under fonden.

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

Afgiver udvalget ikke nogen udtalelse, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 finder anvendelse.

Artikel 35

Ophævelse

Forordning (EU) 2018/1092 ophæves med virkning fra den 1. januar 2021.

Artikel 36

Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning påvirker ikke videreførelsen eller ændringen af tiltag, der er iværksat i henhold til forordning (EU) 2018/1092 eller PADR, som fortsat finder anvendelse på disse tiltag, indtil de afsluttes, og på resultaterne heraf.

2. Fondens finansieringsramme kan også dække udgifterne til den tekniske og administrative bistand, som er påkrævet for at sikre overgangen mellem fonden og de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til forordning (EU) 2018/1092 og PADR.

3. Om nødvendigt kan der opføres bevillinger på EU-budgettet ud over den 31. december 2027 til dækning af de udgifter, som fremgår af artikel 4, stk. 4, for at muliggøre forvaltning af tiltag, som ikke er afsluttet senest ved afslutningen af denne fonds varighed.

Artikel 37

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra den 1. januar 2021.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i alle medlemsstater.

Udfærdiget i Bruxelles, den 29. april 2021.

På Europa-Parlamentets vegne
D. M. SASSOLI
Formand

På Rådets vegne
A. P. ZACARIAS
Formand

BILAG

INDIKATORER TIL RAPPORTERING OM FONDENS FREMSKRIDT HEN IMOD OPFYLDELSEN AF DENS SPECIFIKKE MÅL

Specifikke mål som fastsat i artikel 3, stk. 2, litra a):

Indikator 1: deltagere

Målt ved: antal involverede retlige enheder (underopdelt efter størrelse, type og det land, hvori enheden er hjemmehørende)

Indikator 2: forskningssamarbejde

Målt ved:

2.1. de finansierede projekters antal og værdi

2.2. grænseoverskridende samarbejde: andelen af kontrakter, der er tildelt SMV'er og midcapselskaber, med værdien af kontrakter vedrørende grænseoverskridende samarbejde

2.3. andel af modtagere, der ikke udførte forskningsaktiviteter med fokus på forsvarsmæssige anvendelsesformål inden den 12. maj 2021

Indikator 3: innovationsprodukter

Målt ved:

3.1. antal nye patenter, som hidrører fra projekter, der støttes af fonden

3.2. samlet fordeling af patenter blandt SMV'er, midcapselskaber og retlige enheder, der hverken er SMV'er eller midcapselskaber

3.3. samlet fordeling af patenter pr. medlemsstat

Specifikke mål som fastsat i artikel 3, stk. 2, litra b):

Indikator 4: samarbejde om kapacitetsudvikling

Målt ved: antal og værdi af de finansierede tiltag, der afhjælper de kapacitetsmangler, der er konstateret i CDP

Indikator 5: fortsat støtte gennem hele FoU-cyklussen

Målt ved: tilstedeværelsen i baggrunden af intellektuelle ejendomsrettigheder eller resultater frembragt i forbindelse med tidligere støttede tiltag

Indikator 6: jobskabelse/støtte

Målt ved: antal ansatte pr. medlemsstat i forsvarsrelateret FoU, der finansieres af fonden

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

AFGØRELSE

RÅDETS AFGØRELSE (FUSP) 2021/698

af 30. april 2021

om sikkerheden i systemer og tjenester, der indføres, drives og anvendes som led i Unionens rumprogram, og som kan berøre Unionens sikkerhed, og om ophævelse af afgørelse 2014/496/FUSP

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 28,

under henvisning til forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det europæiske globale satellitnavigationssystem (GNSS) udgør, navnlig pga. sin strategiske dimension, regionale og globale dækning samt forskellige anvendelsesmuligheder, følsom infrastruktur, hvis indførelse og anvendelse kan berøre Unionens og dens medlemsstaters sikkerhed.
- (2) Hvis en international situation kræver en operationel aktion fra Unionens side, og hvis driften af GNSS vil kunne berøre Unionens eller dens medlemsstaters sikkerhed, eller i tilfælde af en trussel mod driften af GNSS bør Rådet træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger det er nødvendigt at træffe.
- (3) Derfor vedtog Rådet afgørelse 2014/496/FUSP ⁽¹⁾.
- (4) Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 ⁽²⁾ oprettes Unionens rumprogram («programmet») og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet («agenturet»). Artikel 3 heri fastsætter, at programmet består af fem komponenter: et system for global satellitbaseret navigation (Galileo), et regionalt satellitnavigationssystem (EGNOS), et jordobservationssystem (Copernicus), et system til overvågning og sporing i rummet suppleret af observationsparametre vedrørende rumvejr og jordnære objekter («kendskab til situationen i rummet») og en satellitkommunikationstjeneste (GOVSATCOM).
- (5) Rumteknologi, -data og -tjenester er blevet uundværlige i europæernes hverdag og spiller en afgørende rolle, når det gælder om at bevare mange af Unionens og dens medlemsstaters strategiske interesser. Desuden er rumrelaterede systemer og tjenester selv potentielle mål for sikkerhedsmæssige trusler.
- (6) En vifte af potentielle trusler mod Unionens og dens medlemsstaters sikkerhed og væsentlige interesser kan opstå ved indførelsen, driften og anvendelsen af alle komponenterne i programmet. Det er derfor hensigtsmæssigt at udvide anvendelsesområdet for afgørelse 2014/496/FUSP til at omfatte de systemer og tjenester, der blev etableret under

⁽¹⁾ Rådets afgørelse 2014/496/FUSP af 22. juli 2014 om de aspekter ved indførelsen, driften og anvendelsen af det europæiske globale satellitnavigationssystem, der berører Den Europæiske Unions sikkerhed, og om ophævelse af fælles aktion 2004/552/FUSP (EUT L 219 af 25.7.2014, s. 53).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 af 28. april 2021 om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU (EUT L 69).

alle disse komponenter, og som er blevet vurderet som sikkerhedsfølsomme af sikkerhedssammensætningen af udvalget, som er nedsat i henhold til artikel 107, stk. 1, litra e), i forordning (EU) 2021/696, og under hensyntagen til forskellene mellem programmets komponenter, navnlig hvad angår medlemsstaternes myndighed og kontrol over sensorer, systemer eller anden kapacitet, der er relevant for programmet.

- (7) Der er de seneste år blevet indhøstet erfaringer fra gennemførelsen af afgørelse 2014/496/FUSP. Den operationelle procedure, der er omhandlet i afgørelse 2014/496/FUSP, bør derfor tilpasses i overensstemmelse hermed.
- (8) Oplysninger og ekspertise, der er nødvendige for at afgøre, om en hændelse med forbindelse til et rumrelateret system eller tjeneste udgør en trussel mod Unionen, medlemsstaterne eller rumrelaterede systemer og tjenester, bør stilles til rådighed for Rådet og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik («den højtstående repræsentant») af agenturet eller den relevante struktur, der er udpeget, hvor det er relevant, til at overvåge sikkerheden i forbindelse med et system, som er etableret, eller en tjeneste, der er leveret under en komponent i programmet i henhold til artikel 34, stk. 4, i forordning (EU) 2021/696 («den udpegede sikkerheds-overvågningsstruktur»), eller af medlemsstaterne eller Europa-Kommissionen. Derudover kan tredjestater også stille sådanne oplysninger til rådighed.
- (9) Det bør afklares inden for rammerne af den række af operationelle ansvarsopgaver, der skal fastsættes med henblik på reaktion på en trussel for Unionen, medlemsstaterne eller nogen af de systemer og tjenester, som er oprettet i henhold til programmet, hvilke respektive roller Rådet, den højtstående repræsentant, agenturet, en eventuel udpeget sikkerhedsovervågningsstruktur og medlemsstaterne spiller.
- (10) Artikel 28 i forordning (EU) 2021/696 fastsætter, at Kommissionen har det overordnede ansvar for gennemførelsen af programmet, herunder på sikkerhedsområdet. Denne afgørelse bør definere ansvarsområderne for Rådet og den højtstående repræsentant for at afværge trusler som følge af indførelsen, driften og anvendelsen af rumrelaterede systemer og tjenester eller i tilfælde af en trussel mod disse systemer eller tjenester.
- (11) I den henseende findes de grundlæggende henvisninger til trusler i erklæringerne om de systemspecifikke sikkerhedskrav, der indeholder de største generiske trusler, som hver komponent i programmet skal håndtere, og de respektive planer for systemsikkerhed, der omfatter de registre over sikkerhedsrisici, der er oprettet i forbindelse med sikkerhedsgodkendelsesprocesserne for hver komponent. Disse grundlæggende henvisninger skal bruges som reference for at identificere de trusler, som specifikt skal være omfattet af denne afgørelse, og for at fuldende de operationelle procedurer for gennemførelse af denne afgørelse.
- (12) I hastende tilfælde kan det være nødvendigt at træffe afgørelser inden for meget få timer, efter at oplysningerne om en trussel er modtaget. I tilfælde af at omstændighederne ikke gør det muligt for Rådet at vedtage en afgørelse med henblik på at afværge en trussel eller afbøde alvorlige skader på Unionens eller en eller flere af dens medlemsstaters væsentlige interesser, eller i tilfælde af en trussel mod rumrelaterede systemer eller tjenester, bør den højtstående repræsentant have beføjelse til at udstede de nødvendige midlertidige instrukser. Under sådanne omstændigheder bør Rådet straks underrettes og så hurtigt som muligt gennemgå de foreløbige instrukser.
- (13) I overensstemmelse med artikel 34, stk. 5, litra b), i forordning (EU) 2021/696 bør agenturet inden for sit ansvarsområde sikre driften af Galileo-sikkerhedsovervågningscentret (GSMC) i overensstemmelse med de krav, der er omhandlet i stk. 2 i nævnte artikel, og de instrukser, der er udarbejdet inden for rammerne af denne afgørelses anvendelsesområde. I overensstemmelse med artikel 79, stk. 1, litra j), i forordning (EU) 2021/696 bør den administrerende direktør for agenturet sikre, at agenturet som operatør af GSMC er i stand til at efterkomme instrukser i henhold til denne afgørelse.
- (14) De relevante udpegede sikkerhedsovervågningsstrukturer bør fungere i overensstemmelse med de krav, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2, første afsnit, i forordning (EU) 2021/696, og de instrukser, der er udarbejdet i henhold til denne afgørelse.

- (15) Derudover fastsætter Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU ⁽³⁾ reglerne for medlemsstaternes, Rådets, Kommissionens, EU-Udenrigstjenestens, EU-agenturers, tredjelandes og internationale organisationers adgang til den statsregulerede tjeneste, der leveres af det globale satellitbaserede navigationssystem etableret under Galileoprogrammet. I henhold til artikel 6 i afgørelse nr. 1104/2011/EU leverer GSMC den operationelle grænseflade mellem de kompetente myndigheder for den statsregulerede tjeneste, Rådet og den højtstående repræsentant og kontrolcentre —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Denne afgørelse fastlægger, hvilket ansvar Rådet og den højtstående repræsentant skal udøve:
 - a) i forbindelse med afværgelse af en trussel mod Unionens eller en eller flere af dens medlemsstaters sikkerhed eller afbødning af alvorlig skade på Unionens eller en eller flere af dens medlemsstaters væsentlige interesser som følge af indførelsen, driften eller anvendelsen af de systemer, der er etableret, og de tjenester, der leveres under komponenterne i Unionens rumprogram (»programmet«), eller
 - b) i tilfælde af en trussel mod driften af ethvert af disse systemer eller leveringen af disse tjenester.
2. Ved gennemførelsen af denne afgørelse skal der tages behørigt hensyn til forskellene mellem programmets komponenter, navnlig hvad angår medlemsstaternes myndighed og kontrol over sensorer, systemer eller anden kapacitet, der er relevant for programmet.

Artikel 2

1. I tilfælde af en sådan trussel underretter medlemsstaterne, Kommissionen, Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (»agenturet«) eller en eventuel sikkerhedsovervågningsstruktur, som er udpeget i overensstemmelse med artikel 34, stk. 4, i forordning (EU) 2021/696 (»den udpegede sikkerhedsovervågningsstruktur«), alt efter hvad der er relevant, straks den højtstående repræsentant om alle de elementer, som de råder over og anser for relevante.
2. Den højtstående repræsentant underretter straks Rådet om truslen og dens potentielle konsekvenser for sikkerheden i Unionen eller i en eller flere af dens medlemsstater og for driften af det eller de berørte systemer eller leveringen af den eller de berørte tjenester.

Artikel 3

1. Rådet, der handler med enstemmighed på forslag af den højtstående repræsentant, træffer afgørelse om de nødvendige instrukser til agenturet eller en eventuel udpeget sikkerhedsovervågningsstruktur, alt efter hvad der er relevant.
2. Agenturet eller den relevante udpegede sikkerhedsovervågningsstruktur og Kommissionen rådgiver den højtstående repræsentant om de yderligere sandsynlige konsekvenser for de systemer, der er etableret, og de tjenester, der leveres under programmets komponenter, af eventuelle instrukser, som den højtstående repræsentant agter at foreslå Rådet i overensstemmelse med stk. 1.
3. Forslaget fra den højtstående repræsentant, jf. stk. 1, skal omfatte en konsekvensanalyse af de foreslåede instrukser.
4. Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité (PSC) afgiver udtalelse til Rådet om eventuelle foreslåede instrukser.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU af 25. oktober 2011 om reglerne for adgang til den statsregulerede tjeneste, der leveres af det globale satellitbaserede navigationssystem etableret under Galileoprogrammet (EUT L 287 af 4.11.2011, s. 1).

Artikel 4

1. Hvis omstændigheder af hastende karakter kræver øjeblikkelig handling, før Rådet har vedtaget en afgørelse efter artikel 3, stk. 1, har den højtstående repræsentant beføjelse til at udstede de nødvendige foreløbige instrukser til agenturet eller til den relevante udpegede sikkerhedsovervågningsstruktur. Den højtstående repræsentant kan pålægge generalsekretæren for Tjenesten for EU's Optræden Udadtil at udstede sådanne instrukser til agenturet eller til den relevante udpegede sikkerhedsovervågningsstruktur på den højtstående repræsentants vegne.
2. Den højtstående repræsentant underretter straks Rådet og Kommissionen om enhver instruks, der udstedes i medfør af stk. 1.
3. Rådet træffer afgørelse om at bekræfte, ændre eller ophæve den højtstående repræsentants foreløbige instrukser hurtigst muligt.
4. Den højtstående repræsentant tager løbende disse foreløbige instrukser op til fornyet overvejelse, ændrer dem, hvis det skønnes nødvendigt, eller tilbagekalder dem, hvis øjeblikkelig handling ikke længere er påkrævet. Under alle omstændigheder udløber de foreløbige instrukser fire uger efter, at de er udstedt, eller efter afgørelse fra Rådet i henhold til stk. 3.

Artikel 5

1. Inden for et år efter, at sikkerhedssammensætningen af udvalget, som er nedsat i henhold til artikel 107, stk. 1, litra e), i forordning (EU) 2021/696, på grundlag af en risiko- og trusselsanalyse, der er foretaget af Kommissionen i henhold til artikel 34, stk. 2, i forordning (EU) 2021/696, efter proceduren i artikel 107, stk. 3, deri har vurderet, om et system, der er etableret, eller en tjeneste, der er leveret, eller begge dele, i henhold til en bestemt komponent i programmet er sikkerhedsfølsom(t), udarbejder den højtstående repræsentant de nødvendige operationelle procedurer for den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i denne afgørelse for så vidt angår systemet eller den pågældende tjeneste eller begge dele og forelægger dem for PSC med henblik på godkendelse. Med henblik herpå støttes den højtstående repræsentant af eksperter fra medlemsstaterne, Kommissionen, agenturet og den relevante udpegede sikkerhedsovervågningsstruktur, alt efter hvad der er relevant.
2. De operationelle procedurer, der er omhandlet i stk. 1, kan indeholde forud fastlagte instrukser, der om nødvendigt skal gennemføres af agenturet eller en eventuel relevant udpeget sikkerhedsovervågningsstruktur.
3. De operationelle procedurer revideres af den højtstående repræsentant mindst hvert andet år, navnlig som følge af en erfaringsbaseret evalueringsproces efter en årlig øvelse i gennemførelsen af denne afgørelse, eller på anmodning af en medlemsstat og forelægges for PSC med henblik på godkendelse.
4. Den højtstående repræsentant underretter mindst en gang om året PSC om de igangværende aktiviteter, der udføres med henblik på den praktiske gennemførelse af denne afgørelse.

Artikel 6

1. I overensstemmelse med internationale aftaler, som Unionen eller Unionen og dens medlemsstater har indgået, herunder dem, der giver adgang til den statsregulerede tjeneste i henhold til artikel 3, stk. 5, i afgørelse nr. 1104/2011/EU, har den højtstående repræsentant beføjelse til at indgå administrative ordninger med tredjelande om samarbejdet med henblik på gennemførelse af denne afgørelse. Sådanne ordninger skal godkendes af Rådet, som træffer afgørelse med enstemmighed.
2. Hvis sådanne ordninger kræver adgang til Unionens klassificerede informationer, skal videregivelsen eller udvekslingen af de klassificerede informationer godkendes i overensstemmelse med de gældende sikkerhedsbestemmelser.

Artikel 7

Rådet gennemgår og ændrer om nødvendigt de regler og procedurer, der er fastsat i denne afgørelse, senest tre år efter datoen for dens ikrafttræden eller på anmodning af en medlemsstat.

Artikel 8

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre gennemførelsen af denne afgørelse på deres respektive ansvarsområde i overensstemmelse med bl.a. artikel 34, stk. 6, litra a), i forordning (EU) 2021/696. Til dette formål udpeger medlemsstaterne et eller flere kontaktpunkter med henblik på at yde bistand til den operationelle styring af en trussel. Disse kontaktpunkter kan være fysiske eller juridiske personer.

Artikel 9

Afgørelse 2014/496/FUSP ophæves.

De operationelle procedurer, der er udarbejdet i henhold til afgørelse 2014/496/FUSP for så vidt angår »Galileosystemet«, finder fortsat anvendelse, indtil de ajourføres i medfør af nærværende afgørelse.

Artikel 10

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra den 1. januar 2021.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. april 2021.

På Rådets vegne
A.P. ZACARIAS
Formand

ISSN 1977-0634 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2520 (papirudgave)

Den Europæiske Unions
Publikationskontor
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA